

POLSKA IZBA UBEZPIECZEŃ

RAPORT ROCZNY 2013

POLSKA IZBA UBEZPIECZEŃ

**RAPORT ROCZNY
2013**

Wydawca:

Centrum Edukacji Ubezpieczeniowej
na zlecenie Polskiej Izby Ubezpieczeń
ul. Wspólna 47/49
00-684 Warszawa
tel. +48 22 42 05 105
+48 22 42 05 106
fax +48 22 42 05 187
office@piu.org.pl
www.piu.org.pl

ISBN 978-83-926558-2-4

Spis treści

List Prezesa Zarządu Polskiej Izby Ubezpieczeń	7
1. Organizacja Polskiej Izby Ubezpieczeń	9
1.1. Zarząd Polskiej Izby Ubezpieczeń	9
1.2. Komisja Rewizyjna Polskiej Izby Ubezpieczeń	9
1.3. Struktura biura Izby	10
1.4. Spis komisji, podkomisji oraz zespołów i grup roboczych	11
2. Działalność Polskiej Izby Ubezpieczeń	13
2.1. Działalność legislacyjna, autoregulacyjna i standaryzacyjna	13
2.1.1. Współpraca samorządu z administracją, parlamentem i instytucjami rynku ubezpieczeniowego w kraju	13
2.1.2. Działania samoregulacyjne i standaryzacyjne	20
2.1.3. Działania inicjujące i wspierające prace legislacyjne i autoregulacyjne	21
2.2. Statystyki i bazy danych	21
2.2.1. Platformy wspierające procesy biznesowe w zakładach ubezpieczeń	22
2.3. Działania wizerunkowe	23
2.3.1. Strategia wizerunkowa branży ubezpieczeniowej	23
2.3.2. Działania medialne	24
2.4. Działalność wydawnicza i edukacyjna	24
2.5. Działalność międzynarodowa	25
2.6. Działalność komisji, podkomisji, zespołów i grup roboczych	26
3. Analiza rynku ubezpieczeń	39
3.1. Zmiany w prawie ubezpieczeniowym	39
3.2. Informacje o zakładach oraz definicje stosowanych skrótów i wskaźników	39
3.3. Globalny rynek ubezpieczeń	40
3.4. Rynek ubezpieczeń w Unii Europejskiej w latach 2011–2012	41

3.5. Rynek ubezpieczeń w Polsce w ostatnich dziesięciu latach	49
3.6. Rynek ubezpieczeń w Polsce w latach 2012–2013	53
3.6.1. Odszkodowania i świadczenia (działalność bezpośrednia)	56
3.6.2. Retencja	59
3.6.3. Koszty działalności ubezpieczeniowej	60
3.6.4. Reasekuracja	62
3.6.5. Lokaty	63
3.6.6. Wyniki finansowe	66
3.6.7. Wyniki techniczne zakładów	67
3.6.8. Wynik finansowy netto zakładów branży ubezpieczeniowej	68
3.6.9. Zestawienie faktów z lat 2012–2013	71
4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach	75
4.1. Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń	75
4.1.1. Składka przypisana	75
4.1.2. Odszkodowania i świadczenia	80
4.1.3. Techniczny wynik ubezpieczeń	85
4.1.4. Koszty działalności ubezpieczeniowej	87
4.1.5. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	91
4.1.6. Lokaty	93
4.1.7. Wynik finansowy	95
4.1.8. Reasekuracja	97
4.2. Wskaźniki charakteryzujące działalność ubezpieczycieli	101
4.2.1. Współczynnik retencji i współczynnik zatrzymania odszkodowań	101
4.2.2. Współczynnik szkodowości	106
4.2.3. Poziom rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	110
4.2.4. Rentowność kapitałów własnych	112
4.2.5. Rentowność aktywów	114
4.2.6. Wskaźnik zespolony	116

4.3. Struktura rynku	118
4.3.1. Struktura rynku 2012–2013	118
4.3.2. Rynek 2003–2013	120
4.3.3. Struktura rynku 2003–2013	121
4.4. Skonsolidowane sprawozdania finansowe	122
4.4.1. Ubezpieczenia na życie	122
4.4.1.1. Bilans Aktywa	122
4.4.1.2. Bilans Pasywa	123
4.4.1.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń	124
4.4.1.4. Ogólny rachunek zysków i strat	125
4.4.1.5. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych	126
4.4.2. Ubezpieczenia pozostałe majątkowe i osobowe	128
4.4.2.1. Bilans Aktywa	128
4.4.2.2. Bilans Pasywa	129
4.4.2.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń	130
4.4.2.4. Ogólny rachunek zysków i strat	131
4.4.2.5. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych	132
5. Podział ryzyka według działów, grup i rodzajów ubezpieczeń (wg Ustawy o działalności ubezpieczeniowej z dnia 22 maja 2003 r.)	135
6. Wykaz zakładów ubezpieczeń i oddziałów w Polsce zagranicznych ubezpieczycieli, będących członkami Polskiej Izby Ubezpieczeń (stan na 6 czerwca 2014 r.)	137
7. Wykaz instytucji, organizacji i stowarzyszeń ubezpieczeniowych	147

LIST PREZESA ZARZĄDU POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

Szanowni Państwo,

mam przyjemność zaprosić Państwa do lektury raportu Polskiej Izby Ubezpieczeń podsumowującego rok 2013.

Ostatni rok był okresem szczególnym dla rynku ubezpieczeniowego w Polsce. Na trwające w gospodarce spowolnienie nałożyło się też wiele kwestii prawnych i administracyjnych, przede wszystkim dotyczących ochrony konsumenta.

W nurt działań prokonsumenckich wpisywały się też w minionym roku prace Polskiej Izby Ubezpieczeń. Na szczególną uwagę zasługuje stworzenie przez rynek *Rekomendacji dobrych praktyk informacyjnych dotyczących ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi*. Ten dokument stanowi nową jakość w relacjach rynku ubezpieczeniowego z klientami, którzy chcą dobrze zainwestować pieniądze i oczekują jasnej i przejrzystej informacji. Projekt rekomendacji jest wydarzeniem nie tylko w skali polskiego, ale także europejskiego rynku. Pracom PIU nad rekomendacją przyglądał się też nadzór europejski EIOPA, który wyraził chęć wprowadzenia niektórych rozwiązań również na rynku europejskim.

Prokonsumenckie działania PIU odgrywają także dominującą rolę w segmencie ubezpieczeń komunikacyjnych. Miniony rok poświęcono na opracowanie docelowego modelu bezpośredniej likwidacji szkód w Polsce. Projekt ten może być przełomem nie tylko w relacjach ubezpieczycieli z klientami, ale także w postrzeganiu przez klienta oferty OC, widzianej dziś wyłącznie przez pryzmat ceny.

Sektor nadal stoi przed strategicznymi decyzjami, m.in. odnośnie rynku emerytalnego i zdrowotnego. Dalsze działania ubezpieczycieli w tych kwestiach uzależnione są przede wszystkim od mądrych i odważnych decyzji legislacyjnych.

Zapraszam Państwa do lektury.

Jan Grzegorz Prądyński
Prezes Zarządu
Polska Izba Ubezpieczeń

1. ORGANIZACJA POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

1.1. ZARZĄD POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

W 2013 r. Zarząd Polskiej Izby Ubezpieczeń działał w składzie:

- Jan Grzegorz Prądyński
Prezes Zarządu

- Andrzej Maciążek
Wiceprezes Zarządu

- Marcin Łuczyński
Członek Zarządu

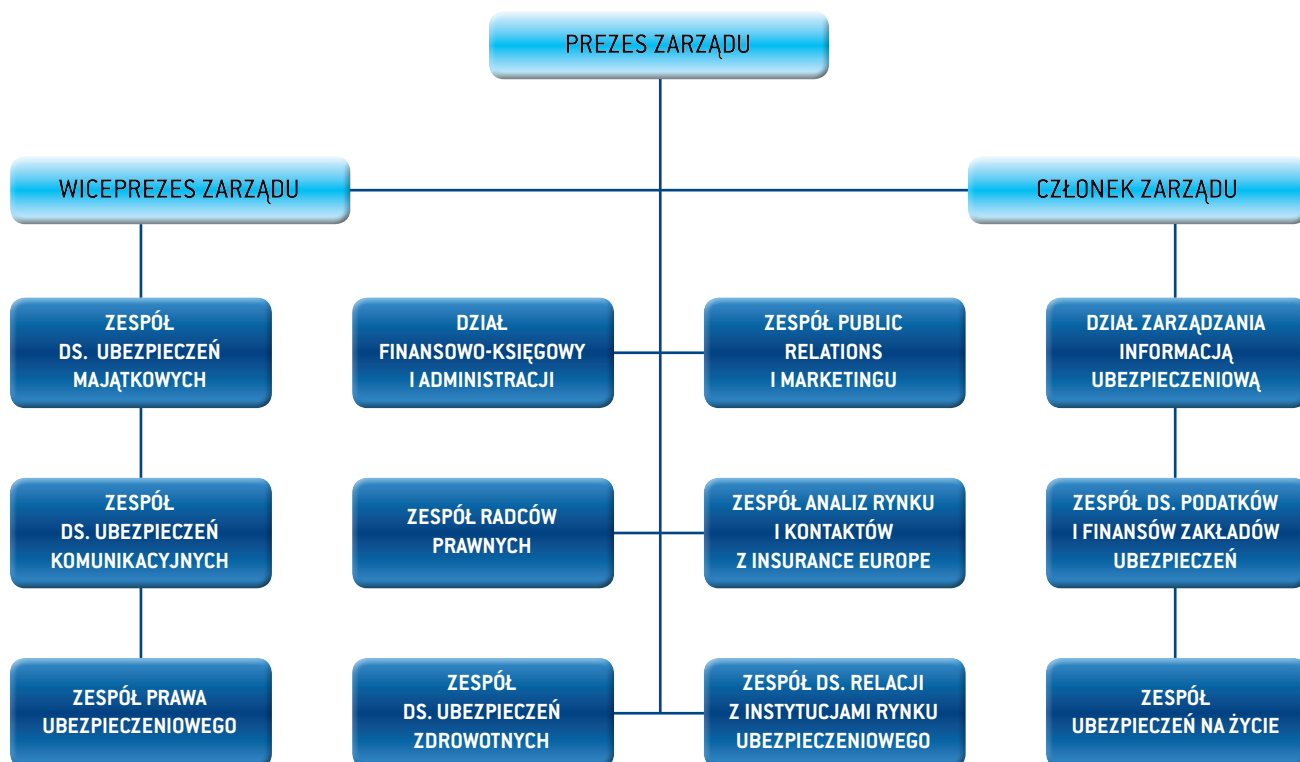
1.2. KOMISJA REWIZYJNA POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

Komisja Rewizyjna Polskiej Izby Ubezpieczeń działała w składzie:

- Ryszard Bociong – Przewodniczący KR
- Andrzej Klesyk – Wiceprzewodniczący KR
- Grzegorz Szatkowski – Wiceprzewodniczący KR
- Marek Czerski – Członek KR do 3.03.2013 r.
- Piotr Dzikiewicz – Członek KR
- Rafał Grodzicki – Członek KR od 5.03.2013 r.
- Maciej Jankowski – Członek KR
- Piotr Narloch – Członek KR do 16.09.2013 r.
- Jarosław Parkot – Członek KR
- Jan E. Rościszewski – Członek KR
- Ewa Stachura-Kruszewska – Członek KR
- Monika Woźniak-Makarska – Członek KR od 8.05.2013 r.

1.3. STRUKTURA BIURA IZBY

Rys. 1

Polska Izba Ubezpieczeń jest organizacją samorządu branżowego reprezentującą wszystkie zakłady ubezpieczeń działające w Polsce. Do podstawowych jej zadań należy wspieranie ustawodawcy w zakresie kształtowania prawa asekuracyjnego. Izba prowadzi również działania mające na celu zwiększenie świadomości ubezpieczeniowej społeczeństwa oraz inicjuje wielostronny dialog na rzecz rozwoju sektora ubezpieczeń.

Biuro Polskiej Izby Ubezpieczeń jest centrum kompetencyjnym samorządu ubezpieczeniowego. Składa się z działów obsługujących rynek ubezpieczeniowy, organizuje prace komisji merytorycznych, prowadzi projekty wspierające procesy legislacyjne, współpracując z rynkiem oraz innymi instytucjami. Pracownicy biura przygotowują analizy, opracowania i raporty, z których korzysta rynek ubezpieczeniowy, nadzór finansowy oraz ustawodawca. Izba współpracuje także z innymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi, w tym przede wszystkim z Europejskim Stowarzyszeniem Ubezpieczycieli i Reasekuratorów Insurance Europe.

Wspieraniem merytorycznym dla zarządu Izby, a także członków PIU, są działające komisje, podkomisje oraz zespoły i grupy robocze. Są one komórkami opiniotwórczo-doradczymi zarządu, w których w 2013 r. pracowało ok. 430 osób. Komisje i podkomisje powoływane są przez Komisję Rewizyjną, natomiast zespoły i grupy robocze wraz z przewodniczącymi dobierającymi zespół ekspertów z rynku powołuje zarząd PIU. W skład komisji

wchodzą przedstawiciele zakładów ubezpieczeń oraz sekretarz, pracownik Izby. Do komunikacji między komisjami, podkomisjami, zespołami i grupami roboczymi służą dokumenty legislacyjne i komunikaty wewnętrzne Izby. Pierwsze z nich pozwalają na konsultowanie aktów prawnych, drugie informują o najważniejszych działaniach Izby, wydarzeniach na rynku, spotkaniach i publikacjach. W 2013 r. PIU stworzyła i wysłała prawie 157 komunikatów oraz 113 dokumentów legislacyjnych.

Ten opracowany przez Izbę sposób komunikacji pozwala na bieżące komentowanie przez członków propozycji legislacyjnych, zgłaszanie opinii do toczących się projektów lub wydarzeń związanych z rynkiem ubezpieczeniowym. Poza komunikacją formalną z członkami, Izba organizuje, na wniosek przewodniczących, wyjazdowe posiedzenia komisji, podczas których aktywizuje prace nad konkretnymi projektami lub zadaniami.

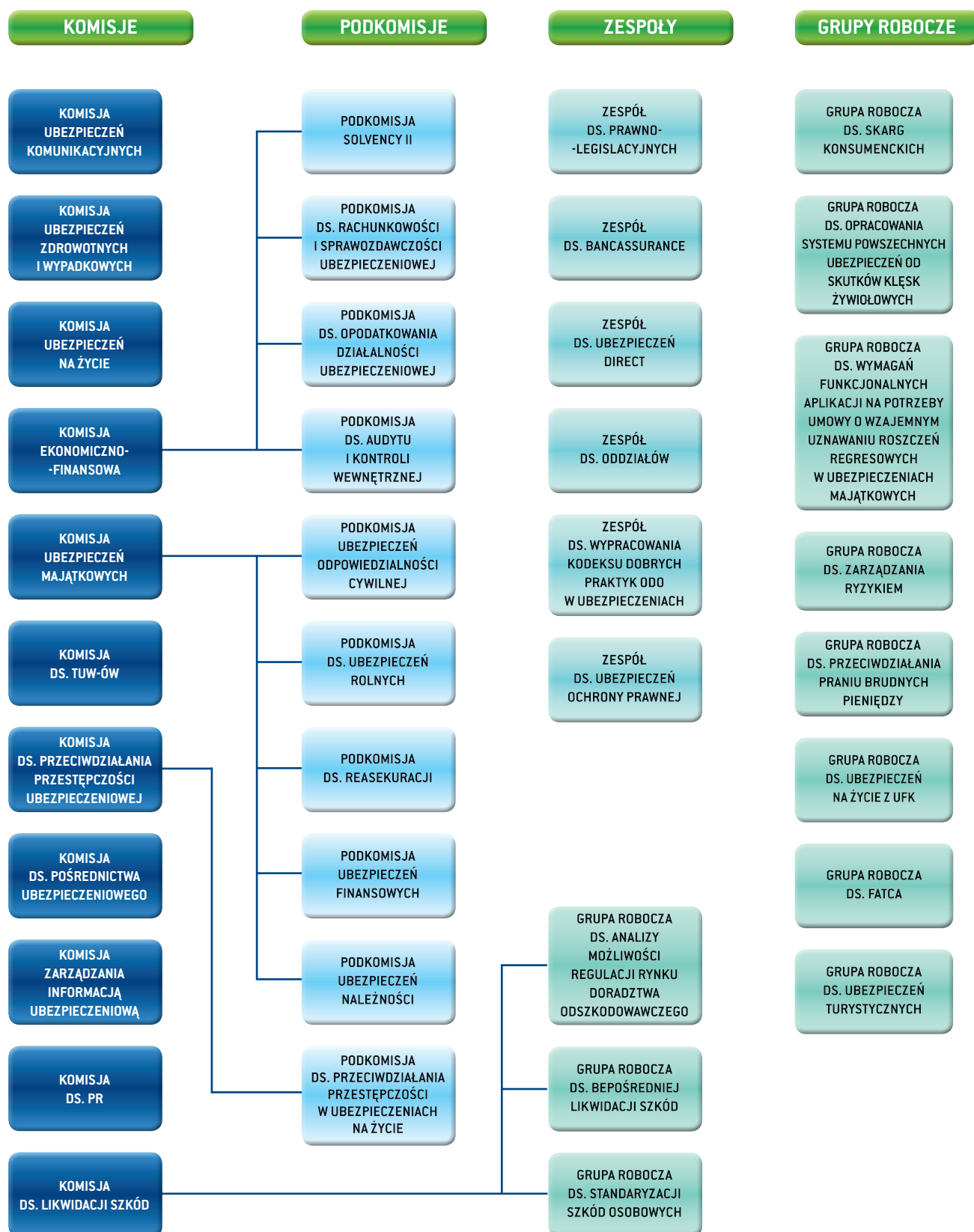
W celu dalszego ulepszania pracy komisji, podkomisji, zespołów i grup roboczych zarząd PIU dokonał w 2013 r. szeregu zmian w ich organizacji. Do najważniejszych usprawnień należało powiązanie z projektem standaryzacyjnym w ubezpieczeniach komunikacyjnych ograniczenie zadań Komisji Ubezpieczeń Komunikacyjnych do kwestii produktowych oraz powołanie Komisji Likwidacji Szkód wraz ze współdziałającymi z nią dwiema nowymi grupami roboczymi: ds. Bezpośredniej Likwidacji Szkód oraz ds. Standaryzacji Szkód Osobowych. Ponadto zostały utwo-

rzona nowe ciała doradcze zarządu: Podkomisja ds. Ubezpieczeń Należności, Grupa Robocza ds. FATCA, Grupa Robocza ds. Analizy
Możliwości Regulacji Rynku Doradztwa Odszkodowawczego oraz

Grupa Robocza ds. Zarządzania Ryzykiem. Jednocześnie zarząd zdecydował o rozwiązaniu dwóch podkomisji w obszarze zarządzania informacją ubezpieczeniową.

1.4. SPIS KOMISJI, PODKOMISJI ORAZ ZESPOŁÓW I GRUP ROBOCZYCH

Rys. 2

2. DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

2.1. DZIAŁALNOŚĆ LEGISLACYJNA, AUTOREGULACYJNA I STANDARYZACYJNA

Działania legislacyjne prowadzone przez Izbę zmierzały do ochrony i polepszenia warunków funkcjonowania rynku. W ramach tych prac zarząd prowadził system monitoringu projektów legislacyjnych. Ogółem w 2013 r. trwały prace nad 125 krajowymi i 16 europejskimi projektami legislacyjnymi, co przełożyło się na 113 dokumentów „Legislacja” wysyłanych do konsultacji z członkami PIU.

2.1.1. Współpraca samorządu z administracją, parlamentem i instytucjami rynku ubezpieczeniowego w kraju

W 2013 r. Izba rozwijała intensywnie kontakty z krajową administracją rządową, nadzorem i przedstawicielami instytucji ubezpieczeniowych. W ramach prac nad opiniowanymi projektami legislacyjnymi Izba uczestniczyła w posiedzeniach komisji i podkomisji sejmowych i senackich, odbywała spotkania oraz konferencje uzgodnieniowe z przedstawicielami administracji rządowej.

W zakresie prowadzonych prac legislacyjnych i autoregulacyjnych samorządu statutowe organy Izby wspomagane były przez prace komisji, podkomisji, zespołów i grup roboczych. W 2013 r. odbyło się 196 spotkań komisji, podkomisji, zespołów i grup roboczych, które przebiegały na podstawie zatwierdzonych przez zarząd rocznych planów pracy. Ich działania polegały na:

- opiniowaniu krajowych i unijnych projektów legislacyjnych;
- inicjowaniu strategicznych projektów podejmowanych przez Izbę;
- współpracy z odpowiednimi komisjami Europejskiego Komitetu Ubezpieczycieli Insurance Europe;
- wymianie poglądów i doświadczeń między uczestnikami rynku.

Ponadto członkowie komisji jako eksperci Izby brali czynny udział w posiedzeniach towarzyszących pracom legislacyjnym prowadzonym przez organy rządu oraz w parlamencie, a także prezentowali stanowisko Izby na konferencjach i seminariach organizowanych przez Izbę oraz inne instytucje.

W 2013 r. Izba pracowała nad stanowiskami do następujących krajowych i europejskich projektów legislacyjnych:

- Rozporządzenie Ministra Finansów zmieniające rozporządzenie w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy ubiegającego się o zawarcie umowy na prowadzenie działalności w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego w portach lotniczych

- Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz o zmianie niektórych innych ustaw
- Zmiany w rozporządzeniach Ministra Finansów dotyczących wysokości minimalnej sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej wymaganej w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych oraz w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia na rzecz klientów w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych
- Projekt ustawy o prawach konsumentów oraz o zmianie ustawy – Kodeks cywilny i innych ustaw dotyczący implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2011/83/UE z dn. 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów
- Rozporządzenie Ministra Finansów zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości składki wnoszonej przez zakłady ubezpieczeń na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz terminów uiszczania składki
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sposobu i trybu określania dochodów osób prawnych w drodze oszacowania oraz sposobu i trybu eliminowania podwójnego opodatkowania osób prawnych w przypadku korekty zysków podmiotów powiązanych
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sposobu i trybu określania dochodów osób fizycznych w drodze oszacowania oraz sposobu i trybu eliminowania podwójnego opodatkowania osób fizycznych w przypadku korekty zysków podmiotów powiązanych
- Zmiana ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw
- Zmiana ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym i niektórych innych ustaw
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie rejestru transakcji oraz trybu przekazywania informacji Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej
- Konsultacje społeczne związane z „Narodowym Programem Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2013–2020”
- Zmiana ustawy o prawie budowlanym
- Ustawa o ułatwieniu dostępu do wykonywania zawodów finansowych, budowlanych i transportowych
- Poselski projekt ustawy o podatku od usług finansowych (Klub Poselski „Ruch Palikota”)
- Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o dostępie do informacji publicznej
- Zmiana ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich
- Rekomendacje Ministerstwa Sportu i Turystyki do zmian ustawy o usługach turystycznych

- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego ewidencji instrumentów finansowych
- Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych warunków, jakim powinno odpowiadać memorandum informacyjne sporządzone w związku z ofertą publiczną lub ubieganiem się o dopuszczenie instrumentów finansowych do obrotu na rynku regulowanym
- Rozporządzenie Rady Ministrów zmieniające rozporządzenie w sprawie wyłączenia niektórych rodzajów porozumień spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej
- Zmiana ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych
- Zmiana ustawy Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw
- Ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, uporządkowanej likwidacji banków oraz o zmianie niektórych innych ustaw
- Projekt ustawy o Turystycznym Funduszu Gwarancyjnym
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego zakresu oraz warunków ustalania wysokości świadczenia w przypadku zdarzenia medycznego
- Interpretacja UKNF zapisów ustawy o działalności ubezpieczeniowej dotyczących działalności reasekuratorów z krajów trzecich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- Pakiet trzech rozporządzeń Rady Ministrów w sprawie obniżenia wysokości opłat za udostępnianie danych z rejestrów publicznych
- Propozycje PIU w sprawie zmian w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK
- Zmiana ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (zawody rynku finansowego, zawody techniczne) z projektami aktów wykonawczych
- Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie Ogólnopolskiego Rejestru Udarów Mózgu
- Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym
- Zmiana ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym
- Zmiana ustawy o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych oraz niektórych innych ustaw
- Zmiana ustawy o rachunkowości
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia
- Rozporządzenie Ministra Finansów zmieniające rozporządzenie w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania czynności agencyjnych
- Rozporządzenie Ministra Finansów zmieniające rozporządzenie w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej
- Założenia do projektu ustawy o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta
- Projekt założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych i niektórych innych ustaw
- Zmiana ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie wzorów formularzy umowy gwarancji bankowej oraz umowy gwarancji ubezpieczeniowej wymaganej w związku z wykonywaniem przez biuro usług płatniczych transakcji płatniczych
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie czynności rzeczoznawstwa majątkowego
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zarządcy nieruchomości
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pośrednika w obrocie nieruchomościami
- Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wystawiania faktur
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2014 r.
- Zmiana ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw w zakresie implementacji do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku VAT
- Ustawa o wypłatach z OFE
- Projekty Rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu udzielania informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego
- Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na 2014 r.
- Zmiana ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw
- Projekty czterech rozporządzeń Ministerstwa Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych (tzw. rozporządzenia koszykowe)
- Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym – e-usługi dostęp do danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów

- Ustawa o obligacjach
- Ustawa o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw
- Implementacja dyrektywy w sprawie alternatywnych metod rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR) Komunikat Komisji Europejskiej
- Plan działania w dziedzinie e-zdrowia na lata 2012–2020
- Zielona Księga Komisji Europejskiej w sprawie ubezpieczeń od klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka
- Zielona Księga Komisji Europejskiej długoterminowego finansowania gospodarki europejskiej
- Projekt dyrektywy Omnibus II
- Projekty rozporządzeń wykonawczych do dyrektywy Solwency II
- Pakiet regulacji dot. sprzedaży i pośrednictwa ubezpieczeniowego (MIFID 2, IMD 2, PRIIPs)
- Projekt Rozporządzenia KE w sprawie ochrony danych osobowych
- Projekt dyrektywy w sprawie wprowadzenia w życie zasad równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną
- Pismo Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 21 lutego 2012 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń przez banki
- Projekt Regulacji KE ustalający standardy (KID) dotyczące informacji na temat produktów ubezpieczeniowych z elementem inwestycyjnym (PRIIPs)
- Projekt założeń do ustawy o odwróconym kredycie hipotecznym przygotowanym przez Ministerstwo Finansów
- Poselski Projekt ustawy o odwróconym kredycie hipotecznym skierowany do Marszałek Sejmu RP 2 kwietnia 2013 r.
- Propozycja Ministerstwa Gospodarki dotycząca uregulowania instytucji dożywotniego świadczenia pieniężnego w zamian za przeniesienie własności nieruchomości, uzupełniająca projekt założeń Ministerstwa Finansów
- Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych
- Projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), który ma zastąpić Dyrektywę 95/46/WE z dnia 24 października 1995 r.
- Projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz reformy ram standaryzacyjnych w obszarze podpisu elektronicznego – eIDAS
- Projekt ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (w kontekście ustawy o ochronie danych osobowych)
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o dostępie do informacji publicznej
- Projekt rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie opłaty ewidencyjnej
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego
- Projekt w sprawie udzielania informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych na podstawie danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu udzielania informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego
- Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi

- Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych.

Do najistotniejszych tematów prac prowadzonych w 2013 r. należały:

- W obszarze ubezpieczeń na życie:
 - **Opracowanie Rekomendacji dobrych praktyk informacyjnych dotyczących ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi.** W 2013 r. w Izbie kontynuowane były prace prowadzone przez Grupę Roboczą do spraw Ubezpieczeń na Życie z Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi, mające na celu wdrożenie takich rozwiązań prawnych w zakresie *soft-law*, które umożliwią konsumentom właściwe zrozumienie konstrukcji produktów z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi. Zdecydowano, że najlepszą odpowiedzią na zarzuty formułowane wobec zakładów ubezpieczeń będzie opracowanie *Rekomendacji dobrych praktyk informacyjnych* dotyczących ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi. Propozycja rekomendacji opracowana przez grupę roboczą PIU zapewnia pełną przejrzystość informacji udostępnianych klientowi przed podjęciem decyzji o zawarciu ubezpieczenia. Ujednolicono katalog stosowanych przez zakłady ubezpieczeń opłat, ich nazewnictwo oraz sposób definiowania (np. „od składki”, „od aktywów”). Określono wspólną dla całego rynku standardową symulację przebiegu ubezpieczenia na życie z UFK oraz jej prezentację w Karcie Produktu. Projekt Rekomendacji skierowano do konsultacji z KNF, Ministerstwem Finansów, UOKiK oraz Rzecznikiem Ubezpieczonych w pierwszej połowie minionego roku. Po zakończeniu konsultacji rekomendacja została zatwierdzona uchwałą zarządu PIU z dnia 28 sierpnia 2013 r. Rekomendacja spotkała się z poparciem UKNF. Przewodniczący KNF skierował do zakładów ubezpieczeniowych pismo, w którym wyraził swoje pełne poparcie dla inicjatywy PIU wprowadzającej Kartę Produktu. Zdecydowana większość zakładów ubezpieczeń posiadających w swojej ofercie ubezpieczenia na życie z UFK (98% rynku ubezpieczeń na życie mierzonych składką przypisaną z ubezpieczeń grupy 3) zadeklarowała wdrożenie nowych reguł informowania klientów, czyli tzw. Karty Produktu. W celu zapewnienia pełnego wsparcia zakładów ubezpieczeń w procesie wdrażania postanowień Rekomendacji Grupa Robocza ds. Ubezpieczeń na Życie z UFK prowadzi ciągłe konsultacje w formie odpowiedzi na pytania do rekomendacji.
 - **Budowa zachęt dla długookresowego oszczędzania (w tym IKZE i IKE).** PIU zgodnie z wielokrotnie podnoszonymi wobec ministerstw i parlamentu postulatami, kontynuowała wspieranie idei budowy zachęt do długoterminowego oszczędzania, a w szczególności rozwoju tzw. III filara systemu emerytalnego. Zgodnie z rekomendacją Komisji Ubezpieczeń na Życie Izba wspierała przedsięwzięcia podejmowane przez Komitet Obywatelski RAZEM w związku z jej projektem złożonym w sejmie. Wieloletnie wysiłki PIU zaowocowały pod koniec 2013 r. uchwaleniem przez Sejm RP korzystnych zapisów nowelizujących reguły obowiązujące Indywidualne Konta Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE) w ramach ustawy określającej zasady wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych

w otwartych funduszach emerytalnych. Zgodnie z oczekiwaniami PIU wprowadzona została zryczałtowana stawka dla wypłat z IKZE (10%) oraz wprowadzono kwotowy limit dochodu zwolnionego z podatku przekazywanego na IKZE. Zmiany te w znacznym stopniu przyczynią się do wzrostu liczby osób oszczędzających na przyszłą emeryturę.

- W obszarze ubezpieczeń zdrowotnych:

- **Ustawa o dodatkowych ubezpieczeniach zdrowotnych.** Na podstawie wypracowanych przez komisję rekomendacji dla ubezpieczeń zdrowotnych PIU we współpracy z firmą E&Y przygotowała i opublikowała raport (tzw. Białą Księgę) pt. „Rola i funkcja dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych we współczesnych systemach ochrony zdrowia – analiza i rekomendacje dla Polski”.

W dniu 17 maja 2013 r. Izba zorganizowała konferencję pt. „Dodatkowe ubezpieczenia zdrowotne – efektywny system na tle doświadczeń europejskich” pod honorowym patronatem Ministerstwa Zdrowia, w której udział wzięli prelegenci zarówno z Polski, jak i z zagranicy. Jej celem było przedstawienie korzyści płynących z ubezpieczeń zdrowotnych dla społeczeństwa oraz systemu opieki zdrowotnej w sposób ekspercki, z wykorzystaniem doświadczeń innych krajów. W trakcie konferencji zaprezentowano ww. raport. Następstwem tego wydarzenia była publikacja wydania specjalnego „Wiadomości Ubezpieczeniowych” 4/2013.

Dodatkowo prowadzony był aktywny program edukacji społecznej w zakresie ubezpieczeń zdrowotnych pod postacią licznych spotkań z redaktorami wybranych mediów, uczestnictwa w programach radiowych i telewizyjnych, licznych publikacji eksperckich oraz wypowiedzi. W ramach ww. kwestii prowadzono wykłady na wyższych uczelniach. Prowadzono serwis internetowy www.polisynazdrowie.pl o charakterze edukacyjno-poradnikowym.

W roku 2013 podejmowano energiczne działania na rzecz utworzenia ubezpieczeń zdrowotnych we współpracy z innymi interesariuszami rynku (organizacje pracodawców, organizacje pacjentów, organizacje świadczeniodawców opieki zdrowotnej).

- **Wspieranie reformy zabezpieczenia zdrowotnego.** Izba uczestniczyła czynnie jako wykładowca lub organizator/uczestnik paneli w większości ważniejszych kongresów i forum nt. finansowania opieki zdrowotnej, takich jak m.in.: Forum Ochrony Zdrowia w Krynicy, Kongres Ubezpieczeniowy PIU w Sopocie, Forum Polskich Szpitali oraz Szczyt Zdrowie w Warszawie. Ponadto Izba przygotowywała i przedstawiała liczne rekomendacje, uwagi i opinie prawne dotyczące projektów ustaw zdrowotnych resortu zdrowia.
- **Ubezpieczenia lekowe – wspieranie działań doprecyzowujących zapis określający zakaz reklamy aptek.** Izba zgłosiła uwagi do Ministerstwa Zdrowia w zakresie doprecyzowania obowiązującego przepisu zakazującego reklamowania aptek i punktów aptecznych oraz ich działalności poprzez określenie co nie jest reklamą. Powyższe miało miejsce podczas prac nad Projektem ustawy o zmianie ustawy o refundacji

leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych i niektórych innych ustaw. Stanowisko Izby przesłano również do Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Skarbu Państwa, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Rządowego Centrum Legislacji, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz do Komisji Nadzoru Finansowego.

Izba brała czynny udział w działaniach wizerunkowych w związku z ww. projektami we współpracy z Konfederacją Lewiatan, BCC, Związkiem Pracodawców Aptecznych PharmaNET.

- W obszarze ubezpieczeń majątkowych:

- **Projekt założeń do ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane.** Podkomisja przygotowała stanowisko, które było omawiane z przedstawicielami Komendy Głównej Straży Pożarnej. Przekazane do Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej. Stanowisko zakładało, że wprowadzenie w życie projektowanych zmian prawnych powinno być przeprowadzone równocześnie ze zmianą przepisów dotyczących polityki planowania przestrzennego mającą na celu zaprzestanie rozwoju budownictwa na terenach szczególnie zagrożonych występowaniem powodzi i osuwania się ziemi. Ponadto w prawie budowlanym powinny się znaleźć rozwiązania mające na celu poprawę stanu technicznego obiektów budowlanych i zwiększenie roli nadzoru budowlanego w tym zakresie, w szczególności możliwość nałożenia kar administracyjnych w razie utrzymywania obiektu budowlanego w nienależytym stanie technicznym.

- **Prace legislacyjne związane z systemem ubezpieczeń od skutków katastrof naturalnych.** Grupa robocza ds. opracowania systemu powszechnych ubezpieczeń od skutków klęsk żywiołowych przygotowała stanowisko w sprawie Zielonej Księgi ubezpieczeń od klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka. Zostało ono wykorzystane przy formułowaniu stanowiska polskiego rządu w przedmiotowej sprawie.

Ponadto przedstawiciele grupy roboczej uczestniczyli jako eksperci w warsztatach organizowanych przez Komisję Europejską w sprawie Zielonej Księgi. Główne wnioski z tych warsztatów przekazane Komisji Europejskiej zakładały, że projektowana dyrektywa nie może narzucać jednego rozwiązania dla wszystkich państw członkowskich, ponieważ istnieją zbyt duże różnice między poszczególnymi rynkami w zakresie ekspozycji na katastrofy naturalne, jak i w zakresie oferty ubezpieczeniowej.

Rolą rynku ubezpieczeniowego jest oferowanie ubezpieczeń, a nie skupianie się na działaniach prewencyjnych mających na celu minimalizowanie skutków zmian klimatu. Te zadania powinny być realizowane przez państwa członkowskie oraz Unię. Rynki ubezpieczeniowe wspierają takie działania pośrednio poprzez kształtowanie odpowiedniej polityki oceny ryzyka.

- W obszarze ubezpieczeń rolnych:

- **Podkomisja przygotowała stanowisko w sprawie Projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych**

i zwierząt gospodarskich. W porównaniu do wersji projektu ustawy z 2012 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wprowadziło zmiany dotyczące: uwolnienia stawek, sposobu rozliczania dopłat oraz maksymalnych limitów ich wysokości.

- Podkomisja zajęła stanowisko odnośnie **Projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na 2014 r.** W wyniku interwencji Polskiej Izby Ubezpieczeń zostały podniesione maksymalne sumy ubezpieczenia dla zbóż.
- Członkowie podkomisji brali także udział w dyskusji nad **przyszłym kształtem systemu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w latach 2015–2020.** Przygotowanie nowej wersji ustawy zaplanowane zostało na 2014 r.
- W obszarze ubezpieczeń komunikacyjnych:
 - Działania Komisji Ubezpieczeń Komunikacyjnych koncentrowały się wokół **projektu bezpośredniej likwidacji szkód**, m.in. zebrania wiedzy na temat modeli bezpośredniej likwidacji szkód w Europie, przygotowania zapytania ofertowego do czołowych firm audytorskich w sprawie sporządzenia przekrojowej analizy dotyczącej możliwości i warunków implementacji na polski rynek systemu likwidacji bezpośredniej szkód z umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.
 - Ponadto w ramach komisji prowadzone były prace związane ze zmianami w **Porozumieniu Regresowym – umowy o wzajemnym uznawaniu roszczeń regresowych w ubezpieczeniach komunikacyjnych.** Zmiany te polegały na opracowaniu wymagań aplikacji do wymiany informacji i dokumentacji w ramach porozumienia (tzw. SOPR), przygotowaniu aplikacji i aneksu do umowy. Szersza informacja na temat aplikacji znajduje się w części poświęconej platformom wspierającym procesy biznesowe w zakładach ubezpieczeń. Aneks do umowy przewiduje rozszerzenie Stron Porozumienia Regresowego o kolejne dwa zakłady ubezpieczeń, uwzględnia zmiany wynikające z połączeń zakładów ubezpieczeń, a także normuje zasady udostępnienia i korzystania z aplikacji SOPR przez zakłady ubezpieczeń.
 - W związku z uchwałą Komisji Rewizyjnej Izby o powołaniu Komisji ds. Likwidacji Szkód, z zakresu zadań Komisji Ubezpieczeń Komunikacyjnych wyłączone zostały sprawy odnoszące się do problematyki likwidacji szkód. Powyższe projekty przekazano do dalszego prowadzenia w ramach Komisji ds. Likwidacji Szkód.
 - Komisja od lutego 2012 r. prowadziła prace nad **nowelizacją „Zasad rozpatrywania roszczeń w zakresie najmu pojazdu zastępczego z obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych”.** Dokument uwzględniający aktualne orzecznictwo oraz stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w treści Uchwały Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego – Izby Cywilnej z dnia 17 listopada 2011 r., sygn. III CZP 5/11, był przedmiotem szczegółowych konsultacji i uzgodnień z zakładami ubezpieczeń, których przedstawiciele byli członkami KUK. Przy tworzeniu postanowień zawartych w „Zasadach...” brano także pod uwagę spostrzeżenia i sugestie Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. „Zasady ...” stanowią jedynie wskazówkę dla pracowników zakładów ubezpieczeń zajmujących się rozpatrywaniem roszczeń z zakresu najmu pojazdu zastępczego, podstawową zasadą obowiązującą w procesie likwidacji szkód jest natomiast

zasada indywidualizacji odszkodowania (ustalanego *ad casum*). W czerwcu 2013 r. nowelizowane „Zasady...” zostały rekomendowane zakładom ubezpieczeń Działu II do stosowania przy rozpatrywaniu roszczeń z tytułu najmu pojazdu.

- **Projekt zmian do ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych.** Komisja po ocenie funkcjonowania w praktyce przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1210) przedstawiła propozycję zmian w art. 28 ust. 1a, art. 28a ust.1 i art. 41 ustawy oraz odpowiadających im przepisów w zakresie ubezpieczenia OC rolników oraz ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Wypracowane i uzgodnione z rynkiem stanowisko Izba przesłała do MF.
- **Zmiany związane z rejestrem CEPiK.** Komisja monitorowała zmiany dotyczące CEPiK i zgłaszała uwagi do projektów legislacyjnych (m.in. projektu rozporządzenia w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, projektu ustawy o zmianie ustawy o kierujących pojazdami, zmian w ustawie Prawo o ruchu drogowym). Izba podczas konsultacji projektów przekazała MSW zastrzeżenia dotyczące wzoru i sposobu ustalania opłat (posiłkując się Ustawą o dostępie do informacji publicznej wprowadzającej bezpłatny dostęp do informacji publicznej do ponownego wykorzystania). Korespondencja prowadzona z MSW, poza uwagami zgłaszanymi do projektu, dotyczyła także umożliwienia nieodpłatnego dostępu zakładów ubezpieczeń do danych gromadzonych w CEPiK, zmniejszenia wysokości opłaty ewidencyjnej (1 EUR) płaconej przez ZU oraz wyłączenia zakładów z obowiązku uiszczania pozostałych opłat (za udostępnienie danych zebranych w systemie).
- W obszarze kwestii ekonomiczno-finansowych:
 - Wypracowanie stanowiska Izby do rządowego **projektu zmian ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych**, polegającego na ograniczeniu zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych dochodów uzyskanych z ubezpieczeń na życie w przypadku umów ubezpieczenia mających charakter inwestycyjny (tj. dochodów poliso-lokat i produktów strukturyzowanych). Zwrócono się także do Ministerstwa Finansów o wprowadzenie zapisów umożliwiających rozpoczęcie stosowania przez zakłady ubezpieczeń MSSF dla potrzeb jednostkowego sprawozdania finansowego i ich rozliczeń podatkowych.
 - Aktywne zabieganie Izby o nieuchwalenie przez Parlament RP proponowanego przez Klub Poselski „Ruch Palikota” **podatku od usług finansowych**, obejmującego m.in. usługi ubezpieczeniowe i usługi reasekuracyjne oraz usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego.
 - Intensywne działania Izby w **zakresie utrzymania w roku 2014 dotychczas obowiązujących szczególnych regulacji traktowania polis ubezpieczeniowych**, jako dokumentów równoważnych fakturze. W wyniku działań Izby przepisy te znalazły odzwierciedlenie w nowym rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie wystawiania faktur.
 - Wypracowanie stanowiska Izby do propozycji Głównego Urzędu Statystycznego i UKNF dotyczących zmian wartości sprawozdania statystycznego o działalności

ubezpieczeniowej zakładów ubezpieczeń/reasekuracji (KNF-02). Działania te pozwoliły na przesunięcie terminu wprowadzenia tych zmian oraz znaczne ograniczenie zakresu danych sprawozdawczych.

- Monitorowanie stanu prac nad wdrożeniem wymogów amerykańskiej regulacji FATCA do polskiego porządku prawnego (w szczególności podpisanie umowy międzyrządowej IGA) oraz dostosowanie polskich przepisów mających na celu umożliwienie spełnienia wymogów FATCA przez polskie instytucje ubezpieczeniowe.
- W obszarze prawa kontraktowego i korporacyjnego:
 - **Prace nad nowelizacją Kodeksu cywilnego w zakresie umowy ubezpieczenia.** PIU poprzez organizację seminariów, a także konferencji we współpracy z Komisją Nadzwyczajną ds. Zmian w Kodyfikacjach Sejmu RP, zorganizowało dyskusję nad proponowanymi rozwiązaniami do projektu przepisów umowy ubezpieczenia w Kodeksie cywilnym. Ponadto analizowano rozwiązania przyjęte przez Grupę ds. Insurance Restatement, zajmującą się opracowaniem projektu przepisów w zakresie europejskiej umowy ubezpieczenia w Kodeksie cywilnym. Przedmiotem prac zespołu były zagadnienia dotyczące umowy ubezpieczenia grupowego, w tym umowy z ubezpieczeniowym funduszem inwestycyjnym, umów ubezpieczenia zawieranych w systemie bancassurance oraz proponowane w tym zakresie propozycje zmian przepisów.
 - **Prace dotyczące zasad sprawowania nadzoru nad rynkiem ubezpieczeniowym przez Komisję Nadzoru Finansowego.** Zespół omawiał na bieżąco problemy prawne w działalności zakładów ubezpieczeń związane z interpretacją i stosowaniem prawa przez Komisję Nadzoru Finansowego. Przedmiotem dyskusji były w szczególności działania podejmowane przez KNF w stosunku do zakładów ubezpieczeń za pośrednictwem różnego rodzaju wytycznych i rekomendacji.
 - **Prace dotyczące zagadnień z zakresu prawa ochrony konkurencji i konsumentów.** Przedmiotem analiz zespołu było orzecznictwo SOKiK w zakresie niedozwolonych postanowień umownych i skutki dla zakładów ubezpieczeń wynikające z tego orzecznictwa, a także z decyzji Urzędu Ochrony Konkurencji.
 - **Pakiet dyrektyw dot. polubownego rozwiązywania sporów (ADR/ODR).** W 2013 r. PIU prowadziła prace związane z wypracowaniem stanowiska rynku dla potrzeb konsultacji przed wdrożeniem do krajowego porządku prawnego nowych regulacji prawnych dedykowanych kwestiom alternatywnych metod rozstrzygania sporów (ADR) i rozporządzenia w sprawie internetowego rozstrzygania sporów (ODR). Dyrektywa ADR i rozporządzenie ODR są powiązanymi ze sobą i uzupełniającymi się aktami prawnymi tworzącymi tzw. pakiet ADR (Alternatywne Rozwiązywanie Sporów). Dyrektywa dotyczy objęcia wszystkich konsumentów UE możliwością rozstrzygania sporów z instytucjami finansowymi w drodze sądownictwa polubownego

bez konieczności zwracania się do sądów powszechnych, a jej uzupełnieniem jest rozporządzenie ODR, które przewiduje ustanowienie platformy oferującej konsumentom i handlowcom internetowy punkt dostępu do rozstrzygania sporów. PIU w prezentowanym stanowisku uważa za konieczne utrzymanie dotychczasowych zasad polubownego rozstrzygania sporów konsumenckich (w polubownych sądach konsumenckich) w oparciu o dobrowolną zgodę obydwu stron bez nakładania domniemanej zgody przedsiębiorcy na postępowanie polubowne, ani też bez nakładania obowiązku rozpatrywania sporów z konsumentami również przed takimi sądami.

- **Prace nad standaryzacją skarg konsumenckich.** Prace realizowane w 2013 r. poświęcone były analizie rozszerzenia propozycji *Dobrych Praktyk w zakresie rozpatrywania skarg klienta* o kwestie związane z implementacją dyrektywy ADR oraz wprowadzeniu zasady, według której spór z klientem może być poddany procedurze ADR dopiero po wyczerpaniu pełnej drogi odwoławczej w ramach procedur wewnętrznych ubezpieczyciela. Ponadto prowadzono prace nad ujednoliceniem narzędzi gromadzenia i analizy informacji o skargach klienckich – Ankieta skargowa – *Reklamacje klientów kierowane bezpośrednio lub pośrednio do zakładów ubezpieczeń Działu I i II. Skala i zakres zjawiska*. Ankieta Polskiej Izby Ubezpieczeń odnosi się do reklamacji (tj. skarg i wystąpień) kierowanych bezpośrednio lub pośrednio przez klientów do zakładów ubezpieczeń. Nie uwzględnia ona wystąpień związanych z relacjami zakładu ubezpieczeń z pośrednikami ubezpieczeniowymi i pracownikami. Rozpoczęto testowanie systemu gromadzenia i analizowania danych skargowych przed zarekomendowaniem wdrożenia cyklicznego badania skarg wśród członków PIU.
- **Identyfikacja i analiza zakresu, modeli i narzędzi stosowanych przez podmioty zajmujące się pośrednictwem w imieniu poszkodowanych w dochodzeniu roszczeń od zakładów ubezpieczeń.** Działania Izby nakierowane były na dokonanie analizy ewentualnego uregulowania zasad świadczenia usług doradztwa odszkodowawczego zapewniającego należyte zabezpieczenie interesów poszkodowanych lub innych podmiotów wnoszących roszczenia wobec zakładów ubezpieczeń, a jednocześnie służącego usprawnieniu prowadzonych przez zakłady ubezpieczeń postępowań w zakresie tzw. likwidacji szkód. Punktem odniesienia do oceny zasadności uregulowania doradztwa odszkodowawczego powinna być przede wszystkim perspektywa poszkodowanego, który w aktualnym stanie rzeczy traktowany jest zgodnie z kodeksową zasadą równości stron stosunku cywilnoprawnego, co jest rozwiązaniem formalnie prawidłowym, niemniej – jako faktycznie pozorne – wadliwym. Ponadto prace nakierowano na wskazanie kluczowych kwestii związanych z kompleksowym uregulowaniem zasad uzyskiwania możliwości (uprawnień) wykonywania zawodu „doradcy odszkodowawczego”, kryteriów weryfikacji kompetencji doradców, a także sprawowania nadzoru nad ich działalnością.

- W obszarze pośrednictwa ubezpieczeniowego:
 - **Funkcjonowanie rynku bancassurance.** Działania PIU związane z funkcjonowaniem rynku bancassurance skoncentrowano na przygotowaniu wspólnych propozycji rozwiązań środowiska ubezpieczeniowo-bankowego, do uwzględnienia w zapowiadanych przez KNF rekomendacjach dotyczących rynku bancassurance. Na podstawie dotychczas wdrożonych przez PIU i ZBP trzech rekomendacji dla polskiego rynku bancassurance opracowano i przesłano do KNF propozycje rozwiązań wprost odpowiadające na najważniejsze zarzuty kierowane do tego kanału dystrybucji. W 2013 roku zakończono prace nad rozszerzeniem zakresu bazy danych o rynku bancassurance. Bardziej szczegółowe raporty powstające w oparciu o informacje przekazywane przez zakłady ubezpieczeń lepiej obrazują strukturę rynku bancassurance oraz procesy w nim zachodzące.
 - **Pakiet regulacji UE dot. pośrednictwa ubezpieczeniowego (MIFID 2, PRIIPs, IMD 2).** Aktywnie uczestniczono w pracach Distribution Task Force powołanego w ramach Insurance Europe (dedykowanego przygotowaniu założeń, stanowiska i propozycji środowiska ubezpieczeniowego wobec nowej Dyrektywy o pośrednictwie ubezpieczeniowym). Głównymi elementami stanowiska polskiego rynku były:
 - zachowanie jak największej autonomii prawodawcy krajowego przy wdrażaniu nowych regulacji w zakresie dystrybucji poprzez zagwarantowanie swobody dostosowania zapisów dyrektywy przez poszczególne państwa członkowskie,
 - wyłączenie sprzedaży bezpośredniej z zapisów Dyrektywy,
 - wyłączenie zapisów o obowiązkach informacyjnych dotyczących wynagrodzenia pośrednika/praco wnika ZU,
 - określenie minimalnych wymagań formalnych dotyczących kwalifikacji pośredników.
 - zniesienie wymogów godzinowych, a zakresy szkoleń określone w sposób bardziej ogólny tak, aby to zakłady ubezpieczeń mogły stworzyć jak najefektywniejsze systemy szkoleń i egzaminów.
 - oparcie realizacji dalszych prac nad wdrożeniem dyrektywy do polskiego prawodawstwa o koncepcję organizowania szkoleń dla agentów oraz multiagentów przez zakłady ubezpieczeń, podobnie jak egzaminów końcowych, według wypracowanych przez zakłady ubezpieczeń i zatwierdzonych przez KNF systemów szkoleniowych.
 - **Projekt ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (deregulacja).** PIU prowadziła konsultacje nad projektem ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych, który stanowi drugi etap otwierania dostępu do zawodów regulowanych, dotyczące:
 - rezygnacji z obligatoryjnego szkolenia licencyjnego dla kandydatów i pozostawienie egzaminu licencyjnego,
 - możliwości przeprowadzenia egzaminu licencyjnego w formie testu, przy wykorzystywaniu środków porozumiewania się na odległość (nowoczesnych metod teleinformatycznych),
 - odejścia od wymogu obowiązkowego szkolenia realizowanego raz na trzy lata i zastąpienie go modelem kształcenia ustawicznego, z określeniem minimalnej liczby godzin szkoleń, do których zobligowany byłby pośrednik ubezpieczeniowy, zmiana uwzględniałaby możliwość realizacji szkoleń przy wykorzystaniu nowoczesnych metod szkoleniowych (w tym e-learningu),
 - wprowadzenia zapisów dotyczących umożliwienia rejestracji agenta na zasadzie online, bezpośrednio w wyniku zdania egzaminu licencyjnego i skompletowania wymaganych do rejestracji dokumentów. Samo zgłoszenie agenta (rejestracja w zakładzie ubezpieczeń) do KNF, za pośrednictwem systemu informatycznego będzie warunkiem wystarczającym do rozpoczęcia przez niego działalności.
- Projekt ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych uwzględnił propozycję PIU dotyczącą rezygnacji z organizowania szkoleń licencyjnych w ZU. Dodatkowo, w ramach prac parlamentarnych przychylnie potraktowano propozycję PIU dotyczącą odejścia od wymogu obowiązkowego szkolenia pośredników ubezpieczeniowych raz na trzy lata i zrezygnowano z obowiązku realizowania szkoleń uzupełniających, pozostawiając w tym zakresie swobodę ZU.
- W obszarze ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej:
 - **Zmiana warunków obowiązkowych ubezpieczeń OC 6 zawodów.** Członkowie podkomisji brali udział w konsultacjach nad projektami rozporządzeń, które zmieniały obecnie funkcjonujące lub wprowadzały nowe ubezpieczenia obowiązkowe OC.
 - **Założenia zmiany ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych.** Propozycje zmian ustawy odnoszą się do dwóch z trzech kwestii. Pierwszą jest wprowadzenie możliwości objęcia umową obowiązkowego ubezpieczenia OC szerszego katalogu zdarzeń, których wystąpienie w okresie ubezpieczenia warunkuje odpowiedzialność ubezpieczyciela. O wyborze czasowego zakresu ochrony decydowałby ustawodawca w akcie prawnym, z którego wynikałby obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia. Drugą propozycją zmian jest przepis pozwalający na stosowanie międzynarodowych warunków ubezpieczeń zwyczajowo używanych w danym rodzaju ubezpieczeń. Kolejną propozycją zmiany jest dopuszczalność stosowania przepisów Kodeksu cywilnego „odpowiednio” w ubezpieczeniach obowiązkowych.
 - **Monitorowanie prac rządu nad deregulacją zawodów.** Przedstawiciele Izby brali udział w posiedzeniach komisji nadzwyczajnej do spraw związanych z ograniczaniem biurokracji w związku z rozpatrywaniem rządowego projektu ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (II transza).
- W obszarze ubezpieczeń turystycznych:
 - **Rekomendacje Ministerstwa Sportu i Turystyki do zmian ustawy o usługach turystycznych.** Problemy na rynku turystycznym w 2012 r. skłoniły resort do opracowania propozycji zmian w ustawie o usługach turystycznych, których celem miało być usprawnienie poszczególnych elementów aktualnie funkcjonującej ustawy. Polska Izba Ubezpieczeń, odnosząc się do projektu rekomendacji, zwróciła uwagę, że proponowane rozwiązania nie zagwarantują zaspokojenia w pełnej wysokości roszczeń klientów organizatorów turystyki i pośredników, które mogą wynikać z niewypłacalności tych przedsiębiorców. Izba wskazywała też na potrzebę wprowadzenia dodatkowych rozwiązań, m.in. Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego zapewniającego sto procent pokrycia roszczeń w przypadku utraty przez organizatora imprezy turystycznej płynności finansowej.

- **Założenia ustawy o Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym.** Ministerstwo Sportu i Turystyki rozpoczęło prace legislacyjne w celu opracowania założeń ustawy o Turystycznym Funduszu Gwarancyjnym. Projektowana ustawa wraz z ustawą o usługach turystycznych ma tworzyć jednolite i spójne procedury dla klientów organizatorów turystyki. Celem powołania Funduszu jest stworzenie dodatkowego filaru zabezpieczeń na wypadek, gdyby wysokość podstawowego zabezpieczenia okazała się niewystarczająca na pokrycie kosztów związanych ze sprowadzeniem klientów do kraju oraz zwrotem wpłat za niezrealizowane usługi. Aktualnie, w ramach podstawowego systemu zabezpieczeń przedsiębiorcy mają do wyboru cztery formy zabezpieczenia: gwarancję ubezpieczeniową, gwarancję bankową, ubezpieczenie na rzecz klientów oraz rachunek powierniczy. Izba dokonała analizy skutków założeń do ustawy, która po konsultacji z zakładami ubezpieczeń została przekazana Ministerstwu Sportu i Turystyki. Przedstawiciele PIU na bieżąco śledzili dalsze prace ministerstwa nad projektem założeń do ustawy oraz uczestniczyli w posiedzeniach sejmowej Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, na których omawiano zagadnienia związane z tą ustawą.
- **Konsultacje dot. zmiany rozporządzenia o minimalnych sumach gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej.** W roku 2013 kontynuowano prace nad zmianą rozporządzenia dot. minimalnych sum gwarancji ubezpieczeniowej lub bankowej. Podczas konsultacji uzgodnieniowych w Ministerstwie Finansów Izba zgłosiła uwagi do projektu rozporządzenia. Propozycje sum gwarancji były też przedmiotem konsultacji z zakładami ubezpieczeń.
- W obszarze zarządzania informacją:
 - **Rozporządzenie KE dot. ochrony danych osobowych.** Przez cały rok 2013 kontynuowane były konsultacje projektu nowego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), rozporządzenie to ma docelowo zastąpić obecnie obowiązującą Dyrektywę 95/46/WE z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz. U. L 281 z 23.11.1995). Prace były i są nadal realizowane w ramach Joint Task Force on Data Protection w Insurance Europe. Izba brała i bierze w nich aktywny udział. Efektem tych działań było przekazanie uwag w kluczowych kwestiach odnośnie przetwarzania danych w ubezpieczeniach. Podkreślenia wymaga fakt, że projekt rozporządzenia jest sprzeczny z rzeczywistymi potrzebami w procesach ubezpieczeniowych. Przewiduje się, że prace nad projektem rozporządzenia oraz aktami wykonawczymi do niego potrwać minimum do 2016 r. Należy również podkreślić, że osoby odpowiedzialne za ten projekt po stronie administracji, w tym minister Wojciech Wiewiórowski, byli prelegentami na seminariach organi-

zowanych przez Izbę, poświęconych tematyce standaryzacji informacji. W swoich wystąpieniach zwracali uwagę na uwarunkowania i problemy procesu konsultacyjnego.

- **Izba we współpracy z Ministerstwem Gospodarki kontynuowała prace nad pomostowym projektem ustawy o ochronie danych osobowych**, który to projekt będzie nowelizowany w ramach przygotowań do przyjęcia projektu ustawy o ułatwianiu wykonywania działalności gospodarczej.
- **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz reformy ram standaryzacyjnych w obszarze podpisu elektronicznego – eIDAS.** W 2013 r. PIU uczestniczyło w konsultacji projektu unijnego dotyczącego identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w transakcjach elektronicznych (eIDAS), który oczekuje obecnie na głosowanie w pierwszym czytaniu w Parlamencie Europejskim (przewidziane na początek kwietnia 2014 r.). Rozporządzenie eIDAS reguluje m.in. działanie elektronicznych podpisów, pieczęci i doręczeń. Przygotowane regulacje mają w założeniu zwiększyć popularność elektronicznych usług zaufania wśród obywateli UE oraz ujednolicić przepisy obowiązujące obecnie w państwach członkowskich.

2.1.2. Działania samoregulacyjne i standaryzacyjne

Działania samoregulacyjne

Istotnym zadaniem realizowanym przez Polską Izbę Ubezpieczeń jest kwestia dobrych praktyk w działalności ubezpieczeniowej w kontekście relacji zakład ubezpieczeń – klient. Działania *best practices* stanowiły przedmiot prac w ramach organów merytorycznych i były realizowane poprzez tryb konsultacyjny uwzględniający współpracę sektora ubezpieczeniowego z administracją publiczną (legislator i regulator) i organizacjami konsumenckimi w procesie tworzenia tych rozwiązań.

Najważniejsze działania samoregulacyjne w 2013 r. dotyczyły:

- Rekomendacji dobrych praktyk informacyjnych dotyczących ubezpieczeń na życie z UFK (Karta Produktu)
- Rekomendacji dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu wewnętrznego, compliance, zarządzania ryzykiem i aktuarialnej w zakładach ubezpieczeń
- Projektu Kodeksu dobrych praktyk ochrony danych osobowych w zakładach ubezpieczeń
- Projektu dobrych praktyk w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Powołana do życia w 2009 r. Rada Dobrych Praktyk PIU prowadziła monitoring stosowania przez zakłady ubezpieczeń dobrych praktyk oraz inicjowała działania zmierzające do podwyższenia standardów ich przestrzegania przez zakłady ubezpieczeń. W 2013 r. rada ta prowadziła następujące działania:

- Prace nad dobrymi praktykami w zakresie skarg i sporów konsumenckich, monitorowanie i wspieranie działań w ramach projektu „Dobre praktyki w zakresie rozpatrywania skarg klienta”

- Prace nad możliwymi kierunkami implementacji dyrektywy o polubownym rozwiązywaniu sporów ADR/ODR, opracowanie rekomendacji dla stworzenia w ramach PIU zasad dobrych praktyk odnośnie regulowania sporów z klientami usług ubezpieczeniowych
- Problematyka współpracy sektora ubezpieczeniowego z pośrednikami odszkodowawczymi (doradcami odszkodowawczymi), w tym rekomendacja opracowania kierunkowych propozycji dotyczących możliwości uregulowania statusu pośredników odszkodowawczych
- Monitoring i analiza sygnałów o systemowym naruszaniu bądź nieprzestrzeganiu przez zakłady ubezpieczeń Zasad Dobrych Praktyk Ubezpieczeniowych
- Monitoring zjawiska „nieetycznych” reklam pojawiających się w praktyce działania sektora ubezpieczeniowego. Za nieetyczne uznano reklamy i działania informacyjne obniżające zaufanie do całej branży, propagowane i rozpowszechniane w przekazie informacyjnym i reklamowym zakładów ubezpieczeń, organów i organizacji działających w sektorze.

Działania standaryzacyjne

Głównymi obszarami prac standaryzacyjnych PIU w 2013 r. były:

- Prace nad Projektem Bezpośredniej Likwidacji Szkód (BLS)
- Prace nad standaryzacją szkód osobowych.

W 2013 r. Izba konsekwentnie zmierzała do wprowadzenia jednego z najbardziej ambitnych długookresowych projektów standaryzacyjnych Izby – systemu bezpośredniej likwidacji szkód w ubezpieczeniach komunikacyjnych. W I kwartale zostały opracowane podstawowe założenia systemu dotyczące m.in. kwestii dobrowolności, modeli rozliczeń, relacji poszkodowany/zakład ubezpieczeń oraz wstępnej oceny skutków finansowych. Następnie w procedurze przetargowej wyłoniono firmę konsultingową Boston Consulting Group, która ma przygotować propozycję najbardziej optymalnego systemu likwidacji szkód możliwego do wprowadzenia na polskim rynku ubezpieczeń komunikacyjnych. Pod koniec roku odbyły się pierwsze spotkania konsultantów z zarządami zakładów ubezpieczeń w celu przedstawienia szczegółów projektu.

Do wypracowania propozycji spójnego standardu rynkowego opisu i oceny szkody osobowej została powołana Grupa Robocza ds. Standaryzacji Szkód Osobowych. Prace grupy podzielono na dwa etapy: 1. faza analizy możliwych rozwiązań, 2. konsultacje i praca nad ustanowieniem jednolitego rozwiązania jako standardu dla wszystkich interesariuszy rynku (ubezpieczenia prywatne, społeczne, orzecznictwo lekarskie, sądownictwo etc.). Grupa zrealizowała pierwszy etap prac.

2.1.3. Działania inicjujące i wspierające prace legislacyjne i autoregulacyjne

Jedną z najbardziej efektywnych form wspierania prac legislacyjnych oraz inicjatyw w obszarze autoregulacji praktykowanych przez Izbę jest organizacja otwartych konferencji naukowych. PIU wypracowała nową formułę oprawy konferencji i seminariów merytorycznych. Podczas organizacji imprez o charakterze otwartym – mających na celu prezentację stanowisk i wymianę poglądów w istotnych kwestiach rynku ubezpieczeniowego – jako patronów medialnych pozyskuje się liczące się tytuły prasowe oraz instytucje. Przy tej okazji organizowane są konferencje prasowe mające zapewnić należyłą promocję in-

formacji w mediach, wydawane są też materiały konferencyjne w formie merytorycznych publikacji.

W 2013 r. Izba była organizatorem sześciu konferencji naukowych dotyczących najważniejszych aspektów funkcjonowania rynku ubezpieczeń, w tym:

- Konferencji w Ministerstwie Gospodarki pt. „Rola Ubezpieczeń w gospodarce narodowej i rozwoju biznesu”
- Konferencji pod patronatem Ministra Zdrowia dot. dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych
- Panelu ubezpieczeń zdrowotnych na Forum Ekonomicznym w Krynicy
- Konferencji pt. „Dokumentacja i informacja medyczna” (wspólnie z PTMU i UFG)
- V Kongresu Bancassurance
- Międzynarodowej konferencji w Szczecinie nt. przestępczości ubezpieczeniowej
- Konferencja PIU „Ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – ich rola, wartość, dobre praktyki”.

Największym wydarzeniem konferencyjnym w 2013 r. był I Kongres Polskiej Izby Ubezpieczeń, który odbył się w dniach 7–8 maja 2013 r. w Hotelu Sheraton w Sopocie i zgromadził ponad 200 przedstawicieli administracji państwowej i nadzoru, parlamentarzystów, jak również członków zarządów zakładów ubezpieczeń. Gośćmi kongresu byli m.in.: Andrzej Jakubiak – przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, Burkhard Balz – członek Parlamentu Europejskiego, I wice-koordynator Frakcji Parlamentarnej EPP w Komitecie Spraw Ekonomicznych i Monetarnych, Zbigniew Derdziuk – prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Kongres stał się najważniejszym forum wymiany opinii i doświadczeń dotyczących znaczenia współczesnego rynku ubezpieczeń, jak i zmieniającej się świadomości klientów usług ubezpieczeniowych. Panele dyskusyjne kongresu poświęcone były m.in. dyrektywie UE Solvency II, szkodom osobowym oraz ubezpieczeniom zdrowotnym.

W celu wspierania kadr ubezpieczycieli podczas implementowania regulacji Izba organizuje od lat seminaria i szkolenia dedykowane różnym, technicznym aspektom prowadzenia działalności ubezpieczeniowej. W 2013 r. odbyło się 15 bezpłatnych seminariów i szkoleń dla pracowników członków PIU w zakresie: przepisów podatkowych, zasad audytu, rachunkowości, Solvency II, reasekuracji, umowy ubezpieczeń, przestępczości ubezpieczeniowej, IT w zakładach ubezpieczeń, ubezpieczeń ochrony prawnej oraz ubezpieczeń katastroficznych. Seminarium, które odbiło się największym echem – pt. „Europejska Umowa Ubezpieczeń” – zorganizowano wspólnie z Katedrą Prawa Cywilnego WPiA UW. Towarzyszyło ono obradom międzynarodowego zespołu ekspertów ds. zmian w Europejskiej Umowie Ubezpieczenia (Project Group on Restatement of European Insurance Contract Law) w Warszawie.

W sumie w 2013 r. Izba była organizatorem 23 wydarzeń konferencyjnych, w których wzięło udział blisko 3000 osób.

2.2. STATYSTYKI I BAZY DANYCH

Izba kontynuowała prace nad rozbudową statystycznych baz danych, które są źródłem aktualnych informacji o polskim rynku ubezpieczeń i pozwalają na dokonywanie analiz i porównań w zakresie rozwoju dystrybucji ubezpieczeń m.in. w kanałach direct i bancassurance. Izba jest w tym obszarze aktualnie najlepszym dostępnym źródłem informacji rynkowej, w dodatku mającym walor dobrowolności partycypacji.

W 2013 r. w ramach PIU funkcjonowały następujące bazy danych:

- Baza kwartalnych i rocznych sprawozdań zakładów Działu I i II,
- Baza nowej sprzedaży ubezpieczeń na życie,
- Bazy statystyki rynku Działu II, Baza monitoringu sprzedaży ubezpieczeń direct,
- Baza monitoringu sprzedaży bancassurance w Dziale I i II,
- Baza danych ubezpieczeń zdrowotnych w Dziale I i II.

W 2013 r. do Bazy nowej sprzedaży ubezpieczeń na życie dołączyły dwa zakłady ubezpieczeń, co zwiększyło udział zakładów w bazie do 92% rynku.

W tym samym roku uruchomiono projekt budowy bazy o ubezpieczeniach zdrowotnych. W sumie 17 zakładów, w tym jeden oddział, zgłosiło chęć udziału w badaniu, deklarując posiadanie produktów ubezpieczeniowych wpisujących się w definicję „danych zdrowotnych”, rozumianych jako produkty zapewniające pokrycie lub zwrot przez ubezpieczyciela kosztów leczenia w Polsce, a także pomocy w organizacji leczenia, którego koszty są pokrywane.

Zespół ds. Bancassurance uzgodnił, by od III kwartału 2013 r. rozszerzyć zakres danych w Bazie Bancassurance. Dane zostały uszczegółowione zarówno dla Działu I, jak i II. W Dziale I zakres danych rozszerzono o podział na Grupę 1, Grupę 3, powiązane z produktem bankowym oraz niepowiązane z produktem bankowym. Dodatkowo wprowadzono podział na ubezpieczenia grupowe i indywidualne oraz na jednorazowe i okresowe. W Dziale II natomiast dane zostały rozszerzone o podział na ubezpieczenia grupowe i indywidualne.

Wraz z rozszerzaniem zakresu danych do bazy przystąpiły nowe zakłady. I tak ostatecznie od III kwartału 2013 r. bazę zasilają dla Działu I: 23 zakłady i 2 oddziały oraz dla Działu II: 16 zakładów i 4 oddziały.

Nad prawidłowym rozwojem merytorycznym poszczególnych raportów statystycznych czuwają właściwe komisje i zespoły izby, z których inicjatywy powstały poszczególne bazy. Dzięki temu bazy w optymalnym stopniu odzwierciedlają potrzeby biznesowe konkurencyjnego rynku oraz jego gotowość do wzajemnego dzielenia się informacją. Jest ona w wielu obszarach bardzo duża, czego przykładem może być zakres informacyjny nowej sprzedaży ubezpieczeń na życie, której zbiorcze raporty w skali całego rynku otrzymuje większość uczestników. Udostępniają oni także sobie nawzajem własne statystyki w zakresie danych tej bazy.

Ponadto Izba od 2011 r. przygotowuje i wysyła do członków PIU miesięczne i kwartalne biuletyny szybkiej informacji o stanie rynku (tzw. raporty *snapshots*) oraz, od drugiej połowy 2011 r., kwartalne analityczne raporty o wynikach całego sektora ubezpieczeń.

Stale dostępna jest również Internetowa Baza Danych PIU zawierająca sprawozdania i raporty o rynku ubezpieczeniowym, zasilana przez członków Izby sprawozdaniami finansowymi i statystycznymi sporządzanymi na potrzeby nadzoru i GUS. Baza ta obejmuje sto procent ubezpieczycieli działających na naszym rynku.

2.2.1. Platformy wspierające procesy biznesowe w zakładach ubezpieczeń

System Klasyfikacji Zdarzeń Drogowych

Aplikacja stanowi przydatne narzędzie do oceny okoliczności zdarzenia. Zawiera zestawienie najczęstszych sytuacji, w których dochodzi do kolizji drogowych, określa odpowiedzialność kierującego, a także, w uzasadnionych przypadkach, przyczynienie uczestników zdarzenia. Aplikacja służy do oceny okoliczności zdarzenia, z którego wynika roszczenie regresowe, jak również ułatwia i przyspiesza prowadzenie rozliczeń między ubezpieczycielami. System działa w PIU od marca 2012 r., a decyzją Komisji Ubezpieczeń Komunikacyjnych PIU został wykorzystany do budowy Systemu Obsługi Porozumienia Regresowego. Korzysta z niego obecnie 11 zakładów.

System Obsługi Porozumienia Regresowego

W 2013 r., na wniosek Komisji Ubezpieczeń Komunikacyjnych, PIU zbudowała na rzecz zakładów dedykowany system ukierunkowany na obsługę roszczeń regresowych w ubezpieczeniach komunikacyjnych. System jest platformą bezpiecznej wymiany informacji i dokumentów między zakładami. PIU sprawuje nadzór nad dostępnością i bezpieczeństwem systemu. Cała wymiana informacji w ramach systemu jest szyfrowana, co daje gwarancję, iż dostęp do danych mają wyłącznie zakłady między którymi realizowana jest wymiana. W projekcie uczestniczy 21 zakładów. System zostanie oddany do użytku w 2014 r.

Raporty Rządowego Centrum Bezpieczeństwa

PIU prowadzi dla branży ubezpieczeniowej proces dystrybucji raportów o zagrożeniach, które otrzymuje z Rządowego Centrum Bezpieczeństwa. To najważniejszy jak dotąd krok dla branży, jeśli chodzi o współpracę między rynkiem ubezpieczeniowym a sektorem publicznym w zakresie zarządzania kryzysowego. Jest to spełnienie jednego z głównych postulatów dotyczących problematyki ubezpieczeń majątkowych zgłaszanych przez Polską Izbę Ubezpieczeń, to znaczy uwzględnienie roli rynku ubezpieczeniowego w procesach związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych. W szczególności podpisane przez PIU porozumienie z Rządowym Centrum Bezpieczeństwa umożliwi członkom Izby dysponowanie sprawdzonymi danymi o skali zagrożeń oraz szkód spowodowanych przez katastrofy naturalne i antropogeniczne. Do tej pory informacje te uzyskiwano najczęściej ze środków masowego przekazu i w praktyce często okazywały się nierzetelne, odbiegające od rzeczywistości. Raporty udostępniane przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa będą przydatne zarówno w bieżącym zarządzaniu likwidacją szkód, jak i do gromadzenia danych historycznych. Współpraca PIU i RCB trwa od marca 2013 r.

Projekt Bazy Zdarzeń i Szkód

W 2013 r. Izba i Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny podjęły współpracę nad uruchomieniem projektu wdrożenia Bazy Zdarzeń i Szkód. Będzie ona zawierać dane o ubezpieczeniach majątkowych (poza komunikacyjnymi, dla których funkcjonuje już baza w UFG) oraz ubezpieczeniach na życie. Głównym zadaniem bazy to identyfikacja przypadków wielokrotnych roszczeń dotyczących potencjalnie tego samego zdarzenia ubezpieczeniowego. Chodzi o sytuacje, w których wyłudzenie świadczenia polega na zgłoszeniu kilka razy tej samej szkody w różnych zakładach ubezpieczeń. Funkcjonalności bazy będą uruchamiane stopniowo. W pierwszej kolejności do bazy napłyną dane dotyczące: ubezpieczeń majątkowych z dwóch grup, tj. od ognia i innych żywiołów (np. mieszkania, budynki) i pozostałych szkód rzeczowych (np. kradzieże) oraz ubezpieczeń życiowych z grup obejmujących ubezpieczenia indywidualne ochronne (wszystkie ryzyka) z uwzględnieniem umów na dożycie i ubezpieczeń grupowych w zakresie zgonu, poważnego zachorowania, trwałego uszczerbku na zdrowiu, leczenia szpitalnego (bez operacji).

Baza będzie funkcjonowała w oparciu o zasady dobrowolności i wzajemności (zasilasz = otrzymujesz dane). Zapytania do bazy będą mogły składać wyłącznie zakłady ubezpieczeń oraz oddziały zakładów ubezpieczeń, które przystąpią do projektu.

Funkcję administratora danych (na mocy Rozporządzenia Ministra Finansów z 16 sierpnia 2007 r.) pełnić będzie PIU. Z inicjatywy zakładów ubezpieczeń funkcje procesowe (tzw. procesora danych) pełnić będzie UFG – z uwagi na praktyczne doświadczenie w tworzeniu baz danych i nadzorze nad nimi oraz posiadaną już infrastrukturę techniczną.

Koszt budowy i uruchomienia bazy Izba szacuje na około 6,8 mln zł. Z kolei wzrost wykrywalności wyłudzeń dzięki produkcyjnemu uruchomieniu bazy szacuje się na ok. 5,7 mln zł dla ubezpieczeń na życie oraz ok. 11,1 mln zł dla ubezpieczeń majątkowych (bez komunikacyjnych) w pierwszych trzech latach funkcjonowania projektu. Pilotażowe uruchomienie bazy powinno nastąpić w 2014 r.

System Wsparcia Monitoringu Legislacyjnego

W 2013 r. zakończył się proces wdrożenia Systemu Wsparcia Monitoringu Legislacyjnego PIU. System powstał w celu zautomatyzowania procesu monitorowania projektów legislacyjnych, zarówno krajowych, jak i europejskich, w które zaangażowana jest Izba. Narzędzie służy gromadzeniu w usystematyzowany sposób wszystkich projektów legislacyjnych oraz ich pełnej historii konsultacyjnej. Dostęp do zasobów aplikacji mają zarząd oraz pracownicy merytoryczni PIU. Aplikacja jest również wykorzystywana do raportowania działań legislacyjnych względem swoich członków oraz Komisji Rewizyjnej.

2.3. DZIAŁANIA WIZERUNKOWE

W związku z dominacją działań prokonsumenckich, zarówno ze strony legislatora, jak i organizacji rynku ubezpieczeniowego, większość prac Działu Marketingu i PR PIU poświęcona była w 2013 r. kwestiom konsumenckim. Jednocześnie PIU realizowała przyjętą w 2012 r. strategię wizerunkową.

Nowymi działaniami, wymienionymi w strategii wizerunkowej, a podjętymi przez PIU, były:

- **Debata pod patronatem medium opiniotwórczego.** PIU zorganizowało wspólnie z Głównym Inspektorem Transportu

Drogowego oraz przedstawicielami Parlamentu RP debatę na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Debatę miało na celu wskazanie problemów związanych ze szkodami osobowymi w wypadkach drogowych, a także pokazanie roli ubezpieczycieli wobec poszkodowanych.

- **Broszury dotyczące ubezpieczeń.** W ramach działań komunikacyjnych i wizerunkowych Dział Marketingu i PR doprowadził do wydania następujących broszur/wydawnictw:
 - ulotka na temat ubezpieczeń z UFK;
 - ulotka na temat zabezpieczenia na emeryturę;
 - ulotka na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym;
 - *Ubezpieczenia w liczbach 2012. Rynek ubezpieczeń w Polsce.*
- **Komunikacja za pomocą serwisów Twitter i YouTube.**
- **Współpraca z niezależnymi ekspertami branżowymi (realizacja *advocacy campaign*).** Korzystanie z opinii i opracowań autoritetów naukowych i biznesowych w najistotniejszych dla rynku ubezpieczeń kwestiach.
- **Działania zmierzające do zbierania i dystrybuowania wartościowych informacji: badania rynku, publikacje wskaźników.** PIU regularnie zbiera i publikuje przedstawione w czytelny sposób dane finansowe na temat rynku ubezpieczeń. Sposób prezentacji danych jest ukierunkowany przede wszystkim na klienta i podkreśla rolę ubezpieczyciela wobec klientów. PIU publikuje także regularnie (jako jedyna instytucja na rynku) dane na temat kanału bancassurance oraz direct.
- **Wyjazdy z dziennikarzami służące budowaniu pozytywnych relacji z mediami.**

Dział Marketingu i PR zadbał o obecność mediów podczas I Kongresu PIU w Sopocie. Na kongresie obecnych było 13 dziennikarzy z mediów ogólnopolskich oraz branżowych. Celem drugiego zorganizowanego dla dziennikarzy wyjazdu była międzynarodowa konferencja w Paryżu poświęcona tematyce Solwency II. Wzięło w niej udział dwóch dziennikarzy.

- **Komunikacja kontekstowa (tzw. *open window*).** PIU, dzięki szablonom komunikatów przygotowanym zgodnie ze strategią wizerunkową reagowała na bieżąco w przypadku zjawisk szczególnie interesujących opinię publiczną, które mogą się wiązać z ubezpieczeniami. Chodzi m.in. o szkody żywiołowe, spektakularne wypadki w ruchu lądowym, przerwy wakacyjne, długie weekendy itp. W 2013 r. dzięki komunikacji kontekstowej do opinii publicznej trafiły następujące komunikaty PIU:
 - komunikat związany z bezpieczeństwem ruchu drogowego podczas długich weekendów i świąt;
 - komunikat związany z ubezpieczeniami podczas ferii zimowych;
 - komunikat związany ze skutkami jazdy pod wpływem alkoholu;
 - komunikat na temat ubezpieczeń szkolnych;
 - komunikaty na temat bezpieczeństwa powodziowego
- **Komunikacja kryzysowa i bieżąca komunikacja z działami PR zakładów ubezpieczeń.** W szczególnie istotnych dla rynku zagadnieniach, w każdym przypadku następuje wewnętrzna komunikacja między działami PR poszczególnych zakładów ubezpieczeń. W ten sposób możliwe jest uzyskanie wspólnego przekazu medialnego. Zakłady ponadto wspomagają PIU wiedzą biznesową na potrzeby różnego rodzaju wystąpień medialnych.

2.3.1. Strategia wizerunkowa branży ubezpieczeniowej

Główny merytoryczny obszar działalności związanej z budowaniem pozytywnego wizerunku branży stanowiły w 2013 r. ubezpieczenia komunikacyjne oraz inwestycyjne. Dużo czasu poświęcone

zostało także kwestii działalności kancelarii odszkodowawczych. Dział Marketingu i PR wraz z Komisją ds. PR zajął się przede wszystkim komunikacją wokół bezpośredniej likwidacji szkód (BLS) skupiając uwagę opinii publicznej na następujących przekazach:

- BLS wpłynie pozytywnie na relacje ubezpieczyciela z klientem
- BLS spowoduje, że wybór ubezpieczyciela OC nie będzie się ograniczał wyłącznie do kwestii ceny.

Przedstawiciele Działu Marketingu i PR znajdowali się w stałym kontakcie z reprezentantami Komisji ds. Likwidacji Szkód, a także uczestniczyli we wszystkich posiedzeniach związanych z prowadzeniem tego projektu. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe było dobranie optymalnych metod komunikacji projektu do mediów i klientów ubezpieczycieli.

Przedmiotem prac Działu PR i Marketingu w obszarze ubezpieczeń komunikacyjnych była także komunikacja wokół:

- Działalności kancelarii odszkodowawczych w Polsce
- Uchwał Sądu Najwyższego, odnoszących się do likwidacji szkód komunikacyjnych.

Dział Marketingu i PR wraz z Komisją ds. PR aktywnie działał w obszarze komunikacji związanej z ubezpieczeniami inwestycyjnymi. Główne cele owych działań dotyczyły:

- Prezentacji Karty Produktu ubezpieczeń na życie z UFK jako narzędzia zmieniającego jakość komunikacji ubezpieczyciela z klientem
- Rozpowszechnienia wiedzy na temat Karty Produktu za pośrednictwem mediów
- Zwrócenia uwagi na najpoważniejsze zagadnienie na rynku ubezpieczeń inwestycyjnych, jakim był misselling.

2.3.2. Działania medialne

PIU kontynuuje misję bycia stale dostępnym, profesjonalnym i neutralnym źródłem informacji o najważniejszych zjawiskach na rynku ubezpieczeniowym. W 2013 r. wypowiedzi przedstawicieli Izby znalazły się w:

- 645 publikacjach prasowych (588 rok wcześniej)
20 proc. wszystkich tekstów prasowych dotyczyło tematyki odszkodowawczej. Mniej więcej tyle samo tekstów dotyczyło ubezpieczeń komunikacyjnych. 16,5 proc. tekstów odnosiło się do ubezpieczeń na życie
- 143 audycjach radiowych (104 rok wcześniej)
Znaczna część audycji koncentrowała się na ubezpieczeniach majątkowych. Wiele miało też charakter poradnikowy w zakresie ubezpieczenia na ferie i wakacje
- 196 audycjach telewizyjnych (175 rok wcześniej)
Stacje telewizyjne skupiały się przede wszystkim na ubezpieczeniach komunikacyjnych. Popularnością cieszyły się również ubezpieczenia wyjazdów zagranicznych i ubezpieczenia zdrowotne
- 2075 publikacjach internetowych (877 rok wcześniej)
Publikacje internetowe w serwisach ogólnotematycznych dotyczą w dużej mierze tych samych kwestii, co materiały telewizyjne i prasowe. Większość publikacji ma charakter wtórny.

W 2013 r. Izba zorganizowała siedem spotkań z dziennikarzami w formie śniadań prasowych i spotkań indywidualnych:

- Współorganizacja konferencji z Komitetem RAZEM na temat zmian w systemie IKZE
- Konferencja prasowa na temat Karty Produktu z UFK
- Powołanie Komisji ds. Likwidacji Szkód
- Informacja na temat uchwał Sądu Najwyższego w kwestii ubezpieczeń komunikacyjnych
- Bezpośrednia likwidacja szkód (3 spotkania).

Elektroniczny obieg informacji, rozwój mediów społecznościowych, a przede wszystkim coraz mniej liczna obsada dziennikarska w mediach sprawia, że klasyczne spotkania prasowe tracą na znaczeniu. Dlatego Izba publikuje również na bieżąco komunikaty prasowe. W 2013 r. opublikowano ich 21, a dodatkowo PIU wzięła udział w przygotowaniu kilku dodatków tematycznych w gazetach ogólnopolskich.

Izba oprócz stałej współpracy z mediami prowadzi też komunikację z członkami PIU oraz innymi organizacjami, stanowiącymi tzw. otoczenie zewnętrzne. Do tego celu stosuje następujące narzędzia:

Strony internetowe i newsletter:

- Strona internetowa piu.org.pl, aktualizowana na bieżąco, prowadzona była w 2013 r. w czterech językach
- Strony internetowe poznajdirect.pl oraz polisynazdrowie.pl, pełniące rolę serwisów edukacyjnych
- Internetowy Tygodnik Ubezpieczeniowy z bazą około 3800 subskrybentów (do końca 2013 r. wydawany był po polsku i angielsku).

Komunikaty i legislacje PIU:

- Izba w 2013 r. sporządziła 157 komunikatów do członków, dzięki czemu mieli oni stałą informację na temat wszystkich działań PIU
- Izba stworzyła ponad 113 dokumentów legislacyjnych, będących podstawą konsultacji rynkowych w zakresie wszelkich aktów modyfikujących prawo ubezpieczeniowe w Polsce.

2.4. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA I EDUKACYJNA

W 2013 r. Izba prowadziła bardzo intensywną działalność wydawniczą wspierającą jej cele strategiczne, realizując jedno z głównych zadań statutowych – podnoszenia świadomości ubezpieczeniowej. Tak jak w latach poprzednich, ukazał się coroczny raport o ubezpieczeniach w Polsce, *Raport Roczny 2012* w wersji polskiej i angielskiej, zawierający pogłębioną analizę polskiego rynku ubezpieczeń. Działania na rzecz rozwoju prywatnych ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce zostały wsparte przez publikację broszury *Rola i funkcja dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych we współczesnych systemach ochrony zdrowia – analiza i rekomendacje dla Polski*. Dużym zainteresowaniem cieszyła się wydana w połowie 2013 r. publikacja *Stan*

prawny ubezpieczeń obowiązkowych w Polsce, zawierająca aktualny spis około 160 ubezpieczeń obowiązkowych i przymusowych w Polsce. W 2013 r. ukazało się także opracowanie *Audyt – Compliance – Zarządzanie Ryzykiem – Aktuariat. Modele współpracy w zakładach ubezpieczeń*, jako materiał pomocniczy przy dostosowywaniu praktyki polskich ubezpieczycieli do wymogów dyrektywy Solvency II. Izba kontynuowała działalność w zakresie prezentowania aktualnej i unikalnej informacji o polskim rynku ubezpieczeń. Biuro Zarządu Izby przygotowało i wysłało do członków PIU kwartalne biuletyny szybkiej informacji o stanie rynku (tzw. *snapshots*) oraz kwortalne raporty o wynikach sektora ubezpieczeń. Ukazywały się informacje i raporty prezentujące rozwój nietradycyjnych kanałów dystrybucji, tworzone na podstawie monitoringu sprzedaży ubezpieczeń direct oraz monitoringu sprzedaży bancassurance. Ponadto Izba kontynuowała rozpoczęty w 2012 r. systematyczny monitoring nowej sprzedaży ubezpieczeń na życie oraz rozpoczęła nowy projekt – monitoring sprzedaży ubezpieczeń zdrowotnych. Ważnym elementem działalności wydawniczej Izby jest kwartalnik „Wiadomości Ubezpieczeniowe” publikowany na zlecenie Izby od 2007 r. przez Centrum Edukacji Ubezpieczeniowej. W 2013 r. w dalszym ciągu wzmocniana była pozycja tego czasopisma jako referencyjnego periodyku z dziedziny nauki o ubezpieczeniach (utrzymano jego rangę jako czasopisma na liście wydawnictw punktowanych MNiSW). Oprócz regularnych numerów kwartalnych (w tym jeden anglojęzyczny) ukazały się cztery wydania specjalne „Wiadomości Ubezpieczeniowych”, dotyczące: roli ubezpieczeń w gospodarce narodowej, niedozwolonych postanowień umownych w umowach ubezpieczeń, ubezpieczeń na życie z UFK oraz dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych. Ponadto Izba opublikowała serię broszur informacyjnych w celu promowania wiedzy o aktualnych aspektach rynku ubezpieczeń: *Lekceważenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym*, *Ubezpieczenia na życie z UFK*, *System emerytalny w Polsce*, *Ubezpieczenia w liczbach 2012*. Opublikowała również dwa raporty: *Przestępczość Ubezpieczeniowa w Polsce w latach 2001–2011* i *Raport o usługach „cloud computing” w działalności ubezpieczeniowej*.

W 2013 r. Izba kontynuowała wcześniej podjęte działania edukacyjne. Przeprowadzono kolejną edycję Konkursu PIU im. Leona Kozickiego na najlepszą pracę dyplomową z dziedziny ubezpieczeń oraz Konkurs o Nagrodę Polskiej Izby Ubezpieczeń dla Środowiska Dziennikarskiego. Izba była po raz kolejny sponsorem nagród Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej organizowanej przez MEN. PIU wspierała inicjatywy studenckich ubezpieczeniowych kół naukowych, m.in. przez objęcie patronatem ogólnopolskiej konferencji zorganizowanej na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu, która odbyła się w listopadzie 2013 r. Po raz pierwszy PIU objęła patronat nad podyplomowymi studiami o profilu ubezpieczeniowym w Warszawie i Toruniu. Izba, na wniosek członków, uruchomiła edukacyjną stronę internetową na temat ubezpieczeń zdrowotnych oraz utrzymywała i aktualizowała uruchomioną w 2011 r. stronę poznajdirect.pl, dedykowaną ubezpieczeniom dostępnym przez internet i telefon.

2.5. DZIAŁALNOŚĆ MĘDZYNARODOWA

Izba aktywnie uczestniczy w opiniowaniu projektów legislacyjnych podejmowanych na poziomie Unii Europejskiej. Współpraca z Insurance Europe jest podstawowym sposobem, w jaki Izba bierze udział w opiniowaniu propozycji regulacji Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego dotyczących działań

ności ubezpieczeniowej, i zabiega o odpowiednią reprezentację interesów polskich ubezpieczycieli.

Najważniejsze obszary działań Insurance Europe w 2013 r. dotyczyły:

- Ochrony i polepszenia otoczenia biznesowego ubezpieczycieli oraz zapewnienia konkurencyjności sektora ubezpieczeń (m.in. wobec inicjatyw wynikłych z doświadczeń kryzysu finansowego, kwestie nadzoru i bezpieczeństwa rynku, rachunkowości, inwestycji i zabezpieczenia emerytalnego)
- Promocji najlepszych praktyk w działalności ubezpieczeniowej (m.in. w odniesieniu do ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych, pośrednictwa ubezpieczeniowego oraz sądownictwa polubownego)
- Obrony warunków ubezpieczalności starych i nowych ryzyk (m.in. debata o zmianie klimatu oraz zrównoważonym rozwoju, projekty na temat antydyskryminacji, obowiązkowych ubezpieczeń OC, programów emerytalnych).

Izba brała udział w konsultacjach i przygotowaniu opinii i stanowisk Insurance Europe dotyczących następujących unijnych inicjatyw legislacyjnych:

- Projekt dyrektywy Omnibus II
- Projekty rozporządzeń wykonawczych do dyrektywy Solvency II
- Regulacja KE dot. sprzedaży detalicznych produktów inwestycyjnych (PRIIPS)
- Rewizja dyrektywy o pośrednictwie ubezpieczeniowym (IMD2)
- Rewizja dyrektywy MIFID 2
- Projekt rozporządzenia KE w sprawie ochrony danych osobowych
- Konsultacja KE w sprawie przeglądu Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego
- Raport KE dot. przeszkód wynikających z prawa kontraktowego dla transgranicznej sprzedaży usług ubezpieczeniowych
- Zielona Księga KE dot. *shadow banking*
- Badanie KE na temat systemów odpowiedzialności i bezpieczeństwa dla ryzyk lądowych skażeń środowiskowych
- Zielona Księga KE w sprawie ubezpieczeń od klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka.

Izba poprzez udział swoich przedstawicieli w pracach i posiedzeniach komisji i grup roboczych Insurance Europe włączała się w opiniowanie projektów legislacyjnych Unii Europejskiej, które mają wpływ na działalność ubezpieczeniową. Jesienią 2013 r. Jan Grzegorz Prądyński – prezes PIU, został wybrany na trzyletnią kadencję na Członka Komitetu Strategicznego Insurance Europe – organu opiniującego priorytetowe kierunki działań oraz wyznaczającego główne cele dla tej organizacji europejskich stowarzyszeń ubezpieczycieli.

W 2013 r., łącząc prace Insurance Europe z pracami poszczególnych komisji i grup roboczych PIU, Izba wydelegowała swoich przedstawicieli na 33 plenarne i robocze spotkania ciał Insurance Europe, dzięki czemu uczestniczyła we wszystkich istotnych z punktu widzenia polskiego rynku ubezpieczeń gremiach opiniotwórczych.

Izba kontynuowała zainicjowaną w poprzednich latach współpracę z krajowymi stowarzyszeniami ubezpieczycieli w Europie. Przedstawiciele Izby brali udział w bilateralnych spotkaniach z reprezentantami stowarzyszeń Austrii, Białorusi, Francji i Niemiec. Ponadto Izba rozwijała kontakty międzynarodowe za sprawą uczestnictwa w konferencjach Międzynarodowego Stowarzyszenia Nadzorów Ubezpieczeniowych (IAIS) oraz Europejskiego Nadzoru nad Ubezpieczeniami i Funduszami Emerytalnymi (EIOPA) oraz pracach Globalnej Federacji Stowarzyszeń Ubezpieczeniowych (GFIA).

2.6. DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI, PODKOMISJI, ZESPOŁÓW I GRUP ROBOCZYCH

W 2013 r. funkcjonowały następujące komisje, podkomisje, zespoły i grupy robocze:

Komisje i podkomisje

- Komisja Ubezpieczeń Komunikacyjnych
- Komisja Ubezpieczeń Zdrowotnych i Wypadkowych
- Komisja Ubezpieczeń na Życie
- Komisja Ekonomiczno-Finansowa
 - Podkomisja ds. Solwency II
 - Podkomisja ds. Rachunkowości i Sprawozdawczości Ubezpieczeniowej
 - Podkomisja ds. Opodatkowania Działalności Ubezpieczeniowej
 - Podkomisja ds. Audytu i Kontroli Wewnętrznej
- Komisja Ubezpieczeń Majątkowych
 - Podkomisja Ubezpieczeń Rolnych
 - Podkomisja ds. Reasekuracji
 - Podkomisja Ubezpieczeń Finansowych
 - Podkomisja Ubezpieczeń Należności
 - Podkomisja Ubezpieczeń Odpowiedzialności Cywilnej
- Komisja ds. Przeciwdziałania Przystępczości Ubezpieczeniowej
 - Podkomisja ds. Przeciwdziałania Przystępczości w Ubezpieczeniach na Życie
- Komisja ds. Likwidacji Szkód
 - Grupa Robocza ds. Bezpośredniej Likwidacji Szkód
 - Grupa Robocza ds. Standaryzacji Szkód Osobowych
 - Grupa Robocza ds. analizy możliwości regulacji rynku do radztwa odszkodowawczego
- Komisja ds. PR
- Komisja ds. TUW-ów
- Komisja ds. Pośrednictwa Ubezpieczeniowego
- Komisja Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową

Zespoły

- Zespół ds. Prawno-Legislacyjnych
- Zespół ds. Bancassurance
- Zespół ds. Ubezpieczeń Direct
- Zespół ds. Oddziałów
- Zespół ds. Wypracowania Kodeksu Dobrych Praktyk ODO w Ubezpieczeniach
- Zespół ds. Ubezpieczeń Ochrony Prawnej

Grupy robocze

- Grupa Robocza ds. opracowania systemu powszechnych ubezpieczeń od skutków klęsk żywiołowych
- Grupa Robocza ds. wymagań funkcjonalnych aplikacji na potrzeby umowy o wzajemnym uznawaniu roszczeń regresowych w ubezpieczeniach majątkowych
- Grupa Robocza ds. Zarządzania Ryzykiem
- Grupa Robocza ds. Przeciwdziałania Praniu Brudnych Pieniędzy

- Grupa Robocza ds. Ubezpieczeń na Życie z UFK
- Grupa Robocza ds. Skarg Konsumentkich
- Grupa Robocza ds. FATCA
- Grupa Robocza ds. Ubezpieczeń Turystycznych

Diagram pokazujący strukturę samorządu ubezpieczeniowego prezentujemy na stronie 11.

Komisja Ubezpieczeń Komunikacyjnych

Przewodniczący: Radosław Bedyński, od czerwca 2013 r.

Tomasz Piekarski

Sekretarz: Monika Chłopik, Małgorzata Mączyńska

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 9

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Rekomendowanie zakładom ubezpieczeń Działu II stosowania przy rozpatrywaniu roszczeń z tytułu najmu pojazdu zastępczego znowelizowanych „Zasad rozpatrywania roszczeń w zakresie najmu pojazdu zastępczego z obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych”. Dokument uwzględniający aktualne orzecznictwo, stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w Uchwale z dnia 17 listopada 2011 r., sygn. III CZP 5/11, oraz sugestie Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego stanowiły przedmiot konsultacji i uzgodnień z zakładami ubezpieczeń, których przedstawiciele byli członkami KUK.
- Przygotowanie wkładu merytorycznego do raportu sporządzanego przez Instytut CENTRO ZARAGOZA na zlecenie Insurance Europe „Spare Parts Price Survey” (coroczny raport dotyczący cen części zamiennych dostępnych na rynku europejskim).
- Opracowanie założeń i przygotowanie aplikacji do wymiany informacji i dokumentacji w ramach Porozumienia Regresowego (SOPR).
- Wystąpienie do Ministerstwa Finansów o podjęcie inicjatywy legislacyjnej dotyczącej zmiany części zapisów ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK, wprowadzonych nowelizacją, która weszła w życie w 2011 r.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Podjęcie działań mających na celu zebranie wiedzy na temat modeli bezpośredniej likwidacji szkód w Europie, przygotowanie zapytania ofertowego do czołowych firm audytorskich w sprawie sporządzenia przekrojowej analizy dotyczącej możliwości i warunków implementacji na polski rynek systemu likwidacji bezpośredniej szkód z umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Komisja przedstawiała także swoje opinie w sprawach dotyczących m.in.:

- Zmian w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK
- Zmian w ustawie o kierujących pojazdami
- Zmian w ustawie Prawo o ruchu drogowym
- Zmian w rozporządzeniu MSW w sprawie opłaty ewidencyjnej i wzoru sprawozdania

- Projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw
- Projektów Insurance Europe, m.in.:
 - zharmonizowania sposobu rejestracji pojazdów w krajach członkowskich,
 - minimalnego zakresu informacji na transgranicznym zaświadczeniu o przebiegu ubezpieczenia,
 - potencjalnego wpływu montowania alkoloków w pojazdach na składkę ubezpieczeniową,
 - potencjalnego wpływu montowania EDR (Event Data Recorder – „czarne skrzynki”) w pojazdach na składkę ubezpieczeniową.

W 2013 r. komisja śledziła i monitorowała projekty zmian legislacyjnych proponowanych przez Parlamentarny Zespół ds. Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, którego przewodniczącą jest posłanka B. Bublewicz, a także uczestniczyła w konsultacjach społecznych Narodowego Programu Bezpieczeństwa Drogowego na lata 2013–2020, opracowanego przez Krajową Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

Komisja Ubezpieczeń Zdrowotnych i Wypadkowych

Przewodniczący: Artur Smolarek

Sekretarz: Paulina Pyrko

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 7

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Na podstawie przygotowanych przez komisję założeń dla ubezpieczeń zdrowotnych, PIU we współpracy z firmą Ernst & Young opublikowała raport (tzw. Białą Księgę) pt. „Rola i funkcja dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych we współczesnych systemach ochrony zdrowia – analiza i rekomendacje dla Polski”. Głównym celem opracowania było wykazanie w oparciu o analizę demograficzną i finansową konieczności wprowadzenia dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych, wskazanie korzyści płynących z upowszechnienia dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych oraz, w oparciu o przegląd doświadczeń międzynarodowych, zaproponowanie rozwiązań dla tych ubezpieczeń w Polsce. W szczególności wskazano, jak proponowane rozwiązania będą oddziaływać na główne podmioty tworzące rynek ochrony zdrowia w Polsce: pacjentów, świadczeniodawców, lekarzy oraz pracodawców.
- Rozwijano serwis internetowy www.polisynazdrowie.pl o charakterze edukacyjno-poradnikowym. Zadaniem serwisu jest promowanie idei prywatnych ubezpieczeń zdrowotnych jako nowoczesnych rozwiązań dających dostęp do szybkiej, wysokiej jakości opieki medycznej. Serwis zawiera przystępne wiadomości na temat budowy systemu opieki zdrowotnej w Polsce, aktualności z wydarzeń na rynku oraz informacje o funkcjonowaniu, zasadach i korzyściach płynących z dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych. Serwis przedstawia także publikacje cenione i polecane w środowisku branżowym.
- Ukazało się wiele publikacji i artykułów w prasie, oraz innych doniesień w mediach, wskazujących na konieczność wzmocnienia w polskim systemie ochrony zdrowia dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych.
- Przeprowadzono analizę finansowych implikacji wprowadzenia dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych.
- Przeprowadzono badania opinii publicznej na temat funkcjonowania i satysfakcji klientów w zakresie opieki zdrowotnej i potencjalnej roli dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych.

- Opracowano i opublikowano wydanie specjalne „Wiadomości Ubezpieczeniowych”, będące efektem zorganizowanej przez Izbę konferencji pt. „Dodatkowe ubezpieczenia zdrowotne – efektywny system na tle doświadczeń europejskich”.
- Przeprowadzono prace analityczne związane z rynkiem medycyny pracy.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Liczne działania na rzecz wprowadzenia ustawy dotyczącej ubezpieczeń zdrowotnych. Przeprowadzono analizy i rekomendacje dla DUZ. Przedstawiciele Izby spotkali się z reprezentantami Ministerstwa Zdrowia, w tym z wiceministrami, dyrektorem Departamentu Ubezpieczenia Zdrowotnego, a także z przedstawicielami Sejmowej Komisji Zdrowia, organizacjami pracodawców, Związkiem Powiatów Polskich etc. Prowadzono ponadto aktywny program edukacji społecznej.
- Aktywny udział w pracach nad Projektem rozporządzenia Ministra Zdrowia ws. szczegółowego zakresu oraz warunków ustalania wysokości świadczenia w przypadku zdarzenia medycznego. Przedmiotem uwag był „udział własny podmiotu leczniczego”. Uwagi Izby zostały uznane za zasadne i uwzględnione w rozporządzeniu.
- Prace nad zmianą dotyczącą doprecyzowania obowiązującego przepisu zakazującego reklamowania aptek i punktów aptecznych oraz ich działalności poprzez określenie, co nie jest reklamą. Powyższe miało miejsce podczas prac nad Projektem ustawy o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych i niektórych innych ustaw. Stanowisko Izby przesłano również do Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Skarbu Państwa, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Rządowego Centrum Legislacji, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz do Komisji Nadzoru Finansowego.
- Prace analityczne dotyczące transpozycji do polskiego porządku prawnego postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 17 maja 2013 r., Warszawa: konferencja PIU pt. „Dodatkowe ubezpieczenia zdrowotne – efektywny system na tle doświadczeń europejskich”
- 19 czerwca 2013 r., Warszawa: „Szczyt Zdrowie 2013”
- 3–5 września 2013 r., Krynica: Forum Ochrony Zdrowia w ramach XXIII Forum Ekonomicznego, panel: „Finansowe priorytety gospodarki zdrowotnej – co pomoże systemowi? Modele europejskie i realia polskie”
- 22 listopada 2013 r., konferencja Forum Polskich Szpitali MedMarket
- 3 grudnia 2013 r., konferencja Federacji Pacjentów Polskich pt. „Consensus Meeting on Access and Equity for Patients”.

Komisja Ubezpieczeń na Życie

Przewodniczący: Jarosław Bartkiewicz

Sekretarz: Grzegorz Krasieński (do 31.01.2013 r.), Piotr Zadrozny (od 01.02.2013 r.)

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 13

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Współpraca z Komitetem Obywatelskim RAZEM w działaniach mających rozbudowywać zachęty podatkowe do

długoterminowego oszczędzania w ramach istniejących rozwiązań (IKE i IKZE).

- Opracowanie i wdrożenie *Rekomendacji dobrych praktyk informacyjnych dotyczących ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi* wraz z wzorem Karty Produktu.
- Uruchomienie systemu udzielania zakładom ubezpieczeń odpowiedzi na pytania dotyczące interpretacji zapisów Rekomendacji.
- Opracowanie koncepcji okresowej weryfikacji jakości sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z UFK poprzez badania Mystery Shopping
- Opracowanie analizy przedstawiającej stosowane schematy (rozwiązania) oraz obowiązujące regulacje w zakresie oferowania i sprzedaży ubezpieczeń unit-linked na wybranych rynkach europejskich (główne rynki + ewentualnie wybrane kraje CEE)
- Kontynuacja prac nad rozwiązaniami zapewniającymi obniżenie kosztów administracyjnych dzięki usankcjonowaniu komunikacji z klientami drogą elektroniczną.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Działania dotyczące promowania transparentności informacyjnej związanej z ubezpieczeniami na życie powiązanymi z UFK. Konsultacje prowadzono z Ministerstwem Finansów, KNF, UOKiK, Rzecznikiem Ubezpieczonych; reprezentacja komisji uczestniczyła ponadto w konferencjach tematycznych organizowanych przez podmioty trzecie (min. Rzecznika Ubezpieczonych).
- Komisja opiniowała projekty normatywne i legislacyjne dotyczące ubezpieczeń na życie.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Polska Izba Ubezpieczeń zorganizowała 11 kwietnia 2013 r. konferencję pt. „Ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – ich rola, wartość, dobre praktyki”.
- 30 lipca 2013 r., we współpracy z kancelarią CMS Cameron McKenna, odbyły się warsztaty poświęcone problematyce pozwów grupowych, w szczególności w kontekście powództw dotyczących opłat likwidacyjnych w produktach ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.
- Polska Izba Ubezpieczeń zorganizowała 24 czerwca 2013 r. seminarium poświęcone tematyce produktów inwestycyjnych, w szczególności omówieniu najnowszych trendów regulacyjnych dotyczących dystrybucji ubezpieczeń na życie oraz powiązanych z nimi zmian w zarządzaniu i organizacji sieci dystrybucji na przykładzie wybranych krajów europejskich.

Komisja Ekonomiczno-Finansowa

Przewodniczący: Przemysław Dąbrowski
Sekretarz: Piotr Piórek (do 03.2013 r.), Piotr Wrzesiński (od 04.2013 r.)
Liczba posiedzeń w 2013 r.: 4

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- W 2013 r., jak i w latach poprzednich, komisja pełniła funkcję koordynującą w stosunku do czterech działających w jej ra-

mach podkomisji. Jeśli chodzi o działania z zakresu wszystkich podkomisji, odbyły się konsultacje i spotkania dotyczące omówienia uwag zakładów ubezpieczeń do metodyki BION stosowanej przez KNF. Efektem tych działań było spotkanie przedstawicieli zakładów z pracownikami UKNF i wprowadzenie części postulowanych zmian do metodyki opublikowanej w lipcu 2013 r. Odbyło się również spotkanie mające na celu omówienie uwag zakładów ubezpieczeń do Projektu MSSF 4 Faza 2. W ramach Komisji Eko-Fin zebrano i omówiono uwagi zakładów ubezpieczeń do biuletynów kwartalnych i rocznych publikowanych przez KNF. Odbyło się także szkolenie dla zakładów ubezpieczeń dotyczące Rozporządzenia EMIR.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Komisja wypracowała stanowisko rynku ubezpieczeniowego poprzez sformułowanie wielu uwag i postulatów do UKNF, dotyczących Metodyki Badania i Oceny Nadzorczej (BION) zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. W wyniku działań Izby wiele postulatów zostało uwzględnionych przez UKNF w nowej metodyce BION, w szczególności ograniczenie wyliczenia wskaźnika ekspozycji na ryzyko kredytowe związane z reasekuracją jedynie do należności z tytułu reasekuracji biernej, zmiana sposobu liczenia ekspozycji na ryzyko zmiany kursów walut obcych, korekta sposobu liczenia wskaźnika rentowności działalności lokacyjnej, wprowadzenie czytelniejszego terminu publikacji ankiety.

Podkomisja ds. Solvency II

Przewodniczący: Robert Puszczyk
Sekretarz: Charles Levi
Liczba posiedzeń w 2013 r.: 3

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Regularne spotkania Podkomisji ds. Solvency II (w tym spotkania dla całego rynku), liczne spotkania grup roboczych, konsultacje kwestii strategicznych z przedstawicielami zarządu Izby.
- Bieżące konsultowanie i komunikowanie stanowiska rynku odnośnie projektów Omnibus II oraz aktów wykonawczych. Stanowisko rynku polskiego było prezentowane na forum europejskim poprzez konsultacje przedstawicieli rządu polskiego oraz uwagi przekazywane za pośrednictwem Insurance Europe.
- Regularne spotkania członków rzeczywistych i czterech grup roboczych (ORSA, raportowanie, granica umowy i modele wewnętrzne).

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Przekazanie do EIOPA uwag i komentarzy w sprawie przejściowych wytycznych (ład korporacyjny, ORSA, model wewnętrzny i raportowanie).
- Przekazanie do EIOPA i KNF listu w sprawie granicy umowy, m.in. w produktach typu Unit Linked.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- W dniach 25–26 kwietnia 2013 r. w Sopocie odbyła się konferencja organizowana przez Instytut Zarządzania Uniwersytetu

Gdańskiego przy wsparciu PIU pod tytułem „Solvency II wyzwaniem dla nauki i praktyki ubezpieczeniowej”.

- 14 listopada 2013 r. w Warszawie odbyło się seminarium organizowane przez Moody's Analytics i PIU pod tytułem „Solvency II – market consistent valuation”, na którym zostały omówione postępy przygotowań do wdrożenia Solvency II w poszczególnych krajach europejskich. Nawiązując do modelu wewnętrznego, przedstawiono metody dochodzenia do skutecznej wyceny zgodnej z zasadami rynkowymi, a także najlepsze praktyki i kalibrację scenariuszy ekonomicznych w ramach Solvency II.

Podkomisja ds. Rachunkowości i Sprawozdawczości Ubezpieczeniowej

Przewodniczący: Agnieszka Lewandowska (do 03.2013 r.), Jan Terlecki (od 04.2013 r.)

Sekretarz: Piotr Piórek (do 03.2013 r.), Piotr Wrzesiński (od 04.2013 r.)

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 3

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Zebranie i omówienie uwag zakładów ubezpieczeń do Projektu MSSF 4 Faza 2 oraz szczegółowe przedstawienie projektu podczas posiedzenia Komisji Eko-Fin oraz seminarium rachunkowego w listopadzie 2013 r.
- Omówienie uwag zakładów ubezpieczeń do zapowiadanych przez GUS zmian w formularzach sprawozdawczych KNF-02.
- Udział w otwartym posiedzeniu Komisji Ekonomiczno-Finansowej PIU oraz spotkaniu w UKNF, mających na celu omówienie uwag zakładów ubezpieczeń do metodyki BION Komisji Nadzoru Finansowego.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Kontynuowanie prac prowadzonych wspólnie z UKNF oraz GUS odnośnie aktualizacji zakresu dodatkowej sprawozdawczości zakładów ubezpieczeń na potrzeby statystyczne oraz doprecyzowania szczegółowych instrukcji regulujących tę sprawozdawczość.
- Zebranie i omówienie uwag zakładów ubezpieczeń do biuletynów kwartalnych i rocznych KNF.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 26 listopada 2013 r. w Warszawie odbyło się seminarium „Zamknięcie ksiąg rachunkowych według polskich i międzynarodowych standardów rachunkowych oraz projekt MSSF 4 Faza 2”, na którym prelegentami byli przedstawiciele UKNF i EY.

Podkomisja ds. Opodatkowania Działalności Ubezpieczeniowej

Przewodnicząca: Anna Kacprowska-Paluszek

Sekretarz: Piotr Piórek (do 03.2013 r.), Piotr Wrzesiński (od 04.2013 r.)

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 4

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Udział w otwartym posiedzeniu Komisji Ekonomiczno-Finansowej PIU oraz spotkaniu w UKNF, mających na celu omówienie uwag zakładów ubezpieczeń do metodyki BION Komisji Nadzoru Finansowego.
- Otwarte posiedzenie podkomisji przygotowane we współpracy z PwC mające na celu omówienie stanu prac nad wdrożeniem amerykańskiej regulacji FATCA (od 05.2013 r. tematyka FATCA w ramach Grupy Roboczej ds. FATCA).

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Podkomisja przygotowała stanowisko w sprawie Projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. W wyniku stanowiska Izby wprowadzono zmiany do projektu wyraźnie określające zakres produktów ubezpieczeniowych mających podlegać opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym. Opodatkowanie to nie będzie miało zastosowania do umów ubezpieczenia na życie, dla których przy ustalaniu wartości rezerwy w dziale ubezpieczeń na życie stosowana jest stopa techniczna. Ponadto, podstawa opodatkowania zgodnie z propozycją PIU została znacznie uproszczona i będzie nią różnica między wypłatą kwotą świadczenia a składką wpłatą do zakładu ubezpieczeń. Członkowie podkomisji aktywnie uczestniczyli w pracach nad właściwym wdrożeniem w naszym kraju amerykańskiej regulacji FATCA. Z inicjatywy podkomisji w PIU została powołana Grupa Robocza ds. FATCA.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 3 grudnia 2013 r. w Warszawie odbyło się seminarium „Podatki w działalności ubezpieczeniowej – zmiany w przepisach oraz bieżąca praktyka”. Tematyka seminarium dotyczyła najważniejszych zmian w przepisach podatkowych na 2014 r., m.in. VAT i fakturowania, omówione zostały zmiany w przepisach o cenach transferowych oraz możliwości optymalizacji kosztów pracowniczych w zakresie PIT i ZUS. Przedstawiono również najciekawsze wyroki i interpretacje sądów i organów podatkowych w 2013 r. Seminarium zorganizowano we współpracy z firmą Deloitte.

Podkomisja ds. Audytu i Kontroli Wewnętrznej

Przewodnicząca: Elżbieta Szambelan Bakula

Sekretarz: Piotr Piórek (do 03.2013 r.), Piotr Wrzesiński (od 04.2013 r.)

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 10

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Udział w otwartym posiedzeniu Komisji Ekonomiczno-Finansowej PIU oraz spotkaniu w UKNF, mających na celu omówienie uwag zakładów ubezpieczeń do metodyki BION Komisji Nadzoru Finansowego.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Przygotowanie wspólnie z KPMG opracowania *Audyt – Compliance – Zarządzanie Ryzykiem – Aktuariat. Modele współpracy w zakładach ubezpieczeń*, przedstawiającego dobre praktyki w zakresie organizacji i funkcjonowania kluczowych funkcji zakładów ubezpieczeń w kontekście przygotowania do wymogów Solvency II.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 21 listopada 2013 r. w Warszawie odbyło się seminarium „Dobre praktyki w zakresie współpracy funkcji audytu wewnętrznego, compliance, zarządzania ryzykiem i aktuariatu w zakładach ubezpieczeń”. Tematyka seminarium została zaprezentowana przez przedstawicieli KPMG i dotyczyła dobrych praktyk w zakresie organizacji, funkcjonowania i współpracy kluczowych funkcji zakładów ubezpieczeń, zastosowania modelu trzech linii obrony, przygotowania raportu ORSA oraz przedstawienia koncepcji *value addend audit*.

Komisja Ubezpieczeń Majątkowych

Przewodniczący: Witold Janusz

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 5

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Opracowanie wzorów ankiet dotyczących rekomendacji: Minimalne Wymogi Informacyjne, Wzory Porozumień Reasekuracyjnych. Celem ich przeprowadzenia jest zbadanie powszechności stosowania rekomendacji oraz zidentyfikowanie obszarów wymagających modyfikacji.
- Program szkolenia z zakresu wiedzy o ubezpieczeniach majątkowych dla stowarzyszenia zarządzania ryzykiem POLRISK.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Podkomisja przygotowała stanowisko w sprawie projektu założeń do ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane. Stanowisko to było omawiane z przedstawicielami Komendy Głównej Straży Pożarnej.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 24 czerwca 2013 r. w siedzibie Ministerstwa Gospodarki odbyła się konferencja „Rola ubezpieczeń w gospodarce i rozwój biznesu”. Celem konferencji było przedstawienie i uzasadnienie znaczenia ubezpieczeń w gospodarce narodowej, ze szczególnym uwzględnieniem stymulowania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw. Wydarzenie to zorganizowano wspólnie z Ministerstwem Gospodarki i wpisywało się ono w cykl działań PIU mających na celu nawiązanie współpracy, kontaktów roboczych z organizacjami reprezentującymi przedsiębiorców.

Podkomisja Ubezpieczeń Rolnych

Przewodniczący: Andrzej Janc

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 2

Najważniejsze opinie i legislacje

- Podkomisja przygotowała stanowisko w sprawie Projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.
W porównaniu do wersji projektu ustawy z 2012 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wprowadziło zmiany dotyczące: uwolnienia stawek, sposobu rozliczania dopłat oraz limitów ich wysokości.
- Podkomisja zajęła stanowisko odnośnie Projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na 2014 r. W wyniku interwencji Polskiej Izby Ubezpieczeń podniesiono maksymalne sumy ubezpieczenia dla zbóż.
- Członkowie podkomisji brali także udział w dyskusji nad przyszłym kształtem systemu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w latach 2015–2020. Przygotowanie nowej wersji ustawy zaplanowane zostało na 2014 r.

Podkomisja ds. Reasekuracji

Przewodnicząca: Monika Woźniak-Makarska

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 4

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 6 czerwca 2013 r. w hotelu Radisson Blu w Warszawie odbyło się seminarium reasekuracyjne „Zarządzanie ryzykiem z punktu widzenia reasekuratora, zakładu ubezpieczeń i brokera ubezpieczeniowego”. Seminarium zorganizowano wspólnie z Komisją Ubezpieczeń Majątkowych przy współpracy z reasekuratorami Munich Re i Swiss Re. Podczas seminarium przedstawione zostały wnioski dotyczące opracowania standardów dobrych praktyk w zakresie przygotowania zapytań reasekuracyjnych oraz rozwijania działań mających na celu podnoszenie wiedzy klientów zakładów i brokerów ubezpieczeniowych odnośnie zarządzania ryzykiem i bezpieczeństwa pożarowego.

Najważniejsze opinie i rekomendacje

- Podkomisja opracowała stanowisko dotyczące interpretacji ustawy z 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. 2003 Nr 124, poz. 1151) w zakresie działalności reasekuratorów mających swoją siedzibę poza Europejskim Obszarem Gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Podkomisja Ubezpieczeń Finansowych

Przewodnicząca: Joanna Domańska

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 2

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Poszczególni członkowie podkomisji dokonali analizy akt szkodowych związanych z uruchamianiem gwarancji na rzecz inwestorów sektora publicznego. Na podstawie jej wyników przeprowadzona została dyskusja, dzięki której możliwe było opracowanie diagnozy przyczyn gwałtownego wzrostu szkodowości portfeli tej linii gwarancji ubezpieczeniowych. To pozwoliło przygotować koncepcję seminarium w przedmiotowej sprawie, do którego organizacji zaproszeni zostali przedstawiciele administracji rządowej.
- W związku z tym, że ustawowa grupa 15 Działu II obejmuje wszystkie rodzaje gwarancji ubezpieczeniowych, członkowie podkomisji podjęli próbę stworzenia raportów kwartalnych, w ramach których przekazywane byłyby dane dotyczące najważniejszych linii biznesu. W tym celu opracowano projekty szablonów do zbierania zregulowanych danych, które były badane pod kątem możliwości ich zacytowania z systemów dziedzicznych zakładów ubezpieczeń.

Najważniejsze opinie i rekomendacje

- Podkomisja przygotowała stanowisko w sprawie projektu rozporządzenia w sprawie wzorów formularzy umowy gwarancji bankowej oraz umowy gwarancji ubezpieczeniowej wymaganej w związku z wykonywaniem przez biuro usług płatniczych transakcji płatniczych.

Podkomisja Ubezpieczeń Należności

Przewodniczący: Maciej Drowanowski

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 2

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Podkomisja rozpoczęła działalność pod koniec 2013 r. Od czasu jej powstania opracowano diagnozę najważniejszych barier rozwoju ubezpieczeń należności oraz ustalono cele działań na lata następne.

Podkomisja Ubezpieczeń Odpowiedzialności Cywilnej

Przewodniczący: Radosław Kamiński

Sekretarz: Renata Orzechowska (od grudnia 2013 r.)

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 1

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- W celu uporządkowania sytuacji ubezpieczeń obowiązkowych zweryfikowano treść aktów prawnych, które mają zastosowanie w polskim porządku legislacyjnym, pod kątem ustalenia liczby ubezpieczeń obowiązkowych. Rezultatem tych prac było wydanie raportu „Stan prawny ubezpieczeń obowiązkowych w Polsce”.
- Podjęto wysiłek wypracowania założeń nowelizacji wybranych przepisów ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Przygotowano opinię prawną pt. „Propozycje zmiany niektórych uregulowań prawnych ubezpieczeń obowiązkowych”.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Prace podkomisji koncentrowały się głównie wokół analizy aktów prawnych zmieniających regulacje odnoszące się do obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej: pośrednika w obrocie nieruchomościami, przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie czynności rzeczoznawstwa majątkowego, zarządcy nieruchomości, podmiotu wykonującego czynności agencji oraz prowadzącego działalność brokerską.
- Wśród zakładów ubezpieczeń przeprowadzono badanie warunków dobrowolnego ubezpieczenia OC przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia. Zebrane informacje wykorzystano w konsultacjach nad projektem rozporządzenia w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia tego rodzaju podmiotów.
- Uczestniczono w posiedzeniach Komisji Nadzwyczajnej do spraw związanych z ograniczaniem biurokracji Sejmu RP, rozpatrującej projekt ustaw ułatwiających dostęp do wykonywania niektórych zawodów (tzw. I i II transza).
- Na prośbę Insurance Europe zebrano dane o warunkach i zasadach oferowania w Polsce ubezpieczenia szkód w środowisku na podstawie dyrektywy środowiskowej oraz ubezpieczenia zdalnie sterowanych statków powietrznych.

Komisja ds. Przeciwdziałania Przystępczości Ubezpieczeniowej

Przewodniczący: Robert Dąbrowski

Sekretarz: Małgorzata Mączyńska (do lipca 2013 r.), Justyna Poprawska (od sierpnia 2013 r.)

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 6

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- W roku 2013 komisja zajmowała się przede wszystkim: bieżącą analizą zjawiska przystępczości ubezpieczeniowej, której

efekt został zawarty w przekrojowej analizie danych dotyczących przystępstw ujawnionych w związku z działalnością zakładów ubezpieczeń – członków Polskiej Izby Ubezpieczeń. Prace komisji koncentrowały się na wymianie doświadczeń na temat metod zapobiegania przystępczości ubezpieczeniowej. Komisja propagowała działania na rzecz utrzymania właściwych standardów bezpieczeństwa informatycznego oraz zagwarantowania wymiany informacji wyłącznie między podmiotami do tego upoważnionymi, podniesienie jakości, kompletności oraz wiarygodności przekazywanych danych.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Członkowie komisji brali czynny udział w tworzeniu założeń do projektu „Program Przeciwdziałania Przystępczości Gospodarczej”, prowadzonego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych jako składowy projekt należący do jednej ze zintegrowanych strategii rozwoju kraju pt. „Strategia Sprawne Państwo 2020”. Byli także uczestnikami w projekcie PIU wdrożenia Bazy Zdarzeń i Szkód przy współpracy z Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Marzec 2013 r., Szczecin: współorganizowanie międzynarodowej konferencji „Przystępczość ubezpieczeniowa”. XVI edycja konferencji koncentrowała się na zjawisku przystępczości we wszystkich obszarach procesu ubezpieczeniowego. Wygłoszone prelekcje oraz głosy uczestników potwierdziły tezę, iż przeciwdziałanie przystępczości ubezpieczeniowej należy traktować w sposób holistyczny, jako proces zarządzania ryzykiem zorganizowanej działalności przystępczej w obszarze ubezpieczeń.
- Wrzesień 2013 r., Szczytno: seminarium „Współpraca policji, zakładów ubezpieczeń i innych instytucji rynku ubezpieczeniowego w zakresie zapobiegania, ujawniania oraz zwalczania przystępczości ubezpieczeniowej”. Seminarium było spotkaniem roboczym specjalistów zajmujących się przeciwdziałaniem i zwalczaniem przystępczości w szeroko pojętej działalności ubezpieczeniowej. Głównym jego celem była wymiana praktycznych doświadczeń na temat współczesnych form przystępczości ubezpieczeniowej. Tematem przewodnim seminarium były przystępstwa dokonywane na dokumentach, m.in. przypadki poświadczania nieprawdy polegające na potwierdzaniu zdarzeń, które nie miały miejsca, czy też zatajanie faktów lub ich przeinaczanie w celu uzyskania odszkodowania. Podjęto także temat przystępczości w ubezpieczeniach na życie, o którym coraz częściej się mówi. W głosach uczestników powielaly się stwierdzenia, iż przystępczość ubezpieczeniowa zmieniała swoje oblicze: drobna okazjonalna przystępczość została zastąpiona przystępczością zorganizowaną, znacznie trudniejszą do identyfikacji i skutecznego przeciwdziałania. Z tego względu istnieje potrzeba współdziałania zarówno środowisk organów ścigania, jak i samych ubezpieczycieli.
- Listopad 2013 r., Warszawa: seminarium dla środowiska prokuratorskiego poświęcone aktualnym problemom związanym z przystępczością ubezpieczeniową w ubezpieczeniach Działu I i II. Głównym celem spotkania środowisk – ubezpieczeniowego i prokuratorskiego – było nawiązanie współpracy w zakresie działań zmierzających do wszechstronnego i profesjonalnego przygotowania prokuratorów do prowadzenia i nadzorowania postępowań o czyny związane z wyłudzeniami ubezpieczeniowymi.

Podkomisja ds. Przeciwdziałania Przystępczości w Ubezpieczeniach na Życie

Przewodniczący: Piotr Raubo

Sekretarz: Małgorzata Mączyńska (do lipca 2013 r.), Justyna
Poprawska (od sierpnia 2013 r.)

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 5

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Z uwagi na zauważalną w ostatnich latach istotną zmianę w postrzeganiu mechanizmów fraudowych oraz zwiększoną liczbę przypadków przestępstw na szkodę zakładów ubezpieczeń Działu I członkowie Izby zdecydowali o wydzieleniu podkomisji kierunkowo zajmującej się przestępstwami z ubezpieczeń życiowych. W 2013 r. praca podkomisji skupiała się wokół skutecznych działań zapobiegających zjawisku przestępczości w ubezpieczeniach na życie. Dodatkowo dokonano stosownych zapisów w rocznej analizie danych dotyczących przestępstw ujawnionych w związku z działalnością zakładów ubezpieczeń – członków Polskiej Izby Ubezpieczeń.
- Zadaniem podkomisji było aktywne konstruowanie propozycji adresowanych do zakładów ubezpieczeń rekomendacji z zakresu działań prewencyjnych, monitorowanie tendencji występujących w metodyce działania sprawców, analiza orzecznictwa sądów karnych i praktyki organów ścigania w sprawach dotyczących przestępstw popełnianych na szkodę zakładów ubezpieczeń Działu I oraz organizacja, wraz z Komisją ds. Przeciwdziałania Przystępczości Ubezpieczeniowej, szkoleń, seminariów i konferencji z zakresu zapobiegania przestępczości.
- Pozostałe opinie i konsultacje oraz konferencje i seminaria w zakresie przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej Działu I były prowadzone wspólnie z Komisją ds. Przeciwdziałania Przystępczości Ubezpieczeniowej.

Komisja ds. Likwidacji Szkód

Rozpoczęła prace w maju 2013 r.

Przewodniczący: Rafał Stankiewicz

Sekretarz: Małgorzata Mączyńska

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 10

Likwidacja szkód, jako nieodłączna część pionów produktowo-sprzedażowych, w ciągu ostatnich kilku lat wydzieliła się w osobny, homogeniczny pion działań operacyjnych zakładów ubezpieczeń.

Głównym celem komisji jest analiza praktycznych działań rynku w obszarze likwidacji.

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Komisja ds. Likwidacji Szkód w 2013 roku skoncentrowała swoje działania na dwóch priorytetowych dla rynku projektach – Bezpośredniej Likwidacji Szkód (BLS) oraz standaryzacji szkód osobowych. Oba projekty zostały przejęte od Komisji Ubezpieczeń Komunikacyjnych.

- Zadaniem komisji było wyznaczanie kierunków działania, a także akceptacja konkretnych rozwiązań wypracowanych przez komórki wspomagające jej działania oraz – w momencie podjęcia decyzji o wdrożeniu rozwiązań do praktyki rynkowej – przedstawienie koncepcji Komisji Rewizyjnej, zarządom zakładów ubezpieczeń, a dalej – wspieranie samego procesu implementacji.
- Działania komisji wspomagały zespoły robocze powoływane do opracowywania konkretnych tematów/projektów. W 2013 roku powołano trzy grupy robocze:
 - Grupę Roboczą ds. Bezpośredniej Likwidacji Szkód,
 - Grupę Roboczą ds. Standaryzacji Szkód Osobowych,
 - Grupę Roboczą ds. analizy możliwości regulacji rynku dośrodkowania odszkodowawczego.
- Komisja powróciła do idei tworzenia przez rynek baz danych o wypłaconych odszkodowaniach i świadczeniach, które to w swoim założeniu wspomagały działania „antyfraudowe” i są uzupełnieniem baz prowadzonych przez UFG. Tym zagadnieniem zajmuje się w Izbie Dział Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową wspomagany wiedzą merytoryczną przez członków Komisji ds. Przeciwdziałania Przystępczości Ubezpieczeniowej oraz Podkomisji ds. Przeciwdziałania Przystępczości w Ubezpieczeniach na Życie.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Komisja nadzorowała proces wyboru firmy doradczej, której zadaniem było wspomóc Izbę w przygotowaniu propozycji konstrukcji systemu bezpośredniej likwidacji szkód możliwego do wdrożenia w obowiązującym stanie prawnym.
- W trakcie trwania prac projektowych komisja systematycznie organizowała spotkania warsztatowe, a także statutowe z członkami grupy roboczej oraz Boston Consulting Group.
- Do końca 2013 r. zamknięte zostały następujące obszary prac:
 - Zebranie informacji z innych rynków
 - Wstępna analiza stanu prawnego
 - Opracowanie możliwych wariantów systemu
 - Konsekwencje wyboru poszczególnych wariantów:
 - korzyści dla klienta;
 - konsekwencje finansowe i operacyjne dla zakładów ubezpieczeń.
- Komisja przedstawiała także swoje opinie w sprawach dotyczących:
 - Projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym (obowiązkowe elementy odbłaskowe dla pieszych)
 - Ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (wdrożenie derogacji VAT)
 - Zmian w Ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji i niektórych innych ustaw
 - Projektu ustaw deregulacyjnych w zakresie zmian związanych z wykonywaniem rzeczoznawstwa samochodowego
 - Projektów Insurance Europe, m.in.:
 - priorytety dla grup roboczych Insurance Europe na rok 2013;
 - aplikacja do obsługi wspólnego oświadczenia o zdarzeniu drogowym;

- wnioski Komisji Europejskiej – Rozporządzenie w sprawie wymagań homologacji typu na potrzeby wdrożenia systemu pokładowego eCall oraz decyzja w sprawie wdrożenia interoperacyjnej usługi ecall w całej Unii Europejskiej.

- Przedstawiciele komisji wzięli udział w spotkaniu roboczym zorganizowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości w związku z rosnącym wpływem pozwów do wydziałów gospodarczych sądów rejonowych wnoszonych przez podmioty zajmujące się wynajmem pojazdów o zapłatę odszkodowania za wydatki na najem z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 23 września 2013 r., konferencja prasowa „Analiza wyroków sądowych w świetle Uchwały Sądu Najwyższego”;
- 25 września 2013 r., spotkanie z przedstawicielami trzech największych Izb pośredników odszkodowawczych;
- 30 października 2013 r., kolokwium naukowe poświęcone problemowi stosowania art. 448 k.c. w związku z art. 24 k.c. do roszczenia o zadośćuczynienie pieniężne w razie śmierci osoby bliskiej, która nastąpiła przed dniem 3 sierpnia 2008 r.
- 5 listopada 2013 r., aktywny udział (prezentacja „Zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego z perspektywy ubezpieczycieli”) w konferencji zorganizowanej przez Kwartalnik Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” i Wydawnictwo C.H. Beck „Odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego”.

Grupa Robocza ds. Bezpośredniej Likwidacji Szkód

Powołana na wniosek Komisji ds. Likwidacji Szkód

Rozpoczęła prace w listopadzie 2013 r.

Przewodniczący: Radosław Bedyński

Sekretarz: Małgorzata Mączyńska

Liczba spotkań w 2013 r.: 6

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Zadaniem grupy było opracowanie założeń modelu systemu Bezpośredniej Likwidacji Szkód możliwego do wdrożenia w istniejących uwarunkowaniach prawnych. W pracach grupy brali udział przedstawiciele jedenastu zakładów ubezpieczeń, podzieleni na cztery zespoły robocze opracowujące poszczególne obszary projektu. Każdy z zespołów odbył sesję sześciu spotkań. Działania grupy wspomagał zewnętrzny doradca – The Boston Consulting Group. Głównym obszarem, na którym koncentrowały się prace projektowe grupy było stworzenie mapy procesów ułatwiających ubezpieczonemu likwidację szkody z umowy OC komunikacyjnego, a jednocześnie zapewnienie zakładom bezpieczeństwa finansowego i niepowiększania kosztów działalności ubezpieczeniowej. Prace grupy będą kontynuowane w 2014 r.

Grupa Robocza ds. Standaryzacji Szkód Osobowych

Przewodniczący: Jakub Jacewicz

Sekretarz: Dorota M. Fal

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 8

Grupa Robocza ds. Standaryzacji Szkód Osobowych została powołana w celu wypracowania propozycji spójnego standardu rynkowego opisu i oceny szkody osobowej. Prace grupy podzie-

lono na dwa etapy: 1. faza analizy możliwych rozwiązań, 2. faza konsultacji i prac nad ustanowieniem jednolitego rozwiązania jako standardu dla wszystkich interesariuszy rynku (ubezpieczenia prywatne, społeczne, orzecznictwo lekarskie, sądownictwo etc.).

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

W wyniku prac grupa zarekomendowała rozważenie:

- Wprowadzenia „standardu oceny” szkody osobowej w oparciu o Międzynarodową Klasyfikację Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia w celu standaryzacji metod oceny poszkodowanych i wypełnienia zaleceń orzecznictwa Sądu Najwyższego.
- Wprowadzenia standardu raportu jakościowego (badania przedmiotowego, podmiotowego i orzeczenia) wraz z opisowym (jakościowym) uzasadnieniem.
- Wprowadzenia narzędzi uproszczonych, w oparciu o ocenę struktur i funkcji według ww. klasyfikacji.
- Kontynuacji analiz – równoległej wyceny dokonywanej wg tabeli uszczerbku na zdrowiu (tzw. tabela zusowska).

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Badanie systemów oceny szkód osobowych w wybranych krajach przeprowadzone przez kancelarię prawną.
- Opinia prawna na temat możliwości wykorzystania międzynarodowych klasyfikacji oceny niepełnosprawności i funkcjonowania w Polsce w procesie oceny szkód na osobie zarówno w postępowaniach wewnętrznych ubezpieczycieli, jak również w sądach.
- Zebranie opinii ekspertów z zakresu prawa, medycyny, rehabilitacji na temat klasyfikacji ICF i możliwości wykorzystania jej w procesie standaryzacji oceny szkód na osobie.
- Podjęto współpracę z ZUS w zakresie możliwości standaryzacji oceny szkody osobowej i stopnia niesprawności w systemach ubezpieczeń społecznych i komercyjnych.

Grupa Robocza ds. analizy możliwości regulacji rynku doradztwa odszkodowawczego

Przewodnicząca: Julita Czyżewska

Sekretarz: Andrzej Kiciński

Liczba spotkań w 2013 r.: 2

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

Prace grupy roboczej nakierowane były na identyfikację i analizę zakresu, modeli i narzędzi stosowanych przez podmioty zajmujące się pośrednictwem, w imieniu poszkodowanych, w dochodzeniu roszczeń od zakładów ubezpieczeń.

- Wypracowanie katalogu propozycji sektora ubezpieczeniowego dotyczących unormowania sytuacji prawnej pośredników odszkodowawczych.
- Ponadto przedmiotem prac była analiza możliwości wprowadzenia zmian legislacyjnych normujących zasady działania sektora pośredników odszkodowawczych.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Grupa przygotowała szereg opinii i ekspertyz cząstkowych, które będą przedmiotem dalszych prac i w efekcie staną się elementem jednolitego stanowiska rynku ubezpieczeniowego dotyczącego kwestii współpracy z sektorem odszkodowawczym.

Komisja ds. Public Relations

Przewodniczący: Michał Witkowski

Sekretarz: Marcin Tarczyński

Liczba posiedzeń w 2012 r.: 5

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Opracowanie i przekazanie zarządowi PIU rekomendacji i planu komunikacji w sprawie regulacji dla kancelarii odszkodowawczych.
- Opracowanie i przekazanie zarządowi PIU zarysu pomysłu tzw. stylebooka – projektu dobrych praktyk informacyjnych w zakresie komunikacji z klientami.
- Opracowanie i wdrożenie komunikacji dotyczącej Karty Produktu ubezpieczeń na życie z UFK. Dalsze prace nad komunikacją związaną z Kartą Produktu przewidziane są na 2014 r. w związku z jej wdrożeniem przez zakłady ubezpieczeń.
- Przygotowanie pobytu dziennikarzy na I Kongresie PIU w Sopocie.
- Rekomendacja dotycząca komunikacji w sprawie krótkoterminowych produktów życiowych (tzw. poliso-lokat) oraz produktów ustrukturyzowanych odnośnie objęcia ich podatkiem od zysków kapitałowych.
- Opracowanie i wdrożenie strategii komunikacyjnej w sprawie ubezpieczeń na życie z UFK. Celem strategii było zwrócenie uwagi opinii publicznej na najważniejszy problem rynku ubezpieczeń inwestycyjnych – misselling.
- Ciągłe prowadzenie działań komunikacyjnych w sprawie Bezpośredniej Likwidacji Szkód (BLS). Projekt będzie kontynuowany w roku 2014.
- Utworzenie i przekazanie Komisji ds. Likwidacji Szkód rekomendacji dotyczącej opracowania tzw. protokołu rozbieżności w sprawie uchwał Sądu Najwyższego odnośnie ubezpieczeń komunikacyjnych.
- Ukazało się wiele publikacji i artykułów w prasie oraz innych doniesień w mediach wskazujących na konieczność wzmocnienia w polskim systemie ochrony zdrowia ubezpieczeń zdrowotnych.

Komisja ds. Towarzystw Ubezpieczeń Wzajemnych

Przewodnicząca: Maria Kuchlewska

Sekretarz: Waldemar Kowalski

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 5

Najważniejsze opinie i konsultacje

- PIU zleciła Firmie Ernst & Young sporządzenie raportu „Analiza sposobu wdrożenia Dyrektywy Solvency II w towarzystwach ubezpieczeń wzajemnych w Polsce”. W oparciu o wyniki raportu, PIU wystosowała pismo do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, w którym przedstawiła propozycje wraz z argumentacją prawną wprowadzenia takich rozwiązań, które umożliwiłyby implementację dyrektywy Solvency II w sposób adekwatny do specyfiki towarzystw ubezpieczeń wzajemnych. Zgodnie z prośbą zawartą w piśmie odbyło się spotkanie przed-

stawiceli PIU i towarzystw ubezpieczeń wzajemnych z Zastępcą Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, a następnie dalsze spotkania robocze z przedstawicielami urzędu komisji. Celem tych spotkań jest wypracowanie rozwiązania umożliwiającego towarzystwom ubezpieczeń wzajemnych jak najlepsze dostosowanie się do wymagań dyrektywy Solvency II.

Komisja ds. Pośrednictwa Ubezpieczeniowego

Przewodniczący: Andrzej Gładysz

Sekretarz: Andrzej Kiciński

Liczba spotkań w 2013 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Stanowisko rynku, konsultacje kolejnych wersji projektów dyrektyw (MIFID2, PRIps i IMD2) na szczeblu europejskim.
- Projekt rozporządzenia dotyczącego szkoleń i egzaminów licencyjnych organizowanych przez zakłady ubezpieczeń.
- Stanowisko rynku ubezpieczeniowego do ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania zawodów finansowych, budowlanych i transportowych (deregulacja), zawodów związanych z pośrednictwem ubezpieczeniowym.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Projekt rozporządzenia dotyczący szkoleń i egzaminów licencyjnych organizowanych przez zakłady ubezpieczeń. Komisja ds. Pośrednictwa Ubezpieczeniowego pracowała nad propozycją rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie minimalnego zakresu szkolenia osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych oraz zakresu obowiązujących tematów egzaminu i trybu jego przeprowadzania (uproszczenie zakresu tematycznego obowiązkowego szkolenia, możliwość prowadzenia szkoleń licencyjnych w formie e-learningu, egzamin w formie elektronicznej). Projekt ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (deregulacja) poszedł znacznie dalej niż propozycja rozporządzenia dotyczącego szkoleń i egzaminów licencyjnych organizowanych przez zakłady ubezpieczeń, w związku z czym wstrzymano prace nad rozporządzeniem.
- Uczestnictwo w pracach Komisji Nadzwyczajnej do spraw Związanych z Ograniczaniem Biurokracji.

Komisja Zarządzania Informacją Ubezpieczeniową

Przewodniczący: Wojciech Gruszecki

Sekretarz: Stefan Szyszko (do grudnia 2013 r.)

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 3

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Konsultacje Projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych (tzw. ogólnego rozporządzenia o ochronie danych). Konsultacje obejmowały działanie krajowe, takie jak spotkania z GIODO, MaIC oraz prowadzone na forum Insurance Europe.

- Konsultacje Projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz reformy ram standaryzacyjnych w obszarze podpisu elektronicznego – eIDAS, w kontekście rezygnacji z obowiązku wykupienia ubezpieczenia przez firmy certyfikacyjne.
- Konsultacje projektu nowelizacji ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, przewidzianej w projekcie ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej przygotowanej przez Ministerstwo Gospodarki.
- Konsultacje prac legislacyjnych nad rozwojem rejestrów państwowych – CEPIK, PESEL, Rejestr Dowodów Osobistych, KRK.
- Wsparcie opracowania przez zespół roboczy przy komisji projektu pierwszej części Kodeksu Dobrych Praktyk Ochrony Danych Osobowych w Ubezpieczeniach.
- Zaangażowanie w prace nad projektem założeń do projektu ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w kontekście zapewnienia rynkowi wymiany informacji w obszarze przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej.
- Wspieranie rozwoju funkcjonalnego bazy danych dot. statystyki rynku ubezpieczeniowego i antyfraudowych pod kątem ich rosnącej integracji z procesami biznesowymi w zakładach ubezpieczeń.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Wsparcie dwóch edycji seminarium PIU „Jakość danych w systemach informatycznych zakładów ubezpieczeń” w dniach 11 kwietnia i 29 października 2013 r. Seminaria wpisane są w zadania Izby z obszaru standaryzacji i tworzenia dobrych praktyk dla środowiska ubezpieczeniowego. Stanowią wysoko oceniane forum do ogólnorynkowej dyskusji dotyczącej stosowania prawa ochrony danych i jego reformy, dostępu sektora ubezpieczeniowego do rejestrów referencyjnych oraz standardów wymiany informacji.
- Organizacja 14 lutego 2013 r. III otwartego posiedzenia komisji poświęconego konsultacjom z GIODO projektu „Ogólne rozporządzenie o ochronie danych”.

Zespół ds. Prawno-Legislacyjnych

Przewodniczący: Andrzej Gładysz
Sekretarz: Hanna Karwat-Ratajczak
Liczba posiedzeń w 2013 r.: 9

Najważniejsze opinie i konsultacje

- W dniu 3 marca 2013 r. odbyło się otwarte posiedzenie zespołu, na które zaproszeni zostali dyrektorzy biur prawnych wszystkich zakładów ubezpieczeń – członków PIU. Spotkanie poświęcone było projektowanym zmianom przepisów Kodeksu cywilnego w zakresie umowy ubezpieczenia.
- PIU wystąpiła po raz kolejny do Ministra Sprawiedliwości i przedstawiła problemy wynikające z rozbieżnych interpretacji pojęcia skutków prawnych prawomocnego wyroku od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do rejestru prowadzonego przez prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. PIU zwróciła również uwagę na niezbędne zmiany w zakresie prowadzenia rejestru. Przedstawiono propozycje uregulowań prawnych.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- W dniu 13 marca 2013 r. w sejmie odbyła się konferencja, na której zaprezentowane zostały przepisy części ogólnego

nowej umowy ubezpieczenia. Konferencję zorganizowano we współpracy z Komisją Nadzwyczajną ds. Zmian w Kodyfikacjach Sejmu RP.

- W dniu 9 października 2013 r. odbyło się seminarium „Europejska umowa ubezpieczenia”, w którym wzięli udział członkowie międzynarodowego zespołu ekspertów ds. zmian w Europejskiej Umowie Ubezpieczenia (Project Group Restatement of European Insurance Contract Law). Seminarium zostało zorganizowane we współpracy z Katedrą Prawa Cywilnego, Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Na seminarium zaprezentowano najważniejsze uregulowania przyjęte w projekcie prowadzonym na zlecenie Komisji Europejskiej oraz skutki przyjęcia projektu dla ustawodawstw krajowych. Przedstawiono również stan prac na projektem umowy ubezpieczenia w Kodeksie cywilnym oraz stanowisko Komisji Nadzwyczajnej ds. zmian w kodyfikacjach Sejmu RP w sprawie zmian Kodeksu cywilnego w zakresie umowy ubezpieczenia.

Zespół ds. Bancassurance

Przewodniczący:

Małgorzata Knut (do 3 października 2013 r.),
Krzysztof Charchuła (od 3 października 2013 r.)

Sekretarz: Grzegorz Krasiński

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 13

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Zespół wspólnie z Grupą Roboczą ds. Bancassurance Związku Banków Polskich prowadził prace nad propozycjami środowiska ubezpieczeniowo-bankowego, które miałyby zostać uwzględnione w zapowiadanej przez KNF rekomendacji zasad dobrych praktyk dla polskiego rynku bancassurance. Uzgodnione, wspólne stanowisko bazujące na dotychczas wdrożonych rekomendacjach PIU i ZBP dotyczących bancassurance zostało przekazane 3 lipca 2013 r.
- Opracowano i wdrożono nowy format zbierania danych o rynku bancassurance. Od III kwartału 2013 r. Raport Bancassurance PIU obejmuje znacznie poszerzony zakres danych, lepiej obrazujący strukturę rynku i zmiany na nim zachodzące.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Zespół, korzystając z wiedzy swoich członków, we własnym zakresie prowadził niezbędne analizy oraz tworzył materiały przekazywane instytucjom zewnętrznym. Baza danych o rynku bancassurance oraz raporty przygotowane były przez pracowników PIU.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 24–25 października 2013 r. w hotelu Holiday Inn w Józefowie k. Warszawy odbył się Kongres Bancassurance, którego V edycja zatytułowana była „Bancassurance – zmiany, zmiany...”. Kongres zorganizowany przez Polską Izbę Ubezpieczeń oraz Związek Banków Polskich stanowił podsumowanie wspólnej rocznej aktywności PIU i ZBP.
- W trakcie całego roku pracownicy PIU uczestniczyli w wielu zewnętrznych konferencjach, na których prezentowali dorobek zespołu odnośnie trzech wdrożonych rekomendacji, ze szczególnym uwzględnieniem III Rekomendacji dobrych praktyk na polskim rynku bancassurance w zakresie ubezpieczeń z elementem inwestycyjnym lub oszczędnościowym, wdrożonej 1 stycznia 2013 r.

Zespół ds. Ubezpieczeń Direct

Przewodniczący: Paweł Zylm
Sekretarz: Marek Kurowski
Liczba posiedzeń w 2013 r.: 5

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Prowadzenie kwartalnego monitoringu sprzedaży ubezpieczeń.
- Aktualizacja strony internetowej poświęconej informacji o ubezpieczaniu się w modelu direct: www.poznajdirect.pl.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Opinia w sprawie włączenia sprzedaży bezpośredniej w zakres nowej dyrektywy UE o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Insurance Mediation Directive II).
- Opinia w sprawie projektu ustawy o prawach konsumentów (umowy dotyczące usług finansowych zawierane na odległość).
- Opinia w sprawie nowelizacji rozporządzeń Ministra Finansów dotyczących szkoleń agentów ubezpieczeniowych.

Zespół ds. Oddziałów

Przewodnicząca: Beata Siwczyńska-Antosiewicz
Sekretarz: Marek Kurowski
Liczba posiedzeń w 2013 r.: 1

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Do zadań zespołu należało identyfikowanie problemów, wypracowywanie rozwiązań oraz opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących funkcjonowania w Polsce zakładów ubezpieczeń zorganizowanych w formie oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Opinia dotycząca propozycji obciążania oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce składką na rzecz Rzecznika Ubezpieczonych.

Zespół ds. Wypracowania Kodeksu Dobrych Praktyk Ochrony Danych Osobowych w Ubezpieczeniach

Przewodniczący: Ambroży Wójcik
Sekretarz: Stefan Szyszko (do grudnia 2013 r.)
Liczba spotkań w 2013 r.: 15

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Kodeks w formie rekomendacji ma na celu wsparcie zakładów w praktycznej interpretacji przepisów z zakresu ochrony danych osobowych w działalności ubezpieczeniowej.
- Prace nad Kodeksem Dobrych Praktyk Ochrony Danych Osobowych w Ubezpieczeniach zainicjowane zostały w 2007 r., ale – ze względu na postawę organu nadzoru (GIODO) – ich kulminacyjna faza mogła być realizowana dopiero w trakcie obecnej kadencji GIODO. W wyniku intensywnych prac zespołu wypracowana została wersja pierwszej części kodeksu, którą w 2013 r. poddano merytorycznej autoryzacji członków PIU i w grudniu 2013 przesłano do autoryzacji GIODO.

Zespół ds. Ubezpieczeń Ochrony Prawnej

Przewodniczący: Mariusz Olszewski
Sekretarz: Renata Orzechowska
Liczba posiedzeń w 2013 r.: –

Zadaniem Zespołu ma być promowanie ubezpieczeń ochrony prawnej, jako produktu umożliwiającego dostęp do profesjonalnych podmiotów świadczących usługi prawne oraz wypracowanie wspólnych praktyk i standardów rynkowych. Zespół ma też stanowić platformę współpracy pomiędzy ubezpieczycielami a samorządami prawniczymi, których członkowie, świadczą usługi w ramach ubezpieczeń ochrony prawnej.

Grupa Robocza ds. opracowania systemu powszechnych ubezpieczeń od skutków klęsk żywiołowych

Przewodniczący: Piotr Lewiński
Sekretarz: Rafał Mańkowski
Liczba posiedzeń w 2013 r.: 2

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Grupa robocza we współpracy z naukowcami ze Szkoły Głównej Handlowej przygotowała raport w sprawie przeglądu baz danych nieruchomości w jednostkach administracji. Raport ten został stworzony w celu ustalenia procentu budynków ubezpieczonych od skutków katastrof naturalnych.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 22 kwietnia 2013 r. Polska Izba Ubezpieczeń wspólnie z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej przeprowadziła w siedzibie Instytutu seminarium dotyczące prognoz pogody i groźnych zjawisk meteorologicznych. Wystąpienia przygotowane przez pracowników naukowych Instytutu dotyczyły: terminologii komunikatów meteorologicznych, analizy zjawisk burzowych, regulaminu wydawania ostrzeżeń meteorologicznych oraz sposobu uzyskiwania i przetwarzania informacji ze stacji meteorologicznych oraz radarów meteorologicznych. Omówione zostały również zjawiska ekstremalne w hydrologii oraz kwestie związane z wdrażaniem Dyrektywy Powodziowej UE. Uczestnicy seminarium mogli także zobaczyć, jak wygląda monitorowanie przebiegu warunków i zjawisk meteorologicznych w praktyce.
- 28 lutego 2013 r. w Warszawie odbyła się konferencja pt. „Aspekty prawno-ekonomiczne projektu obowiązkowego ubezpieczenia budynków od ryzyk katastroficznych”, zorganizowana przez Katedrę Prawa Ubezpieczeniowego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Polską Izbę Ubezpieczeń. Podczas konferencji omawiano tworzenie systemów powszechnych ubezpieczeń w kontekście takich zagadnień, jak zgodność potencjalnych rozwiązań prawnych z konstytucją i przepisami Unii Europejskiej, efektywność społeczna, szeroko rozumiana polityka zarządzania ryzykami katastroficznymi oraz ochrona dotychczasowych portfeli ubezpieczeń zakładów ubezpieczeń.

Grupa Robocza ds. wymagań funkcjonalnych aplikacji na potrzeby umowy o wzajemnym uznawaniu roszczeń regresowych w ubezpieczeniach majątkowych

Przewodniczący: Artur Cieczkiewicz

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 1

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Grupa robocza przygotowała aneks do umowy o wzajemnym uznawaniu roszczeń regresowych, na mocy którego do umowy przystąpiło kolejnych 9 zakładów ubezpieczeń. Ponadto grupa opracowała założenia do zmian w umowie, mających na celu doprecyzowanie przepisów oraz poprawę funkcjonalności procedur wzajemnego rozliczania roszczeń regresowych. Zmiany te stanowią podstawę do opracowania założeń funkcjonalnych aplikacji do wymiany informacji i dokumentacji w ramach porozumienia regresowego.

Grupa Robocza ds. Zarządzania Ryzykiem

Przewodniczący: Robert Kurzac

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 2

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- VDS – instytucja zajmująca się ochroną przeciwpożarową i systemem zabezpieczeń przy wsparciu grupy roboczej przygotowała opracowanie pt. „Rozwiązania w ochronie przeciwpożarowej – ochrona za pomocą instalacji gaśniczych”. Materiał ten przeznaczony jest dla przedsiębiorców, zarządców nieruchomości, projektantów oraz pracowników firm ubezpieczeniowych.

Grupa Robocza ds. Przeciwdziałania Praniu Brudnych Pieniędzy

Przewodniczący: Jakub Niedźwiedzki

Sekretarz: Jan Piątek

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 4

Grupa Robocza ds. Przeciwdziałania Praniu Brudnych Pieniędzy została powołana w celu przygotowania założeń ubezpieczeń do wdrożenia zapisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w związku z dostosowaniem jej przepisów do Dyrektywy 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, oraz dyrektywy komisji 2006/70/WE ustanawiającej środki wykonawcze do Dyrektywy 2005/60/WE, jak również zalecenia Specjalnej Grupy ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (FATF).

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Wypracowanie stanowiska Polskiej Izby Ubezpieczeń wobec kolejnych projektów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie określenia wzoru rejestru transakcji, sposobu jej prowadzenia oraz trybu dostarczania danych z rejestru Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej. Stanowisko to w formie wielu uwag do poszczególnych projektów rozporządzenia zostało przekazane Ministerstwu Finansów.
- Omówienie projektu rekomendacji PIU w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy.

- Omówienie ustawy FATCA i dostosowania się podmiotów polskich do wymagań tejże ustawy oraz działań w kierunku podpisania przez Polskę umowy międzynarodowej z USA w sprawie FATCA.
- Wspólne dwa otwarte posiedzenia grupy roboczej i Podkomisji ds. Opodatkowania Działalności Ubezpieczeniowej z przedstawicielami firmy konsultingowej w przedmiocie obowiązków zakładów ubezpieczeń w związku z koniecznością wdrożenia ustawy FATCA.
- Zawniostowanie wraz z Podkomisją ds. Opodatkowania Działalności Ubezpieczeniowej utworzenia w Izbie specjalnej Grupy Roboczej ds. FATCA. Grupę taką decyzją Zarządu PIU utworzono, a jej przewodniczącym został Jakub Niedźwiedzki, będący jednocześnie przewodniczącym Grupy Roboczej ds. Przeciwdziałania Praniu Brudnych Pieniędzy.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- W 2013 r. przedstawiciele grupy roboczej odbyli robocze spotkanie z przedstawicielami Ministerstwa Finansów, GİODO, ZBP i KNF w sprawie uzgodnień dotyczących wymagań dla instytucji finansowych wynikających z ustawy FATCA.
- Przewodniczący grupy roboczej w 2013 r. pełnił funkcję przedstawiciela PIU w Insurance Europe w grupie zadaniowej Joint Anti-Money Laundering Taskforce. Ponadto w 2013 r. przewodniczący grupy roboczej brał udział w spotkaniach Joint Anti-Money Laundering Taskforce, których przedmiotem było omówienie projektów 4 Dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu, przedstawienie uwag i rozwiązań do przedmiotowego projektu, które mogłyby być wdrożone w nowej wersji Dyrektywy. Jednocześnie odbyły się spotkania z przedstawicielami Komisji Europejskiej dotyczące planowanych zmian w zakresie prawa Unii Europejskiej, jak również wyników raportu z wdrożenia w krajach członkowskich III Dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu.
- W 2013 r. współpracowano z Ministerstwem Finansów, a także ze Związkiem Banków Polskich w zakresie wdrożenia ustawy FATCA.

Grupa Robocza ds. Ubezpieczeń na Życie z UFK

Przewodniczący: Krzysztof Szypuła

Sekretarz: Grzegorz Krasiński

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 19

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- W 2013 r. grupa robocza kontynuowała prace Grupy Roboczej ds. Opłat Likwidacyjnych w Ubezpieczeniach z Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi podjęte w latach ubiegłych. Prowadziła intensywne prace nad Rekomendacją w sprawie dobrych praktyk informacyjnych dotyczących ubezpieczeń na życie związanych z Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi, która została zatwierdzona uchwałą zarządu PIU z dnia 28 sierpnia 2013 r. W Rekomendacji precyzyjnie określono zakres informacji, które powinien uzyskać klient przed zawarciem ubezpieczenia. W Karcie Produktu przekazywanej klientowi znajdują się szczegółowe informacje o oferowanym ubezpieczeniu, kosztach oraz przewidywanych wynikach wystandaryzowanej symulacji przebiegu ubezpieczenia. Karta Produktu zakłada ujednolicenie modelu opłat zapewniające transparentność i porównywalność ofert różnych zakładów ubezpieczeń.
- Po ukończeniu prac nad rekomendacją grupa robocza podjęła się monitorowania jej wdrożenia, co polegało głównie na udzielaniu odpowiedzi na praktyczne pytania pojawiające się w trakcie prac implementacyjnych prowadzonych przez zakłady ubezpieczeń.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Zespół we własnym zakresie prowadził analizy, w szczególności oparte na opiniach, raportach oraz listach otwartych publikowanych przez Rzecznika Ubezpieczonych, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 11 kwietnia 2013 r. Polska Izba Ubezpieczeń zorganizowała konferencję poświęconą problematyce ubezpieczeń na życie z UFK pt. „Ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – ich rola, wartość, dobre praktyki”. Pełna relacja z wystąpień prelegentów została zawarta w specjalnym wydaniu „Wiadomości Ubezpieczeniowych” 3/2013.
- Ponadto pracownicy PIU na wielu zewnętrznych konferencjach prezentowali dorobek grupy roboczej w zakresie Rekomendacji dobrych praktyk informacyjnych dotyczących ubezpieczeń na życie związanych z Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi oraz Karty Produktu.

Grupa Robocza ds. Skarg Konsumenckich

Przewodniczący: Marcin Góral (do września 2013 r.), Sylwia Szymula (od września 2013 r.)

Sekretarz: Andrzej Kiciński

Liczba spotkań w 2013 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Grupa robocza prowadziła prace nad przygotowaniem stanowiska rynku dla potrzeb konsultacji przed wdrożeniem do krajowego porządku prawnego Dyrektywy w sprawie alternatywnych metod rozwiązywania sporów konsumenckich ADR i Rozporządzenia ODR na szczeblu europejskim.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Grupa Robocza ds. Skarg Konsumenckich PIU prowadziła działania związane z reakcją środowiska ubezpieczeniowego na coroczne wystąpienia Rzecznika Ubezpieczonych w sprawie przekazania do Biura Rzecznika danych na temat skarg. PIU w imieniu rynku ubezpieczeniowego występowała do Rzecznika Ubezpieczonych, wskazując na konieczność systemowego uregulowania kwestii skarg konsumenckich. Zasygnalizowała, że przekazywanie Rzecznikowi przez zakłady ubezpieczeń informacji z ich działalności do sprawozdania z działalności Rzecznika jest dublowaniem zadań instytucji nadzorczych.

Grupa Robocza ds. FATCA

Powołana w maju 2013 r.

Przewodniczący: Jakub Niedźwiedzki

Sekretarz: Piotr Wrzesiński

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 4

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Udział przedstawicieli grupy w spotkaniu z przedstawicielami Ministerstwa Finansów, GIODO i UKNF, mającym na celu przed-

stawienie stanu prac przed podpisaniem umowy międzyrządowej IGA oraz omówienie problemów i zagrożeń identyfikowanych przez instytucje finansowe.

- Przesłanie do Ministerstwa Finansów wspólnie ze Związkiem Banków Polskich i Izbą Zarządzających Funduszami i Aktywami propozycji wyłączeń produktowych do polskiej umowy IGA oraz propozycji zmian prawnych niezbędnych do umożliwienia polskim instytucjom finansowym spełnienia wymogów FATCA.
- Kontakt z GIODO mający na celu wyjaśnienie wątpliwości związanych z przetwarzaniem danych na potrzeby FATCA.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Zebranie i omówienie uwag oraz wątpliwości zakładów ubezpieczeń dotyczących wdrożenia FATCA.
- Analiza danych niezbędnych do identyfikacji klienta przez zakład ubezpieczeń na potrzeby FATCA.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Otwarte posiedzenie grupy zorganizowane wspólnie z Accenture poświęcone prezentacji praktycznego podejścia do wdrożenia FATCA w zakładach ubezpieczeń.
- Przedstawienie stanu prac nad implementacją FATCA w Polsce podczas otwartego posiedzenia Komisji Ekonomiczno-Finansowej.

Grupa Robocza ds. Ubezpieczeń Turystycznych

Przewodnicząca: Beata Kalitowska

Sekretarz: Renata Orzechowska (od grudnia 2013 r.)

Liczba posiedzeń w 2013 r.: 4

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Grupa robocza intensywnie angażowała się w prace nad systemem zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych na wypadek konieczności pokrycia kosztów powrotu turystów do kraju oraz zwrotu wpłat za niezrealizowane usługi. W związku z tym zgłaszano opinie dotyczące rozporządzenia podnoszącego minimalne sumy gwarancji ubezpieczeniowej lub bankowej oraz rozporządzenia regulującego obowiązkowe ubezpieczenie. Ponadto przedstawiano stanowisko w zakresie projektu założeń do ustawy o Turystycznym Funduszu Gwarancyjnym.
- Poddawano ocenie rekomendacje Ministerstwa Sportu i Turystyki do zmian ustawy o usługach turystycznych ze szczególnym uwzględnieniem systemu zabezpieczeń finansowych.
- Występowano też do Ministerstwa Finansów z prośbą o interpretację zapisów rozporządzenia w sprawie zmian w rozporządzeniu regulującym minimalną wysokość sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej wymaganej w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych.
- Na prośbę Ministerstwa Sportu i Turystyki przeprowadzono też badanie wśród zakładów ubezpieczeń, którego celem było ustalenie zakresu pokrycia oferowanego w ramach ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz kosztów leczenia, ze szczególnym uwzględnieniem ryzyk związanych ze stanami nadzwyczajnymi i niepokojami społecznymi.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

3.1. ZMIANY W PRAWIE UBEZPIECZENIOWYM

- Ustawa z 22.05.2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych
Ustawa z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych dokonała zmiany brzmienia art. 22 na następujące:
 - 1) krajowe zakłady ubezpieczeń oraz zagraniczne zakłady ubezpieczeń, o których mowa w art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 950 i 1289), do wysokości 0,015% zbioru składek brutto;
 - 2) dodano ust. 1a w brzmieniu: „1a. W przypadku kosztów, o których mowa w ust. 1, ponoszonych przez zagraniczne zakłady ubezpieczeń, ich wysokość jest wyliczana od zbioru składek brutto z tytułu umów ubezpieczenia zawartych w związku z wykonywaniem działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”.
- Ustawa z 13.06.2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów dokonała zmiany w 27 ustawach, które polegały między innymi na wprowadzeniu obowiązkowych ubezpieczeń OC podmiotów wykonujących te zawody. Na podstawie upoważnień zawartych w zmienionych ustawach Minister Finansów wydał szereg rozporządzeń określających zakres ubezpieczenia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną danego rodzaju ubezpieczenia, w tym:
- Rozporządzenie Ministra Finansów z 13.12.2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pośrednika w obrocie nieruchomościami

Rozporządzenie określa szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pośrednika w obrocie nieruchomościami za szkody wyrządzone w związku z pośrednictwem w obrocie nieruchomościami, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

- Rozporządzenie Ministra Finansów z 13.12.2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie czynności rzeczoznawstwa majątkowego
Rozporządzenie określa szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy prowadzącego działalność, o której mowa w art. 174 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem umowy, której jest stroną, a której przedmiotem są czynności wskazane w art. 174 ust. 3 i 3a tej ustawy, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z 9.12.2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia
Rozporządzenie określa szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia za szkody wyrządzone w związku z ochroną osób i mienia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia OC oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

3.2. INFORMACJE O ZAKŁADACH ORAZ DEFINICJE STOSOWANYCH SKRÓTÓW I WSKAŹNIKÓW

Na dzień 31 grudnia 2013 r. Polska Izba Ubezpieczeń zrzeszała 76 członków. Wśród nich było 50 spółek akcyjnych, 18 oddziałów zagranicznych oraz 8 towarzystw ubezpieczeń wzajemnych. Według danych Komisji Nadzoru Finansowego na koniec 2013 r. w Polsce notyfikowanych było około 560 zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Oddziały zagranicznych zakładów nie podlegają polskim wymogom sprawozdawczości i nie przekazują sprawozdań finansowych ani Komisji Nadzoru Finansowego, ani PIU. Z tego powodu w niniejszym raporcie nie ma części poświęconej działalności oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Prezentowane w raporcie dane finansowe w zakresie ubezpieczeń w Polsce pochodzą z raportów kwartalnych PIU. Charakterystykę

światowego i europejskiego rynku ubezpieczeniowego wykonano na podstawie danych z raportu Insurance Europe Statistics No 48. Ranking krajów na światowym rynku ubezpieczeniowym oparty jest na danych z OECD.

Podstawowe wielkości charakteryzujące rynek ubezpieczeniowy w obu działach zaprezentowano między innymi za pomocą tak zwanych *bubble charts*, które są wykresami typu XY z punktami (kołami) o współrzędnych X, Y, o powierzchni odpowiadającej wartości prezentowanej kategorii (składki, lokaty, odszkodowania) w roku 2013. Na osi rzędnych (Y) takiego wykresu wskazano dynamikę badanej kategorii w relacji do roku poprzedniego dla każdego zakładu ubezpieczeń. Na osi odciętych (X) wskazano iloraz badanej wartości dla danego zakładu do wartości całego segmentu, czyli jego udział rynkowy. Oś ta ma skalę

logarytmiczną i przecina oś Y w punkcie odpowiadającym dynamice całego segmentu rynku. Taki pozornie skomplikowany sposób prezentacji pozwala jednak na pokazanie rankingu wszystkich zakładów oraz zmian wartości określonych kategorii względem średniej całego segmentu.

Wybrane wskaźniki efektywności ukazywane są również na wykresach typu XY, które prezentują rozkład wartości wskaźników poszczególnych zakładów w dwóch okresach, bez ich identyfikacji, ale ze wskazaniem poszczególnych kwartyli (Q1 = 25%, Mediana = Q2 = 50% oraz Q3 = 75%) oraz „średnich” działów ubezpieczeń liczonych dla sum poszczególnych kategorii. Na osi Y przedstawiono skumulowaną częstotliwość. Oś X wskazuje wartości wskaźników poszczególnych zakładów uszeregowanych rosnąco. Obie osie przecinają się w punkcie wskazującym wartość wskaźnika dla całego działu (różną od średniej wartości wskaźników). Taki sposób prezentacji pozwala na pokazanie benchmarku zakładów ubezpieczeń względem wartości wskaźników liczonych dla całego segmentu rynku.

Definicje stosowanych skrótów i wskaźników

- **Przypis lub składka** – składki przypisane brutto;
- **Odszkodowania** – odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto;
- **Zakłady** – zakłady (towarzystwa) ubezpieczeniowe i reasekuracyjne objęte niniejszym raportem;
- **Udział rynkowy** – mierzony jest relacją wartości analizowanej kategorii dla zakładu do sumy wartości tej kategorii dla wszystkich zakładów.
- **CAGR** – średnioroczna stopa wzrostu;
- **PPS i PPP** – Purchasing Power Standard to stosowana przez Eurostat wirtualna jednostka monetarna, w której wyraża się różne wielkości rachunków narodowych skorygowanych parytetem siły nabywczej, tzw. Purchasing Power Parities

(PPP). PPP może być interpretowana jako kurs wymiany PPS na EUR i jest miarą zmienności poziomu cen w poszczególnych krajach EU27 definiowaną i obliczaną przez Eurostat.

Prezentowane w raporcie wskaźniki liczone są według formuł zgodnych z definicjami stosowanymi przez UKNF, w szczególności:

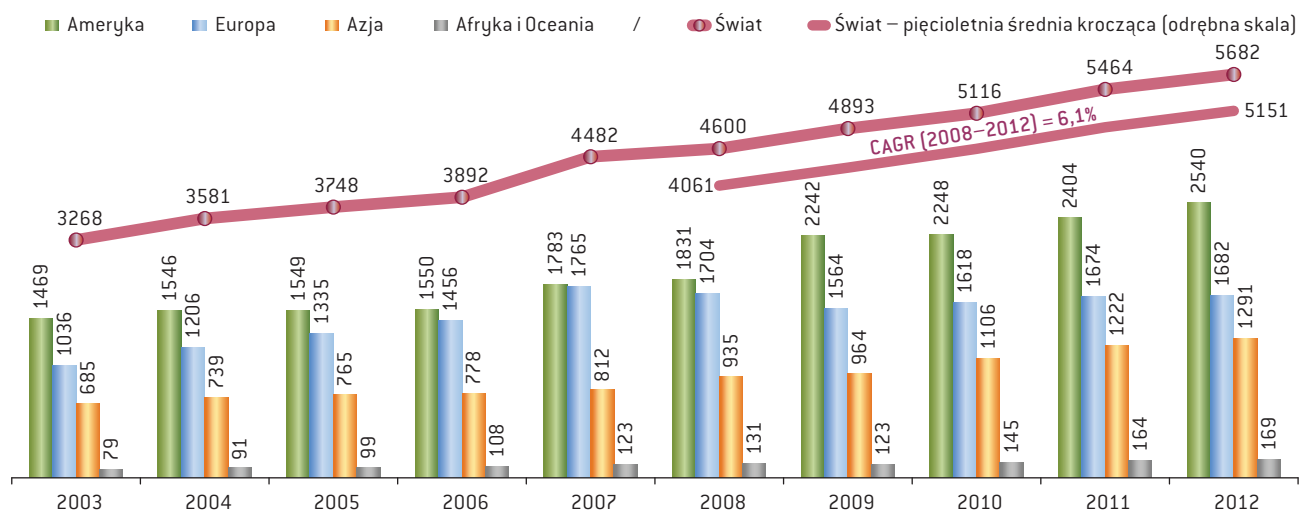
- **Współczynnik retencji (zatrzymania)** jest to procentowy udział składki na udziale własnym w składce przypisanej brutto.
- **Współczynnik zatrzymania odszkodowań** jest to procentowy udział odszkodowań i świadczeń na udziale własnym w odszkodowaniach i świadczeniach brutto.
- **Współczynnik szkodowości brutto** liczony jest jako stosunek sumy odszkodowań i świadczeń brutto oraz zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto do składki zarobionej brutto.
- **Wskaźnik zespolony (combined ratio)** jest to stosunek odszkodowań i świadczeń brutto skorygowanych o zmianę stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto, powiększonych o koszty akwizycji i administracji oraz o pozostałe koszty na udziale własnym, do składki zarobionej brutto.
- **Współczynnik rentowności działalności lokacyjnej** mierzony jest stosunkiem dochodów z lokat do średniej wartości lokat finansowych.
- **Rentowność kapitałów własnych** mierzona jest stosunkiem wyniku finansowego netto do kapitałów własnych.
- **Rentowność majątku** mierzona jest stosunkiem wyniku finansowego netto do aktywów bilansowych.

Wartości wskaźników liczone dla działów („średnich” działów) to ich wartości wyliczone według tych samych formuł, ale dla sum odpowiednich kategorii ze wszystkich zakładów Działu I lub odpowiednio Działu II.

3.3. GLOBALNY RYNEK UBEZPIECZEŃ

Rysunek 3.

Nominalna składka przypisana brutto globalnego rynku ubezpieczeń w latach 2003–2012 w mld USD

Źródło: opracowanie własne w oparciu o dane z Insurance Europe Statistics N°48 oraz statystyk OECD, które korygują składki USA.

- Stosownie do danych Swiss Re cytowanych w raporcie Insurance Europe, skorygowanych danymi OECD dla USA, globalny rynek ubezpieczeń wzrósł w 2012 r. o 4,0% nominalnie względem roku poprzedniego i zbliżył się do wartości 5,7 bilionów USD.
- CAGR (2008–2012) dla pięcioletniej średniej kroczącej wartości nominalnej globalnych składek wynosiła 6,1%.

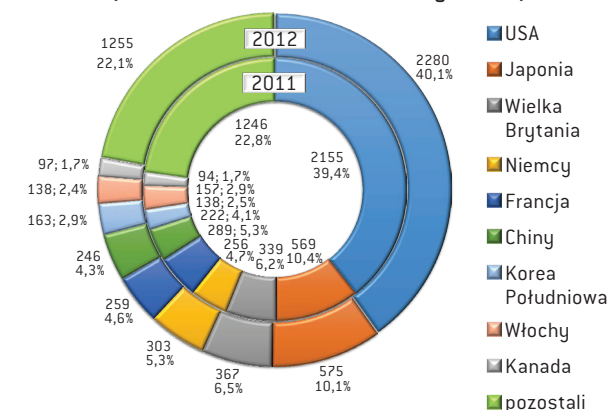
- CAGR (2003–2012) dla Ameryki wynosiła 6,3%, a dla Europy 5,5%; to o ponad 2 p.p. mniej niż w okresie 2003–2011.
- Skutków kryzysu finansowego nie widać w Azji, dla której CAGR (2003–2012) wynosiła 7,3%.
- Po wyraźnym spadku składek w Europie w latach 2008 i 2009 rynek ubezpieczeniowy na tym kontynencie nie odzyskał jeszcze poziomu sprzed kryzysu.

Rysunek 4.

Struktura terytorialna ubezpieczeń w 2012 r.

Udział wiodących krajów w ubezpieczeniach ogółem w latach 2011–2012
(składka w mld USD; udział w składce ogółem w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe oraz statystyk OECD.

- W strukturze kontynentalnej globalnych ubezpieczeń według statystyk OECD dominuje Ameryka z udziałem 44,7%.
- Według OECD tylko Stany Zjednoczone mają ponad 50% udziału w składce krajów zrzeszonych w tej organizacji.
- Niezależnie od źródeł statystycznych różniących się metodyką liczenia składki, Stany Zjednoczone są na pierwszym miejscu globalnego rynku ubezpieczeń. Na drugim miejscu znajduje się Japonia, ze skład-

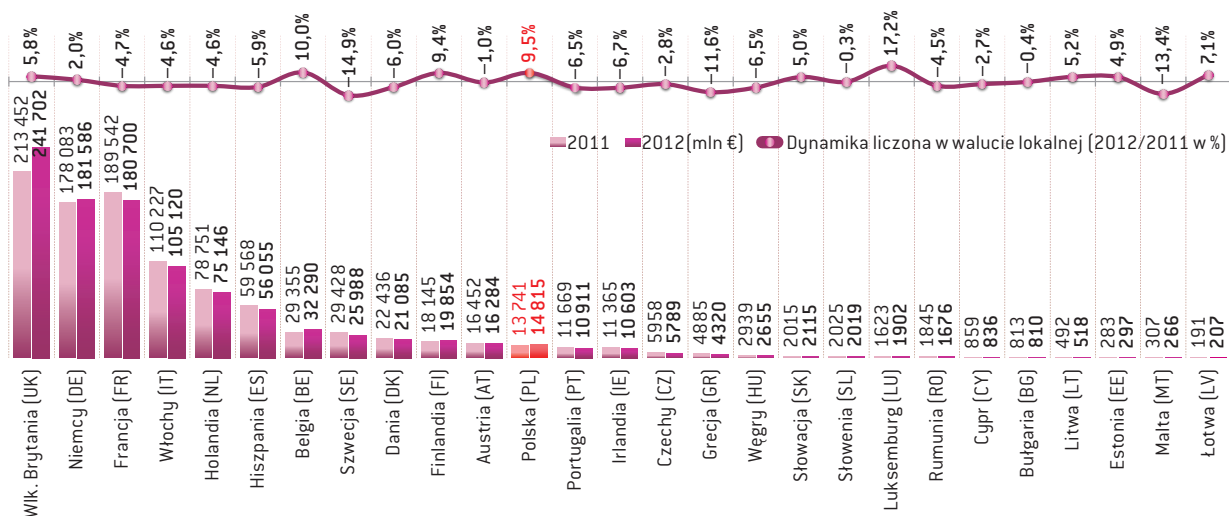
ką szacowaną na 575 mld USD w 2012 r. (10,1% globalnego rynku). Kolejne trzy miejsca w 2012 r. zajmowały kraje europejskie: Wielka Brytania 6,5%, Niemcy 5,3% oraz Francja 4,6% rynku światowego.

- Chiny, które w światowym rankingu zajmują szóste miejsce, odnotowały w 2012 r. sześcioprocentowy wzrost składek Działu I przy blisko dwudziestoprocentowym wzroście składek Działu II, zdominowanego w 75% przez składki komunikacyjne.

3.4. RYNEK UBEZPIECZEŃ W UNII EUROPEJSKIEJ W LATACH 2011–2012

Rysunek 5.

Wartość i dynamika składki przypisanej brutto krajów Unii Europejskiej w latach 2011–2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma całkowitych składek krajów Unii Europejskiej wynosiła nieco ponad 1 bilion EUR w 2012 r. i wzrosła o 0,9% względem roku 2011.
- Przyrost całkowitych składek polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2012 r., liczony w walucie lokalnej, należał do najwyższych w EU27 i wynosił 9,5% względem roku poprzedniego.

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

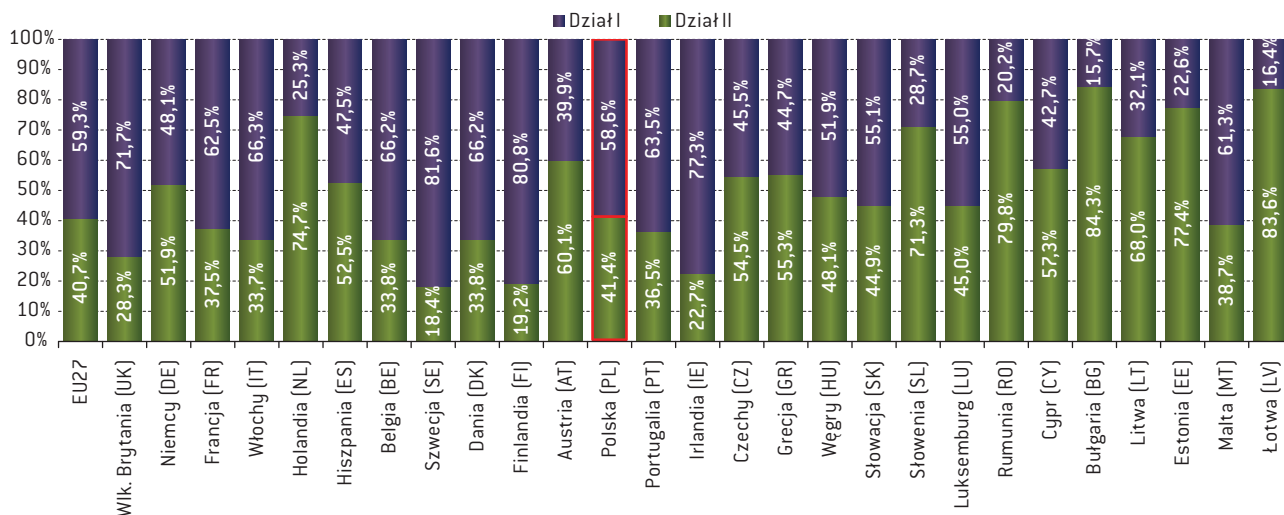
- Polska ze składką 14,8 mld EUR w 2012 r. stanowiła 1,5% rynku unijnego i zajmowała 12. miejsce w rankingu krajów EU27. Nominalnie było to więcej niż w Irlandii, Portugalii czy objętej kryzysem Grecji.
- W 2012 r. pośród dominujących krajów największe wzrosty względem roku poprzedniego, liczone w walutach lokal-

nych, osiągnięły: Belgia (10,0%), Wielka Brytania (5,8%), Finlandia (9,4%).

- W tym samym okresie spadki odnotowało aż 17 krajów, w tym największe: Francja, Włochy i Holandia po około 5%, Hiszpania o 5,9% oraz Szwecja o 14,9%.

Rysunek 6.

Struktura składki przypisanej brutto krajów Unii Europejskiej w 2012 r. (kraje uporządkowane składką malejącą)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

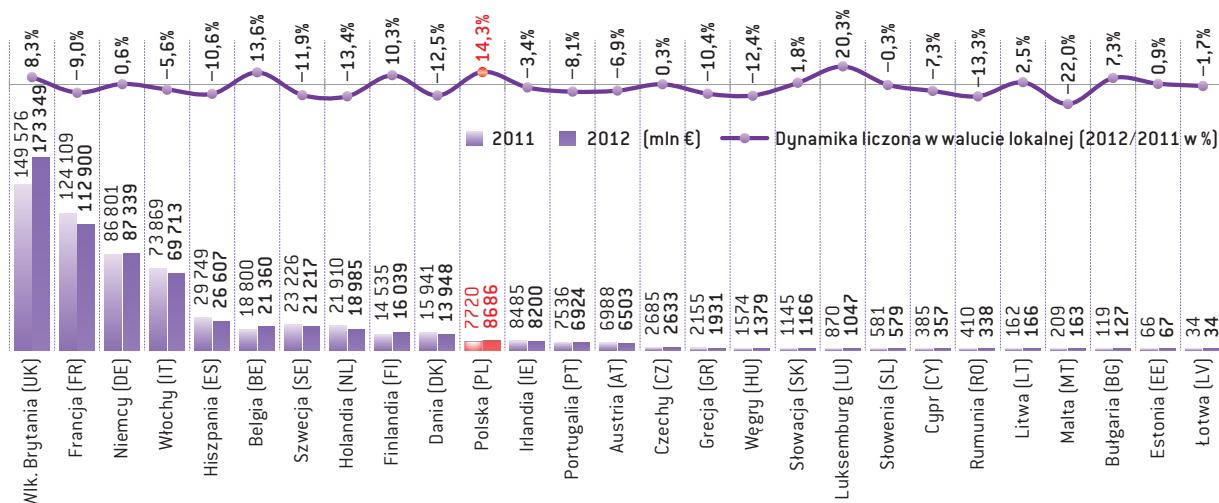
- W strukturze ubezpieczeń w Unii Europejskiej w 2012 r. przewagę miały ubezpieczenia Działu I: 59,3%.
- Relatywnie wysoki udział Działu II w ubezpieczeniach niektórych wiodących krajów to efekt wysokiego udziału ubezpieczeń zdrowotnych: Holandia, Niemcy i Hiszpania.
- Włochy o najwyższej liczbie pojazdów na tysiąc obywateli, wynoszącej około 680 sztuk, wyjątkowo charakteryzuje wysoki udział

ubezpieczeń komunikacyjnych wśród krajów wysoko rozwiniętych.

- W nowych i mniejszych krajach członkowskich UE składki Działu II dominują z uwagi na wysoki udział ubezpieczeń komunikacyjnych i rzeczowych.
- W Polsce udział Działu II w ubezpieczeniach ogółem wyniósł 41,4% w 2012 r., a udział wspomnianych wyżej dwóch grup w Dziale II stanowił 72,7%.

Rysunek 7.

Wartość i dynamika składki przypisanej brutto Działu I krajów Unii Europejskiej w latach 2011–2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

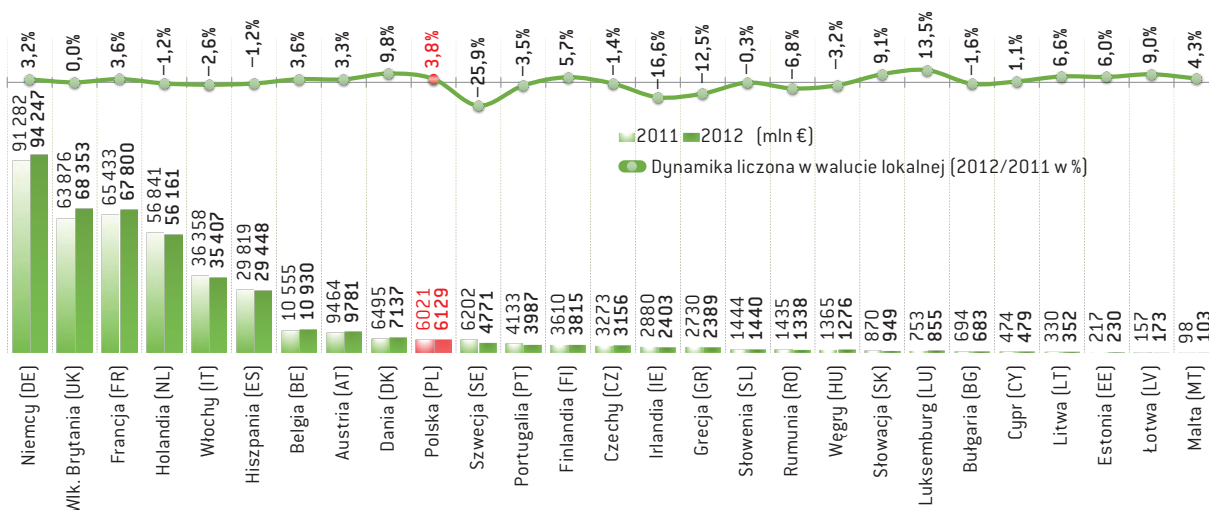
- Suma składek Działu I krajów Unii Europejskiej wynosiła 602 mld EUR w 2012 r. i nieznacznie, bo o 0,4% wzrosła względem roku 2011.
- Przyrost składek Działu I polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2012 r., liczony w walucie lokalnej, należał do najwyższych w EU27 i wyniósł 3,8% względem roku poprzedniego.
- Polska ze składką 8,7 mld EUR w 2012 r. stanowiła 1,4% rynku unijnego i zajmowała 11. miejsce w rankingu krajów EU27. No-

minalnie było to więcej niż w Grecji, Austrii, Portugalii i pierwszy raz więcej niż w Irlandii.

- W 2012 r. spośród dominujących krajów największe wzrosty względem roku poprzedniego, liczone w walutach lokalnych, osiągnęły: Wielka Brytania (8,3%), Belgia (13,6%) i Finlandia (10,3%).
- W tym samym okresie spadki odnotowało aż 16 krajów, w tym: Francja o 9,0%, Włochy o 5,6% oraz Hiszpania o 10,6%.

Rysunek 8.

Wartość i dynamika składki przypisanej brutto Działu II krajów Unii Europejskiej w latach 2011–2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

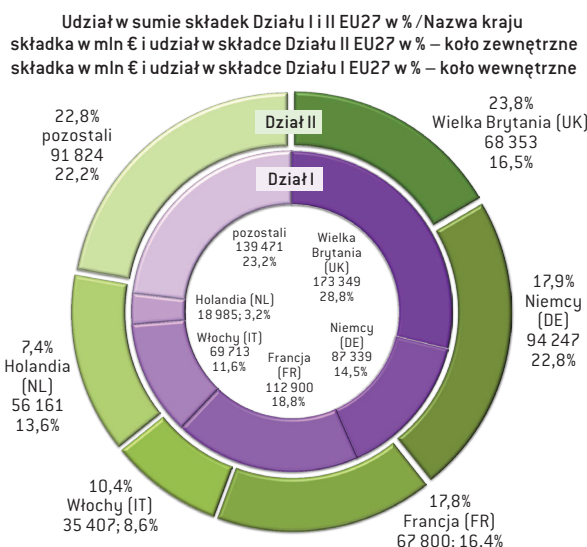
- Suma składek Działu II krajów Unii Europejskiej wynosiła 414 mld EUR w 2012 r. i wzrosła o 1,7% względem roku 2011.
- Przyrost składek Działu II polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2012 r., liczony w walucie lokalnej, był tylko dwukrotnie wyższy niż średnia dla EU27 i wyniósł 3,8% względem roku poprzedniego.
- Polska ze składką 6,1 mld EUR w 2012 r. stanowiła 1,5% rynku unijnego i zajmowała 10. miejsce w rankingu krajów EU27. No-

minalnie było to więcej niż w Szwecji, Portugalii czy Finlandii i niewiele mniej niż w Danii.

- W 2012 r. spośród dominujących krajów największe wzrosty względem roku poprzedniego, liczone w walutach lokalnych, osiągnęły: Francja (3,6%), Niemcy (3,2%), Belgia (3,6%), Austria (3,3%) i Dania (9,8%).
- W tym samym okresie Szwecja odnotowała spadek składek Działu II aż o 26%. Spadały też składki we Włoszech, w Holandii i Hiszpanii.

Rysunek 9.

Udział wiodących krajów Unii Europejskiej w składce przypisanej brutto łącznie w 2012 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

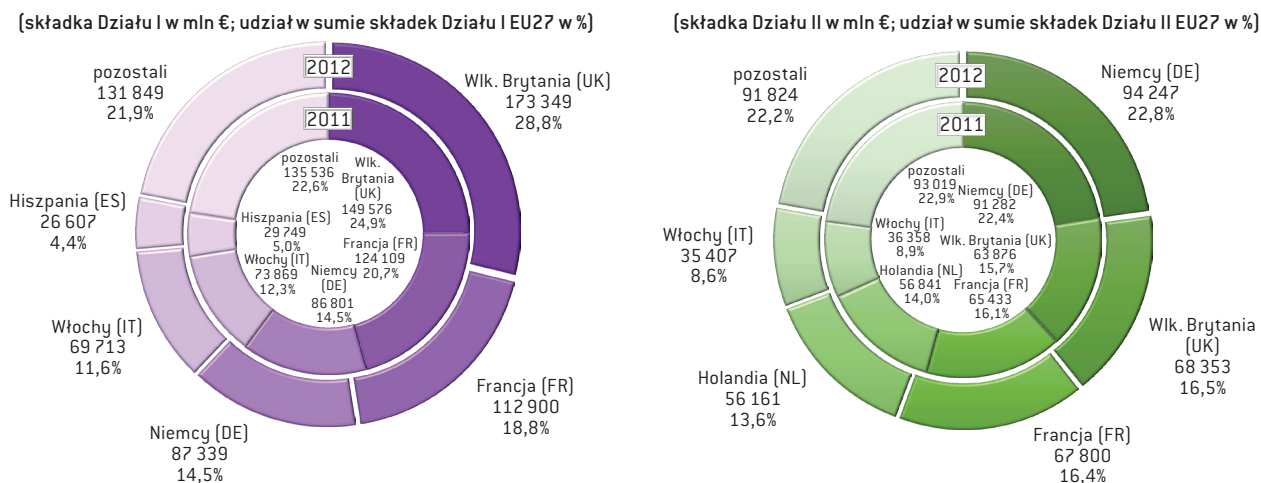
- Pięć państw zebrało łącznie 77% składek ogółem rynku ubezpieczeniowego Unii Europejskiej w 2012 r.

- Wielka Brytania miała 23,8%, a Niemcy 17,9% łącznej składki z obu działów ubezpieczeń w 2012 r.

- Na trzecim miejscu była Francja posiadająca 17,8% unijnego rynku ubezpieczeń w 2012 r.
- Trzy wymienione państwa miały łącznie blisko 60% całego rynku Unii Europejskiej.
- Na czwartym miejscu były Włochy z udziałem 10,4%.
- Holandia z uwagi na imponujący poziom składek z ubezpieczeń zdrowotnych uplasowała się na piątym miejscu w Unii z udziałem 7,4% w 2012 r.

Rysunek 10.

Pięć wiodących krajów Unii Europejskiej w składce przypisanej brutto Działu I i II w latach 2011–2012

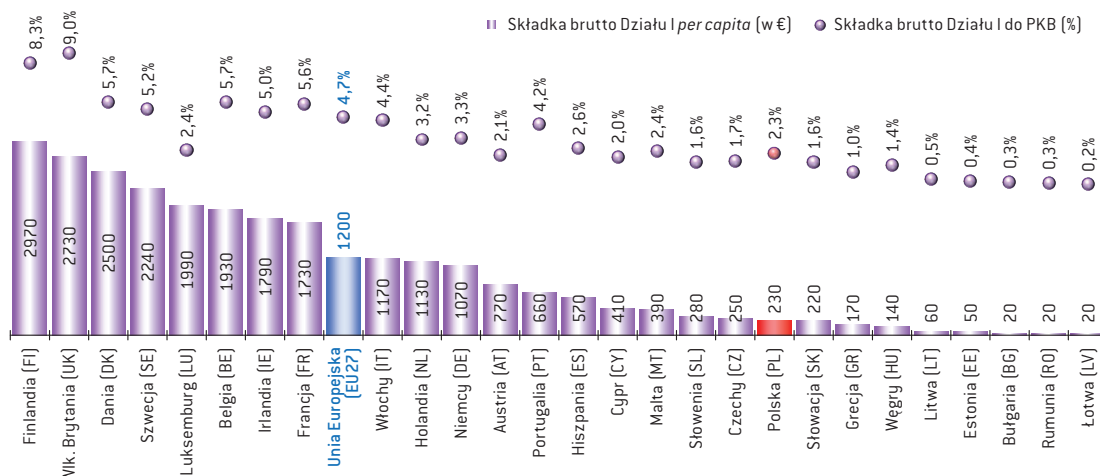

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Podobnie jak dla ogółu składek, Dział I unijnego rynku ubezpieczeniowego zdominowany był przez pięć państw posiadających w 2012 r. łącznie 78%.
- Dwa czołowe miejsca zajmowały Wielka Brytania i Francja z udziałem odpowiednio: 28,8% oraz 18,8% w 2012 r. Składki w Wielkiej Brytanii istotnie wzrosły, a we Francji zmalały w 2012 r. w relacji do roku 2011.
- Dwa kolejne miejsca zajmowały Niemcy i Włochy z udziałem odpowiednio: 14,5% i 11,6%.
- Na piątym miejscu była Hiszpania z udziałem 4,4%.
- W Dziale II dominującą pozycję miały Niemcy stanowiące 22,8% unijnego rynku w 2012 r.
- Kolejne dwa kraje to Wielka Brytania (16,5%) i Francja (16,4%). Niewiele mniej, bo 13,6% unijnego rynku w Dziale II miała Holandia dzięki wysokiemu udziałowi składek zdrowotnych.
- Włochy z wkładem 8,6% dopełniały udział pięciu wymienionych państw do 78% składek Działu II.
- W strukturze składek Działu II państw Unii w 2012 r. 30% to ubezpieczenia komunikacyjne, 25% ubezpieczenia zdrowotne (z wyłączeniem wypadkowych), a 20% to ubezpieczenia rzeczowe.

Rysunek 11.

Gęstość i penetracja ubezpieczeń Działu I w krajach Unii Europejskiej w 2012 r.

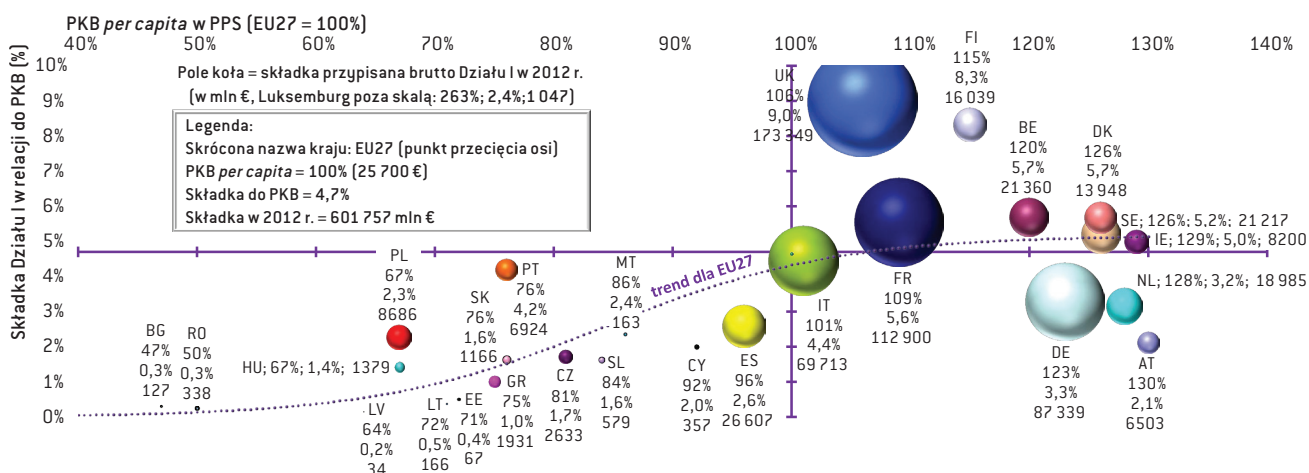
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostatu.

- Relacja składki przypisanej brutto ubezpieczeń Działu I do PKB dla Polski wynosiła w 2012 r. 2,3%. Był to wynik lepszy od wyniku dotkniętej kryzysem Grecji i zbliżony do wyniku Hiszpanii, ale ponad dwukrotnie niższy niż średnia w krajach Unii Europejskiej.

- Składka przypisana brutto Działu I *per capita* w Polsce wyniosła 230 EUR w porównaniu z 1200 EUR dla wszystkich krajów Unii Europejskiej. To również wynik lepszy od wyniku Grecji, ale dwuipółkrotnie niższy niż w porównywalnej Hiszpanii.

Rysunek 12.

Zależność penetracji ubezpieczeń Działu I od PKB *per capita* w krajach Unii Europejskiej w 2012 r.

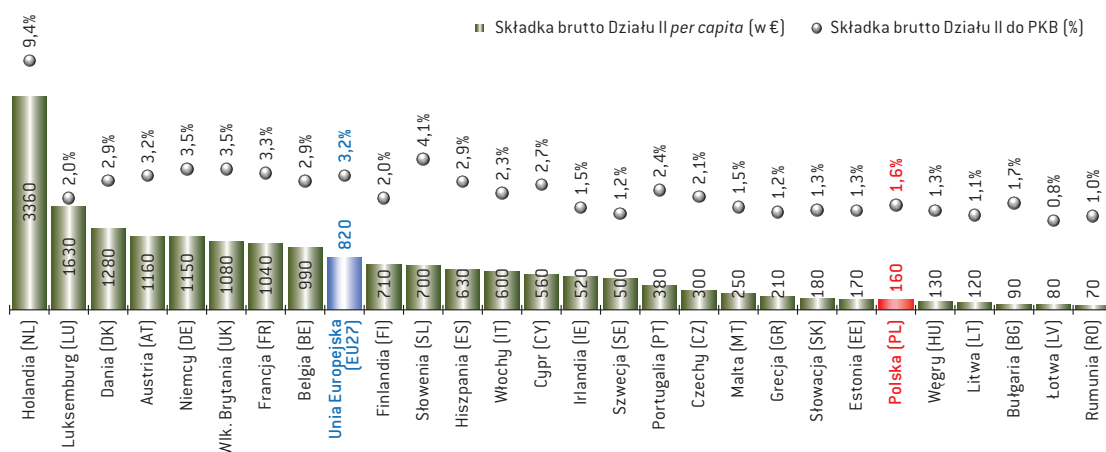
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostatu.

- W 2012 r. średni PKB *per capita* dla EU27 wynosił około 25,7 tys. EUR = 25,7 tys. PPS (kurs wymiany PPS na EUR = 1). PKB *per capita* w Polsce, po przeliczeniu przez średni kurs EUR/PLN, wyniosł 9,8 tys. EUR. PPP dla Polski wynosiło 1,76. Zatem polski PKB *per capita* wynosił $9,8 \cdot 1,76 \approx 17,2$ tys. PPS. Jeśli przyjmiemy, że EU27 = 100%, to polski PKB *per capita* można przeliczyć jako iloraz $[17,2 \text{ tys. PPS}] \div [25,7 \text{ tys. PPS}]$, co dawało Polsce 67% średniej EU27 (zgodnie z tabelą Eurostatu i wykresem powyżej).
- Polska w 2012 r. odnotowała przypis składki brutto w Dziale I blisko 8,7 miliarda EUR, co stanowiło 1,4% całego przypisu EU27 wynoszącego 602 mld EUR.

- Relacja składki Działu I do PKB dla Polski wynosiła 2,3%, w porównaniu z 4,7% dla EU27, przy PKB *per capita* na poziomie 67% średniej dla EU27.
- W Polsce wskaźnik penetracji był najwyższy spośród nowych członków Unii i przewyższał poziom linii trendu wyliczonego dla wszystkich krajów metodą regresji krzywą logistyczną. Był to jednak efekt utrzymującego się na wysokim poziomie przypisu z portfela produktów antybelkowych w grupie 1 w Polsce.
- Wyniki roku 2013, w którym penetracja Polski istotnie zmalała z racji spadku składek aż o 14% przy wzroście PKB zaledwie o 1,3%, spowodują spadek pozycji Polski do poziomu Węgier i Czech.

Rysunek 13.

Gęstość i penetracja ubezpieczeń Działu II w krajach Unii Europejskiej w 2012 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostatu.

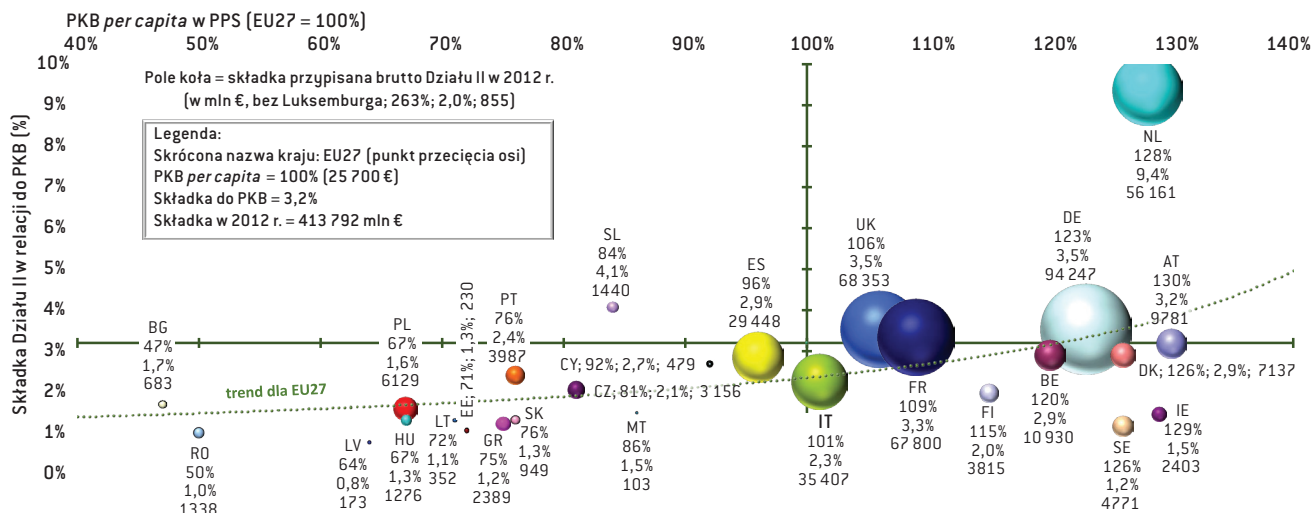
- Relacja składki przypisanej brutto ubezpieczeń Działu II do PKB dla Polski wynosiła w 2012 r. 1,6%. Był to wynik, podobnie jak w Dziale I, lepszy od wyniku dotkniętej kryzysem Grecji, jednak dwukrotnie niższy niż średnia dla krajów Unii Europejskiej.
- W Polsce składka przypisana brutto Działu II *per capita* wyniosła 160 EUR w porównaniu z 820 EUR dla wszystkich krajów

Unii Europejskiej. To był również jeden z najniższych wyników spośród krajów unijnych, niższy niż w Grecji, Słowacji czy Estonii.

- Wyjątkowo wysoki poziom składki *per capita* oraz penetracji w Holandii wynika z faktu wprowadzenia w tym kraju od 2006 r. obowiązkowych ubezpieczeń zdrowotnych.

Rysunek 14.

Zależność penetracji ubezpieczeń Działu II od PKB *per capita* w krajach Unii Europejskiej w 2012 r.

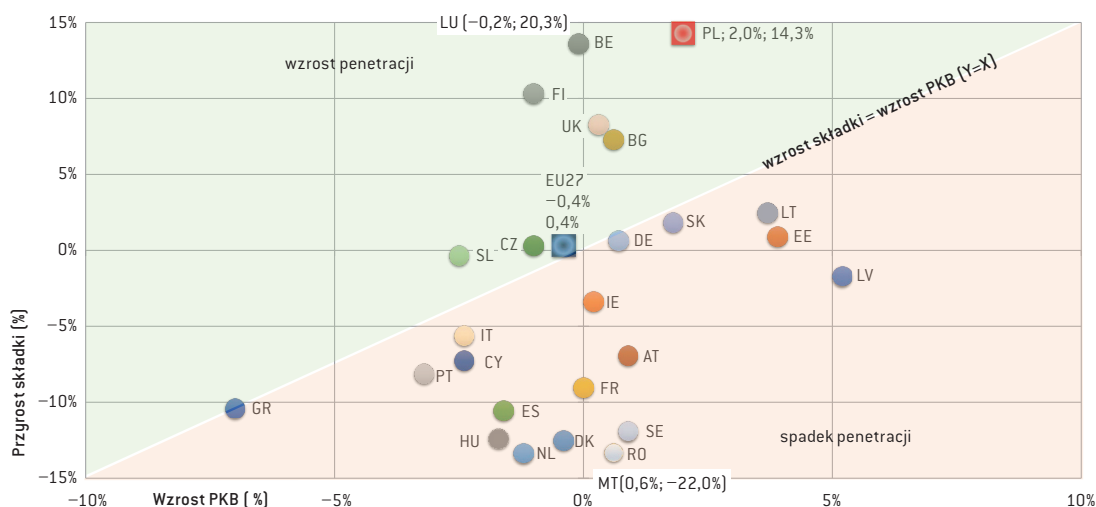

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostatu.

- Polska w 2012 r. odnotowała przypis składki brutto ponad 6,1 mld EUR, co stanowiło 1,5% całego przypisu EU27, wynoszącego 414 mld EUR.
- Relacja składki Działu II do PKB dla Polski wynosiła 1,6%, w porównaniu z 3,2% dla EU27, przy PKB *per capita* na poziomie 67% średniej dla EU27.
- Polska miała zatem penetrację zbliżoną do tej u nowych członków Unii, ale nieco poniżej krzywej trendu wyliczonej dla wszystkich krajów metodą regresji. Krzywa ta w Dziale II ma charakter linii zakrzywionej nieco przez kraje o wysokim udziale ubezpieczeń zdrowotnych.
- Poziom linii trendu EU27 osiągnęły Czechy i zbliżyły się wartościowo do Portugalii, przewyższając Grecję.
- Zważywszy, że Polska jest jednym z najbardziej zmotoryzowanych krajów Europy oraz leży w niemal takiej samej strefie klimatycznej jak Czechy, to należałoby się spodziewać dalszego wzrostu wartości składek z ubezpieczeń Działu II.
- Jednak wyniki roku 2013, w którym penetracja rynku w Polsce nie zmieniła się w obliczu wzrostu wartości składek Działu II o 1,3%, tj. dokładnie na poziomie PKB, wskazują, że Polska pozostaje poniżej linii trendu.

Rysunek 15.

Zależność dynamiki składki Działu I od dynamiki PKB w krajach Unii Europejskiej w 2012 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostatu.

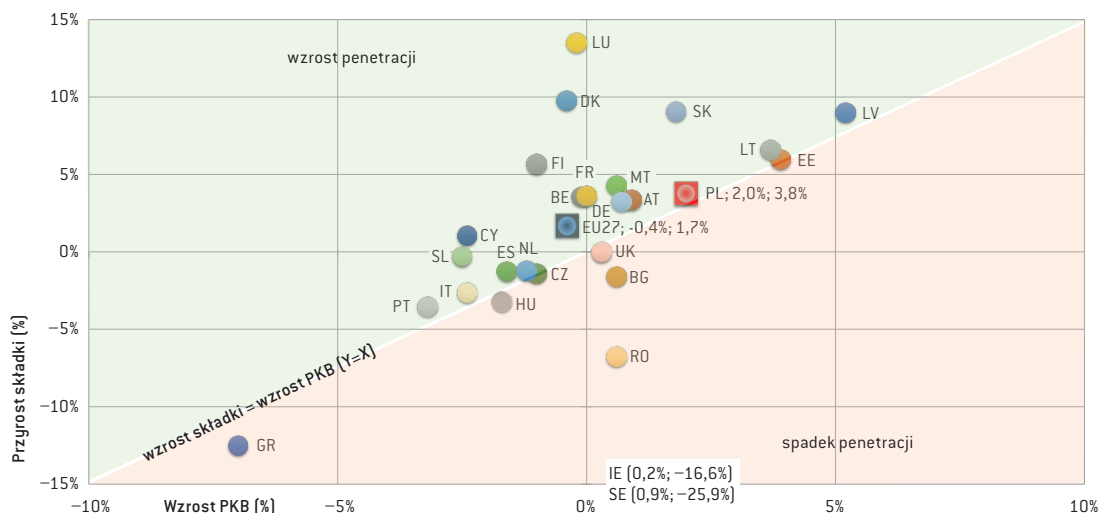
- W 2012 r. dynamika przyrostu składek Działu I w Polsce wynosiła 14,1% i była znacznie powyżej dynamiki wzrostu PKB wynoszącej 2%. Penetracja zatem wzrosła i był to wynik wzrostu ubezpieczeń inwestycyjnych w grupie pierwszej.

- Był to też jeden z najlepszych wyników w Unii Europejskiej.
- W 2012 r. średni wzrost składek, liczony dla wszystkich krajów EU27, wyniósł 0,4% wobec spadku PKB o 0,4%, co oznaczało nieznaczny wzrost penetracji.
 - W Grecji składki Działu I spadały w mniejszym tempie niż PKB, a penetracja wzrosła.
 - Pośród dominujących krajów najwyższy wzrost penetracji

- odnotowała Wielka Brytania, gdzie składki Działu I wzrosły o 8,3% przy wzroście PKB o 0,3%.
- W Niemczech, gdzie wzrost PKB w 2012 r. należał do najwyższych w EU27, bo wyniósł 0,7%, składki Działu I wzrosły w tym samym okresie o 0,6%.
 - Istotny spadek penetracji notowano we Francji, w Holandii, Hiszpanii, Szwecji i Danii.

Rysunek 16.

Zależność dynamiki składki Działu II od dynamiki PKB w krajach Unii Europejskiej w 2012 r.

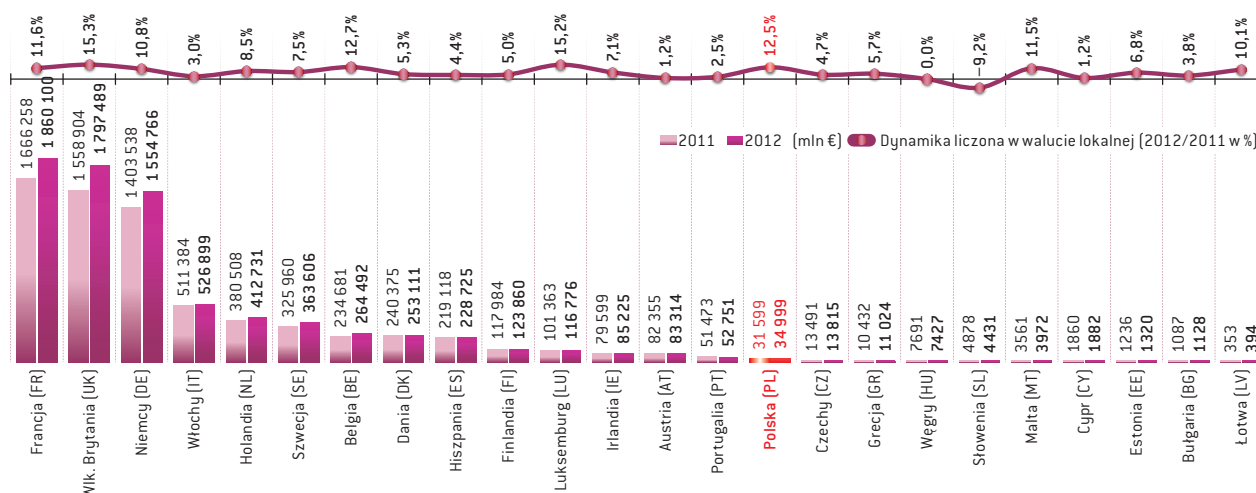

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostatu.

- W 2012 r. dynamika przyrostu składek Działu II w Polsce wyniosła 3,8% w relacji do 2% wzrostu PKB. Penetracja zatem nieznacznie wzrosła, podczas gdy w 2013 r. nie zmieniła się. Składki wzrosły bowiem w ubiegłym roku o 1,3%, czyli na poziomie wzrostu PKB.
- W 2012 r. średni przyrost składek, liczony dla wszystkich krajów EU27, wyniósł 1,7% wobec spadku PKB o 0,4%, co oznaczało przyrost penetracji.
- Większość kluczowych krajów – z wyjątkiem Wielkiej Brytanii – odnotowała wzrosty penetracji. Najwyższy wzrost zarejestrowały Niemcy przy dodatnim wzroście PKB, po nich Francja, gdzie wzrost PKB był na poziomie zera, oraz Włochy i Holandia, w których spadek składek był niższy niż spadek PKB.
- Największe spadki penetracji odnotowano w Szwecji, Irlandii i Rumunii pomimo wzrostu PKB.

Rysunek 17.

Wartość i dynamika lokat branży ubezpieczeniowej w krajach Unii Europejskiej w latach 2011–2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma lokat w działalności ubezpieczeniowej krajów Unii Europejskiej wyniosła w 2012 r. 7804 mld EUR i wzrosła aż o 10,7% względem roku 2011.
- Polski rynek ubezpieczeniowy w 2012 r., liczony w walucie lokalnej, odnotował wzrost stanu lokat o 12,5% względem roku poprzedniego.
- Polska z lokatami 35 mld EUR w 2012 r. stanowiła 0,45% rynku unijnego i zajmowała 15. miejsce w rankingu krajów EU27. Nominalnie było to więcej niż w Czechach, Grecji i na Węgrzech razem oraz o około 18 mld EUR mniej niż w Portugalii.

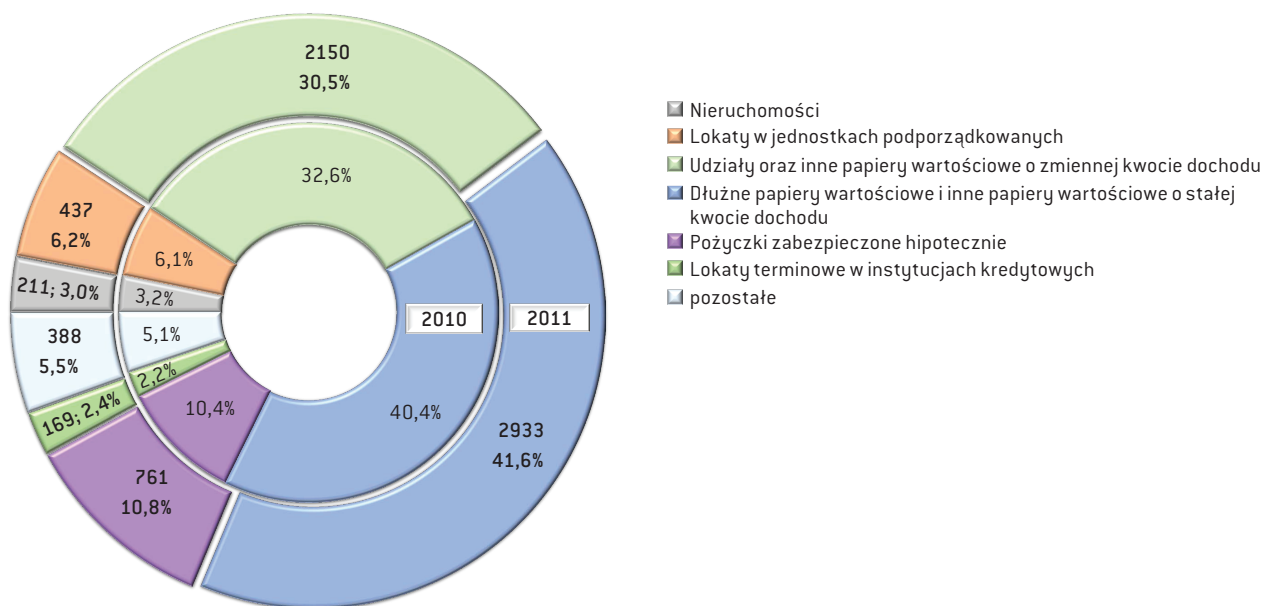
- W 2012 r. prawie wszystkie unijne kraje, w tym te dominujące, odnotowały wzrosty wartości stanów lokat względem roku poprzedniego: Francja (11,6%), Wielka Brytania (15,3%),

Niemcy (10,8%), Włochy (3,0%), Holandia (8,5%).

- W tym samym okresie tylko Słowenia odnotowała spadek wartości lokat o 9,2%.

Rysunek 18.

Struktura przedmiotowa lokat w EU27 w latach 2010–2011 w % (ostatnie dostępne dane)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

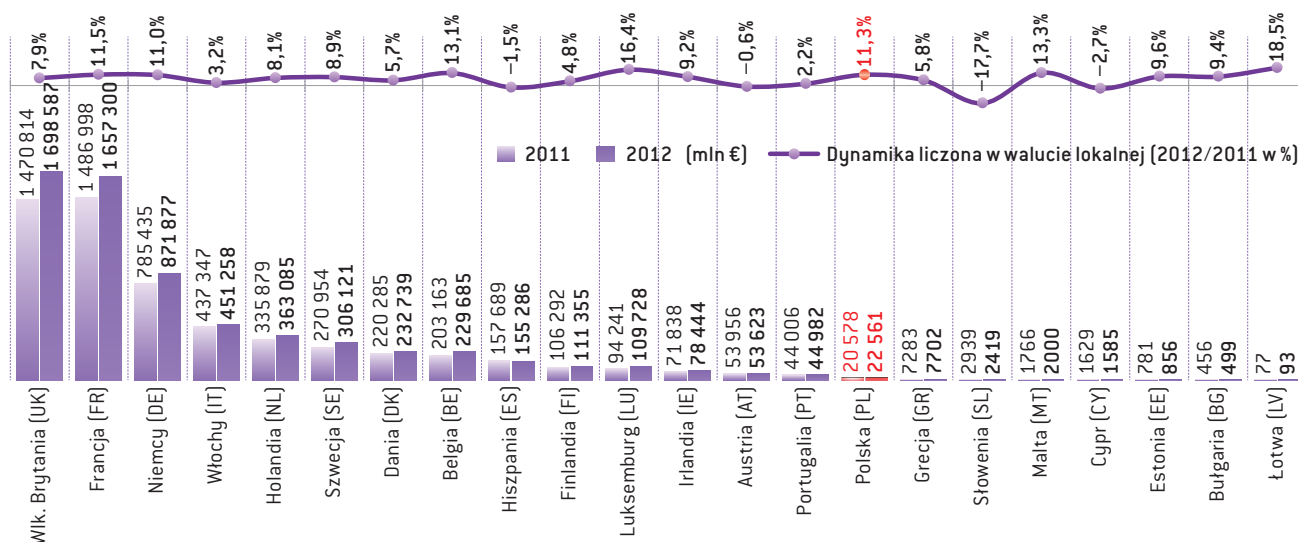
- Według danych za 2011 r. w strukturze lokat unijnej branży ubezpieczeniowej dominowały instrumenty finansowe o stałej (41,6%) oraz o zmiennej (30,5%) kwocie dochodu. Udział tej pierwszej kategorii wzrósł, a drugiej zmalał względem roku 2010.
- Trzecią pozycję w strukturze lokat (10,8% w 2011 r.) miały, praktycznie niewystępujące w Polsce, pożyczki zabezpieczone-

ne hipotecznie. Lokaty w jednostkach podporządkowanych stanowiły nieco ponad 6%.

- Lokaty ubezpieczeniowe w relacji do łącznego PKB EU27 wynosiły w 2011 r. 58%. Pośród wiodących krajów najwyższą wartość relacji lokat do PKB odnotowano w Wielkiej Brytanii i Francji (~90%).
- W Polsce lokaty stanowiły w 2011 r. 9% PKB.

Rysunek 19.

Wartość i dynamika lokat Działu I w krajach Unii Europejskiej w latach 2011–2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

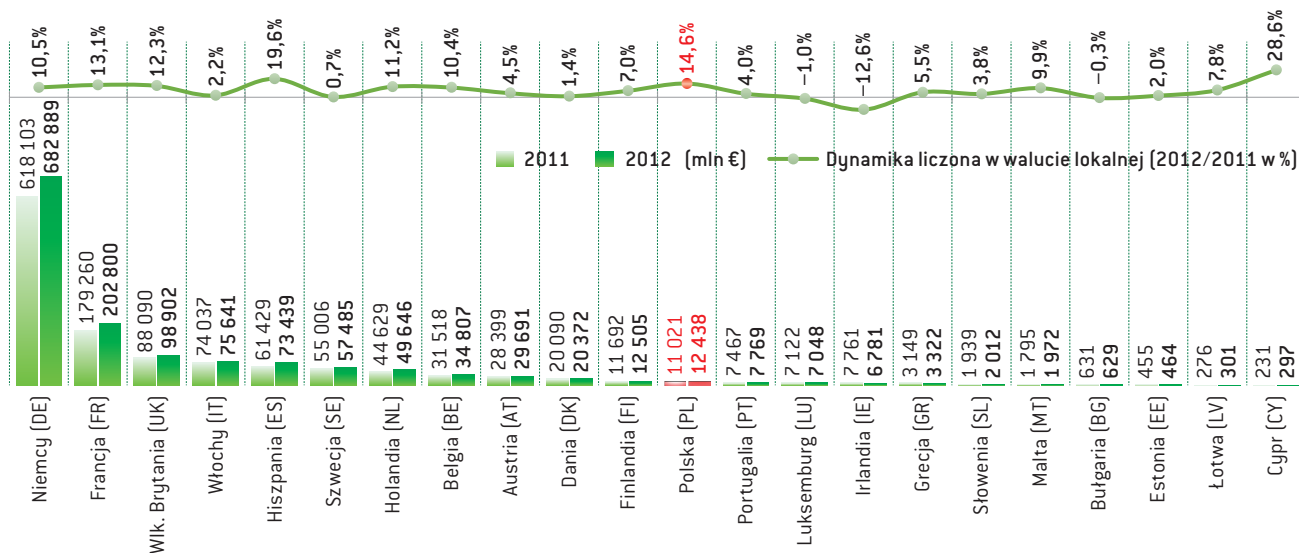
- Suma lokat Działu I krajów Unii Europejskiej wynosiła w 2012 r. 6401 mld EUR i wzrosła o 10,9% względem roku 2011.
- Lokaty Działu I polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2012 r. odnotowały wzrost, liczony w walucie lokalnej, wynoszący 11,3% względem roku poprzedniego.
- Polska z lokatami 22,6 mld EUR w 2012 r. stanowiła 0,35% rynku unijnego i zajmowała 15. miejsce w EU27. Nominalnie było

to dwa razy mniej niż w Portugalii.

- W 2012 r. wszystkie dominujące kraje z wyjątkiem Hiszpanii odnotowały wzrosty względem roku poprzedniego: Wielka Brytania (7,9%), Francja (11,5%), Niemcy (11,0%).
- W tym samym okresie Hiszpania zanotowała spadek wartości lokat o 1,5%, a Austria i Słowenia odpowiednio o 0,6% i 17,7%.

Rysunek 20.

Wartość i dynamika lokat Działu II w krajach Unii Europejskiej w latach 2011–2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma lokat Działu II krajów Unii Europejskiej wynosiła w 2012 r. 1381 mld EUR i wzrosła o 8,3% względem roku 2011.
- Dział II polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2012 r. odnotował wzrost stanu lokat o 14,6% względem roku poprzedniego, licząc w walucie lokalnej.
- Polska z lokatami 12,4 mld EUR w 2012 r. stanowiła 0,9% rynku unijnego i zajmowała 12. miejsce w rankingu krajów EU27. Nominalnie było to więcej niż w Irlandii czy Portugalii,

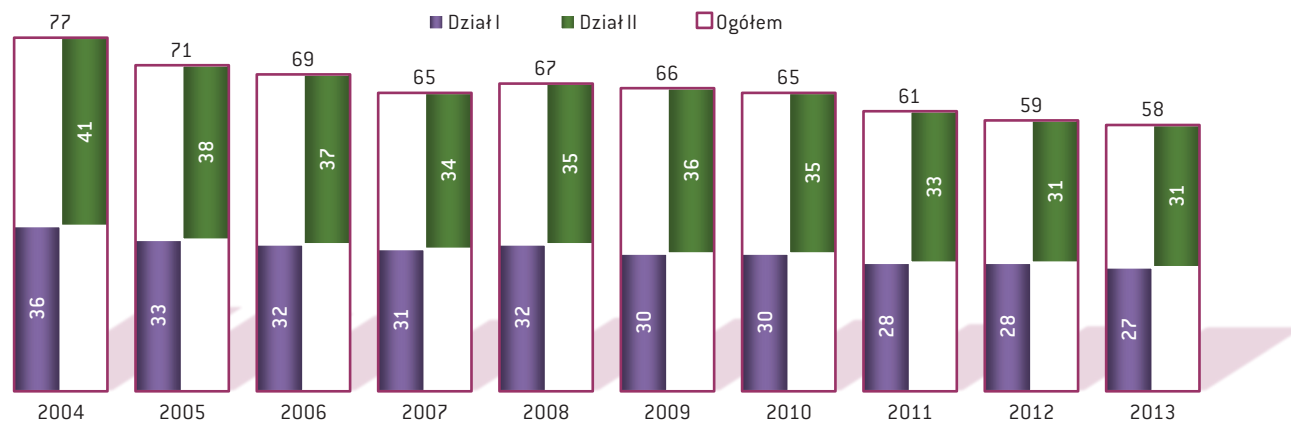
nieco tylko mniej niż w Finlandii oraz blisko dwa razy mniej niż w Danii.

- W 2012 r. wszystkie dominujące kraje osiągnęły wzrosty względem roku poprzedniego, liczone w walutach lokalnych: Niemcy (10,5%), Francja (13,1%), Wielka Brytania (12,3%), Włochy (2,2%) i Hiszpania (19,6%).
- W tym samym okresie tylko Luksemburg, Irlandia i Bułgaria odnotowały spadki wartości lokat odpowiednio o: 1,0%, 12,6% i 0,3%.

3.5. RYNEK UBEZPIECZEŃ W POLSCE W OSTATNICH DZIESIĘCIU LATACH

Rysunek 21.

Liczba zakładów ubezpieczeń w Polsce w latach 2004–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

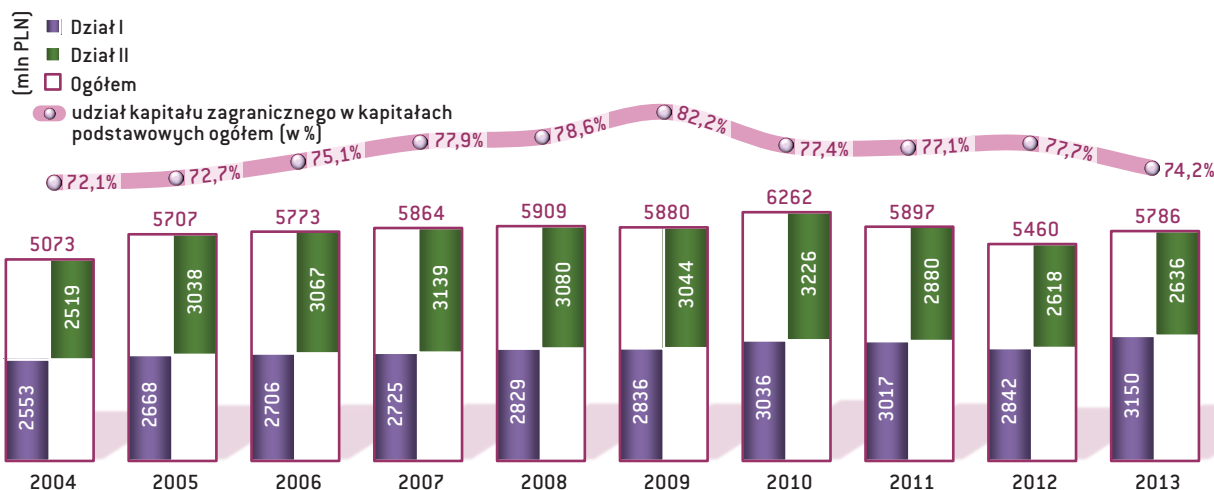
- Liczba zakładów ubezpieczeniowych objętych statystyką PIU zmalała z 77 w 2004 r. do 58 w 2013 r. W tym samym czasie

liczba zakładów Działu II zmalała z 41 do 31. W Dziale I z 36 w 2004 r. pozostało 27 zakładów w 2013 r.

- W Dziale I liczba raportujących zakładów w 2013 r. zmalała o jeden. 30 grudnia 2013 r. towarzystwa ubezpieczeń na życie TUnŻ „WARTA” S.A. oraz HDI-Gerling Życie S.A. połączyły się.
- Choć Polisa Życie S.A. raportuje jako samodzielny zakład, to od 2013 roku wliczany jest do grupy VIG.
- W 2013 r. liczba zakładów w Dziale II nie zmieniła się w odniesieniu do roku 2012, kiedy to Warta kontrolowana przez Talanx International połączyła się z HDI Asekuracja, a Interrisk kontrolowany przez VIG połączył się z PZM.

Rysunek 22.

Wartość kapitałów podstawowych zakładów w Polsce oraz udział kapitału zagranicznego w latach 2004–2013

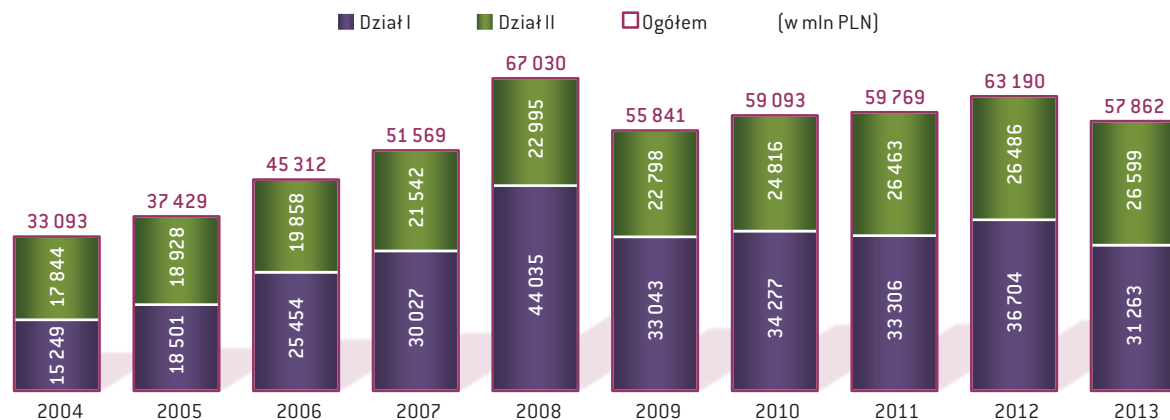

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Po spadku udziału kapitału zagranicznego w kapitałach zakładów ubezpieczeniowych z 82,2% w roku 2009 do 77,4% w 2010 r., spowodowanym wycofaniem inwestora zagranicznego z PZU, mimo postępującej konsolidacji branży nastąpiła stabilizacja. W roku 2013 udział inwestorów zagranicznych w sumie kapitałów podstawowych obu działów ubezpieczeń wynosił 74,2%.
- Wartość kapitałów podstawowych w Dziale II wyrażona w cenach roku 2013 nieznacznie wzrosła do poziomu 2636 mln PLN.
- Wzrost wartości kapitałów podstawowych w Dziale I z 2,8 miliarda PLN w roku 2012 do 3,2 miliarda w 2013 r. jest wynikiem podniesienia kapitału w Warcie, tj. grupie tworzonej przez Talanx International.

Rysunek 23.

Składka przypisana brutto w Polsce w latach 2004–2013 w cenach roku 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

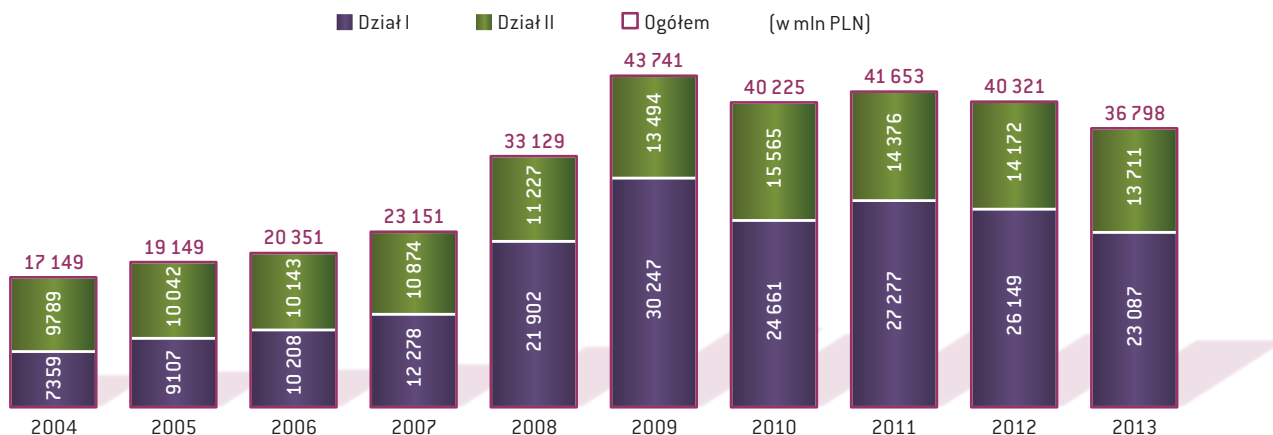
- Maksymalną, realną wartość składki przypisanej brutto w kwocie ponad 67 mld PLN odnotowano w 2008 r. Wynik ten polski rynek ubezpieczeniowy osiągnął za sprawą nadzwyczajnego wzrostu składek Działu I do 44 mld PLN w wyniku sprzedaży grupowych ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym, głównie w segmencie bancassurance.

- CAGR (2004–2008), czyli średnioroczna stopa wzrostu realnej wartości składek, w latach 2004–2008 wynosiła 19% ogółem, 30% w Dziale I oraz 6% w Dziale II.
- CAGR (2004–2013), która, do pewnego stopnia, eliminuje wyjątkowy poziom składek z roku 2008, wynosiła: 6,4% ogółem, 8,3% dla Działu I oraz 4,5% dla Działu II.

- Po istotnym wzroście składek w 2012 roku o 3,4 mld PLN względem 2011 r. nastąpił ich gwałtowny spadek w roku 2013 o 5,4 mld PLN. Te wahania spowodowane były wzrostem wartości polis inwestycyjnych w grupie pierwszej ubezpieczeń na życie w 2012 r. i ich redukcją w następnym roku.

Rysunek 24.

Odszkodowania i świadczenia w Polsce w latach 2004–2013 w cenach roku 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

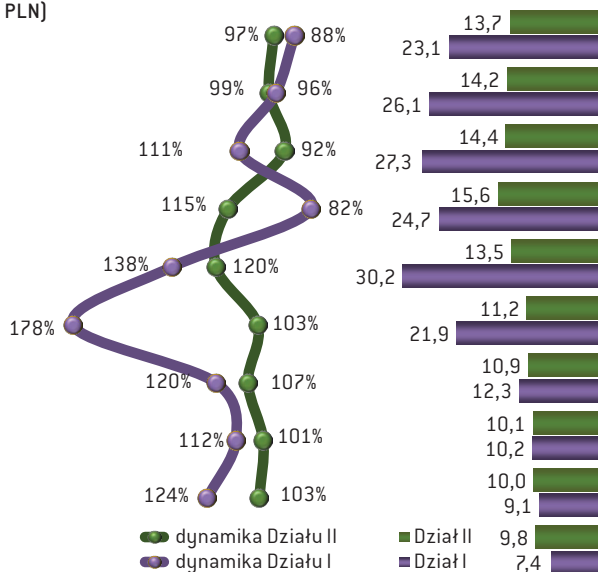
- Maksymalną, realną wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w kwocie ponad 43,7 mld PLN odnotowano w 2009 r. za sprawą wypłat świadczeń w Dziale I w kwocie ponad 30 mld PLN.
- Wynik ten, podobnie jak dla składek, należy traktować jako wyjątkowy i związany z wypłatą świadczeń o charakterze lokacyjnym z grupy pierwszej Działu I.

- CAGR (2004–2013) wynosiła: 8,9% ogółem, 13,5% dla Działu I oraz 3,8% dla Działu II.
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone w Dziale II po wzroście w latach 2009–2010 (kiedy to występowały wyjątkowe zimy i powodzie) do rekordowego poziomu ponad 15,6 mld PLN w 2010 r., malały w latach następnych średnio o 4% rocznie, by osiągnąć poziom 13,7 mld PLN w roku 2013.

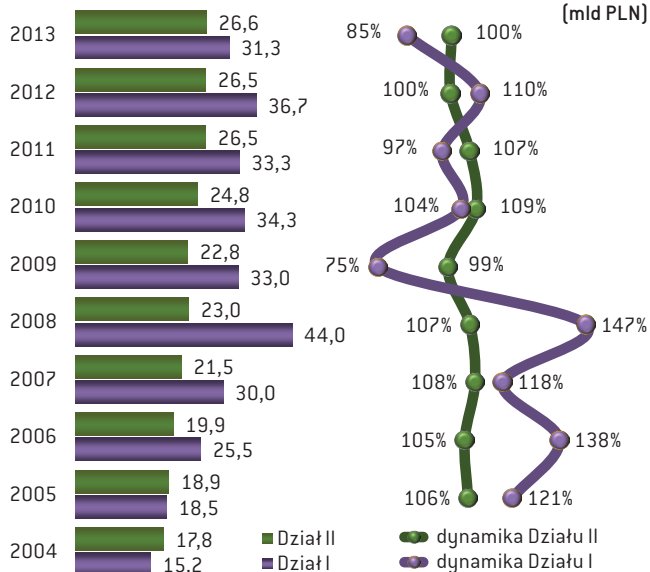
Rysunek 25.

Dynamika odszkodowań a dynamika składek w Polsce w latach 2004–2013 w ujęciu realnym

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto (mld PLN)

Składki przypisane brutto (mld PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W ubezpieczeniach Działu I do roku 2007 składki rosły z dynamiką większą niż odszkodowania.
- Począwszy od roku 2008 dynamiki składek i odszkodowań Działu I są przesunięte o roczny cykl wywołany wysokim przyrostem obu kategorii w roku 2008. W 2008 r. rosły zarów-

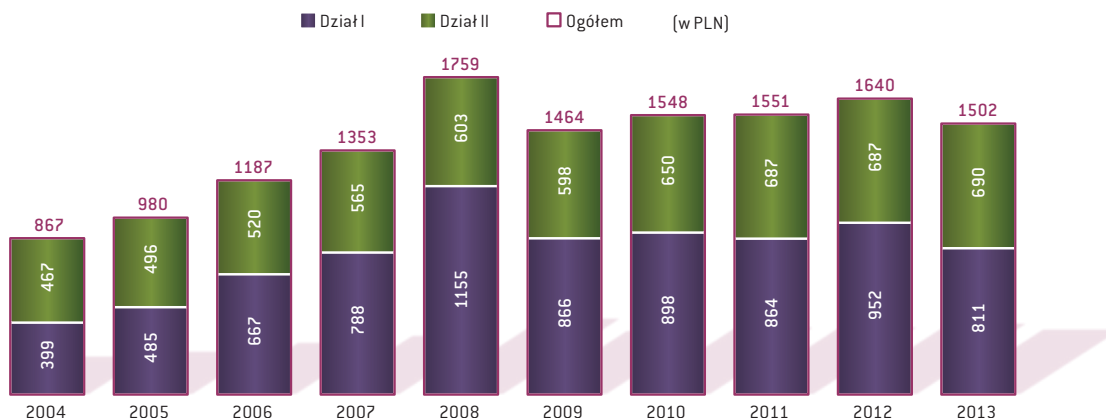
no składki, jak i odszkodowania. W 2009 r. składki gwałtownie zmalały przy dalszym wzroście odszkodowań. W 2010 r. malała wartość polis-lokat, ale rosła wartość ubezpieczeń grupy 3. W roku 2011 nastąpił spadek realnej wartości składek przy jednoczesnym wzroście realnej wartości wypłaconych

odszkodowań i świadczeń. W 2012 r. sytuacja była odwrotna. Rok 2013 charakteryzował się natomiast spadkiem zarówno odszkodowań, jak i składek, które powinny się ustabilizować na tych poziomach po zmianach podatkowych.

- W Dziale II składki po wzrostach w latach 2010–2011 pozostały bez zmian w latach 2012–2013. Wyraźny był natomiast systematyczny spadek odszkodowań w latach 2010–2013 z 15,6 mld PLN do 13,7 mld PLN.

Rysunek 26.

Składka przypisana brutto na 1 mieszkańca w Polsce w ujęciu realnym w latach 2003–2012

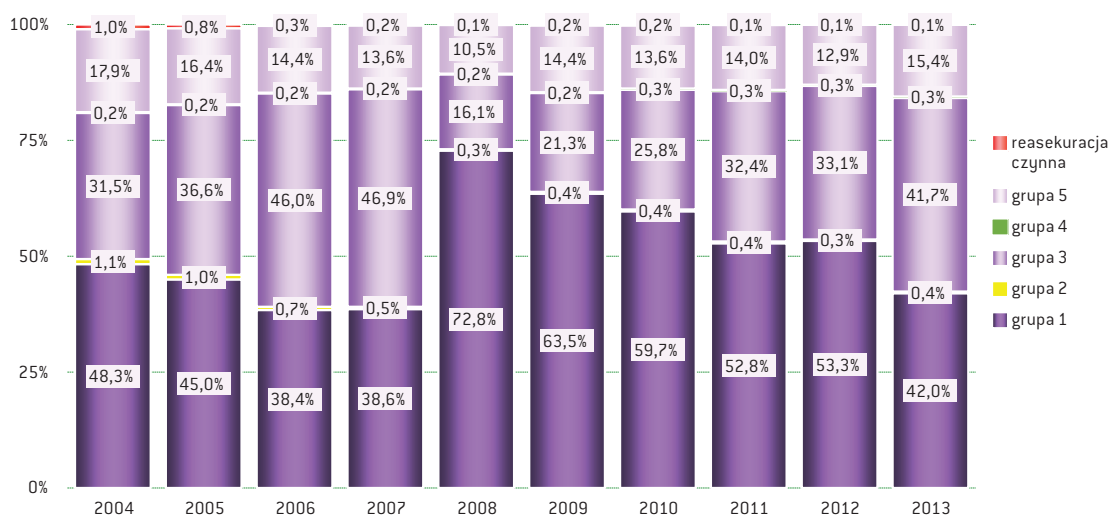
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Populacja Polski w ciągu ostatnich 10 lat była zbliżona do 38,5 mln obywateli. Dlatego dynamika zmian składek przypisanych brutto *per capita* odzwierciedla trend ich wartości realnych.
- W rekordowym 2008 r. wartość łącznej składki *per capita* wynosiła 1759 PLN, co odpowiadało 500 EUR po najwyższym w historii kursie PLN/EUR = 3,51.
- W 2013 r. wartość łącznej składki *per capita* wynosiła 1502 PLN

- (358 EUR dla PLN/EUR = 4,20), tj. o 8,4% mniej niż w 2012 r.
- Wartość składki *per capita* w Dziale I wynosiła w 2013 r. 811 PLN (193 EUR) i była niższa o 14,8% względem roku poprzedniego, ale ponad dwukrotnie wyższa niż dziesięć lat temu.
- Wartość składki *per capita* w Dziale II wynosiła w 2013 r. 690 PLN (164 EUR) i była zbliżona do wartości z dwóch poprzednich lat oraz o 48% wyższa niż dziesięć lat temu.

Rysunek 27.

Zmiana struktury składki przypisanej brutto Działu I w Polsce w latach 2004–2013 w ujęciu realnym (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W strukturze ubezpieczeń Działu I dominowały grupy 1 i 3, które łącznie stanowiły znacznie ponad 80% składki przypisanej brutto począwszy od 2005 roku.

- Do roku 2007 wzrastał udział składek z grupy 3 w związku z ich szybkim rozwojem w rezultacie rosnącej podaży oraz wzrostu indeksów giełdowych. Jednak w roku 2008 w efekcie

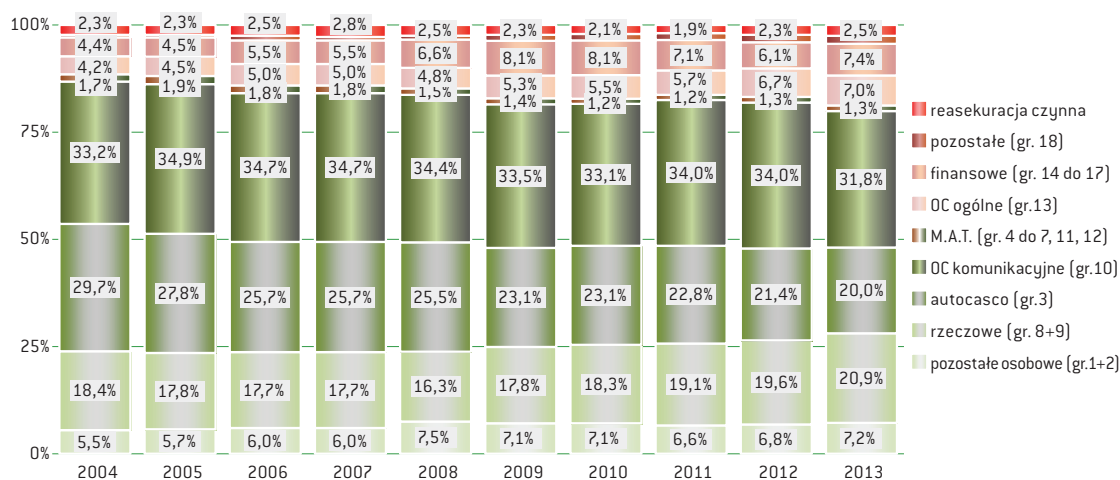
kryzysu finansowego nastąpił gwałtowny przepływ składek z grupy 3 do 1, w której ujmowane są tzw. poliso-lokaty i która stanowiła wówczas aż 73% sumy składek Działu I.

- Począwszy od roku 2009 kierunek zmian jest odwrotny.

Zyskuje grupa 3, która obejmowała w 2013 r. 41,7% składki. Udział grupy 1 spadł do poziomu 42,0% w 2013 r. Struktura składki przypisanej brutto Działu I przypomina więc tę z lat 2005–2006.

Rysunek 28.

Zmiana struktury składki przypisanej brutto Działu II w Polsce w latach 2004–2013 w ujęciu realnym (%)

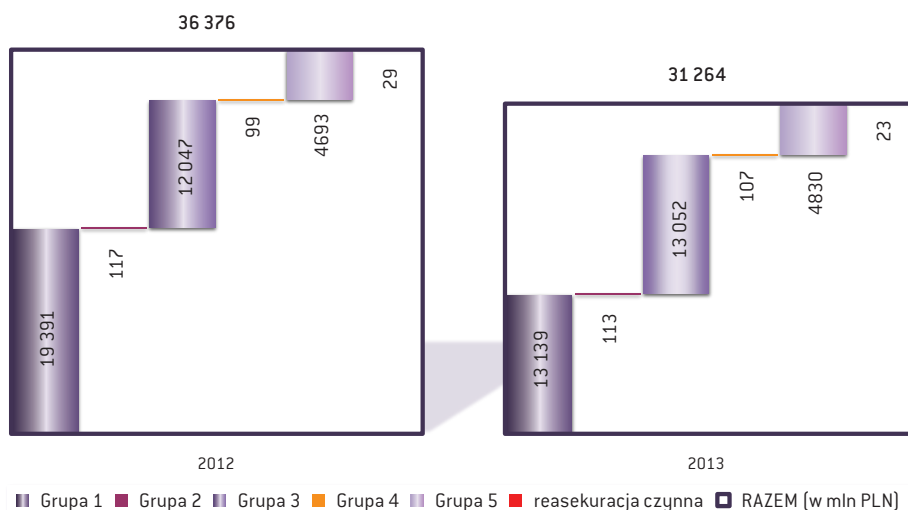
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W strukturze ubezpieczeń Działu II nie było tak istotnych zmian spowodowanych kryzysem, jak w Dziale I. W 2013 r. dominowały ubezpieczenia komunikacyjne: OC 31,8% oraz AC 20,0%. Drugą w kolejności grupą ubezpieczeń były ubezpieczenia rzeczowe (grupy 8+9), 20,9% w 2013 r.
- Łączny udział tych trzech rodzajów ubezpieczeń stanowił blisko 73% składki przypisanej brutto Działu II w 2013 r. Zmalał on jednak w dziesięcioletnim okresie z 81,3% w 2004 r. do 72,7% w 2013 r., tj. o 8,6 p.p.
- W tym samym czasie wzrastał udział grupy 13 z 4,2% do 7,0% w 2013 r., ubezpieczeń finansowych (grupy 14–17) z 4,2% do 7,4% w 2013 r. oraz pozostałych ubezpieczeń osobowych (grupy 1+2) z 5,5% do 7,2% w 2013 r.
- Udział ubezpieczeń finansowych i pozostałych osobowych zyskuje głównie w kanale bancassurance, na co wskazuje Raport PIU – Polski Rynek Bancassurance po 4 kw. 2013 r.

3.6. RYNEK UBEZPIECZEŃ W POLSCE W LATACH 2012–2013

Rysunek 29.

Składki przypisane brutto Działu I w Polsce w latach 2012–2013 według grup ubezpieczeń (w mln PLN)

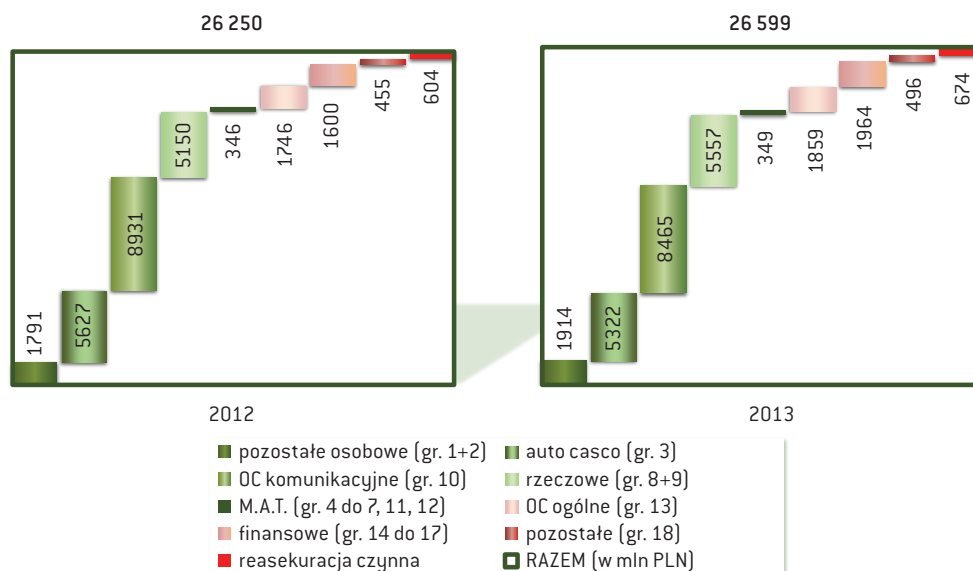

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna liczba czynnych polis w Dziale I wynosiła na koniec 2013 r. 10,1 mln sztuk, tj. 92% stanu sprzed roku. Liczba polis w grupie 1 zmalała o 2%, a w grupie 3 nie uległa zmianie i wynosiła 2,9 mln sztuk. Najwięcej, bo o 4%, wzrosła liczba polis w grupie 5.
- W 2013 r. składki przypisane brutto w Dziale I wyniosły 31,3 mld PLN, tj. o 14,1% mniej niż rok wcześniej.
- W 2013 r. najwięcej wzrosły składki w grupie 3, bo o 8% względem 2012 r. W tym samym okresie składki przypisane brutto w grupie 1 zmalały aż o 32%, a w grupie 5 wzrosły o 3%.
- Udział składki grup 1 i 3 w składce ogółem w 2013 r. w stosunku do 2012 r. obniżył się o 2,6 p.p.

Rysunek 30.

Składki przypisane brutto Działu II w Polsce w latach 2012–2013 według grup ubezpieczeń (w mln PLN)

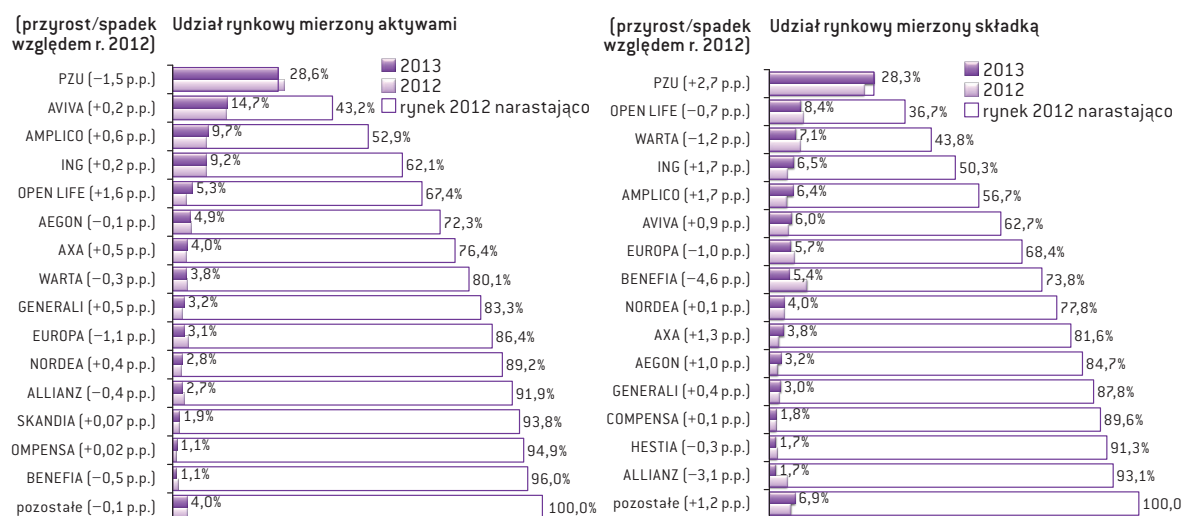

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna liczba czynnych polis w Dziale II wynosiła na koniec 2013 r. 47,8 mln sztuk, tj. 101% stanu sprzed roku. Liczba czynnych polis w grupie 3 (AC) i 10 (OC) wzrosła w tym samym okresie zaledwie o 1%. W grupach 8 i 9, liczonych łącznie, wzrost liczby polis wyniósł 9%.
- Łączny udział składek ubezpieczeń komunikacyjnych oraz ubezpieczeń rzeczowych w sumie składek Działu II wynosił w 2013 r. 72,7%, tj. o 2,4 p.p. mniej niż w 2012 r.
- Składki przypisane brutto z działalności bezpośredniej w Dziale II wynosiły w 2013 r. 25,9 mld PLN, tj. o 1,1% więcej niż rok wcześniej.
- W 2013 r. składki przypisane brutto w ubezpieczeniach komunikacyjnych łącznie spadły o 5,3% w odniesieniu do 2012 r., a to za sprawą spadku składek o 5,4% w grupie AC oraz o 5,2% w grupie OC. W tym samym okresie najszybciej, bo o 22,5%, wzrosły składki ubezpieczeń finansowych. Wzrost sumy składek w grupach 8 i 9 wynosił 7,9%, a pozostałych osobowych: 6,9%.

Rysunek 31.

Udziały rynkowe zakładów Działu I w Polsce w 2013 r. oraz ich zmiana względem roku 2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

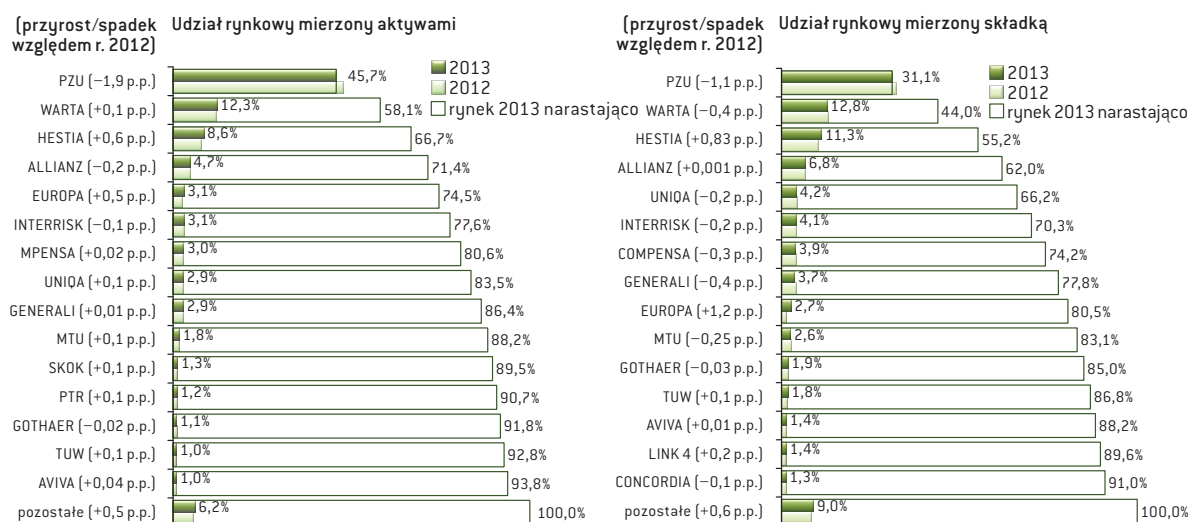
- Łączna wartość aktywów zakładów Działu I objętych raportem wynosiła w 2013 r. 101 690 mln PLN w porównaniu z 99 942 mln PLN w 2012 r.
- Lider Działu I – PZU Życie – miał w 2013 r. 28,6% rynku mierzonego aktywami, tj. o 1,5 p.p. mniej niż przed rokiem.

- Aktywa trzech największych zakładów stanowiły w 2013 r. 52,9% rynku, a pierwszych pięciu: 67,4%.
- Łączna składka zakładów Działu I objętych raportem wynosiła w 2013 r. 31 264 mln PLN w porównaniu z 36 376 mln PLN w 2012 r.

- Lider Działu I – PZU Życie – miał w 2013 r. 28,3% rynku mierzonego składką, tj. o 2,7 p.p. więcej niż przed rokiem.
- Składki trzech największych zakładów stanowiły 43,8% rynku, a pierwszych pięciu: 56,7%.

Rysunek 32.

Udziały rynkowe zakładów Działu II w Polsce w 2013 r. oraz ich zmiana względem roku 2012

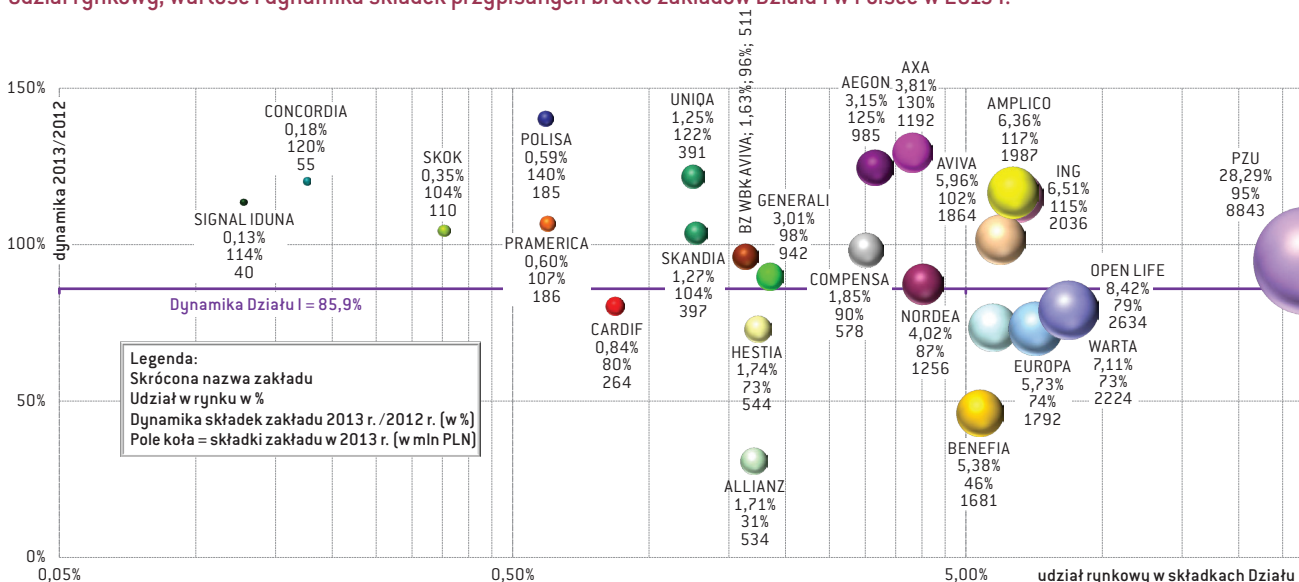
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna wartość aktywów zakładów Działu II objętych raportem wynosiła w 2013 r. 65 900 mln PLN w porównaniu z 62 773 mln PLN w 2012 r.
- Lider Działu II – PZU – miał w 2013 r. 45,7% rynku mierzonego aktywami, tj. o 1,9 p.p. mniej niż w 2012 r.
- Aktywa trzech największych zakładów stanowiły w 2013 r. 66,7% rynku, a pierwszych pięciu: 74,5%.

- Łączna składka zakładów objętych raportem wynosiła w 2013 r. 26 599 mln PLN w porównaniu z 26 250 mln PLN w 2012 r.
- Lider Działu II – PZU – miał w 2013 r. 31,1% rynku mierzonego składką, tj. o 1,1 p.p. mniej niż w 2012 r.
- Składki trzech największych zakładów stanowiły 55,2% rynku, a pierwszych pięciu: 66,2%.

Rysunek 33.

Udział rynkowy, wartość i dynamika składek przypisanych brutto zakładów Działu I w Polsce w 2013 r.

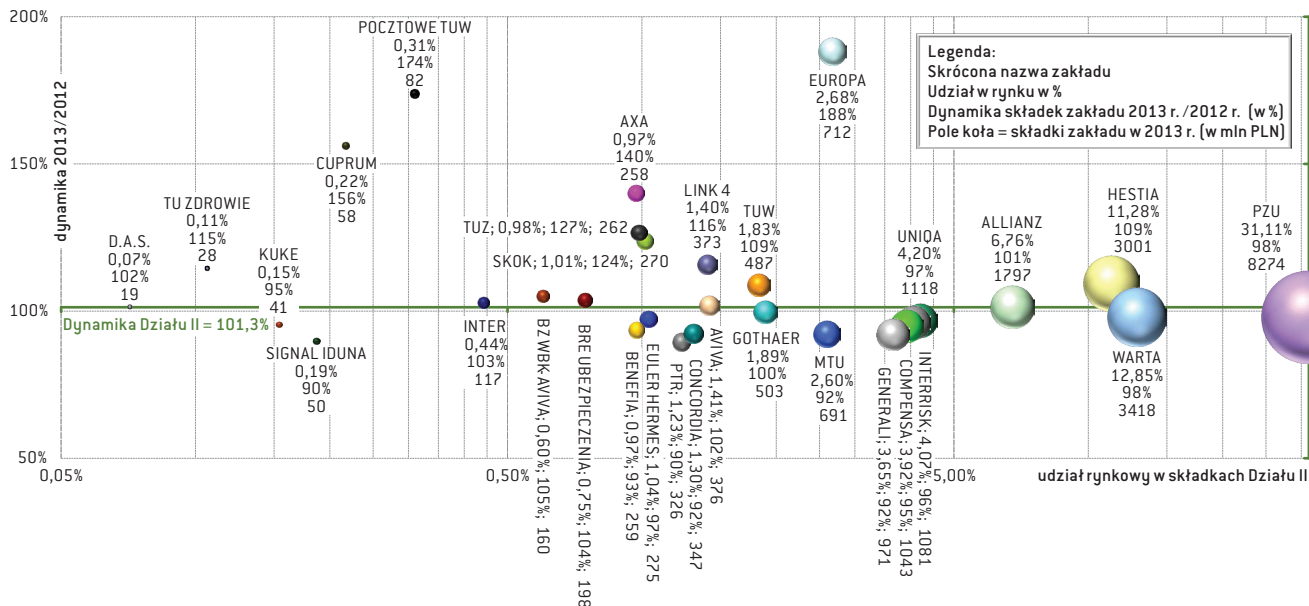
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Dynamika przyrostu składek przypisanych brutto w 2013 r. w relacji do roku poprzedniego wynosiła 85,9%. Na ten wynik wpływ miały głównie zakłady, które ograniczyły sprzedaż poliso-lokat oraz te, które rozwijały sprzedaż ubezpieczeń z funduszem kapitałowym.
- Lider – PZU Życie – miał dynamikę 95%, tj. 9 p.p. powyżej rynku, co spowodowało wzrost jego udziału w rynku do 28,3%

- w 2013 r. Ponad 45,5% rynku i blisko 14,2 mld PLN składki zebrali siedem kolejnych zakładów o udziale rynkowym powyżej 5%, tj. od Benefii (5,4%) do Open Life (8,4%).
- Pośród dużych zakładów niższą dynamikę przypisu składek niż średnia Działu I miały: Open Life, Warta, Europa, Benefia, a wyższą niż średnia: ING, Amplio i Aviva.

Rysunek 34.

Wartość i dynamika składek przypisanych brutto zakładów Działu II w Polsce w 2013 r.

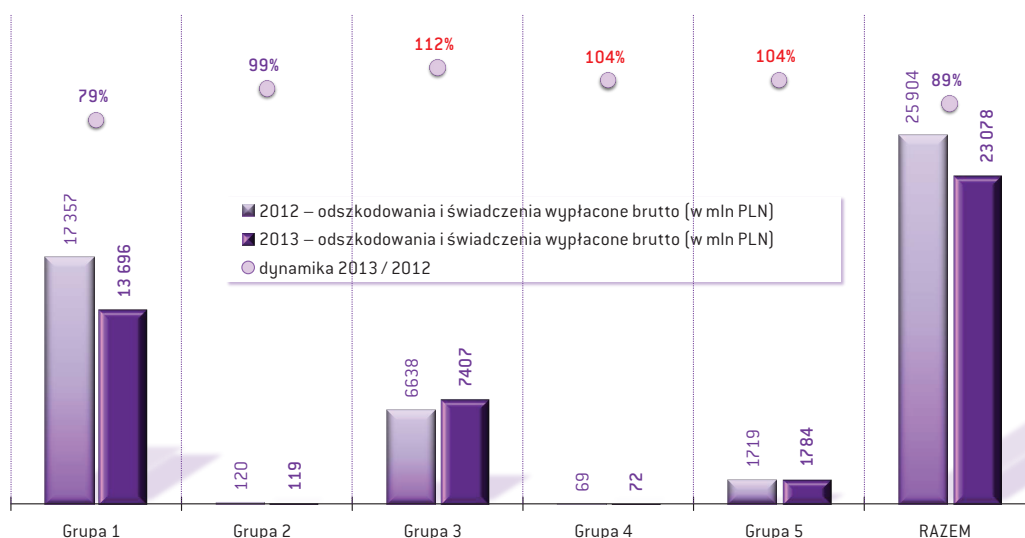
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Dynamika przyrostu składek przypisanych brutto Działu II w 2013 r. w relacji do roku 2012 r. wynosiła 101,3%. PZU z dynamiką 98% miał 31,1% udziału w rynku.
- Kolejne trzy zakłady o udziale rynkowym: od 12,9% – Warta, przez 11,3% – Hestia, do 6,8% – Allianz, miały łącznie 30,9% rynku. Następne cztery zakłady o udziale rynkowym między 3,7% – Generali a 4,2% – Uniqa miały łącznie 15,8% udziału w sumie składek Działu II. Resztę, 22,2% składki, zebrali pozostałe 23 zakłady.
- Pośród względnie dużych zakładów Hestia i Europa osiągnęły dynamikę przypisu składki powyżej średniej Działu II. Nieco poniżej średniej były: Warta, Uniqa, Interrisk, Compensa, Generali i MTU.

3.6.1. Odszkodowania i świadczenia (działalność bezpośrednia)

Rysunek 35.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu I w Polsce w latach 2012–2013

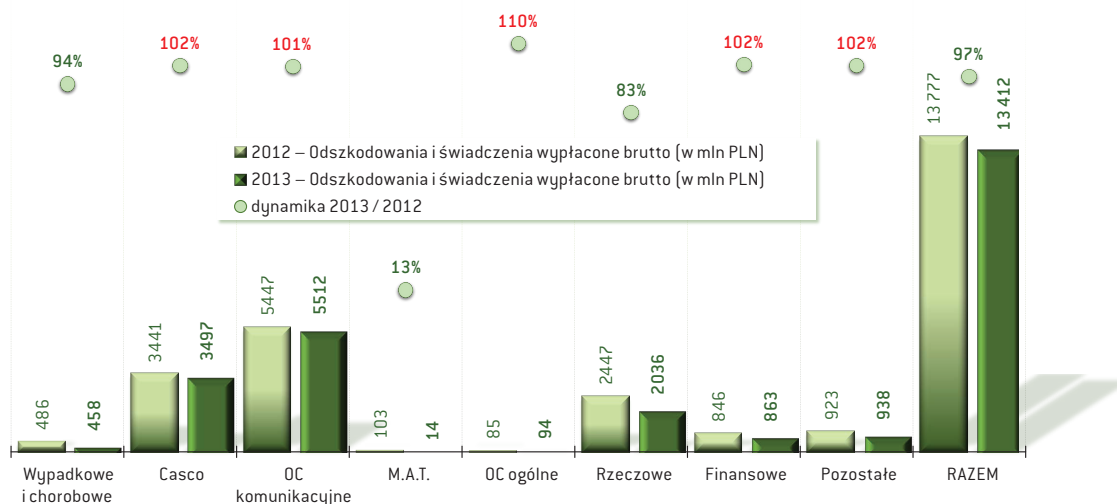
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna liczba wypłat odszkodowań i świadczeń w Dziale I wyniosła w 2013 r. 4,1 mln sztuk, tj. o 10,4% więcej niż rok wcześniej.
- W 2013 r. najwięcej, bo aż o 37% względem roku 2012, wzrosła liczba wypłat odszkodowań i świadczeń w grupie 3. W tym samym czasie w grupie 1 liczba wypłat odszkodowań i świadczeń zmalała o 3%, a w grupie 5 wzrosła o 10%.

- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w Dziale I ogółem wynosiły w 2013 r. 23,1 mld PLN, tj. o 11% mniej niż rok wcześniej.
- W 2013 r. odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w grupie 1 zmalały o 21%, a w grupie 5 wzrosły o 4% rok do roku. Odszkodowania i świadczenia w grupie 3 rosły najszybciej, bo o 12%.

Rysunek 36.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu II w Polsce w latach 2012–2013

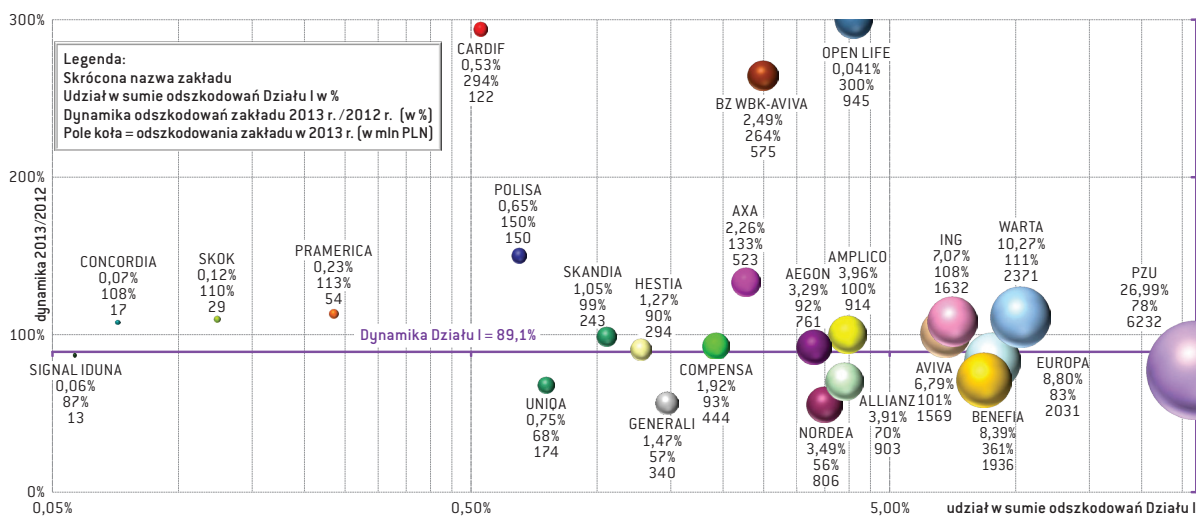
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W 2013 r. łączna liczba wypłat w Dziale II wynosiła 4,0 mln sztuk, to jest o 8% mniej niż przed rokiem.
- W 2013 r. liczba wypłat w grupie 3 zmalała o 1%, w grupie 10 o 2% w relacji do roku poprzedniego. W grupach 8 i 9 nastąpił wzrost liczby wypłat w tym samym okresie o 10%. Pośród liczących się grup ubezpieczeniowych największy wzrost liczby wypłat w 2013 r. odnotowano w grupie ubezpieczeń finansowych, aż o 21% więcej niż przed rokiem.

- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w Dziale II ogółem wynosiły w 2013 r. 13,4 mld PLN, tj. o 3% mniej niż rok wcześniej.
- Odszkodowania w grupie 3 wzrosły w 2013 r. o 2%, a w grupie 10 wzrost wyniósł 1%. Odszkodowania w grupach 8 i 9 zmalały o 17%.
- O około 2% wzrosła wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w grupie ubezpieczeń finansowych oraz pozostałych i transportowych.

Rysunek 37.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto zakładów Działu I w Polsce w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Dynamika przyrostu odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w Dziale I wynosiła 89,1%. Największy w tej kategorii PZU Życie był 11,5 p.p. poniżej rynku, z dynamiką 78%.

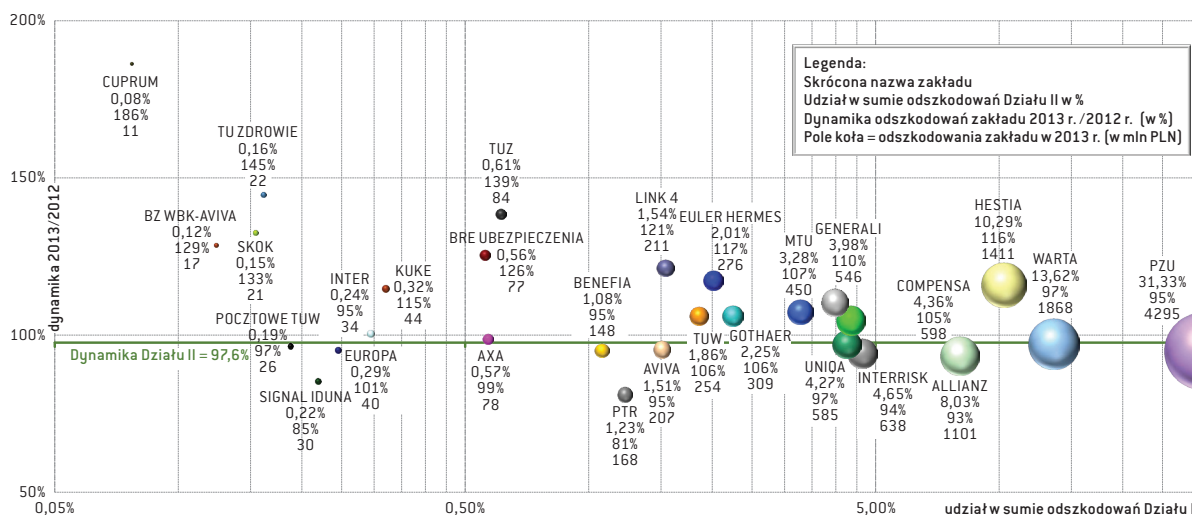
- Powyżej średniej Działu I znajdowały się między innymi: Warta, ING, Aviva, Open Life i BZ WBK-Aviva.

- PZU Życie miało 27,0% udziału w sumie odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu I. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto pięciu kolejnych zakładów stanowiły

łącznie 9,5 mld PLN, tj. 41,3% całego segmentu. Koncentracja pięciu pierwszych zakładów wynosiła około 61,5%.

Rysunek 38.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto zakładów Działu II w Polsce w 2013 r.

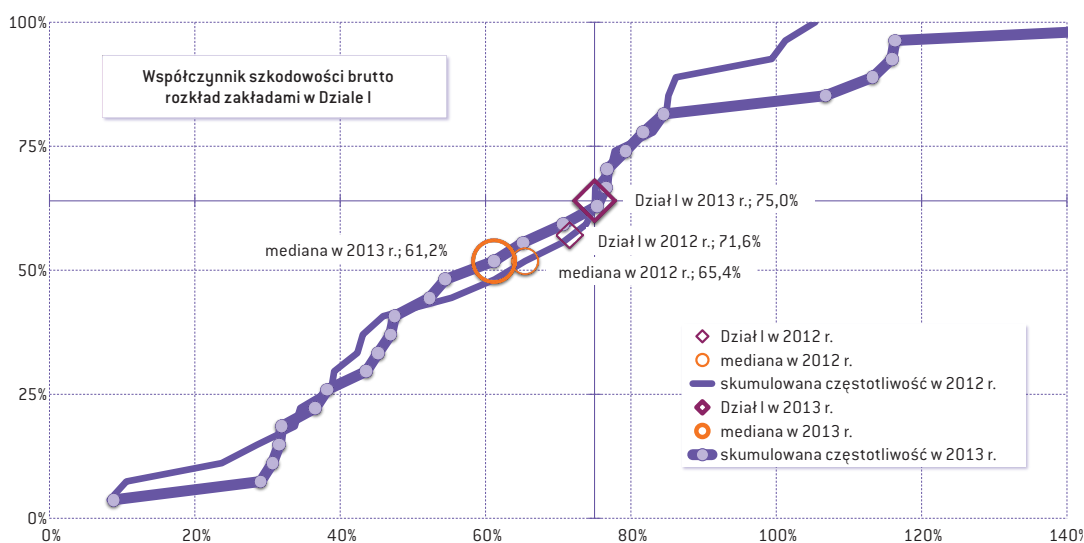

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Dynamika przyrostu odszkodowań wypłaconych brutto Działu II wynosiła 97,6%. Największy w tej kategorii PZU, z dynamiką 94,9%, był o 2,8 p.p. poniżej rynku.
- Powyżej średniej Działu II znajdowały się: Hestia, Compensa, Generali, MTU oraz szereg mniejszych zakładów.
- PZU miał 31,3% udziału w sumie odszkodowań wypłaconych brutto Działu II.
- Odszkodowania wypłacone brutto trzech kolejnych zakładów o udziale rynkowym: od 8,0% – Allianz, przez 10,3% – Hestia, do 13,6% – Warta, stanowiły łącznie 31,9% całego segmentu.
- Koncentracja pięciu pierwszych zakładów wynosiła blisko 67,9%, a pierwszych dziesięciu, tj. od PZU do Gothaer, aż 86,1%.

Rysunek 39.

Współczynnik szkodowości brutto zakładów Działu I w Polsce w latach 2012–2013

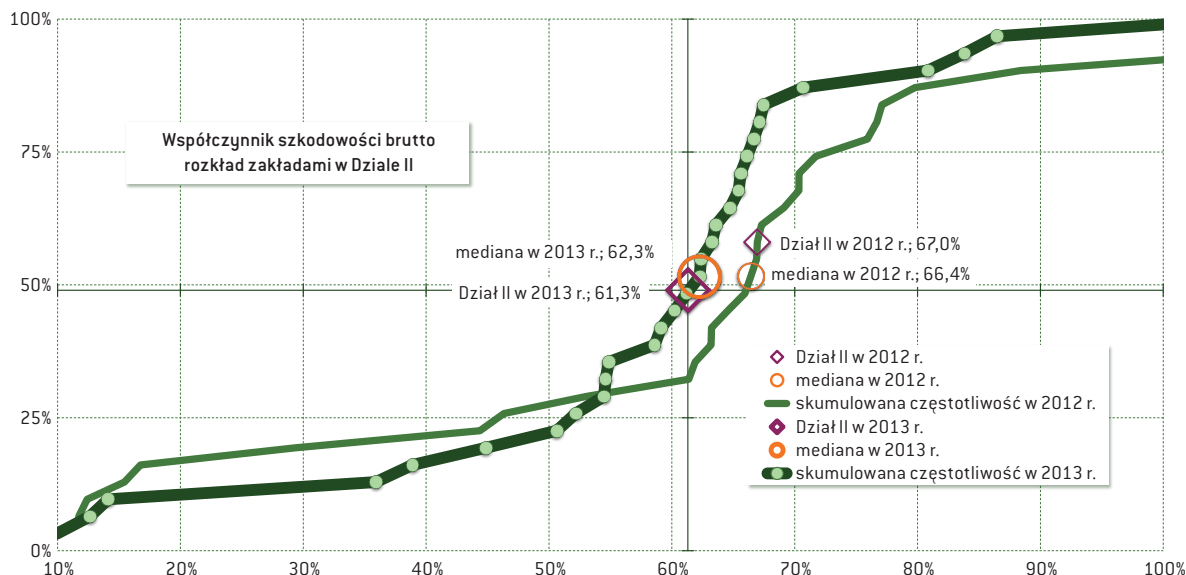
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła w 2013 r. 75,0% w porównaniu z 71,6% w 2012 r., czyli o 3,4 p.p. więcej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 61,2% oraz 65,4%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2013 r. wynosił 40,0% i znajdował się na poziomie roku poprzedniego.

- Około połowa zakładów, w tym wielu liderów Działu I, odnotowała w 2013 r. wzrost wartości wskaźnika szkodowości brutto.
- W 2013 r. przy spadku odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w Dziale I o 10,7% względem 2012 r. składki zarobione brutto zmalały o 14,7% w tym samym okresie.

Rysunek 40.

Współczynnik szkodowości brutto zakładów Działu II w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

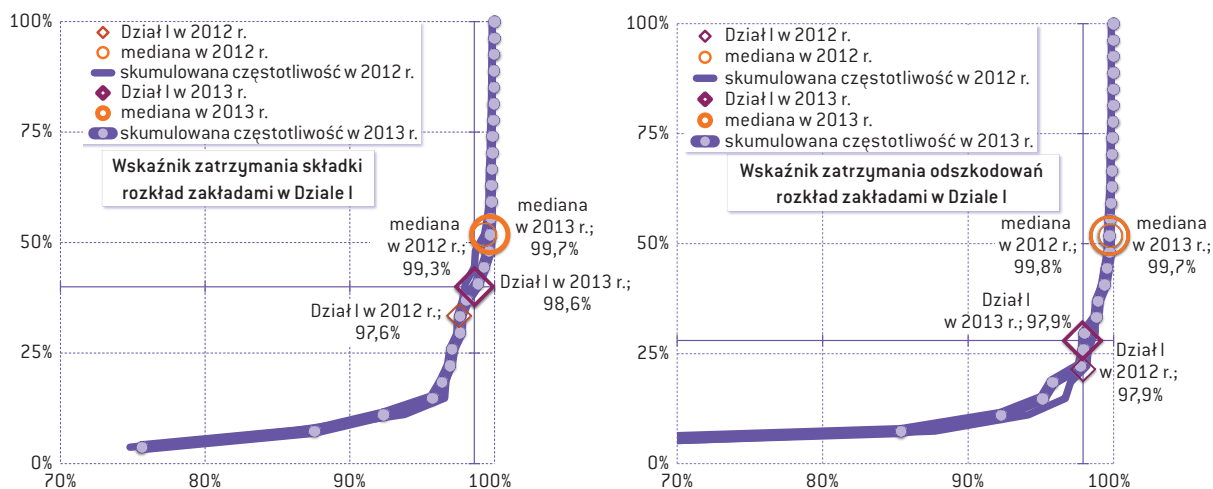
- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła w 2013 r. 61,3% w porównaniu z 67,0% dla 2012 r., czyli o 5,7 p.p. mniej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 62,3% oraz 66,1%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2013 r. wynosił 13,1%, tj. o 11 p.p. mniej niż przed rokiem.

- Dla Działu II w 2013 r. przy spadku sumy odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto oraz zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania brutto o 11,8% względem roku poprzedniego, składka zarobiona brutto malała wolniej, bo o 0,2%.

3.6.2. Retencja

Rysunek 41.

Współczynnik retencji (zatrzymania) składki i odszkodowań zakładów Działu I w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika zatrzymania składki dla Działu I wynosiła w 2013 r. 98,6% w porównaniu z 97,6% dla roku 2012.

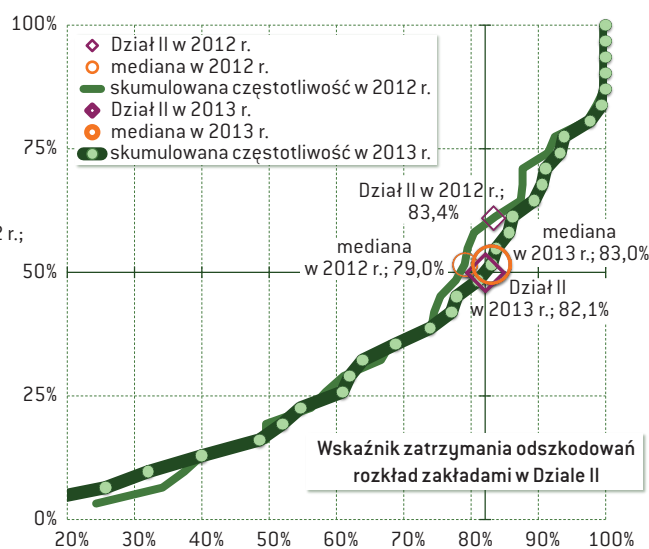
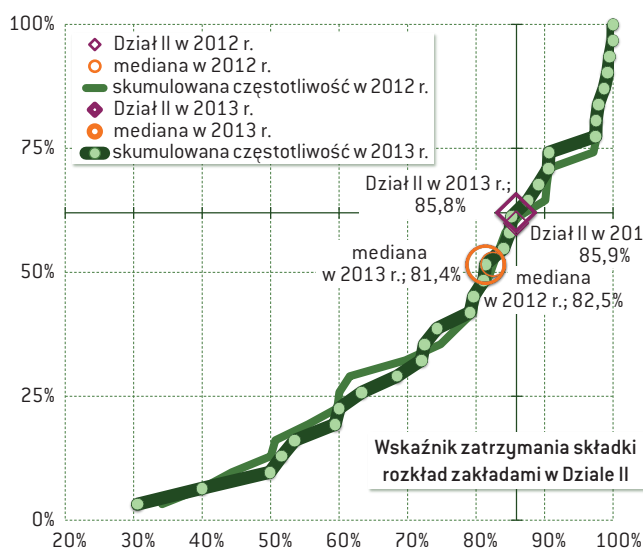
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 99,7%, i 99,3%, a odstęp międzykwartylowy wynosił w 2013 r. 2,6%.

- Wartość wskaźnika zatrzymania odszkodowań dla Działu I wynosiła w 2013 r. 97,9%, czyli znajdowała się praktycznie na poziomie z roku 2012.

- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 99,7% i 99,8%. Odstęp międzykwartylowy w 2013 r. i 2012 r. wynosił 2,0%.

Rysunek 42.

Współczynnik retencji (zatrzymania) składki i odszkodowań zakładów Działu II w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika zatrzymania składki dla Działu II wynosiła w 2013 r. 85,8% i była niemal identyczna jak rok wcześniej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 81,4% oraz 82,5%. Odstęp międzykwartylowy w 2013 r. wynosił 28,2%, tj. o 8,4 p.p. mniej niż rok wcześniej.
- Wartość wskaźnika zatrzymania odszkodowań dla Działu II

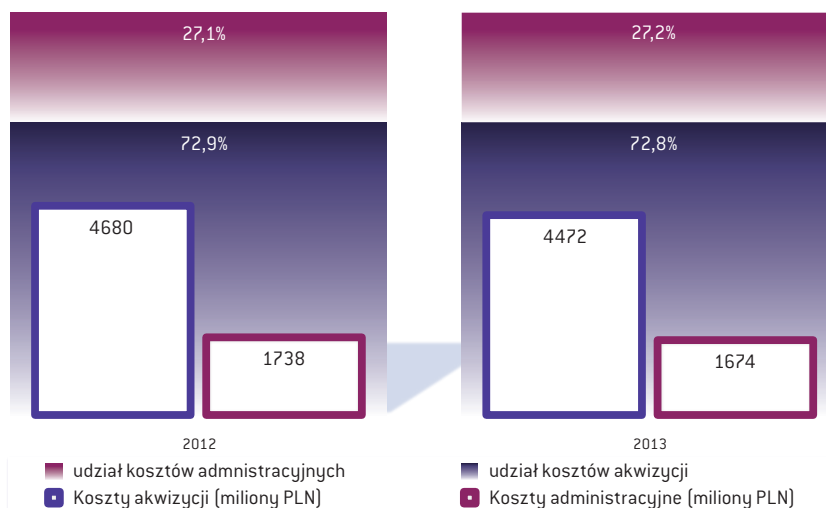
wynosiła w 2013 r. 82,1% w porównaniu z 83,4% dla roku 2012. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach Działu II wzrósł o 4,9% rok do roku.

- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 83,0% oraz 79,0%. Odstęp międzykwartylowy w 2013 r. wynosił 32,1%, tj. był identyczny jak rok wcześniej.

3.6.3. Koszty działalności ubezpieczeniowej

Rysunek 43.

Koszty działalności ubezpieczeniowej Działu I w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Suma kosztów akwizycji i administracyjnych w Dziale I wynosiła w 2013 r. ponad 6,1 mld PLN i była o 4,2% niższa niż w roku poprzednim.
- Koszty administracyjne w 2013 r. w odniesieniu do roku poprzedniego zmalały o 3,7%, a koszty akwizycji o 4,5% w tym samym okresie.
- Do roku 2011 relacja kosztów akwizycji do kosztów admini-

stracyjnych zachowywała proporcję: 7/3. Począwszy od roku 2012 r. udział kosztów akwizycji w sumie obu kategorii kosztów utrzymuje się na poziomie zbliżonym do 73%.

- Relacja kosztów akwizycji do składki przypisanej brutto dla Działu I wynosiła 14,3%, a kosztów administracyjnych: 5,4% w 2013 r.

Rysunek 44.

Koszty działalności ubezpieczeniowej Działu II w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

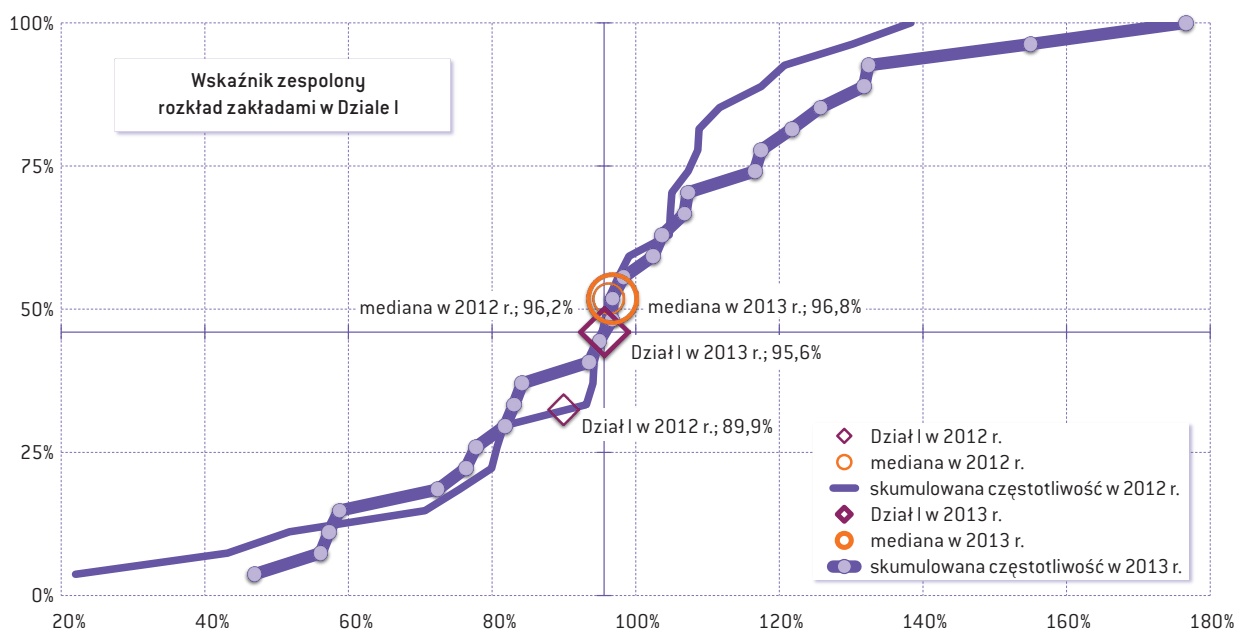
- Suma kosztów akwizycji i administracyjnych w Dziale II wynosiła w 2013 r. 7,8 mld PLN i była o 0,5% powyżej poziomu z roku poprzedniego.
- Koszty akwizycji wzrastały względem poprzednich lat o 5,3% w 2012 r. oraz o 5,2% w 2013 r. Koszty administracyjne wzrosły w 2012 r. względem roku 2011 o 8,9%, zmalały natomiast

w ciągu 2013 r. o 2,3% w relacji do 2012 r. Struktura kosztów zmieniła się zdecydowanie na korzyść kosztów akwizycji, które w 2013 r. rosły relatywnie szybciej niż administracyjne i stanowiły 76,6% sumy obu kategorii kosztów.

- W 2013 r. relacja kosztów akwizycji do składki przypisanej brutto Działu II wynosiła 22,4%, a kosztów administracyjnych: 6,8%.

Rysunek 45.

Wskaźnik zespolony zakładów Działu I w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła w 2013 r. 95,6% w porównaniu z 89,9% w 2012 r., czyli o ponad 5,7 p.p. więcej.

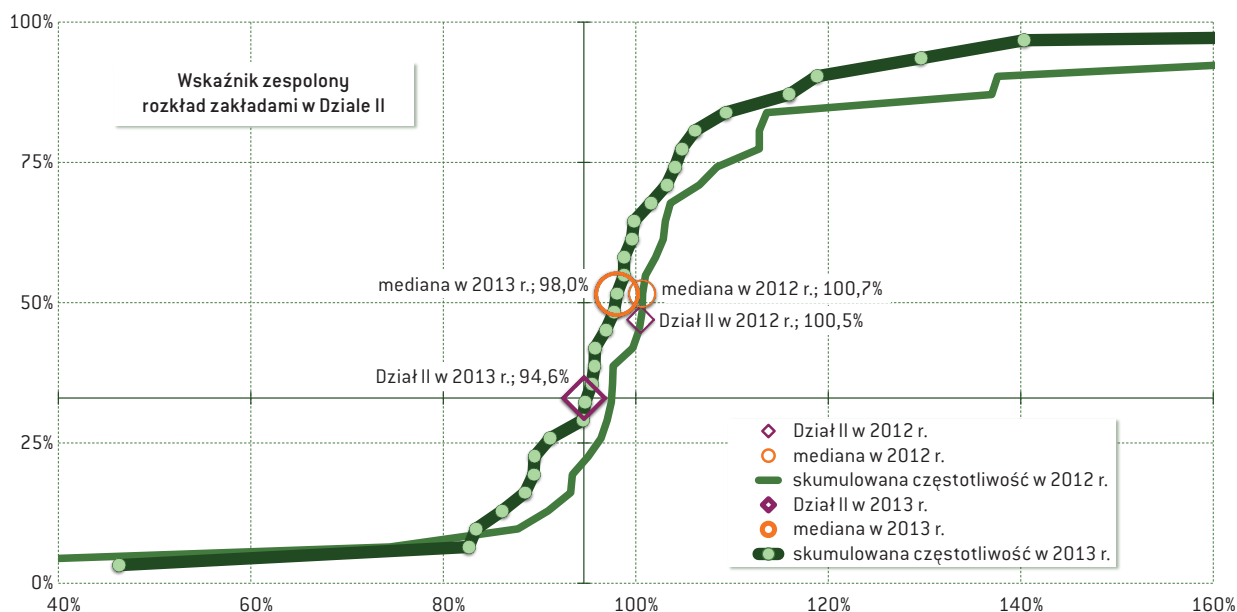
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 96,8% oraz 96,2%.

- Odstęp międzykwartylowy w 2012 r. wynosił 37,2%, tj. aż o 10,4 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Przy wzroście szkodowości brutto w Dziale I o 3,5 p.p. w 2013 r., wskaźnik kosztów akwizycji wzrósł o 1,4 p.p., a wskaźnik kosztów administracyjnych o 0,6 p.p. W efekcie rozkład wskaźni-

ka zespolonego Działu I, który jest skorelowany z rozkładem wskaźnika szkodowości brutto, był dodatkowo przesunięty w kierunku wyższych wartości przez wzrost kosztów w zakładach oferujących produkty z grupy 3 i znajdujących się w czwartym kwartylu.

Rysunek 46.

Wskaźnik zespolony zakładów Działu II w Polsce w latach 2012–2013

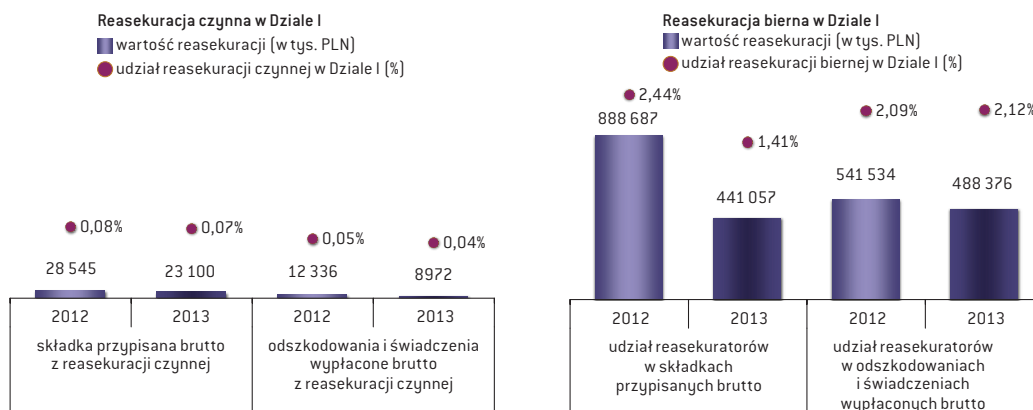
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła w 2013 r. 94,6% w porównaniu z 100,5% w 2012 r., czyli zmalała o 5,9 p.p.
- Mediana wskaźnika dla tych samych okresów wynosiła odpowiednio: 98,0% oraz 100,7%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2012 r. wynosił 11,6%, tj. o 1,8 p.p. mniej niż rok wcześniej.
- W 2013 r., przy spadku o 5,7 p.p. wskaźnika szkodowości brutto w Dziale II liczonego względem roku 2012, wskaźnik kosztów akwizycji wzrósł o 0,8 p.p., a kosztów administracyjnych zmalał o 1,1 p.p. W efekcie rozkład wskaźnika zespolonego był skorelowany z rozkładem wskaźnika szkodowości brutto Działu II i nieco wspomagany obniżką kosztów administracji.

3.6.4 Reasekuracja

Rysunek 47.

Reasekuracja czynna i bierna w Dziale I w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

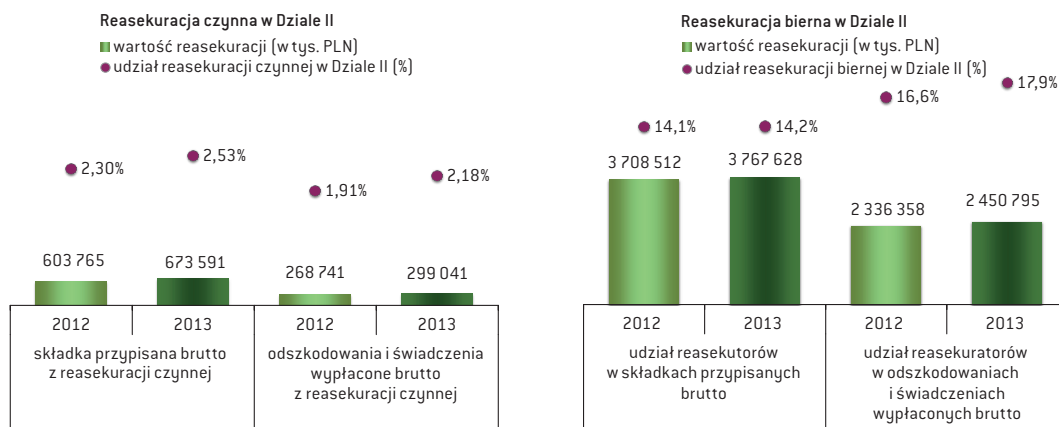
- Wartość składki przypisanej brutto z reasekuracji czynnej Działu I wynosiła w 2013 r. 23,1 mln PLN, o 19,1% mniej niż w roku 2012.
- Odszkodowania i świadczenia brutto z reasekuracji czynnej wypłacone przez zakłady wynosiły w 2013 r. 9,0 mln PLN, czyli o 27,3% mniej niż przed rokiem.
- Udział reasekuratorów w składkach przypisanych brutto (reasekuracja bierna) Działu I wynosił w 2013 r. 441,1 mln

PLN, dwukrotnie mniej niż w roku 2012. Udział reasekuratorów w składce Działu I zmalał w 2013 r. do 1,4% z 2,4% w roku 2012.

- Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto wynosił w 2013 r. 488,4 mln PLN, czyli o 9,8% mniej niż przed rokiem. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach był podobny w analizowanych latach i wynosił 2,1%.

Rysunek 48.

Reasekuracja czynna i bierna w Dziale II w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

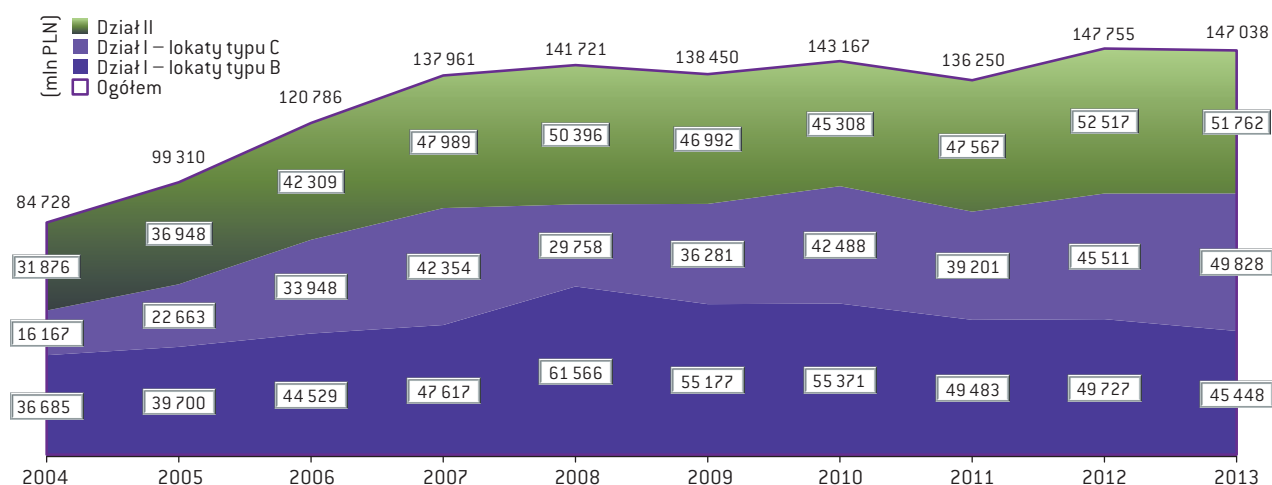
- Wartość składki przypisanej brutto z reasekuracji czynnej Działu II wynosiła w 2013 r. 673,6 mln PLN, o 11,6% więcej niż w roku 2012. Udział reasekuracji czynnej w składce Działu II wynosił w 2013 r. 2,5%.
- Odszkodowania i świadczenia brutto z reasekuracji czynnej wypłacone przez zakłady wynosiły w 2013 r. 299,0 mln PLN, czyli o 11,3% więcej niż przed rokiem. Udział reasekuracji czynnej w odszkodowaniach Działu II wynosił 2,2%.

- Udział reasekuratorów w składkach przypisanych brutto (reasekuracja bierna) Działu II wynosił w 2013 r. blisko 3,8 mld PLN, o 1,6% więcej niż w roku 2012. Udział reasekuratorów w składce Działu II wynosił w 2013 r. 14,2%, podobnie jak przed rokiem.
- Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto wynosił w 2013 r. 2,5 mld PLN, czyli o 4,9% więcej niż przed rokiem. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach wzrósł i wynosił w 2013 r. 17,9%.

3.6.5. Lokaty

Rysunek 49.

Lokaty zakładów ubezpieczeń w Polsce w latach 2004–2013 w cenach stałych 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Do roku 2008 lokaty wyrażone w cenach 2013 r. rosły z CAGR (2004–2008) równą 13,7%.
- Od 2008 r., poprzedzającego kryzys finansowy, łączna suma lokat skorygowanych o inflację oscyluje wokół sześciolatniej średniej wynoszącej 142 mld PLN.

- Średnia wartość stanu lokat Działu II z ostatnich sześciu lat wynosiła 49 mld PLN, przy czym w roku 2012 odnotowano maksimum w wysokości 52,5 mld PLN.
- Średnia wartość lokat Działu I z ostatnich sześciu lat wynosiła 93 mld PLN. Suma lokat typu B i C w latach 2012 i 2013

wynosiła 95 mld PLN, jednak nie osiągnęła maksymalnego poziomu 98 mld PLN z roku 2010.

- W 2008 r. lokaty związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym gwałtownie spadły w efekcie kryzysu, a w ich miejsce weszły lokaty terminowe w instytucjach kredytowych (tzw. poliso-lokaty).

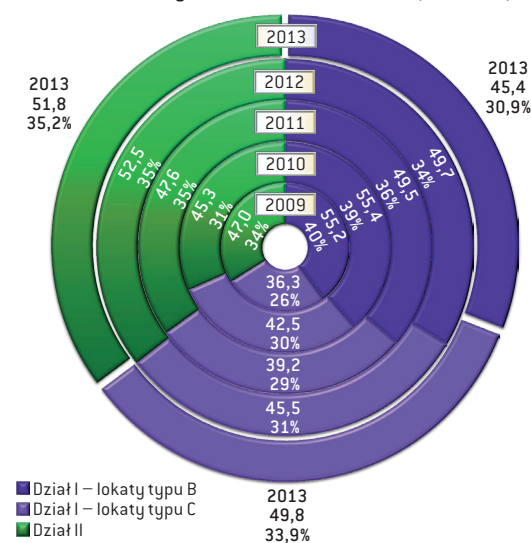
Po kryzysie w roku 2010, przy malejącym poziomie lokat typu B, wzrastały lokaty typu C. W roku 2011 obie kategorie aktywów zmalały, a w latach 2012–2013 rosły lokaty typu C przy spadku lokat typu B.

- W 2013 r. z lokat typu B ubyło 4,3 mld PLN. To tyle, ile przybyło aktywów na lokatach typu C.

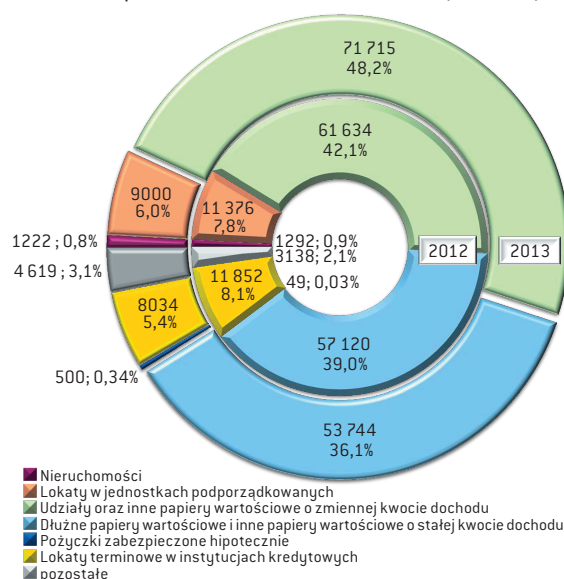
Rysunek 50.

Struktura lokat zakładów ubezpieczeń w Polsce

Struktura lokat według działań w latach 2009–2013 (mld PLN i %)

Struktura przedmiotowa lokat w latach 2012–2013 (mln PLN i %)

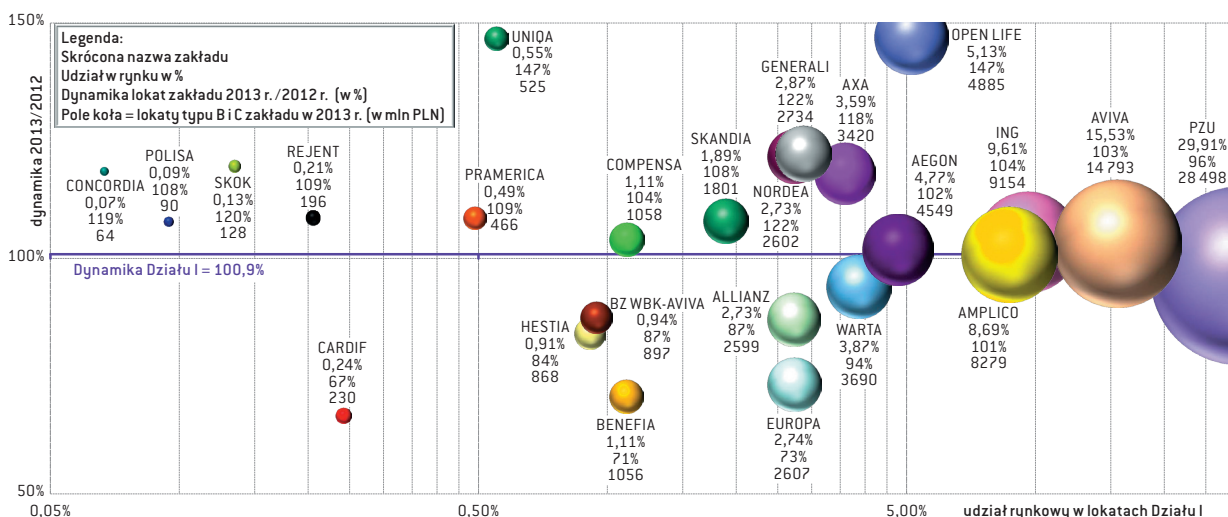
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Za wyjątkiem roku 2010, kiedy lokaty Działu I stanowiły 69% lokat ogółem, aktywa tego segmentu mieściły się w przedziale $66\% \pm 1\%$.
- Struktura przedmiotowa lokat różni się od europejskiej brakiem pożyczek zabezpieczonych hipotecznie, większym

udziałem lokat w instytucjach kredytowych oraz instrumentów o zmiennej kwocie dochodu. Udział tych ostatnich wzrastał w 2013 r. wraz ze wzrostem sprzedaży polis z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Rysunek 51.

Wartość i dynamika lokat zakładów Działu I w Polsce w 2013 r.

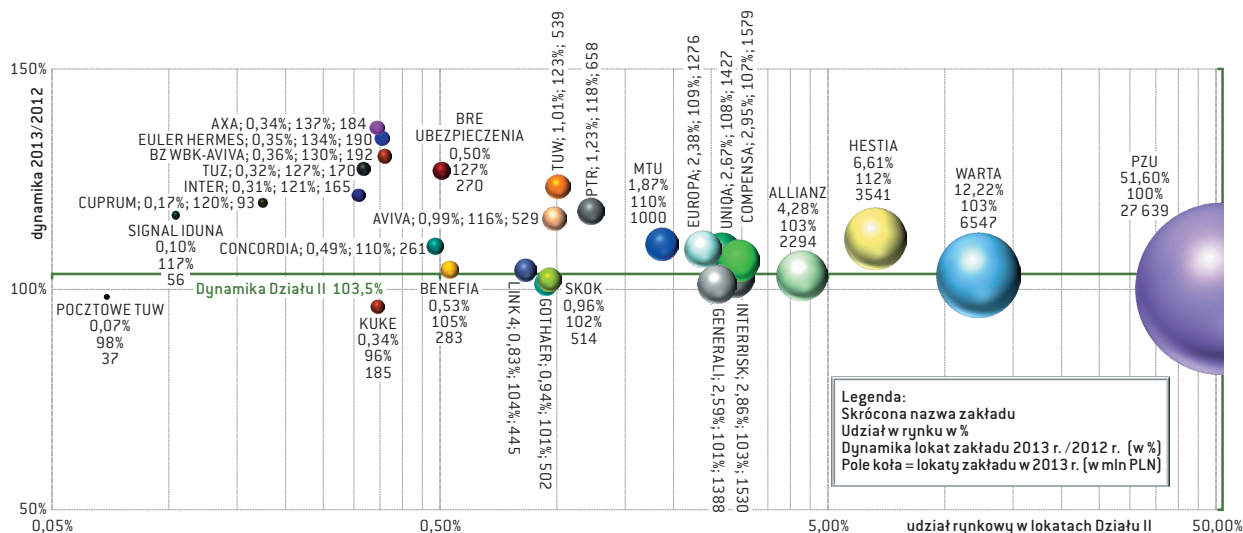
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna wartość lokat Działu I na koniec 2013 r. wynosiła 95,3 mld PLN, tj. o 0,8 mld PLN więcej niż w 2012 r. Dynamika zmiany stanu lokat względem roku poprzedniego wynosiła zatem 100,9%. Relatywnie wysoką dynamikę zmiany stanu lokat odnotowały: Open Life, AXA, Generali i Nordea.
- PZU Życie miał w 2013 r. 29,9% udziału w lokatach Działu I ogółem i na koniec 2013 r. notował dynamikę zmiany stanu liczoną względem końca 2012 r. o 4,9 p.p. poniżej rynku.

- Lokaty Avivy stanowiły 15,5% rynku, ING – 9,6%, Amplico – 8,7%, a Open Life 5,1%.
- Łączna wartość lokat typu C na koniec 2013 r. wynosiła 49,8 mld PLN, tj. o 4,7 mld PLN więcej niż rok wcześniej. Dynamika wzrostu stanu lokat typu C wynosiła 110,5%. W tym segmencie rynku Aviva, jako lider, miała 25,3% udziału. Lokaty typu C czterech kolejnych zakładów – ING, PZU Życie, Open Life i Aegona – stanowiły łącznie 38,4% tego segmentu rynku.

Rysunek 52.

Wartość i dynamika lokat zakładów Działu II w Polsce w 2013 r.

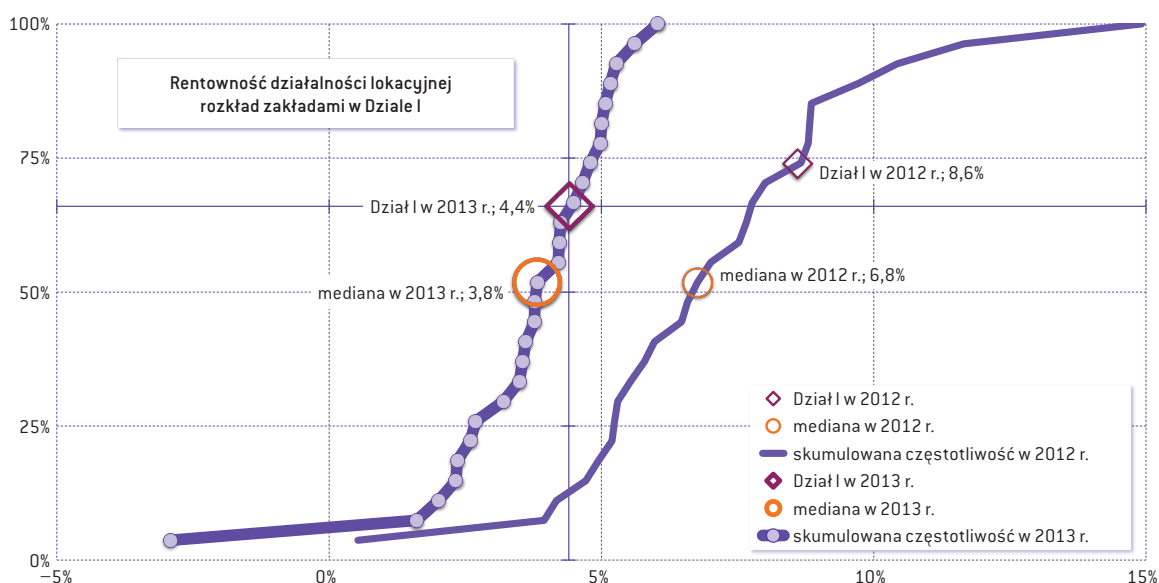
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna wartość lokat Działu II na koniec 2013 r. wynosiła 53,6 mld PLN, tj. o 1,8 mld PLN więcej niż na koniec 2012 r. Dynamika przyrostu stanu lokat Działu II wynosiła 103,5%.
- PZU jako lider pod względem zebranych aktywów posiadał aż 51,6% sumy lokat Działu II i odnotował dynamikę stanu lokat dla porównywanych okresów równą 100%, tj. 3,5 p.p. poniżej rynku.

- Dynamikę na poziomie rynku odnotowała Warta, której lokaty stanowiły 12,2% całego segmentu. Dużo szybciej, bo o 8,2 p.p. powyżej rynku rosły lokaty Hestii, dodatkowo 6,5 p.p. powyżej rynku rosły lokaty MTU. Oba zakłady grupy Ergo miały łącznie 8,5% rynku. Kolejne 17,7% lokat Działu II miało sześć zakładów: od 1,2% – Europa do 4,3% – Allianz. Pozostałe 21 zakładów to zaledwie 10% sumy lokat Działu II.

Rysunek 53.

Współczynnik rentowności działalności lokacyjnej zakładów Działu I w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła w 2013 r. 4,4%, w porównaniu z 8,6% w roku 2012.

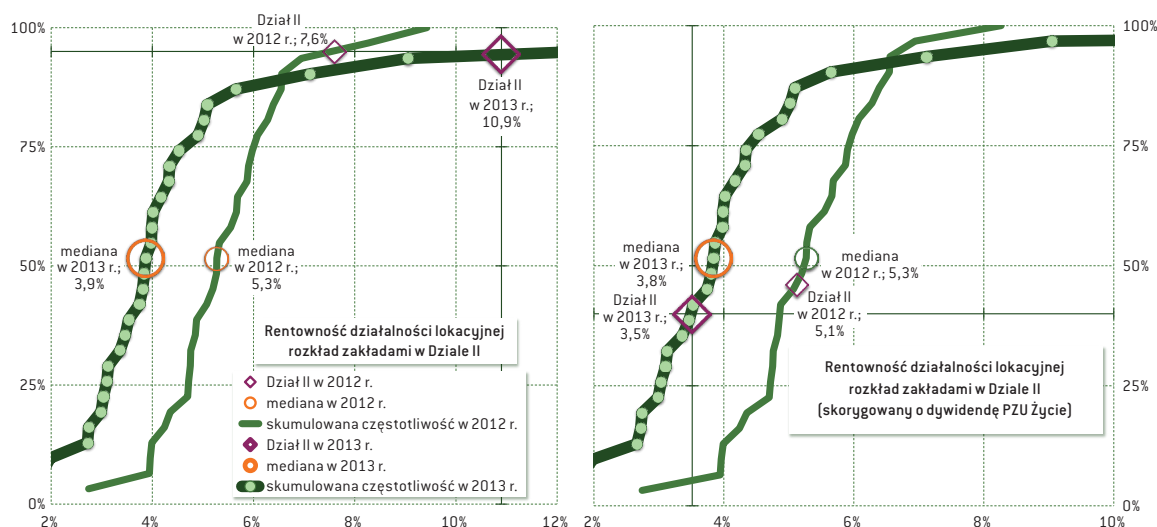
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 3,8% oraz 6,8%.

- Odstęp międzykwartylowy w 2013 r. wynosił 3,8% w porównaniu z 3,5% rok wcześniej, czyli o 1,5 p.p. mniej niż w 2012 roku.
- Dochody z lokat Działu I ogółem w 2013 r. zmalały do ponad

4,2 mld PLN z 7,7 mld PLN rok wcześniej, przy jednoczesnym wzroście rok do roku średniej wartości sumy lokat bilansowych o 5,9%.

Rysunek 54.

Współczynnik rentowności działalności lokacyjnej zakładów Działu II w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

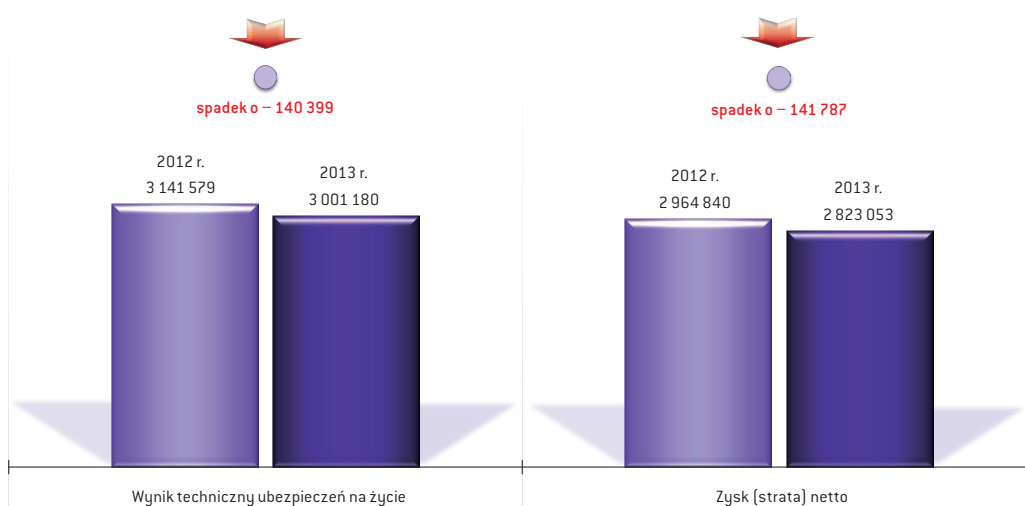
- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła w 2013 r. 10,9%, w porównaniu z 7,6% rok wcześniej.
- Jeśli nie uwzględnić dywidend przekazanych z PZU Życie do PZU, to wartości tego wskaźnika dla tych samych okresów wynosiły odpowiednio: 3,5% oraz 5,1%. Ten skorygowany rozkład zaprezentowano na prawym wykresie powyżej.

- Mediana wskaźnika wynosiła w 2013 r. 3,9%, w porównaniu z 5,3% dla roku 2012.
- Odstęp międzykwartylowy w 2013 r. wynosił 1,4% w porównaniu z 1,2% rok wcześniej.
- Dochody z lokat Działu II ogółem w 2013 r. (uwzględniające dywidendę PZU Życie) wzrosły o 1,4% przy wzroście średniej wartości sumy lokat bilansowych w latach 2012–2013 o 8,3%.

3.6.6. Wyniki finansowe

Rysunek 55.

Wynik techniczny i wynik finansowy netto Działu I w Polsce w latach 2012–2013 (w tys. PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

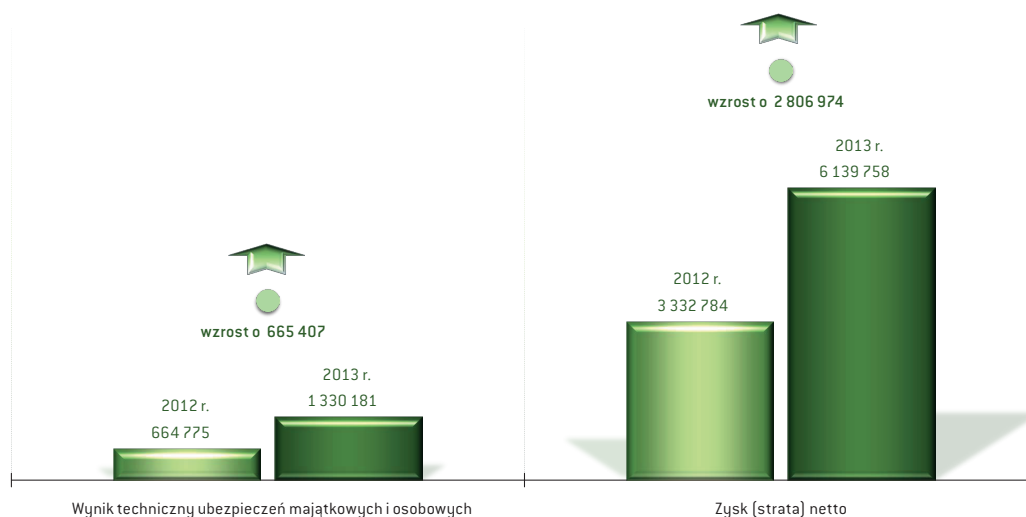
- W 2013 r. wynik techniczny Działu I wynosił 3,0 mld PLN i był o 4,5% niższy niż w 2012 r.
- Składki zarobione netto zmalały w 2013 r. o 4,9 mld PLN, tj. o 14% względem 2012 r. W porównywalnych latach dochody z działalności lokacyjnej praktycznie się nie zmieniły i wynosiły 5,4 mld PLN. Odszkodowania i świadczenia wypłacone netto spadły o 2,7 mld PLN. Pozytywny wpływ na wynik tech-

niczny Działu I miały natomiast zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym, które w 2013 r. zmalały o 4,9 mld PLN względem roku poprzedniego.

- Rentowność techniczna dla całego Działu I w 2013 r. wynosiła 9,9%, w porównaniu z 8,9% rok wcześniej.
- Wynik finansowy netto Działu I wynosił w 2013 r. 2,8 mld PLN i był niższy o 4,8% względem roku poprzedniego.

Rysunek 56.

Wynik techniczny i wynik finansowy netto Działu II w Polsce w latach 2012–2013 (w tys. PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wynik techniczny Działu II za 2013 r. poprawił się w stosunku do roku poprzedniego o 0,7 mld PLN, tj. o 100%, i wynosił 1,3 mld PLN.
- W Dziale II składki zarobione netto w 2013 r. pozostawały na poziomie roku poprzedniego i wynosiły 21,7 mld PLN. W tym samym okresie przychody z lokat netto zmalały o 94 mln PLN. Zmalały również odszkodowania i świadczenia wypłacone netto (o 801 mln PLN) oraz koszty działalności ubezpieczeniowej (o 26 mln PLN), co miało pozytywny wpływ na wynik techniczny.
- Wynik techniczny ubezpieczeń komunikacyjnych AC i OC ra-

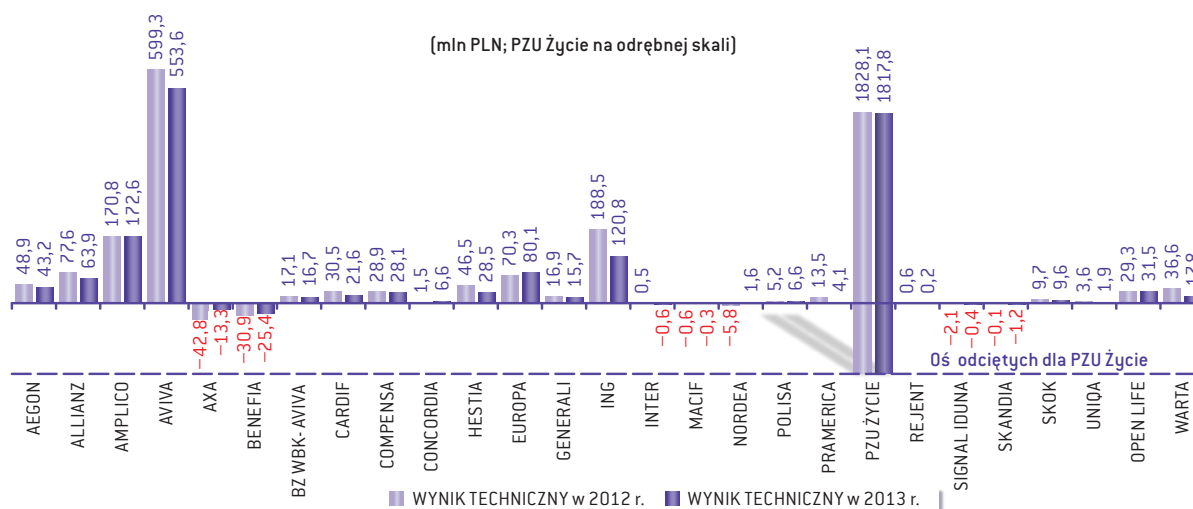
zem w 2013 r. zmalał o 45 mln PLN względem 2012 r., przy czym w grupie 3 był pozytywny i wynosił 483 mln PLN, a w grupie 10 była to strata 266 mln PLN.

- Wskaźnik rentowności technicznej Działu II w 2013 r. wynosił 6,0% w porównaniu z 3,0% rok wcześniej.
- Zysk netto Działu II w 2013 r. wzrósł o 84%, tj. o 2,8 mld PLN względem roku poprzedniego, i wynosił 6,1 mld PLN. Zysk netto Działu II uwzględnia dywidendę z PZU Życie w kwocie 1,2 mld PLN w 2012 r. oraz 3,9 mld PLN w 2013 r.

3.6.7. Wyniki techniczne zakładów

Rysunek 57.

Wartość i dynamika wyniku technicznego zakładów Działu I w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Z 27 zakładów Działu I raportujących do PIU sześć odnotowa-

ło niewielkie straty techniczne w obu analizowanych latach.

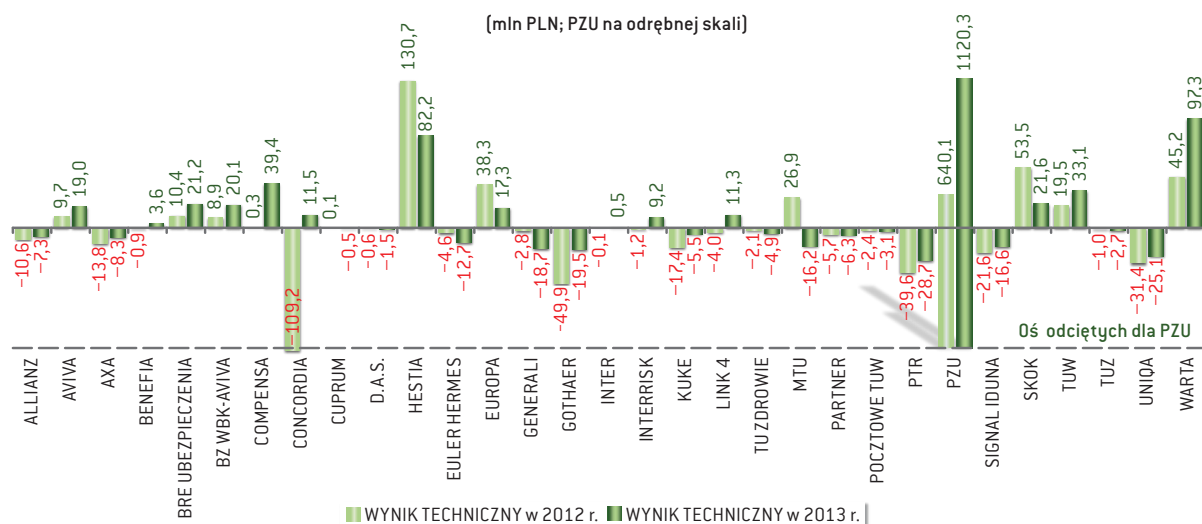
- Spośród 21 zakładów o dodatnim wyniku technicznym pięć odnotowało w 2013 r. wzrost wyniku technicznego.
- Dwa zakłady zwiększyły straty, a Nordea, ze stratą w 2012 r.,

zanotowała niewielki zysk w roku 2013.

- Lider Działu I – PZU Życie – odnotował w 2013 r. wynik techniczny na poziomie sprzed roku, wynoszący 1,8 mld PLN.

Rysunek 58.

Wartość i dynamika wyniku technicznego zakładów Działu II w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

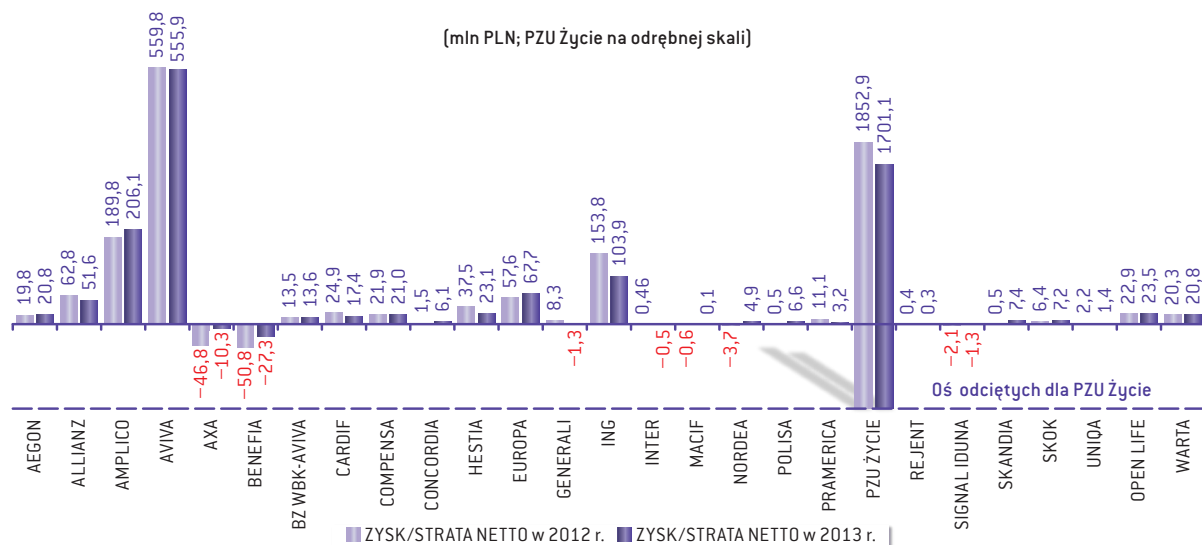
- Z 31 zakładów Działu II raportujących do PIU tylko 15 odnotowało w 2013 r. dodatni wynik techniczny.
- Największe przyrosty wyniku technicznego osiągnęły zakłady wiodące w ubezpieczeniach rzeczowych, takie jak: PZU, Warta, Compensa.

- Nominalnie największy przyrost wyniku technicznego, bo o 480 mln PLN, odnotował w 2013 r. lider – PZU. Przyrost ten to 72% całego przyrostu wyniku technicznego Działu II, wynoszącego w 2013 r. 665 mln PLN.

3.6.8. Wynik finansowy netto zakładów branży ubezpieczeniowej

Rysunek 59.

Wartość i dynamika wyniku finansowego netto zakładów Działu I w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

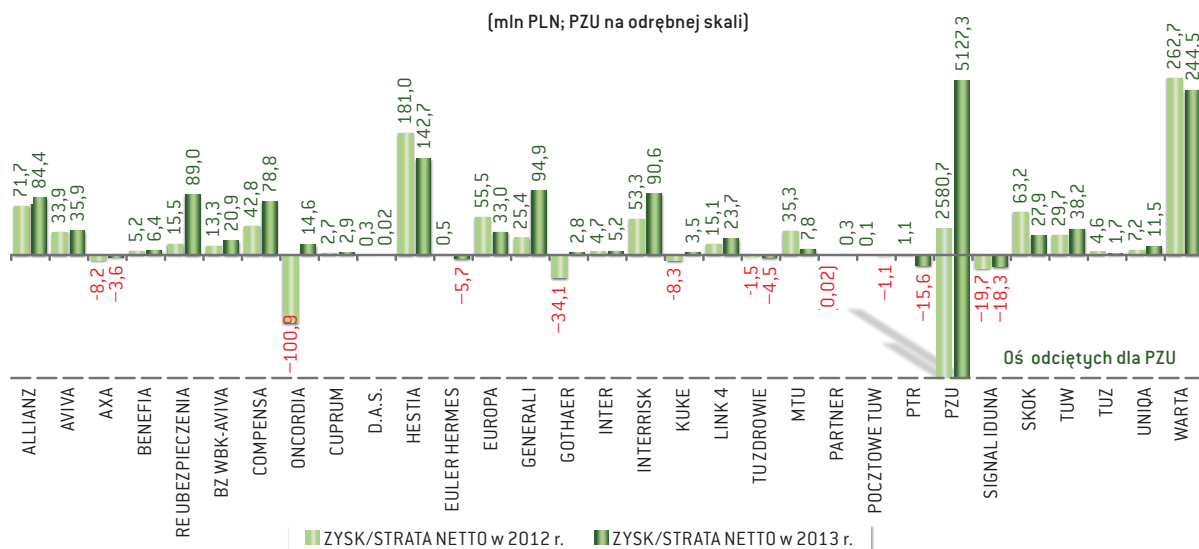
- W 2013 roku 5 z 27 zakładów Działu I odnotowało niewielkie straty netto.
- Zyski netto spadły w 10 zakładach, w tym w PZU Życie, a w 11 wzrosły w relacji do roku poprzedniego. Największe no-

minalne wzrosty zysku netto w 2013 r. w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowały Amplico oraz Europa.

- Zysk netto lidera Działu I, tj. PZU Życie, był w 2013 r. o 152 mln PLN niższy niż rok wcześniej i wynosił 1,7 mld PLN.

Rysunek 60.

Wartość i dynamika wyniku finansowego netto zakładów Działu II w Polsce w latach 2012–2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

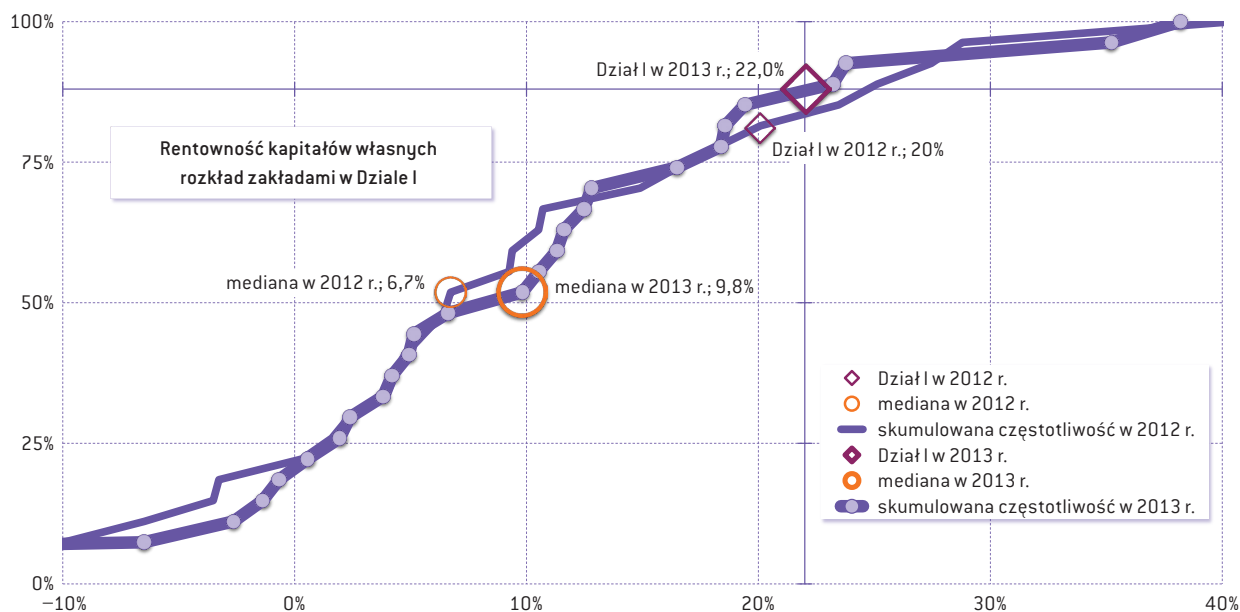
- Wyniki netto Działu II w 2013 r. poprawiły się w 20 zakładach. Siedem z 31 zakładów poniosło straty netto – to o jeden mniej niż rok wcześniej.
- Największe wzrosty zysku netto w 2013 r. odnotowały: PZU, BRE Ubezpieczenia oraz Generali, a Concordia ze stratą 101 mln

PLN rok wcześniej, zarejestrowała w 2013 r. 15 mln PLN zysku, co było nominalnie największym wzrostem (poza PZU).

- Zysk lidera PZU (liczony łącznie z dywidendami z PZU Życie) był o 2,5 mld PLN wyższy niż rok wcześniej i wynosił 5,1 mld PLN.

Rysunek 61.

Rentowność kapitałów własnych zakładów Działu I w Polsce w latach 2012–2013

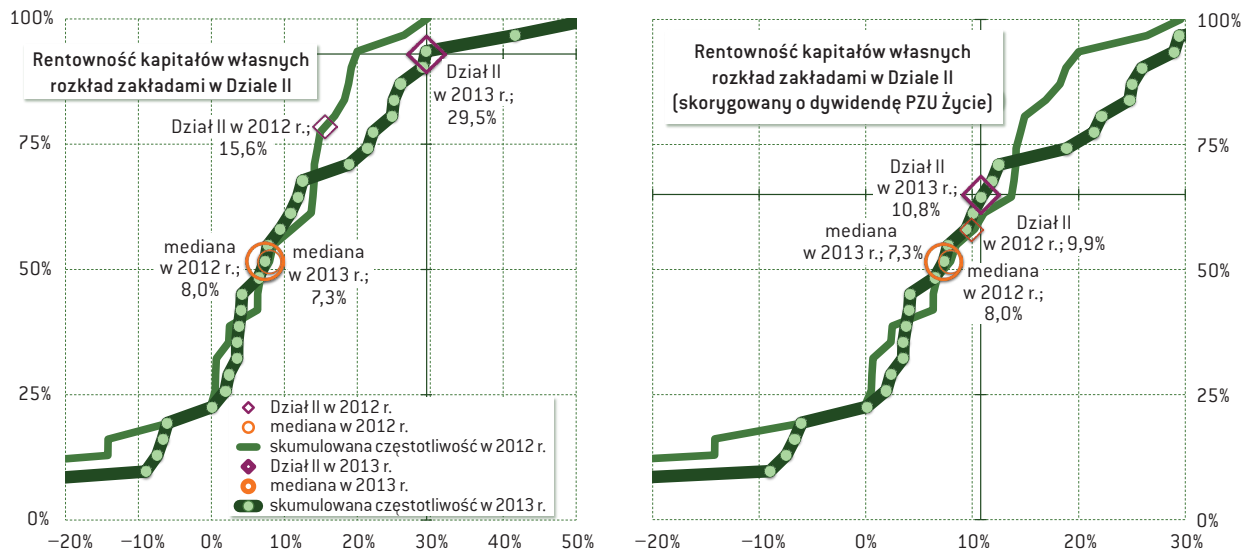
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wyniosła w 2013 r. 22,0%, w porównaniu z 20,0% w 2012 r. Pięć zakładów odnotowało stratę netto.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 9,8% oraz 6,7%.

- Odstęp międzykwartylowy w 2013 r. wynosił 15,3%, tj. znajdował się na poziomie z roku poprzedniego.
- Suma zysków netto zakładów Działu I w 2013 r. zmalała o 4,8% względem roku poprzedniego przy spadku sumy kapitałów własnych o 13,2% dla tych samych okresów.

Rysunek 62.

Rentowność kapitałów własnych zakładów Działu II w Polsce w latach 2012–2013

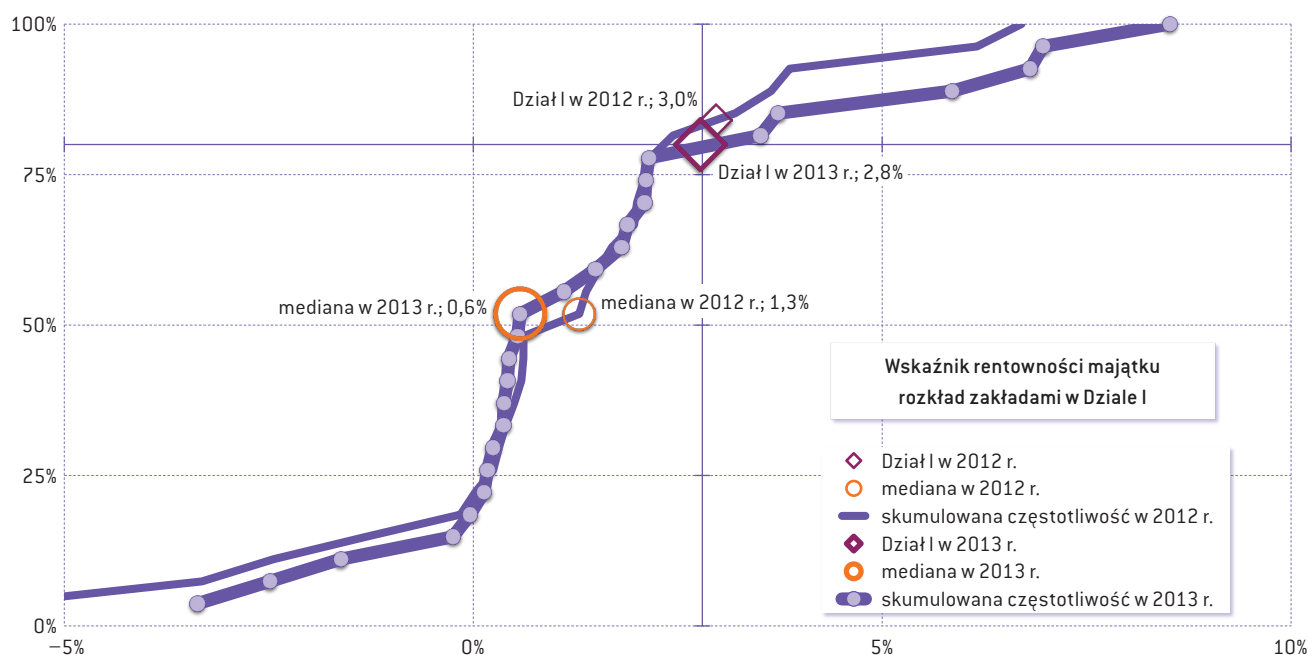

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu II wzrosła w 2013 r. do 29,5% z 15,6% w 2012 r.
- Jeśli nie uwzględnić dywidend przekazanych z PZU Życie do PZU, to powyższe wartości wynosiłyby odpowiednio: 10,8% oraz 9,9%, i rosłyby.
- Mediana wskaźnika wyniosła w 2013 r. 7,3%, w porównaniu z 8,0% dla roku 2012.
- Odstęp międzykwartylowy w 2013 r. wynosił 18,0%, tj. o 4,2 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Zysk netto Działu II wzrósł w 2013 r. o 84%, a kapitały zmalały o 2,7% w tym samym okresie. Jednak jeśli nie uwzględnić dywidendy PZU Życie przekazanej do PZU, to zysk netto Działu II wzrósł o 6,0% i w efekcie wskaźnik rentowności wzrósł o 0,9 p.p.

Rysunek 63.

Rentowność majątku zakładów Działu I w Polsce w latach 2012–2013

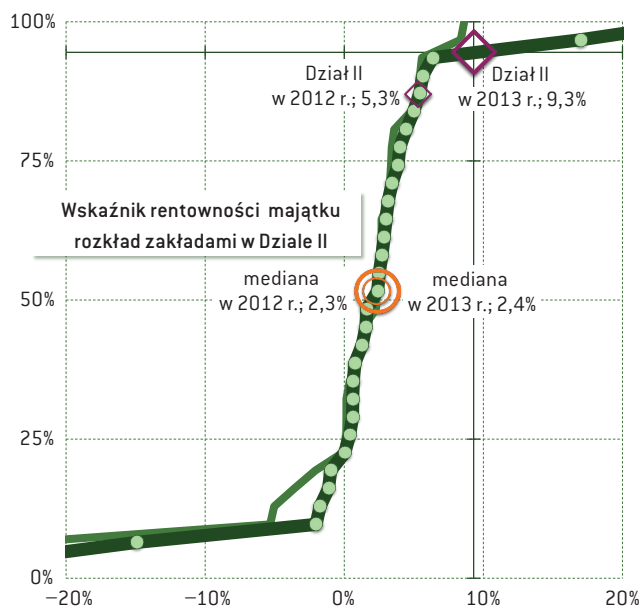

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

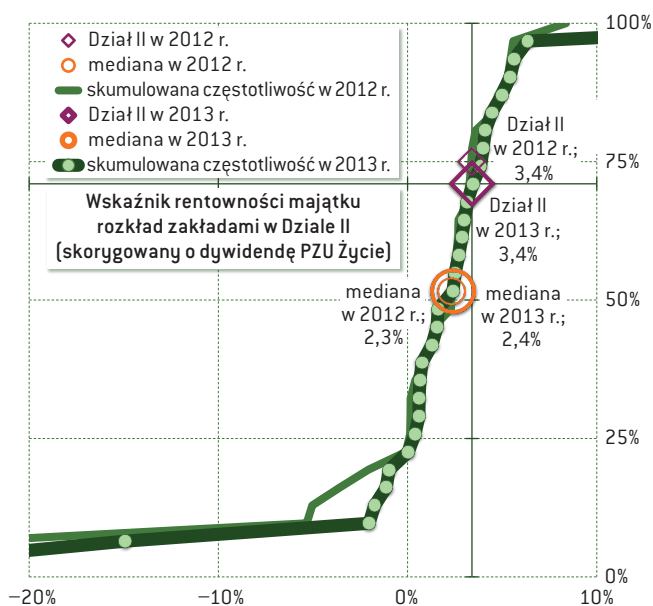
- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła w 2013 r. 2,8%, w porównaniu z 3,0% w roku poprzednim. Pięć zakładów odnotowało stratę netto.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 0,6% oraz 1,3%.

Rysunek 64.

Rentowność majątku zakładów Działu II w Polsce w latach 2012–2013

- Odstęp międzykwartylowy w 2013 r. wynosił 1,9% i pozostawał na poziomie z roku poprzedniego.
- Suma zysków netto zakładów Działu I w 2013 r. zmalała o 4,8% względem roku poprzedniego, przy wzroście sumy aktywów o 1,7% dla tych samych okresów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła w 2013 r. 9,3%, w porównaniu z 5,3% w 2012 r.
- Jeśli nie uwzględnić dywidend przekazanych z PZU Życie do PZU, to powyższe wartości wynosiłyby dla obu analizowanych lat 3,4% (wykres prawy powyżej odpowiedni dla benchmarku zakładów Działu II).
- Mediana wskaźnika wynosiła w 2013 r. 2,4%, w porównaniu z 2,3% dla roku 2012.

- Odstęp międzykwartylowy w 2013 r. wynosił 3,4%. To 0,2 p.p. mniej niż rok wcześniej.
- Przy wzroście zysku netto Działu II w 2013 r. o 84,2% aktywa wzrosły o 5,0%. Jeśli jednak nie uwzględnić dywidend przekazanych z PZU Życie do PZU, to zysk netto wzrósł o 6% w tym samym okresie.

3.6.9. Zestawienie faktów z lat 2012–2013

Podsumowanie podstawowych faktów w Dziale I

- W zakresie działalności sklasyfikowanej w Dziale I sprawozdania statystyczne i finansowe do PIU i UKNF składało w 2013 roku 27 zakładów ubezpieczeniowych.
- Niezmiennie liderem Działu I pozostaje PZU Życie. Łączna wartość aktywów segmentu wynosiła w 2013 r. 101,7 mld PLN, z czego PZU Życie miało 28,6%, tj. o 1,5 p.p. mniej niż rok wcześniej. Udział rynkowy PZU Życie mierzony składką wynosił 28,3%, tj. o 2,7 p.p. więcej niż przed rokiem.
- W Dziale I koncentracja trzech największych zakładów, mierzona składką, wynosiła w 2013 r. 43,8%, a pierwszych pięciu – 56,7%.
- Na koniec roku 2013 łączna liczba czynnych polis w Dziale I wynosiła 10,1 mln sztuk, tj. 92% stanu sprzed roku. Składki przypisane brutto w 2013 r. wynosiły 31,3 mld PLN, to jest o 5,1 mld PLN mniej niż rok wcześniej.
- Dynamika składek przypisanych brutto w 2013 r. w relacji do roku 2012 wynosiła 85,9%. Na ten wynik wpływ miały głównie zakłady, które ograniczyły sprzedaż poliso-lokat oraz te, które rozwijały sprzedaż ubezpieczeń z funduszem kapitałowym.

wym. Lider – PZU Życie – miał dynamikę 95%, tj. 9 p.p. powyżej rynku.

- W 2013 r. najwięcej wzrosły składki w grupie 3, bo o 8% względem 2012 r. W tym samym okresie składki przypisane brutto w grupie 1 zmalały aż o 32%, a w grupie 5 wzrosły o 3%.
- W 2013 r. łączna liczba wypłat odszkodowań i świadczeń w Dziale I wynosiła 4,1 mln sztuk, tj. o 10,4% więcej niż rok wcześniej.
- Łączna wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto zmalała w 2013 r. do 23,1 mld PLN z 25,9 mld PLN w 2012 r., co oznacza ich dynamikę na poziomie 89,1%. Największy w tej kategorii PZU Życie był 11,5 p.p. poniżej rynku z dynamiką 78%. W 2013 r. odszkodowania i świadczenia wypłacone w grupie 1 zmalały o 21%, a w grupie 5 wzrosły o 4% w relacji do roku poprzedniego. Odszkodowania i świadczenia w grupie 3 rosły najszybciej, bo o 12%.
- Wartość wskaźnika szkodowości brutto dla całego Działu I w 2013 r. wynosiła 75,0% wobec 71,6% rok wcześniej, czyli o blisko 3,4 p.p. więcej.

- W 2013 r. koszty akwizycji zmalały o 209 mln PLN w odniesieniu do 2012 r., a koszty administracyjne o 64 mln PLN. Do roku 2011 relacja kosztów akwizycji do kosztów administracyjnych zachowywała proporcję: 7/3. Począwszy od roku 2012 udział kosztów akwizycji w sumie obu kategorii kosztów utrzymuje się na poziomie zbliżonym do 73%. Wskaźnik kosztów akwizycji dla całego Działu I w 2013 r. wynosił 14,3%, a wskaźnik kosztów administracji – 5,4%.
- Łączna wartość lokat Działu I na koniec 2013 r. wynosiła 95,3 mld PLN, tj. o 0,8 mld PLN więcej niż w 2012 r. Dynamika zmiany stanu lokat względem roku poprzedniego wynosiła 100,9%.
- PZU Życie miał w 2013 r. 29,9% udziału w lokatach Działu I ogółem i na koniec 2013 r. notował dynamikę zmiany stanu liczoną względem końca 2012 r. o 4,6 p.p. poniżej rynku.
- Łączna wartość lokat typu C na koniec 2013 r. wynosiła 49,8 mld PLN, tj. o 4,7 mld PLN więcej niż rok wcześniej. Dynamika wzrostu stanu lokat typu C wynosiła zatem 110,5%.
- Lider segmentu lokat typu C – Aviva Życie – miała dynamikę 8,0 p.p. poniżej rynku, a zgromadzone przez ten zakład aktywa stanowiły 25,3% sumy lokat Działu I typu C.
- Poziom lokat w relacji do sumy kapitałów własnych i rezerw

Podsumowanie podstawowych faktów w Dziale II

- W zakresie działalności sklasyfikowanej w Dziale II sprawozdania statystyczne i finansowe do PIU i UKNF w 2013 roku składało 31 zakładów ubezpieczeniowych.
- Niezmiennie liderem Działu II pozostaje PZU. Łączna wartość aktywów segmentu wynosiła w 2013 r. 65,9 mld PLN, z czego PZU miał 45,7%, tj. o 1,9 p.p. mniej niż rok wcześniej. Udział rynkowy PZU mierzony składką wynosił w 2013 r. 31,1%, tj. o 1,1 p.p. mniej niż przed rokiem.
- Koncentracja przypisu trzech największych zakładów wynosiła w 2013 r. 55,2%, a pierwszych pięciu – 66,2% składki ogółem Działu II.
- Na koniec 2013 r. łączna liczba czynnych polis w Dziale II wynosiła 47,8 mln sztuk, tj. 101% stanu sprzed roku. Składki przypisane brutto w 2013 r. wynosiły 26,6 mld PLN, to jest o blisko 350 mln PLN więcej niż rok wcześniej.
- Dynamika składek przypisanych brutto w 2013 r. w relacji do roku 2012 wynosiła 101,3%. Lider PZU – z dynamiką 98%, to jest 3,3 p.p. poniżej „średniej” sektora – miał 31,1% udziału w rynku. Pośród względnie dużych zakładów Hestia i Europa osiągnęły dynamikę przypisu składki powyżej średniej Działu II.
- W 2013 r. składki przypisane brutto w ubezpieczeniach komunikacyjnych łącznie spadły o 5,3% w odniesieniu do 2012 r., a to za sprawą spadku składek o 5,4% w grupie AC oraz o 5,2% w grupie OC. W tym samym okresie najszybciej, bo o 22,7%, wzrosły składki ubezpieczeń finansowych. Wzrost sumy składek w grupach 8 i 9 wynosił 7,9%, a pozostałych osobowych o 6,9%.
- W 2013 r. liczba wypłat odszkodowań i świadczeń w Dziale II wynosiła 4,0 mln sztuk, tj. o 8% mniej niż rok wcześniej. Łączna wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w 2013 r. zmalała do 13,4 mld PLN z 13,8 rok wcześniej, czyli

techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym wynosił na koniec 2013 r. 99,2%, w porównaniu z 99,8% na koniec 2012 r.

- Wartość wskaźnika rentowności działalności lokacyjnej dla Działu I znacząco zmalała w 2013 roku do 4,4%, z 8,6% rok wcześniej. Mediana wskaźnika wynosiła w 2013 r. 3,8% wobec 6,8% rok wcześniej.
- W 2013 r. wynik techniczny Działu I wynosił 3,0 mld PLN i był o 4,5% niższy niż w 2012 r.
- Rentowność techniczna dla całego Działu I w 2013 r. wynosiła 9,9%, w porównaniu z 8,9% rok wcześniej.
- Skumulowany zysk netto Działu I w 2013 r. był o 142 mln PLN niższy niż w roku 2012 i wynosił 2,8 mld PLN.
- Zwrot z kapitałów własnych dla Działu I wynosił w 2013 r. 22,0%, w porównaniu z 20,0% dla 2012 r. Zysk netto Działu I w 2013 r. zmalał o 4,8% względem roku 2012, przy spadku kapitałów własnych o 13,2% w tym samym czasie.
- W 2013 r. 5 z 27 zakładów Działu I odnotowało niewielkie straty netto. Wynik techniczny i zysk netto lidera branży – PZU Życie – były odpowiednio o 10 mln PLN i 152 mln PLN niższe niż rok wcześniej, a jego aktywa zmalały o 1 042 mln PLN do 29 mld PLN na koniec 2013 r.

o 3%. Największy w tej kategorii PZU, z dynamiką 94,9%, był o 2,8 p.p. poniżej rynku.

- Odszkodowania w grupie 3 wzrosły w 2013 r. o 2%, a w grupie 10 o 1%. Odszkodowania w grupach 8 i 9 zmalały o 17%. O około 2% wzrosła wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w grupie ubezpieczeń finansowych oraz pozostałych i transportowych.
- Wartość wskaźnika szkadowości brutto dla Działu II w 2013 r. wynosiła 61,3% wobec 67,0% rok wcześniej, czyli o 5,7 p.p. mniej. Dla Działu II w 2013 r. przy spadku sumy odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto oraz zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania brutto o 11,8% względem roku poprzedniego, składka zarobiona brutto malała wolniej, bo o 0,2%.
- Wskaźnik zatrzymania odszkodowań i świadczeń dla Działu II w 2013 r. wynosił 82,1% wobec 83,4% rok wcześniej.
- Koszty akwizycji wzrastały względem lat poprzednich: o 5,3% w 2012 r. oraz o 5,2% w 2013 r. Koszty administracyjne wzrosły w 2012 r. względem roku 2011 o 8,9%, zmalały natomiast w ciągu 2013 r. o 2,3% w odniesieniu do 2012 r. Struktura kosztów zmieniła się zdecydowanie na korzyść kosztów akwizycji, które w 2013 r. rosły relatywnie szybciej niż administracyjne i stanowiły 76,6% sumy obu kategorii kosztów. Wartość wskaźnika kosztów akwizycji dla Działu II w 2013 r. wynosiła 22,4%, a wskaźnika kosztów administracyjnych – 6,8%.
- Wynik techniczny Działu II za 2013 r. poprawił się w stosunku do roku poprzedniego o 0,7 mld PLN, tj. o 100%, i wynosił 1,3 mld PLN.
- Wynik techniczny ubezpieczeń komunikacyjnych AC i OC razem w 2013 r. zmalał o 45 mln PLN względem 2012 r., przy

czym w grupie 3 był pozytywny i wynosił 483 mln PLN, a w grupie 10 była to strata 266 mln PLN.

- Wskaźnik rentowności technicznej Działu II w 2013 r. wynosił 6,0% w porównaniu z 3,0% rok wcześniej.
- Na koniec roku 2013 dynamika zmiany stanu lokat Działu II, liczona względem ich stanu na koniec roku poprzedniego, wynosiła 103,5%.
- PZU jako lider pod względem zebranych aktywów posiadał aż 51,6% sumy lokat Działu II i odnotował dynamikę stanu lokat dla porównywanych okresów równą 100%, tj. 3,5 p.p. poniżej rynku.
- Poziom lokat w relacji do sumy kapitałów własnych i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym zmalał na koniec roku 2013 do 92,2%, z 92,9% rok wcześniej.
- Wskaźnik rentowności działalności lokacyjnej dla całego Działu II wzrósł w 2013 r. do 10,9% z 7,6% rok wcześniej. Wynik ten uwzględnia dywidendy pozyskane z PZU Życie przez PZU. Jeśli nie uwzględniać tych dywidend, to powyższa średnia ren-

towność wynosiła odpowiednio: 3,5% dla roku 2013 oraz 5,1% rok wcześniej. Jest to wynik bardziej adekwatny dla benchmarku firm i zbliżony do mediany równej: 3,9% dla roku 2013 r. oraz 5,3% rok wcześniej.

- Skumulowany zysk netto Działu II w 2013 r. (uwzględniający dywidendę PZU Życie) wzrósł o 2,8 mld PLN względem roku poprzedniego i wynosił 6,1 mld PLN. Na 31 zakładów 7 miało straty netto – to o jeden mniej niż rok wcześniej.
- W 2013 roku wynik techniczny lidera Działu II – PZU – wynosił 1,1 mld PLN i był o 480 mln PLN wyższy niż rok wcześniej, a zysk netto (uwzględniając dywidendy z PZU Życie) był o 2,5 mld PLN wyższy i w 2013 r. wynosił 5,1 mld PLN.
- Wskaźnik zwrotu z kapitałów własnych Działu II wynosił w 2013 r. 29,5%, a 15,6% w 2012 r. Jeśli nie liczyć dywidend pozyskanych przez PZU z PZU Życie, to rentowność kapitałów własnych wynosiłaby: 10,8% w 2013 r. oraz 9,9% rok wcześniej. Jest to wynik bardziej adekwatny dla celów porównawczych i bliski medianie równej: 7,3% w 2013 r. oraz 8,0% rok wcześniej.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.1. WYNIKI FINANSOWE ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ

4.1.1. Składka przypisana

Składka przypisana brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Składka przypisana brutto		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	Dział I	36 376 187	31 263 874	85,9%
2.	Dział II	26 250 197	26 598 813	101,3%
	Ogółem	62 626 384	57 862 686	92,4%

Składka przypisana brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka przypisana brutto		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	AEGON SA	790 195	985 389	124,7%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	1 732 328	533 622	30,8%
3.	AMPLICO LIFE SA	1 703 602	1 987 227	116,6%
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	1 833 090	1 864 307	101,7%
5.	AXA ŻYCIE SA	920 474	1 192 270	129,5%
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	3 646 313	1 681 298	46,1%
7.	BZ WBK-AVIVA TUŃŻ SA	530 747	510 722	96,2%
8.	CARDIF POLSKA SA	327 762	263 525	80,4%
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	643 286	577 752	89,8%
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	45 635	54 867	120,2%
11.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	743 729	543 895	73,1%
12.	EUROPA ŻYCIE SA	2 437 380	1 792 283	73,5%
13.	GENERALI ŻYCIE SA	958 604	941 931	98,3%
14.	ING SA	1 767 180	2 036 174	115,2%
15.	INTER-ŻYCIE SA	4 107	7 398	180,1%
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	9 901	13 154	132,9%
17.	NORDEA TUŃŻ SA	1 435 717	1 255 890	87,5%
18.	OPEN LIFE SA	3 330 515	2 633 672	79,1%
19.	POLISA-ŻYCIE SA	131 696	184 793	140,3%
20.	PRAMERICA SA	174 301	186 178	106,8%
21.	PZU ŻYCIE SA	9 313 416	8 843 023	94,9%
22.	REJENT LIFE T.U.W.	12 405	12 988	104,7%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	35 104	39 889	113,6%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	382 944	396 783	103,6%
25.	SKOK ŻYCIE SA	105 518	110 231	104,5%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	321 142	391 108	121,8%
27.	WARTA TUŃŻ SA	3 039 095	2 223 506	73,2%
	Ogółem	36 376 187	31 263 874	85,9%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Składka przypisana brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka przypisana brutto		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	1 773 329	1 797 194	101,3%
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	368 896	376 335	102,0%
3.	AXA SA	184 299	258 457	140,2%
4.	BENEFIA SA	276 575	258 579	93,5%
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	191 335	198 448	103,7%
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	152 123	159 800	105,0%
7.	COMPENSA SA	1 097 930	1 043 193	95,0%
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	375 177	346 783	92,4%
9.	CUPRUM T.U.W.	36 898	57 642	156,2%
10.	D.A.S. SA	18 604	18 894	101,6%
11.	ERGO HESTIA SA	2 742 904	3 001 400	109,4%
12.	EULER HERMES SA	282 720	275 342	97,4%
13.	EUROPA SA	378 204	712 000	188,3%
14.	GENERALI SA	1 056 010	970 939	91,9%
15.	GOTHAER SA	504 590	502 779	99,6%
16.	INTER POLSKA SA	114 083	117 408	102,9%
17.	INTERRISK SA	1 124 396	1 081 424	96,2%
18.	KUKE SA	42 803	40 872	95,5%
19.	LINK4 SA	321 640	372 698	115,9%
20.	ZDROWIE SA	24 614	28 223	114,7%
21.	MTU SA	748 780	691 174	92,3%
22.	PARTNER SA	2 378	3 343	140,6%
23.	POCZTOWE T.U.W.	47 212	82 165	174,0%
24.	PTR SA	364 362	326 313	89,6%
25.	PZU SA	8 453 498	8 274 218	97,9%
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	55 161	49 597	89,9%
27.	SKOK T.U.W.	218 020	269 662	123,7%
28.	TUW T.U.W.	447 246	486 778	108,8%
29.	TUZ T.U.W.	206 533	261 696	126,7%
30.	UNIQA SA	1 153 736	1 117 820	96,9%
31.	WARTA SA	3 486 143	3 417 638	98,0%
	Ogółem	26 250 197	26 598 813	101,3%

Składka przypisana brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale I

Lp.	Wyszczególnienie	Składka przypisana brutto		Dynamika 13/12	Udział w składce przypisanej brutto ogółem	
		2012	2013		2012	2013
1.	Grupa I Ubezpieczenia na życie	19 391 327	13 139 277	67,8%	53,3%	42,0%
2.	Grupa II Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci	116 746	113 458	97,2%	0,3%	0,4%
3.	Grupa III Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	12 047 058	13 051 541	108,3%	33,1%	41,7%
4.	Grupa IV Ubezpieczenia rentowe	99 454	106 981	107,6%	0,3%	0,3%
5.	Grupa V Ubezpieczenia wypadkowe, jeśli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach I–IV	4 693 057	4 829 517	102,9%	12,9%	15,4%
6.	Reasekuracja czynna	28 548	23 100	80,9%	0,1%	0,1%
	Ogółem	36 376 187	31 263 874	85,9%	100,0%	100,0%

Składka przypisana brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale II

Lp.	Wyszczególnienie	Składka przypisana brutto		Dynamika 13/12	Udział w składce przypisanej brutto ogółem	
		2012	2013		2012	2013
1.	Grupa I Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej	1 278 691	1 302 272	101,8%	4,9%	4,9%
2.	Grupa II Ubezpieczenie choroby	512 524	612 135	119,4%	2,0%	2,3%
3.	Grupa III Ubezpieczenie casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych	5 627 343	5 321 607	94,6%	21,4%	20,0%
4.	Grupa IV Ubezpieczenie casco pojazdów szynowych	45 992	43 704	95,0%	0,2%	0,2%
5.	Grupa V Ubezpieczenie casco statków powietrznych	30 231	28 597	94,6%	0,1%	0,1%
6.	Grupa VI Ubezpieczenie żeglugi morskiej i śródlądowej	101 547	113 182	111,5%	0,4%	0,4%
7.	Grupa VII Ubezpieczenie przedmiotów w transporcie	118 710	117 414	98,9%	0,5%	0,4%
8.	Grupa VIII Ubezpieczenie szkód spowodowanych żywiołami nieujęte w grupach III–VII	2 901 726	3 116 877	107,4%	11,1%	11,7%
9.	Grupa IX Ubezpieczenie pozostałych szkód rzeczowych, nieujętych w grupach III–VIII	2 247 778	2 439 728	108,5%	8,6%	9,2%
10.	Grupa X Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych	8 931 151	8 464 823	94,8%	34,0%	31,8%
11.	Grupa XI Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów powietrznych	29 729	26 256	88,3%	0,1%	0,1%
12.	Grupa XII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową	19 627	19 391	98,8%	0,1%	0,1%
13.	Grupa XIII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej nieujętej w grupach X–XII	1 746 348	1 859 275	106,5%	6,7%	7,0%
14.	Grupa XIV Ubezpieczenie kredytu	502 609	523 891	104,2%	1,9%	2,0%
15.	Grupa XV Gwarancja ubezpieczeniowa	274 662	294 614	107,3%	1,0%	1,1%
16.	Grupa XVI Ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	723 542	1 019 613	140,9%	2,8%	3,8%
17.	Grupa XVII Ubezpieczenie ochrony prawnej	99 478	125 586	126,2%	0,4%	0,5%
18.	Grupa XVIII Ubezpieczenie świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podcza nieobecności w miejscu zamieszkania	454 743	496 257	109,1%	1,7%	1,9%
19.	Grupa XIX Reasekuracja czynna	603 764	673 592	111,6%	2,3%	2,5%
	Ogółem	26 250 197	26 598 813	101,3%	100,0%	100,0%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Składka zarobiona na udziale własnym w tys. zł

Lp.	Dział	Składka		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	Dział I	35 346 302	30 447 665	86,1%
2.	Dział II	22 229 468	22 135 761	99,6%
	Ogółem	57 575 770	52 583 426	91,3%

Składka zarobiona na udziale własnym w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	AEGON SA	789 894	984 642	124,7%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	1 679 076	530 690	31,6%
3.	AMPLICO LIFE SA	1 603 493	1 652 643	103,1%
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	1 826 367	1 857 309	101,7%
5.	AXA ŻYCIE SA	915 380	1 188 441	129,8%
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	3 139 258	1 471 973	46,9%
7.	BZ WBK-AVIVA TUŃŻ SA	530 717	510 059	96,1%
8.	CARDIF POLSKA SA	328 031	252 551	77,0%
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	620 987	560 842	90,3%
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	45 000	53 243	118,3%
11.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	723 623	524 223	72,4%
12.	EUROPA ŻYCIE SA	2 431 597	1 776 619	73,1%
13.	GENERALI ŻYCIE SA	923 705	899 877	97,4%
14.	ING SA	1 657 736	2 028 809	122,4%
15.	INTER-ŻYCIE SA	3 638	6 121	168,3%
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	7 170	9 770	136,3%
17.	NORDEA TUŃŻ SA	1 432 310	1 253 953	87,5%
18.	OPEN LIFE SA	3 300 982	2 584 259	78,3%
19.	POLISA-ŻYCIE SA	131 475	184 255	140,1%
20.	PRAMERICA SA	170 297	181 590	106,6%
21.	PZU ŻYCIE SA	9 312 844	8 843 408	95,0%
22.	REJENT LIFE T.U.W.	12 410	12 997	104,7%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	35 175	39 172	111,4%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	381 990	395 917	103,6%
25.	SKOK ŻYCIE SA	82 041	85 901	104,7%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	316 574	386 867	122,2%
27.	WARTA TUŃŻ SA	2 944 531	2 171 534	73,7%
	Ogółem	35 346 302	30 447 665	86,1%

Składka zarobiona na udziale własnym w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	1 524 680	1 477 761	96,9%
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	317 768	330 321	104,0%
3.	AXA SA	78 952	106 977	135,5%
4.	BENEFIA SA	200 326	194 492	97,1%
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	121 169	127 049	104,9%
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	103 834	124 942	120,3%
7.	COMPENSA SA	772 831	763 949	98,9%
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	239 294	199 535	83,4%
9.	CUPRUM T.U.W.	35 665	56 134	157,4%
10.	D.A.S. SA	7 377	7 334	99,4%
11.	ERGO HESTIA SA	2 309 965	2 449 170	106,0%
12.	EULER HERMES SA	65 580	81 078	123,6%
13.	EUROPA SA	400 823	438 689	109,4%
14.	GENERALI SA	515 740	500 924	97,1%
15.	GOTHAER SA	376 652	383 818	101,9%
16.	INTER POLSKA SA	92 419	101 727	110,1%
17.	INTERRISK SA	838 562	731 330	87,2%
18.	KUKE SA	22 766	24 116	105,9%
19.	LINK4 SA	327 213	350 727	107,2%
20.	ZDROWIE SA	21 464	26 426	123,1%
21.	MTU SA	721 476	703 583	97,5%
22.	PARTNER SA	2 483	2 758	111,1%
23.	POCZTOWE T.U.W.	17 201	25 084	145,8%
24.	PTR SA	296 904	269 857	90,9%
25.	PZU SA	8 277 136	8 107 989	98,0%
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	42 308	43 159	102,0%
27.	SKOK T.U.W.	207 170	171 137	82,6%
28.	TUW T.U.W.	346 916	399 748	115,2%
29.	TUZ T.U.W.	143 138	172 204	120,3%
30.	UNIQA SA	674 473	682 769	101,2%
31.	WARTA SA	3 127 182	3 080 973	98,5%
	Ogółem	22 229 468	22 135 761	99,6%

4.1.2. Odszkodowania i świadczenia

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	Dział I	25 915 849	23 087 002	89,1%
2.	Dział II	14 045 823	13 711 276	97,6%
	Ogółem	39 961 672	36 798 278	92,1%

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	AEGON SA	825 547	760 639	92,1%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	1 283 544	902 527	70,3%
3.	AMPLICO LIFE SA	913 266	913 696	100,0%
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	1 551 546	1 568 570	101,1%
5.	AXA ŻYCIE SA	392 529	522 916	133,2%
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	2 708 946	1 936 314	71,5%
7.	BZ WBK-AVIVA TUŃŻ SA	217 438	575 042	264,5%
8.	CARDIF POLSKA SA	41 359	121 647	294,1%
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	478 527	443 691	92,7%
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	15 286	16 503	108,0%
11.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	324 866	293 888	90,5%
12.	EUROPA ŻYCIE SA	2 439 337	2 030 686	83,2%
13.	GENERALI ŻYCIE SA	597 414	339 528	56,8%
14.	ING SA	1 504 263	1 631 518	108,5%
15.	INTER-ŻYCIE SA	2 574	4 776	185,5%
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	1 597	1 738	108,8%
17.	NORDEA TUŃŻ SA	1 442 266	806 083	55,9%
18.	OPEN LIFE SA	315 976	945 197	299,1%
19.	POLISA-ŻYCIE SA	99 854	150 258	150,5%
20.	PRAMERICA SA	47 753	54 135	113,4%
21.	PZU ŻYCIE SA	8 031 389	6 231 786	77,6%
22.	REJENT LIFE T.U.W.	4 214	5 807	137,8%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	14 989	13 039	87,0%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	245 728	243 306	99,0%
25.	SKOK ŻYCIE SA	25 973	28 502	109,7%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	255 472	174 153	68,2%
27.	WARTA TUŃŻ SA	2 134 196	2 371 059	111,1%
	Ogółem	25 915 849	23 087 002	89,1%

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	1 179 802	1 100 752	93,3%
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	217 053	207 060	95,4%
3.	AXA SA	79 055	78 022	98,7%
4.	BENEFIA SA	155 484	147 796	95,1%
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	61 123	76 717	125,5%
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	13 175	16 960	128,7%
7.	COMPENSA SA	571 209	597 825	104,7%
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	481 704	161 809	33,6%
9.	CUPRUM T.U.W.	5 659	10 546	186,4%
10.	D.A.S. SA	4 332	5 053	116,6%
11.	ERGO HESTIA SA	1 215 984	1 410 591	116,0%
12.	EULER HERMES SA	235 347	276 176	117,3%
13.	EUROPA SA	40 117	40 336	100,5%
14.	GENERALI SA	494 995	545 719	110,2%
15.	GOTHAER SA	290 702	308 625	106,2%
16.	INTER POLSKA SA	35 265	33 564	95,2%
17.	INTERRISK SA	677 126	638 065	94,2%
18.	KUKE SA	38 270	43 926	114,8%
19.	LINK4 SA	173 971	211 224	121,4%
20.	ZDROWIE SA	15 242	22 064	144,8%
21.	MTU SA	419 638	450 197	107,3%
22.	PARTNER SA	189	-2 871	-1516,1%
23.	POCZTOWE T.U.W.	26 660	25 742	96,6%
24.	PTR SA	206 969	168 017	81,2%
25.	PZU SA	4 528 092	4 295 074	94,9%
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	35 224	30 047	85,3%
27.	SKOK T.U.W.	15 921	21 140	132,8%
28.	TUW T.U.W.	239 817	254 485	106,1%
29.	TUZ T.U.W.	60 556	83 969	138,7%
30.	UNIQA SA	603 167	585 028	97,0%
31.	WARTA SA	1 923 974	1 867 618	97,1%
	Ogółem	14 045 823	13 711 276	97,6%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale I

Lp.	Wyszczególnienie	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika w % 13/12	Udział w odszkodowaniach i świadczeniach brutto ogółem	
		2012	2013		2012	2013
1.	Grupa I Ubezpieczenia na życie	17 356 739	13 696 272	78,9%	67,0%	59,3%
2.	Grupa II Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci	120 482	118 684	98,5%	0,5%	0,5%
3.	Grupa III Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	6 637 677	7 407 091	111,6%	25,6%	32,1%
4.	Grupa IV Ubezpieczenia rentowe	69 361	71 872	103,6%	0,3%	0,3%
5.	Grupa V Ubezpieczenia wypadkowe, jeśli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach I–IV	1 719 254	1 784 112	103,8%	6,6%	7,7%
6.	Reasekuracja czynna	12 337	8 972	72,7%	0,0%	0,0%
	Ogółem	25 915 849	23 087 002	89,1%	100,0%	100,0%

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale II

Lp.	Wyszczególnienie	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika w % 13/12	Udział w odszkodowaniach i świadczeniach brutto ogółem	
		2012	2013		2012	2013
1.	Grupa I Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej	315 307	292 344	92,7%	2,2%	2,1%
2.	Grupa II Ubezpieczenie choroby	170 226	165 722	97,4%	1,2%	1,2%
3.	Grupa III Ubezpieczenie casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych	3 440 794	3 496 583	101,6%	24,5%	25,5%
4.	Grupa IV Ubezpieczenie casco pojazdów szynowych	28 687	22 700	79,1%	0,2%	0,2%
5.	Grupa V Ubezpieczenie casco statków powietrznych	94 170	3 475	3,7%	0,7%	0,0%
6.	Grupa VI Ubezpieczenie żeglugi morskiej i śródlądowej	75 893	87 050	114,7%	0,5%	0,6%
7.	Grupa VII Ubezpieczenie przedmiotów w transporcie	42 728	43 965	102,9%	0,3%	0,3%
8.	Grupa VIII Ubezpieczenie szkód spowodowanych żywiołami nieujęte w grupach III–VII	1 149 553	1 312 042	114,1%	8,2%	9,6%
9.	Grupa IX Ubezpieczenie pozostałych szkód rzeczowych, nieujętych w grupach III–VIII	1 297 328	724 154	55,8%	9,2%	5,3%
10.	Grupa X Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych	5 446 793	5 512 322	101,2%	38,8%	40,2%
11.	Grupa XI Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów powietrznych	8 959	10 357	115,6%	0,1%	0,1%
12.	Grupa XII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową	9 325	6 955	74,6%	0,1%	0,1%
13.	Grupa XIII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej nieujętej w grupach X–XII	613 967	626 769	102,1%	4,4%	4,6%
14.	Grupa XIV Ubezpieczenie kredytu	290 932	359 515	123,6%	2,1%	2,6%
15.	Grupa XV Gwarancja ubezpieczeniowa	422 185	326 398	77,3%	3,0%	2,4%
16.	Grupa XVI Ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	132 676	176 930	133,4%	0,9%	1,3%
17.	Grupa XVII Ubezpieczenie ochrony prawnej	7 498	8 514	113,6%	0,1%	0,1%
18.	Grupa XVIII Ubezpieczenie świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podcza nieobecności w miejscu zamieszkania	230 060	236 438	102,8%	1,6%	1,7%
19.	Grupa XIX Reasekuracja czynna	268 739	299 041	111,3%	1,9%	2,2%
	Ogółem	14 045 823	13 711 276	97,6%	100,0%	100,0%

Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w tys. zł

Lp.	Dział	Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	Dział I	25 374 315	22 598 626	89,1%
2.	Dział II	11 709 465	11 260 481	96,2%
	Ogółem	37 083 780	33 859 107	91,3%

Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	AEGON SA	825 420	760 000	92,1%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	1 269 107	883 903	69,6%
3.	AMPLICO LIFE SA	882 855	908 009	102,8%
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	1 549 140	1 564 078	101,0%
5.	AXA ŻYCIE SA	389 988	521 801	133,8%
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	2 376 296	1 653 412	69,6%
7.	BZ WBK-AVIVA TUnŻ SA	217 438	575 042	264,5%
8.	CARDIF POLSKA SA	41 283	121 455	294,2%
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	472 458	438 919	92,9%
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	15 159	16 489	108,8%
11.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	320 739	287 979	89,8%
12.	EUROPA ŻYCIE SA	2 438 930	2 030 292	83,2%
13.	GENERALI ŻYCIE SA	579 733	313 232	54,0%
14.	ING SA	1 416 152	1 551 836	109,6%
15.	INTER-ŻYCIE SA	2 574	4 575	177,7%
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	915	864	94,4%
17.	NORDEA TUnŻ SA	1 441 707	805 507	55,9%
18.	OPEN LIFE SA	315 976	945 166	299,1%
19.	POLISA-ŻYCIE SA	99 854	150 257	150,5%
20.	PRAMERICA SA	46 911	53 500	114,0%
21.	PZU ŻYCIE SA	8 031 268	6 231 622	77,6%
22.	REJENT LIFE T.U.W.	4 214	5 807	137,8%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	14 942	13 003	87,0%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	245 166	243 084	99,2%
25.	SKOK ŻYCIE SA	25 973	28 502	109,7%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	255 145	173 353	67,9%
27.	WARTA TUnŻ SA	2 094 973	2 316 940	110,6%
	Ogółem	25 374 315	22 598 626	89,1%

Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		Dynamika
		2012	2013	13/12
1.	ALLIANZ POLSKA SA	890 012	913 984	102,7%
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	172 505	177 314	102,8%
3.	AXA SA	39 165	40 554	103,5%
4.	BENEFIA SA	130 036	119 826	92,1%
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	20 873	24 555	117,6%
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	13 169	16 960	128,8%
7.	COMPENSA SA	443 961	460 892	103,8%
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	238 538	100 279	42,0%
9.	CUPRUM T.U.W.	5 659	10 546	186,4%
10.	D.A.S. SA	1 733	2 021	116,6%
11.	ERGO HESTIA SA	1 124 271	1 277 424	113,6%
12.	EULER HERMES SA	57 168	70 924	124,1%
13.	EUROPA SA	27 286	33 781	123,8%
14.	GENERALI SA	289 095	75 172	26,0%
15.	GOTHAER SA	216 596	228 113	105,3%
16.	INTER POLSKA SA	28 373	26 140	92,1%
17.	INTERRISK SA	451 022	407 854	90,4%
18.	KUKE SA	21 520	24 021	111,6%
19.	LINK4 SA	171 624	206 347	120,2%
20.	ZDROWIE SA	15 242	22 064	144,8%
21.	MTU SA	418 845	447 501	106,8%
22.	PARTNER SA	166	-2 870	
23.	POCZTOWE T.U.W.	9 968	12 512	125,5%
24.	PTR SA	180 855	144 744	80,0%
25.	PZU SA	4 404 554	4 028 047	91,5%
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	32 216	28 015	87,0%
27.	SKOK T.U.W.	15 921	21 140	132,8%
28.	TUW T.U.W.	189 570	227 482	120,0%
29.	TUZ T.U.W.	44 863	57 755	128,7%
30.	UNIQA SA	368 416	356 328	96,7%
31.	WARTA SA	1 686 243	1 701 056	100,9%
	Ogółem	11 709 465	11 260 481	96,2%

4.1.3. Techniczny wynik ubezpieczeń

Techniczny wynik ubezpieczeń w tys. zł

Lp.	Dział	Techniczny wynik ubezpieczeń		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	Dział I	3 141 579	3 001 180	95,5%
2.	Dział II	664 775	1 330 181	200,1%
	Ogółem	3 806 354	4 331 361	113,8%

Techniczny wynik ubezpieczeń w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Techniczny wynik ubezpieczeń		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	AEGON SA	48 852	43 212	88,5%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	77 604	63 909	82,4%
3.	AMPLICO LIFE SA	170 838	172 589	101,0%
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	599 343	553 598	92,4%
5.	AXA ŻYCIE SA	-42 817	-13 338	X
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	-30 892	-25 410	X
7.	BZ WBK-AVIVA TUŃŻ SA	17 120	16 661	97,3%
8.	CARDIF POLSKA SA	30 498	21 569	70,7%
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	28 868	28 072	97,2%
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	1 482	6 617	446,5%
11.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	46 531	28 493	61,2%
12.	EUROPA ŻYCIE SA	70 281	80 059	113,9%
13.	GENERALI ŻYCIE SA	16 879	15 721	93,1%
14.	ING SA	188 536	120 767	64,1%
15.	INTER-ŻYCIE SA	540	-552	X
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	-583	-288	X
17.	NORDEA TUŃŻ SA	-5 759	1 608	X
18.	OPEN LIFE SA	29 254	31 491	107,6%
19.	POLISA-ŻYCIE SA	5 157	6 571	127,4%
20.	PRAMERICA SA	13 485	4 097	30,4%
21.	PZU ŻYCIE SA	1 828 065	1 817 783	99,4%
22.	REJENT LIFE T.U.W.	551	245	44,4%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	-2 128	-398	X
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	-62	-1 193	X
25.	SKOK ŻYCIE SA	9 714	9 606	98,9%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	3 606	1 852	51,4%
27.	WARTA TUŃŻ SA	36 616	17 838	48,7%
	Ogółem	3 141 579	3 001 180	95,5%

Techniczny wynik ubezpieczeń w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Techniczny wynik ubezpieczeń		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	-10 644	-7 309	X
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	9 720	19 034	195,8%
3.	AXA SA	-13 801	-8 285	X
4.	BENEFIA SA	-929	3 616	X
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	10 385	21 187	204,0%
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	8 929	20 141	225,6%
7.	COMPENSA SA	268	39 447	14 703,0%
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	-109 204	11 468	X
9.	CUPRUM T.U.W.	115	-530	X
10.	D.A.S. SA	-559	-1 453	X
11.	ERGO HESTIA SA	130 702	82 197	62,9%
12.	EULER HERMES SA	-4 581	-12 707	X
13.	EUROPA SA	38 336	17 348	45,3%
14.	GENERALI SA	-2 813	-18 700	X
15.	GOTHAER SA	-49 948	-19 467	X
16.	INTER POLSKA SA	-110	451	X
17.	INTERRISK SA	-1 194	9 243	X
18.	KUKE SA	-17 387	-5 460	X
19.	LINK4 SA	-4 000	11 264	X
20.	ZDROWIE SA	-2 086	-4 930	X
21.	MTU SA	26 894	-16 180	X
22.	PARTNER SA	-5 682	-6 289	X
23.	POCZTOWE T.U.W.	-2 350	-3 134	X
24.	PTR SA	-39 586	-28 737	X
25.	PZU SA	640 118	1 120 345	175,0%
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	-21 646	-16 644	X
27.	SKOK T.U.W.	53 469	21 615	40,4%
28.	TUW T.U.W.	19 541	33 148	169,6%
29.	TUZ T.U.W.	-1 039	-2 664	X
30.	UNIQA SA	-31 365	-25 103	X
31.	WARTA SA	45 221	97 267	215,1%
	Ogółem	664 775	1 330 181	200,1%

4.1.4. Koszty działalności ubezpieczeniowej

Koszty działalności ubezpieczeniowej w tys. zł

Lp.	Dział	Koszty działalności ub.		Dynamika 13/12	Koszty akwizycji		Dynamika 13/12	Koszty administracji		Dynamika 13/12	Otrzymane prowizje		Dynamika 13/12
		2012	2013		2012	2013		2012	2013		2012	2013	
1.	Dział I	6 338 695	6 052 991	95,5%	4 680 160	4 471 636	95,5%	1 737 731	1 673 871	96,3%	79 196	92 516	116,8%
2.	Dział II	7 051 245	7 012 787	99,5%	5 662 094	5 956 825	105,2%	2 071 374	1 816 666	87,7%	682 223	760 704	111,5%
	Ogółem	13 389 940	13 065 778	97,6%	10 342 253	10 428 461	100,8%	3 809 106	3 490 537	91,6%	761 420	853 220	112,1%

Koszty działalności ubezpieczeniowej w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty działalności ub.		Dynamika 13/12	Koszty akwizycji		Dynamika 13/12	Koszty administracji		Dynamika 13/12	Otrzymane prowizje		Dynamika 13/12
		2012	2013		2012	2013		2012	2013		2012	2013	
1.	AEGON SA	252 458	290 666	115,1%	205 510	244 004	118,7%	46 967	46 676	99,4%	20	13	66,8%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	357 952	39 880	11,1%	334 506	6 584	2,0%	30 203	34 529	114,3%	6 757	1 233	18,2%
3.	AMPLICO LIFE SA	846 874	852 189	100,6%	684 201	730 783	106,8%	172 924	156 785	90,7%	10 251	35 379	345,1%
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	360 538	330 845	91,8%	229 456	248 390	108,3%	132 440	82 429	62,2%	1 358	-25	X
5.	AXA ŻYCIE SA	239 021	381 904	159,8%	140 927	296 141	210,1%	100 007	87 780	87,8%	1 913	2 017	105,4%
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	173 668	206 318	118,8%	157 133	193 632	123,2%	16 475	13 484	81,8%	-60	798	X
7.	BZ WBK-AVIVA TUŃŻ SA	49 707	81 618	164,2%	42 533	71 173	167,3%	7 174	10 445	145,6%	0	0	X
8.	CARDIF POLSKA SA	261 603	199 856	76,4%	248 557	186 408	75,0%	13 134	13 512	102,9%	87	64	73,4%
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	103 068	94 514	91,7%	83 583	70 589	84,5%	31 424	34 593	110,1%	11 939	10 667	89,3%
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	24 380	26 179	107,4%	19 005	20 641	108,6%	5 375	5 709	106,2%	0	171	X
11.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	526 117	348 121	66,2%	508 862	327 708	64,4%	21 134	23 911	113,1%	3 879	3 498	90,2%
12.	EUROPA ŻYCIE SA	469 786	691 518	147,2%	432 177	640 472	148,2%	38 481	51 516	133,9%	872	469	53,8%
13.	GENERALI ŻYCIE SA	178 037	158 287	88,9%	128 735	111 641	86,7%	57 796	57 777	100,0%	8 494	11 132	131,1%
14.	ING SA	311 611	341 515	109,6%	189 280	197 778	104,5%	126 104	143 737	114,0%	3 773	0	X
15.	INTER-ŻYCIE SA	1 930	3 077	159,4%	999	1 922	192,4%	979	1 155	118,0%	48	0	X
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	8 098	8 718	107,7%	5 326	5 988	112,4%	3 076	3 566	115,9%	304	836	275,0%
17.	NORDEA TUŃŻ SA	76 330	89 946	117,8%	50 192	62 092	123,7%	26 479	28 355	107,1%	340	501	147,1%
18.	OPEN LIFE SA	373 792	263 200	70,4%	351 366	240 207	68,4%	22 426	22 993	102,5%	0	0	X
19.	POLISA-ŻYCIE SA	27 774	30 219	108,8%	6 383	6 671	104,5%	21 424	23 584	110,1%	34	36	105,7%
20.	PRAMERICA SA	81 488	87 445	107,3%	16 308	18 928	116,1%	65 180	68 778	105,5%	0	261	X
21.	PZU ŻYCIE SA	1 086 133	1 067 455	98,3%	439 754	453 138	103,0%	647 778	614 818	94,9%	1 399	501	35,8%
22.	REJENT LIFE T.U.W.	1 158	1 182	102,1%	244	276	113,1%	913	906	99,2%	0	0	X
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	24 582	28 116	114,4%	18 606	22 629	121,6%	5 980	5 632	94,2%	4	145	3 277,0%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	145 127	140 887	97,1%	78 946	74 902	94,9%	66 332	66 228	99,8%	151	243	160,9%
25.	SKOK ŻYCIE SA	50 200	53 100	105,8%	36 592	39 328	107,5%	13 608	13 772	101,2%	0	0	X
26.	UNIQA ŻYCIE SA	38 946	49 702	127,6%	34 796	44 760	128,6%	6 825	7 848	115,0%	2 675	2 906	108,7%
27.	WARTA TUŃŻ SA	268 317	186 533	69,5%	236 183	154 852	65,6%	57 092	53 353	93,5%	24 958	21 671	86,8%
	Ogółem	6 338 695	6 052 991	95,5%	4 680 160	4 471 636	95,5%	1 737 731	1 673 871	96,3%	79 196	92 516	116,8%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Koszty działalności ubezpieczeniowej w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty działalności ub.		Dynamika 13/12	Koszty akwizycji		Dynamika 13/12	Koszty administracji		Dynamika 13/12	Otrzymane prowizje		Dynamika 13/12
		2012	2013		2012	2013		2012	2013		2012	2013	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	521 632	517 890	99,3%	520 005	515 706	99,2%	52 946	58 059	109,7%	51 319	55 875	108,9%
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	102 643	102 050	99,4%	73 817	77 596	105,1%	33 458	29 022	86,7%	4 632	4 568	98,6%
3.	AXA SA	33 059	54 529	164,9%	26 077	49 828	191,1%	25 861	27 374	105,9%	18 879	22 673	120,1%
4.	BENEFIA SA	61 797	68 274	110,5%	60 660	64 297	106,0%	9 535	11 626	121,9%	8 398	7 648	91,1%
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	74 349	73 794	99,3%	77 145	74 159	96,1%	12 581	12 532	99,6%	15 376	12 897	83,9%
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	77 271	86 914	112,5%	59 986	71 045	118,4%	17 285	15 869	91,8%	0	0	X
7.	COMPENSA SA	208 795	225 218	107,9%	220 666	223 882	101,5%	41 184	40 510	98,4%	53 055	39 174	73,8%
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	75 924	69 046	90,9%	81 662	75 281	92,2%	20 919	23 864	114,1%	26 657	30 099	112,9%
9.	CUPRUM T.U.W.	3 923	3 831	97,7%	746	800	107,2%	3 177	3 031	95,4%	0	0	X
10.	D.A.S. SA	5 502	5 670	103,0%	9 757	9 673	99,1%	3 998	4 502	112,6%	8 253	8 504	103,0%
11.	ERGO HESTIA SA	804 570	889 431	110,5%	760 393	809 618	106,5%	104 948	117 499	112,0%	60 771	37 686	62,0%
12.	EULER HERMES SA	12 483	36 231	290,2%	32 852	36 614	111,5%	23 594	28 933	122,6%	43 963	29 316	66,7%
13.	EUROPA SA	293 535	335 346	114,2%	253 326	294 477	116,2%	42 903	43 111	100,5%	2 694	2 243	83,2%
14.	GENERALI SA	164 763	172 133	104,5%	177 461	180 361	101,6%	95 326	98 208	103,0%	108 024	106 435	98,5%
15.	GOThAER SA	145 387	148 545	102,2%	104 264	105 141	100,8%	48 105	54 259	112,8%	6 982	10 855	155,5%
16.	INTER POLSKA SA	46 218	49 666	107,5%	37 039	39 062	105,5%	13 609	15 213	111,8%	4 430	4 609	104,0%
17.	INTERISK SA	302 490	255 036	84,3%	266 427	307 586	115,4%	127 439	47 162	37,0%	91 376	99 712	109,1%
18.	KUKE SA	14 265	13 606	95,4%	8 447	7 828	92,7%	10 298	10 536	102,3%	4 480	4 758	106,2%
19.	LINK4 SA	114 760	123 150	107,3%	77 260	85 858	111,1%	37 500	37 292	99,4%	0	0	X
20.	ZDROWIE SA	7 262	8 489	116,9%	4 730	5 578	117,9%	2 532	2 910	114,9%	0	0	X
21.	MTU SA	132 618	135 571	102,2%	95 185	98 759	103,8%	37 434	36 812	98,3%	0	0	X
22.	PARTNER SA	7 600	7 535	99,1%	6 867	6 649	96,8%	733	1 108	151,2%	0	221	X
23.	POCZTOWE T.U.W.	11 023	15 878	144,0%	5 554	9 685	174,4%	10 051	10 230	101,8%	4 582	4 037	88,1%
24.	PTR SA	51 503	67 671	131,4%	54 822	63 375	115,6%	11 995	18 244	152,1%	15 314	13 947	91,1%
25.	PZU SA	2 170 992	2 036 318	93,8%	1 473 052	1 442 430	97,9%	676 296	668 876	98,9%	-21 644	74 988	X
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	34 086	30 885	90,6%	15 739	14 837	94,3%	20 426	17 716	86,7%	2 080	1 669	80,2%
27.	SKOK T.U.W.	125 867	127 979	101,7%	98 864	103 113	104,3%	27 010	24 874	92,1%	7	8	112,4%
28.	TUW T.U.W.	77 168	80 260	104,0%	59 759	71 858	120,2%	35 623	29 845	83,8%	18 214	21 443	117,7%
29.	TUZ T.U.W.	77 667	89 657	115,4%	79 637	99 695	125,2%	4 300	5 270	122,6%	6 270	15 308	244,1%
30.	UNIQA SA	222 676	235 184	105,6%	253 003	262 513	103,8%	83 612	89 125	106,6%	113 940	116 455	102,2%
31.	WARTA SA	1 069 416	947 000	88,6%	666 889	749 521	112,4%	436 699	233 053	53,4%	34 171	35 574	104,1%
	Ogółem	7 051 245	7 012 787	99,5%	5 662 094	5 956 825	105,2%	2 071 374	1 816 666	87,7%	682 223	760 704	111,5%

Koszty akwizycji i koszty administracyjne oraz ich udział w składce przypisanej brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Koszty akwizycji		Udział w składce przypisanej brutto		Koszty administracyjne		Udział w składce przypisanej brutto	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	Dział I	4 680 160	4 471 636	12,9%	14,3%	1 737 731	1 673 871	4,8%	5,4%
2.	Dział II	5 662 094	5 956 825	21,6%	22,4%	2 071 374	1 816 666	7,9%	6,8%
	Ogółem	10 342 253	10 428 461	16,5%	18,0%	3 809 106	3 490 537	6,1%	6,0%

Koszty akwizycji i koszty administracyjne oraz ich udział w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty akwizycji		Udział w składce przypisanej brutto		Koszty administracyjne		Udział w składce przypisanej brutto	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	AEGON SA	205 510	244 004	26,0%	24,8%	46 967	46 676	5,9%	4,7%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	334 506	6 584	19,3%	1,2%	30 203	34 529	1,7%	6,5%
3.	AMPLICO LIFE SA	684 201	730 783	40,2%	36,8%	172 924	156 785	10,2%	7,9%
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	229 456	248 390	12,5%	13,3%	132 440	82 429	7,2%	4,4%
5.	AXA ŻYCIE SA	140 927	296 141	15,3%	24,8%	100 007	87 780	10,9%	7,4%
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	157 133	193 632	4,3%	11,5%	16 475	13 484	0,5%	0,8%
7.	BZ WBK-AVIVA TUŃ SA	42 533	71 173	8,0%	13,9%	7 174	10 445	1,4%	2,0%
8.	CARDIF POLSKA SA	248 557	186 408	75,8%	70,7%	13 134	13 512	4,0%	5,1%
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	83 583	70 589	13,0%	12,2%	31 424	34 593	4,9%	6,0%
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	19 005	20 641	41,6%	37,6%	5 375	5 709	11,8%	10,4%
11.	ERGO HESTIA STUŃ SA	508 862	327 708	68,4%	60,3%	21 134	23 911	2,8%	4,4%
12.	EUROPA ŻYCIE SA	432 177	640 472	17,7%	35,7%	38 481	51 516	1,6%	2,9%
13.	GENERALI ŻYCIE SA	128 735	111 641	13,4%	11,9%	57 796	57 777	6,0%	6,1%
14.	ING SA	189 280	197 778	10,7%	9,7%	126 104	143 737	7,1%	7,1%
15.	INTER-ŻYCIE SA	999	1 922	24,3%	26,0%	979	1 155	23,8%	15,6%
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	5 326	5 988	53,8%	45,5%	3 076	3 566	31,1%	27,1%
17.	NORDEA TUŃ SA	50 192	62 092	3,5%	4,9%	26 479	28 355	1,8%	2,3%
18.	OPEN LIFE SA	351 366	240 207	10,5%	9,1%	22 426	22 993	0,7%	0,9%
19.	POLISA-ŻYCIE SA	6 383	6 671	4,8%	3,6%	21 424	23 584	16,3%	12,8%
20.	PRAMERICA SA	16 308	18 928	9,4%	10,2%	65 180	68 778	37,4%	36,9%
21.	PZU ŻYCIE SA	439 754	453 138	4,7%	5,1%	647 778	614 818	7,0%	7,0%
22.	REJENT LIFE T.U.W.	244	276	2,0%	2,1%	913	906	7,4%	7,0%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	18 606	22 629	53,0%	56,7%	5 980	5 632	17,0%	14,1%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	78 946	74 902	20,6%	18,9%	66 332	66 228	17,3%	16,7%
25.	SKOK ŻYCIE SA	36 592	39 328	34,7%	35,7%	13 608	13 772	12,9%	12,5%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	34 796	44 760	10,8%	11,4%	6 825	7 848	2,1%	2,0%
27.	WARTA TUŃ SA	236 183	154 852	7,8%	7,0%	57 092	53 353	1,9%	2,4%
	Ogółem	4 680 160	4 471 636	12,9%	14,3%	1 737 731	1 673 871	4,8%	5,4%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Koszty akwizycji i koszty administracyjne oraz ich udział w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty akwizycji		Udział w składce przypisanej brutto		Koszty administracyjne		Udział w składce przypisanej brutto	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	ALLIANZ POLSKA SA	520 005	515 706	29,3%	28,7%	52 946	58 059	3,0%	3,2%
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	73 817	77 596	20,0%	20,6%	33 458	29 022	9,1%	7,7%
3.	AXA SA	26 077	49 828	14,1%	19,3%	25 861	27 374	14,0%	10,6%
4.	BENEFIA SA	60 660	64 297	21,9%	24,9%	9 535	11 626	3,4%	4,5%
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	77 145	74 159	40,3%	37,4%	12 581	12 532	6,6%	6,3%
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	59 986	71 045	39,4%	44,5%	17 285	15 869	11,4%	9,9%
7.	COMPENSA SA	220 666	223 882	20,1%	21,5%	41 184	40 510	3,8%	3,9%
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	81 662	75 281	21,8%	21,7%	20 919	23 864	5,6%	6,9%
9.	CUPRUM T.U.W.	746	800	2,0%	1,4%	3 177	3 031	8,6%	5,3%
10.	D.A.S. SA	9 757	9 673	52,4%	51,2%	3 998	4 502	21,5%	23,8%
11.	ERGO HESTIA SA	760 393	809 618	27,7%	27,0%	104 948	117 499	3,8%	3,9%
12.	EULER HERMES SA	32 852	36 614	11,6%	13,3%	23 594	28 933	8,3%	10,5%
13.	EUROPA SA	253 326	294 477	67,0%	41,4%	42 903	43 111	11,3%	6,1%
14.	GENERALI SA	177 461	180 361	16,8%	18,6%	95 326	98 208	9,0%	10,1%
15.	GOTHAER SA	104 264	105 141	20,7%	20,9%	48 105	54 259	9,5%	10,8%
16.	INTER POLSKA SA	37 039	39 062	32,5%	33,3%	13 609	15 213	11,9%	13,0%
17.	INTERRISK SA	266 427	307 586	23,7%	28,4%	127 439	47 162	11,3%	4,4%
18.	KUKE SA	8 447	7 828	19,7%	19,2%	10 298	10 536	24,1%	25,8%
19.	LINK4 SA	77 260	85 858	24,0%	23,0%	37 500	37 292	11,7%	10,0%
20.	ZDROWIE SA	4 730	5 578	19,2%	19,8%	2 532	2 910	10,3%	10,3%
21.	MTU SA	95 185	98 759	12,7%	14,3%	37 434	36 812	5,0%	5,3%
22.	PARTNER SA	6 867	6 649	288,8%	198,9%	733	1 108	30,8%	33,1%
23.	POCZTOWE T.U.W.	5 554	9 685	11,8%	11,8%	10 051	10 230	21,3%	12,5%
24.	PTR SA	54 822	63 375	15,0%	19,4%	11 995	18 244	3,3%	5,6%
25.	PZU SA	1 473 052	1 442 430	17,4%	17,4%	676 296	668 876	8,0%	8,1%
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	15 739	14 837	28,5%	29,9%	20 426	17 716	37,0%	35,7%
27.	SKOK T.U.W.	98 864	103 113	45,3%	38,2%	27 010	24 874	12,4%	9,2%
28.	TUW T.U.W.	59 759	71 858	13,4%	14,8%	35 623	29 845	8,0%	6,1%
29.	TUZ T.U.W.	79 637	99 695	38,6%	38,1%	4 300	5 270	2,1%	2,0%
30.	UNIQA SA	253 003	262 513	21,9%	23,5%	83 612	89 125	7,2%	8,0%
31.	WARTA SA	666 889	749 521	19,1%	21,9%	436 699	233 053	12,5%	6,8%
	Ogółem	5 662 094	5 956 825	21,6%	22,4%	2 071 374	1 816 666	7,9%	6,8%

4.1.5. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	Dział I	81 114 326	83 725 108	103,2%
2.	Dział II	40 050 907	43 053 025	107,5%
	Ogółem	121 165 233	126 778 133	104,6%

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	AEGON SA	4 473 891	4 488 960	100,3%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	2 688 458	2 283 200	84,9%
3.	AMPLICO LIFE SA	6 815 130	7 132 135	104,7%
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	12 771 910	12 951 732	101,4%
5.	AXA ŻYCIE SA	2 719 263	3 208 847	118,0%
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	1 413 299	1 003 464	71,0%
7.	BZ WBK-AVIVA TUnŻ SA	976 727	845 943	86,6%
8.	CARDIF POLSKA SA	238 516	157 249	65,9%
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	840 297	893 143	106,3%
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	30 813	35 312	114,6%
11.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	822 412	735 090	89,4%
12.	EUROPA ŻYCIE SA	3 286 645	2 187 345	66,6%
13.	GENERALI ŻYCIE SA	2 223 591	2 736 750	123,1%
14.	ING SA	8 012 336	8 317 144	103,8%
15.	INTER-ŻYCIE SA	9 650	10 873	112,7%
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	7 604	9 355	123,0%
17.	NORDEA TUnŻ SA	2 142 287	2 598 125	121,3%
18.	OPEN LIFE SA	3 286 796	4 832 316	147,0%
19.	POLISA-ŻYCIE SA	43 987	43 489	98,9%
20.	PRAMERICA SA	302 033	353 198	116,9%
21.	PZU ŻYCIE SA	22 231 028	23 060 284	103,7%
22.	REJENT LIFE T.U.W.	177 134	191 363	108,0%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	10 434	10 874	104,2%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	1 617 712	1 716 483	106,1%
25.	SKOK ŻYCIE SA	113 648	135 587	119,3%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	307 317	482 669	157,1%
27.	WARTA TUnŻ SA	3 551 410	3 304 178	93,0%
	Ogółem	81 114 326	83 725 108	103,2%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	2 244 845	2 251 726	100,3%
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	454 699	503 691	110,8%
3.	AXA SA	216 857	300 894	138,8%
4.	BENEFIA SA	298 182	326 328	109,4%
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	179 252	189 379	105,6%
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	208 735	243 720	116,8%
7.	COMPENSA SA	1 480 519	1 592 909	107,6%
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	311 009	331 502	106,6%
9.	CUPRUM T.U.W.	9 677	22 506	232,6%
10.	D.A.S. SA	19 421	21 477	110,6%
11.	ERGO HESTIA SA	3 882 423	4 364 275	112,4%
12.	EULER HERMES SA	386 369	383 057	99,1%
13.	EUROPA SA	675 395	967 554	143,3%
14.	GENERALI SA	1 395 731	1 489 498	106,7%
15.	GOTHAER SA	665 516	699 769	105,1%
16.	INTER POLSKA SA	140 683	167 071	118,8%
17.	INTERRISK SA	1 604 592	1 630 996	101,6%
18.	KUKE SA	96 023	74 389	77,5%
19.	LINK4 SA	426 624	452 120	106,0%
20.	ZDROWIE SA	13 913	16 501	118,6%
21.	MTU SA	888 959	994 365	111,9%
22.	PARTNER SA	3 293	8 076	245,3%
23.	POCZTOWE T.U.W.	66 666	102 491	153,7%
24.	PTR SA	517 306	618 465	119,6%
25.	PZU SA	15 771 187	16 459 607	104,4%
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	36 149	38 205	105,7%
27.	SKOK T.U.W.	364 972	460 659	126,2%
28.	TUW T.U.W.	399 332	494 448	123,8%
29.	TUZ T.U.W.	153 156	221 684	144,7%
30.	UNIQA SA	1 390 628	1 524 341	109,6%
31.	WARTA SA	5 748 795	6 101 322	106,1%
	Ogółem	40 050 907	43 053 025	107,5%

4.1.6. Lokaty

Lokaty w tys. zł

Lp.	Dział	Lokaty		Dynamika 13/12	Dochody z lokat		Dynamika 13/12	Rentowność lokat	
		2012	2013		2012	2013		2012	2013
1.	Dział I	94 388 546	95 276 077	100,9%	7 704 659	4 185 843	54,3%	8,6%	4,4%
2.	Dział II	51 762 418	53 558 003	103,5%	3 698 647	5 736 373	155,1%	7,6%	10,9%
	Ogółem	146 150 964	148 834 080	101,8%	11 403 306	9 922 216	87,0%	8,3%	6,7%

Lokaty w Dziale I w tys. zł

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Lokaty		Dynamika 13/12	Dochody z lokat		Dynamika 13/12	Rentowność lokat	
		2012	2013		2012	2013		2012	2013
1.	AEGON SA	4 464 186	4 548 516	101,9%	178 370	72 443	40,6%	3,9%	1,6%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	2 988 899	2 599 386	87,0%	187 595	56 131	29,9%	6,6%	2,0%
3.	AMPLICO LIFE SA	8 208 650	8 278 617	100,9%	538 774	395 143	73,3%	6,8%	4,8%
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	14 351 251	14 792 784	103,1%	2 024 879	879 948	43,5%	14,9%	6,0%
5.	AXA ŻYCIE SA	2 897 990	3 419 754	118,0%	222 955	157 269	70,5%	8,7%	5,0%
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	1 495 580	1 056 492	70,6%	73 981	29 696	40,1%	7,0%	2,3%
7.	BZ WBK-AVIVA TUŃŻ SA	1 026 211	896 752	87,4%	88 715	22 625	25,5%	10,4%	2,4%
8.	CARDIF POLSKA SA	345 661	230 131	66,6%	25 791	12 157	47,1%	7,7%	4,2%
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	1 017 366	1 057 956	104,0%	77 523	54 700	70,6%	8,0%	5,3%
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	53 634	63 567	118,5%	2 491	1 878	75,4%	4,9%	3,2%
11.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	1 032 477	867 501	84,0%	62 171	53 297	85,7%	6,0%	5,6%
12.	EUROPA ŻYCIE SA	3 557 322	2 607 365	73,3%	157 091	-89 835	X	4,2%	-2,9%
13.	GENERALI ŻYCIE SA	2 236 167	2 733 952	122,3%	236 560	95 045	40,2%	11,7%	3,8%
14.	ING SA	8 843 549	9 153 803	103,5%	826 565	456 257	55,2%	9,7%	5,1%
15.	INTER-ŻYCIE SA	29 267	30 179	103,1%	1 302	1 487	114,2%	4,7%	5,0%
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	24 201	24 562	101,5%	1 866	880	47,2%	8,8%	3,6%
17.	NORDEA TUŃŻ SA	2 137 843	2 602 250	121,7%	157 524	82 781	52,6%	7,5%	3,5%
18.	OPEN LIFE SA	3 326 315	4 884 577	146,8%	108 881	155 174	142,5%	5,5%	3,8%
19.	POLISA-ŻYCIE SA	83 313	89 793	107,8%	413	3 643	882,3%	0,5%	4,2%
20.	PRAMERICA SA	429 156	466 393	108,7%	20 273	20 834	102,8%	5,3%	4,7%
21.	PZU ŻYCIE SA	29 570 258	28 498 422	96,4%	2 268 179	1 498 786	66,1%	7,8%	5,2%
22.	REJENT LIFE T.U.W.	180 125	195 797	108,7%	9 970	8 441	84,7%	5,8%	4,5%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	33 366	33 937	101,7%	1 642	1 432	87,2%	5,2%	4,3%
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	1 668 617	1 800 665	107,9%	140 125	65 407	46,7%	8,8%	3,8%
25.	SKOK ŻYCIE SA	107 214	128 239	119,6%	5 168	3 051	59,0%	5,2%	2,6%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	357 746	524 813	146,7%	21 779	11 882	54,6%	6,5%	2,7%
27.	WARTA TUŃŻ SA	3 922 183	3 689 875	94,1%	264 078	135 290	51,2%	7,5%	3,6%
	Ogółem	94 388 546	95 276 077	100,9%	7 704 659	4 185 843	54,3%	8,6%	4,4%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Lokaty w Dziale II w tys. zł

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Lokaty		Dynamika 13/12	Dochody z lokat		Dynamika 13/12	Rentowność lokat	
		2012	2013		2012	2013		2012	2013
1.	ALLIANZ POLSKA SA	2 223 498	2 294 319	103,2%	105 882	102 395	96,7%	5,1%	4,5%
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	455 297	528 794	116,1%	24 768	16 546	66,8%	5,9%	3,4%
3.	AXA SA	134 812	184 300	136,7%	6 136	4 995	81,4%	5,2%	3,1%
4.	BENEFIA SA	271 030	283 435	104,6%	17 355	13 593	78,3%	6,5%	4,9%
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	213 022	270 368	126,9%	10 128	73 020	721,0%	5,7%	30,2%
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	147 841	192 448	130,2%	7 987	5 086	63,7%	6,1%	3,0%
7.	COMPENSA SA	1 481 258	1 578 819	106,6%	77 701	77 894	100,2%	5,9%	5,1%
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	237 063	260 547	109,9%	8 354	4 516	54,1%	4,0%	1,8%
9.	CUPRUM T.U.W.	77 975	93 298	119,7%	3 227	3 716	115,2%	4,9%	4,3%
10.	D.A.S. SA	24 730	26 345	106,5%	964	902	93,5%	4,0%	3,5%
11.	ERGO HESTIA SA	3 171 537	3 540 992	111,6%	137 530	101 827	74,0%	4,8%	3,0%
12.	EULER HERMES SA	141 132	189 561	134,3%	6 891	6 191	89,8%	4,7%	3,7%
13.	EUROPA SA	1 169 248	1 275 972	109,1%	30 323	22 051	72,7%	2,7%	1,8%
14.	GENERALI SA	1 369 950	1 388 059	101,3%	48 027	124 770	259,8%	3,9%	9,0%
15.	GOthaER SA	496 014	502 492	101,3%	21 730	25 075	115,4%	4,8%	5,0%
16.	INTER POLSKA SA	135 858	164 900	121,4%	5 851	6 501	111,1%	4,9%	4,3%
17.	INTERRISK SA	1 489 543	1 529 898	102,7%	81 476	107 488	131,9%	5,7%	7,1%
18.	KUKE SA	192 050	184 546	96,1%	11 553	7 233	62,6%	6,0%	3,8%
19.	LINK4 SA	426 079	444 704	104,4%	20 313	17 487	86,1%	5,3%	4,0%
20.	ZDROWIE SA	12 622	13 699	108,5%	545	549	100,7%	4,7%	4,2%
21.	MTU SA	907 148	1 000 284	110,3%	35 676	29 599	83,0%	4,4%	3,1%
22.	PARTNER SA	18 999	23 852	125,5%	1 230	829	67,3%	6,3%	3,9%
23.	POCZTOWE T.U.W.	37 613	37 006	98,4%	2 420	2 106	87,0%	6,4%	5,6%
24.	PTR SA	558 761	657 742	117,7%	42 066	12 059	28,7%	8,3%	2,0%
25.	PZU SA	27 591 485	27 638 582	100,2%	2 472 660	4 621 870	186,9%	9,4%	16,7%
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	47 614	55 645	116,9%	1 985	1 966	99,0%	4,2%	3,8%
27.	SKOK T.U.W.	502 683	513 546	102,2%	32 074	13 825	43,1%	6,9%	2,7%
28.	TUW T.U.W.	436 980	539 067	123,4%	20 793	16 921	81,4%	5,5%	3,5%
29.	TUZ T.U.W.	133 874	170 445	127,3%	6 036	4 171	69,1%	5,3%	2,7%
30.	UNIQA SA	1 317 628	1 427 477	108,3%	61 374	54 708	89,1%	5,3%	4,0%
31.	WARTA SA	6 339 073	6 546 860	103,3%	395 594	256 485	64,8%	6,6%	4,0%
	Ogółem	51 762 418	53 558 003	103,5%	3 698 647	5 736 373	155,1%	7,6%	10,9%

4.1.7. Wynik finansowy

Wynik finansowy brutto i netto w tys. zł

Lp.	Dział	Wynik finansowy brutto		Dynamika 13/12	Wynik finansowy netto		Dynamika 13/12
		2012	2013		2012	2013	
1.	Dział I	3 651 767	3 459 971	94,7%	2 964 840	2 823 053	95,2%
2.	Dział II	3 878 940	6 641 968	171,2%	3 332 784	6 139 758	184,2%
	Ogółem	7 530 707	10 101 939	134,1%	6 297 624	8 962 810	142,3%

Wynik finansowy brutto i netto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wynik finansowy brutto		Dynamika 13/12	Wynik finansowy netto		Dynamika 13/12
		2012	2013		2012	2013	
1.	AEGON SA	29 691	27 396	92,3%	19 837	20 815	104,9%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	77 260	64 007	82,8%	62 798	51 594	82,2%
3.	AMPLICO LIFE SA	237 069	260 738	110,0%	189 836	206 105	108,6%
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	669 232	660 572	98,7%	559 756	555 858	99,3%
5.	AXA ŻYCIE SA	-43 372	-12 796	X	-46 825	-10 260	X
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	-51 107	-25 498	X	-50 811	-27 312	X
7.	BZ WBK-AVIVA TUŃŻ SA	16 790	16 816	100,2%	13 466	13 623	101,2%
8.	CARDIF POLSKA SA	30 758	21 529	70,0%	24 885	17 446	70,1%
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	26 497	25 685	96,9%	21 938	20 969	95,6%
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	2 395	7 606	317,6%	1 500	6 140	409,3%
11.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	46 490	28 495	61,3%	37 491	23 114	61,7%
12.	EUROPA ŻYCIE SA	71 224	83 676	117,5%	57 581	67 713	117,6%
13.	GENERALI ŻYCIE SA	10 235	4 864	47,5%	8 297	-1 273	X
14.	ING SA	188 012	128 683	68,4%	153 824	103 930	67,6%
15.	INTER-ŻYCIE SA	558	-505	X	458	-502	X
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	-649	-423	X	-649	105	X
17.	NORDEA TUŃŻ SA	-4 931	2 921	X	-3 660	4 916	X
18.	OPEN LIFE SA	28 542	29 079	101,9%	22 894	23 503	102,7%
19.	POLISA-ŻYCIE SA	714	8 172	1 144,3%	539	6 585	1 222,4%
20.	PRAMERICA SA	13 441	4 012	29,8%	11 071	3 160	28,5%
21.	PZU ŻYCIE SA	2 263 998	2 092 440	92,4%	1 852 875	1 701 079	91,8%
22.	REJENT LIFE T.U.W.	592	259	43,7%	447	258	57,8%
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	-2 134	-1 271	X	-2 134	-1 271	X
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	2 282	7 712	337,9%	474	7 367	1 554,2%
25.	SKOK ŻYCIE SA	9 270	9 622	103,8%	6 427	7 234	112,6%
26.	UNIQA ŻYCIE SA	2 782	1 847	66,4%	2 240	1 371	61,2%
27.	WARTA TUŃŻ SA	26 127	14 334	54,9%	20 286	20 785	102,5%
	Ogółem	3 651 767	3 459 971	94,7%	2 964 840	2 823 053	95,2%

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Wynik finansowy brutto i netto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wynik finansowy brutto		Dynamika 13/12	Wynik finansowy netto		Dynamika 13/12
		2012	2013		2012	2013	
1.	ALLIANZ POLSKA SA	87 954	86 653	98,5%	71 714	84 409	117,7%
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	33 937	35 947	105,9%	33 937	35 947	105,9%
3.	AXA SA	-8 043	-3 732	X	-8 166	-3 562	X
4.	BENEFIA SA	7 136	8 620	120,8%	5 184	6 389	123,2%
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	19 542	94 115	481,6%	15 508	89 040	574,2%
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	16 485	25 784	156,4%	13 278	20 865	157,1%
7.	COMPENSA SA	54 942	98 559	179,4%	42 787	78 827	184,2%
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	-100 778	14 227	X	-100 920	14 641	X
9.	CUPRUM T.U.W.	3 382	3 383	100,0%	2 720	2 850	104,8%
10.	D.A.S. SA	306	16	5,2%	306	16	5,2%
11.	ERGO HESTIA SA	229 855	180 604	78,6%	181 042	142 702	78,8%
12.	EULER HERMES SA	2 191	-6 723	X	482	-5 717	X
13.	EUROPA SA	69 603	41 126	59,1%	55 472	33 016	59,5%
14.	GENERALI SA	32 665	93 468	286,1%	25 395	94 897	373,7%
15.	GOTHAER SA	-36 005	2 378	X	-34 104	2 763	X
16.	INTER POLSKA SA	5 525	6 110	110,6%	4 742	5 208	109,8%
17.	INTERRISK SA	70 514	113 956	161,6%	53 275	90 626	170,1%
18.	KUKE SA	-8 962	5 216	X	-8 303	3 476	X
19.	LINK4 SA	15 108	23 677	156,7%	15 108	23 677	156,7%
20.	ZDROWIE SA	-1 560	-4 523	X	-1 535	-4 474	X
21.	MTU SA	46 401	9 955	21,5%	35 274	7 755	22,0%
22.	PARTNER SA	-4	374	X	-20	346	X
23.	POCZTOWE T.U.W.	109	-1 054	X	109	-1 054	X
24.	PTR SA	2 078	-17 791	X	1 056	-15 621	X
25.	PZU SA	2 919 644	5 435 728	186,2%	2 580 720	5 127 312	198,7%
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	-19 744	-18 270	X	-19 744	-18 270	X
27.	SKOK T.U.W.	79 423	35 423	44,6%	63 238	27 943	44,2%
28.	TUW T.U.W.	37 201	48 514	130,4%	29 656	38 150	128,6%
29.	TUZ T.U.W.	4 939	2 114	42,8%	4 640	1 674	36,1%
30.	UNIQA SA	12 497	17 625	141,0%	7 197	11 455	159,2%
31.	WARTA SA	302 599	310 489	102,6%	262 735	244 470	93,0%
	Ogółem	3 878 940	6 641 968	171,2%	3 332 784	6 139 758	184,2%

4.1.8. Reasekuracja

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Udział reasekuratorów w składce brutto		Dynamika 13/12	Udział reasekuratorów w składce brutto (%)		
		2012	2013		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	888 687	441 057	49,6%	2,4%	1,4%	-1,0
2.	Dział II	3 708 512	3 767 628	101,6%	14,1%	14,2%	0,1
	Suma	4 597 198	4 208 685	91,5%	7,3%	7,3%	0,0

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w składce brutto		Dynamika 13/12	Udział reasekuratorów w składce brutto (%)		
		2012	2013		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	910	829	91,1%	0,1%	0,1%	0,0
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	52 490	1 029	2,0%	3,0%	0,2%	-2,8
3.	AMPLICO LIFE SA	34 374	47 061	136,9%	2,0%	2,4%	0,4
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	6 723	6 998	104,1%	0,4%	0,4%	0,0
5.	AXA ŻYCIE SA	4 550	3 929	86,3%	0,5%	0,3%	-0,2
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	507 092	209 318	41,3%	13,9%	12,4%	-1,5
7.	BZ WBK-AVIVA TUŃŻ SA	30	663	2 210,0%	0,0%	0,1%	0,1
8.	CARDIF POLSKA SA	610	575	94,3%	0,2%	0,2%	0,0
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	22 192	16 895	76,1%	3,4%	2,9%	-0,5
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	635	1 056	166,3%	1,4%	1,9%	0,5
11.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	20 453	19 694	96,3%	2,8%	3,6%	0,8
12.	EUROPA ŻYCIE SA	1 873	91	4,9%	0,1%	0,0%	-0,1
13.	GENERALI ŻYCIE SA	32 242	40 464	125,5%	3,4%	4,3%	0,9
14.	ING SA	109 930	4 864	4,4%	6,2%	0,2%	-6,0
15.	INTER-ŻYCIE SA	107	568	530,8%	2,6%	7,7%	5,1
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	2 494	3 207	128,6%	25,2%	24,4%	-0,8
17.	NORDEA TUŃŻ SA	1 641	1 611	98,2%	0,1%	0,1%	0,0
18.	OPEN LIFE SA	170	362	X	0,0%	0,0%	0,0
19.	POLISA-ŻYCIE SA	106	108	101,9%	0,1%	0,1%	0,0
20.	PRAMERICA SA	3 843	4 443	115,6%	2,2%	2,4%	0,2
21.	PZU ŻYCIE SA	2 750	2 906	105,7%	0,0%	0,0%	0,0
22.	REJENT LIFE T.U.W.	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	243	296	121,5%	0,7%	0,7%	0,0
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	954	866	90,8%	0,2%	0,2%	0,0
25.	SKOK ŻYCIE SA	29	37	129,5%	0,0%	0,0%	0,0
26.	UNIQA ŻYCIE SA	4 240	4 560	107,5%	1,3%	1,2%	-0,1
27.	WARTA TUŃŻ SA	78 003	68 627	88,0%	2,6%	3,1%	0,5
	Ogółem	888 687	441 057	49,6%	2,4%	1,4%	-1,0

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w składce brutto		Dynamika 13/12	Udział reasekuratorów w składce brutto [%]		
		2012	2013		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	310 064	339 267	109,4%	17,5%	18,9%	1,4
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	35 667	35 201	98,7%	9,7%	9,4%	-0,3
3.	AXA SA	102 578	103 389	100,8%	55,7%	40,0%	-15,7
4.	BENEFIA SA	55 764	52 653	94,4%	20,2%	20,4%	0,2
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	76 477	72 800	95,2%	40,0%	36,7%	-3,3
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	593	747	126,0%	0,4%	0,5%	0,1
7.	COMPENSA SA	276 491	268 013	96,9%	25,2%	25,7%	0,5
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	144 249	167 721	116,3%	38,4%	48,4%	10,0
9.	CUPRUM T.U.W.	852	1 239	145,4%	2,3%	2,1%	-0,2
10.	D.A.S. SA	11 162	11 336	101,6%	60,0%	60,0%	0,0
11.	ERGO HESTIA SA	271 419	327 320	120,6%	9,9%	10,9%	1,0
12.	EULER HERMES SA	186 165	191 215	102,7%	65,8%	69,4%	3,6
13.	EUROPA SA	10 831	9 343	86,3%	2,9%	1,3%	-1,6
14.	GENERALI SA	520 809	486 443	93,4%	49,3%	50,1%	0,8
15.	GOTHAER SA	115 134	104 854	91,1%	22,8%	20,9%	-1,9
16.	INTER POLSKA SA	15 643	14 587	93,2%	13,7%	12,4%	-1,3
17.	INTERRISK SA	340 869	341 152	100,1%	30,3%	31,5%	1,2
18.	KUKE SA	21 390	18 993	88,8%	50,0%	46,5%	-3,5
19.	LINK4 SA	7 393	9 366	126,7%	2,3%	2,5%	0,2
20.	ZDROWIE SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
21.	MTU SA	6 728	5 368	79,8%	0,9%	0,8%	-0,1
22.	PARTNER SA	0	622	X	0,0%	18,6%	18,6
23.	POCZTOWE T.U.W.	21 010	22 634	107,7%	44,5%	27,5%	-17,0
24.	PTR SA	66 709	49 231	73,8%	18,3%	15,1%	-3,2
25.	PZU SA	198 596	204 029	102,7%	2,3%	2,5%	0,2
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	9 153	7 922	86,6%	16,6%	16,0%	-0,6
27.	SKOK T.U.W.	93	62	67,0%	0,0%	0,0%	0,0
28.	TUW T.U.W.	70 253	71 955	102,4%	15,7%	14,8%	-0,9
29.	TUZ T.U.W.	42 118	73 282	174,0%	20,4%	28,0%	7,6
30.	UNIQA SA	464 616	453 533	97,6%	40,3%	40,6%	0,3
31.	WARTA SA	325 687	323 350	99,3%	9,3%	9,5%	0,2
	Ogółem	3 708 512	3 767 628	101,6%	14,1%	14,2%	0,1

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		Dynamika 13/12	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto [%]		
		2012	2013		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	541 534	488 376	90,2%	2,1%	2,1%	0,0
2.	Dział II	2 336 358	2 450 795	104,9%	16,6%	17,9%	1,3
	Ogółem	2 877 892	2 939 171	102,1%	7,2%	8,0%	0,8

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		Dynamika 13/12	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto [%]		
		2012	2013		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	126	639	505,4%	0,0%	0,1%	0,1
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	14 437	18 624	129,0%	1,1%	2,1%	1,0
3.	AMPLICO LIFE SA	30 411	5 687	18,7%	3,3%	0,6%	-2,7
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	2 406	4 492	186,7%	0,2%	0,3%	0,1
5.	AXA ŻYCIE SA	2 541	1 115	43,9%	0,6%	0,2%	-0,4
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	332 650	282 902	85,0%	12,3%	14,6%	2,3
7.	BZ WBK-AVIVA TUŃŻ SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
8.	CARDIF POLSKA SA	76	192	252,3%	0,2%	0,2%	0,0
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	6 070	4 772	78,6%	1,3%	1,1%	-0,2
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	127	14	11,0%	0,8%	0,1%	-0,7
11.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	4 127	5 909	143,2%	1,3%	2,0%	0,7
12.	EUROPA ŻYCIE SA	407	394	96,7%	0,0%	0,0%	0,0
13.	GENERALI ŻYCIE SA	17 681	26 295	148,7%	3,0%	7,7%	4,7
14.	ING SA	88 111	79 682	90,4%	5,9%	4,9%	-1,0
15.	INTER-ŻYCIE SA	0	201	X	0,0%	4,2%	4,2
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	682	874	128,2%	42,7%	50,3%	7,6
17.	NORDEA TUŃŻ SA	558	576	103,1%	0,0%	0,1%	0,1
18.	OPEN LIFE SA	0	31	X	0,0%	0,0%	0,0
19.	POLISA-ŻYCIE SA	0	1	X	0,0%	0,0%	0,0
20.	PRAMERICA SA	842	635	75,4%	1,8%	1,2%	-0,6
21.	PZU ŻYCIE SA	121	164	135,5%	0,0%	0,0%	0,0
22.	REJENT LIFE T.U.W.	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	47	37	77,1%	0,3%	0,3%	0,0
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	562	222	39,5%	0,2%	0,1%	-0,1
25.	SKOK ŻYCIE SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
26.	UNIQA ŻYCIE SA	328	800	244,2%	0,1%	0,5%	0,4
27.	WARTA TUŃŻ SA	39 223	54 119	138,0%	1,8%	2,3%	0,5
	Ogółem	541 534	488 376	90,2%	2,1%	2,1%	0,0

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		Dynamika 13/12	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto [%]		
		2012	2013		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	289 790	186 768	64,4%	24,6%	17,0%	-7,6
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	44 548	29 746	66,8%	20,5%	14,4%	-6,1
3.	AXA SA	39 890	37 468	93,9%	50,5%	48,0%	-2,5
4.	BENEFIA SA	25 448	27 970	109,9%	16,4%	18,9%	2,5
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	40 250	52 162	129,6%	65,9%	68,0%	2,1
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	6	0	X	0,0%	0,0%	0,0
7.	COMPENSA SA	127 248	136 933	107,6%	22,3%	22,9%	0,6
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	243 166	61 530	25,3%	50,5%	38,0%	-12,5
9.	CUPRUM T.U.W.	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
10.	D.A.S. SA	2 599	3 032	116,6%	60,0%	60,0%	0,0
11.	ERGO HESTIA SA	91 714	133 166	145,2%	7,5%	9,4%	1,9
12.	EULER HERMES SA	178 179	205 252	115,2%	75,7%	74,3%	-1,4
13.	EUROPA SA	12 831	6 555	51,1%	32,0%	16,3%	-15,7
14.	GENERALI SA	205 899	470 547	228,5%	41,6%	86,2%	44,6
15.	GOTHAER SA	74 106	80 512	108,6%	25,5%	26,1%	0,6
16.	INTER POLSKA SA	6 892	7 424	107,7%	19,5%	22,1%	2,6
17.	INTERRISK SA	226 104	230 210	101,8%	33,4%	36,1%	2,7
18.	KUKE SA	16 750	19 905	118,8%	43,8%	45,3%	1,5
19.	LINK4 SA	2 347	4 877	207,8%	1,3%	2,3%	1,0
20.	ZDROWIE SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
21.	MTU SA	793	2 696	340,0%	0,2%	0,6%	0,4
22.	PARTNER SA	23	-1	X	12,3%	0,0%	-12,3
23.	POCZTOWE T.U.W.	16 692	13 230	79,3%	62,6%	51,4%	-11,2
24.	PTR SA	26 114	23 274	89,1%	12,6%	13,9%	1,3
25.	PZU SA	123 538	267 027	216,1%	2,7%	6,2%	3,5
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	3 008	2 032	67,6%	8,5%	6,8%	-1,7
27.	SKOK T.U.W.	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
28.	TUW T.U.W.	50 247	27 003	53,7%	21,0%	10,6%	-10,4
29.	TUZ T.U.W.	15 693	26 214	167,0%	25,9%	31,2%	5,3
30.	UNIQA SA	234 751	228 700	97,4%	38,9%	39,1%	0,2
31.	WARTA SA	237 731	166 562	70,1%	12,4%	8,9%	-3,5
	Ogółem	2 336 358	2 450 795	104,9%	16,6%	17,9%	1,3

Reasekuracja czynna – składka przypisana brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Składka przypisana brutto		Dynamika 13/12	Udział reasekuracji czynnej w składce przypisanej brutto (%)		
		2012	2013		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	28 548	23 100	80,9%	0,1%	0,1%	0,0
2.	Dział II	603 764	673 592	111,6%	2,3%	2,5%	0,2
	Ogółem	632 312	696 691	110,2%	1,0%	1,2%	0,2

Reasekuracja czynna – odszkodowania i świadczenia brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Odszkodowania i świadczenia brutto z reasekuracji czynnej		Dynamika 13/12	Udział odszkodowań i świadczeń brutto z reasekuracji czynnej w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		
		2012	2013		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	12 337	8 972	72,7%	0,0%	0,0%	0,0
2.	Dział II	268 739	299 041	111,3%	1,9%	2,2%	0,3
	Ogółem	281 076	308 014	109,6%	0,7%	0,8%	0,1

4.2. WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZYCIELI

4.2.1. Współczynnik retencji i współczynnik zatrzymania odszkodowań

Współczynnik retencji

Lp.	Dział	Współczynnik retencji		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	97,6%	98,6%	1,0
2.	Dział II	85,9%	85,8%	-0,1
	Ogółem	92,7%	92,7%	0,0

Współczynnik retencji w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik retencji		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	99,9%	99,9%	0,0
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	97,0%	99,8%	2,8
3.	AMPLICO LIFE SA	98,0%	97,6%	-0,4
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	99,6%	99,6%	0,0
5.	AXA ŻYCIE SA	99,5%	99,7%	0,2
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	86,1%	87,6%	1,5
7.	BZ WBK-AVIVA TUŃŻ SA	100,0%	99,9%	-0,1
8.	CARDIF POLSKA SA	99,8%	99,8%	0,0
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	96,6%	97,1%	0,5
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	98,6%	98,1%	-0,5
11.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	97,2%	96,4%	-0,8
12.	EUROPA ŻYCIE SA	99,9%	100,0%	0,1
13.	GENERALI ŻYCIE SA	96,6%	95,7%	-0,9
14.	ING SA	93,8%	99,8%	6,0
15.	INTER-ŻYCIE SA	97,4%	92,3%	-5,1
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	74,8%	75,6%	0,8
17.	NORDEA TUŃŻ SA	99,9%	99,9%	0,0
18.	OPEN LIFE SA	100,0%	100,0%	0,0
19.	POLISA-ŻYCIE SA	99,9%	99,9%	0,0
20.	PRAMERICA SA	97,8%	97,6%	-0,2
21.	PZU ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
22.	REJENT LIFE T.U.W.	100,0%	100,0%	0,0
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	99,3%	99,3%	0,0
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	99,8%	99,8%	0,0
25.	SKOK ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
26.	UNIQA ŻYCIE SA	98,7%	98,8%	0,1
27.	WARTA TUŃŻ SA	97,4%	96,9%	-0,5
	Ogółem	97,6%	98,6%	1,0

Współczynnik retencji w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik retencji		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	82,5%	81,1%	-1,4
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	90,3%	90,6%	0,3
3.	AXA SA	44,3%	60,0%	15,7
4.	BENEFIA SA	79,8%	79,6%	-0,2
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	60,0%	63,3%	3,3
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	99,6%	99,5%	-0,1
7.	COMPENSA SA	74,8%	74,3%	-0,5
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	61,6%	51,6%	-10,0
9.	CUPRUM T.U.W.	97,7%	97,9%	0,2
10.	D.A.S. SA	40,0%	40,0%	0,0
11.	ERGO HESTIA SA	90,1%	89,1%	-1,0
12.	EULER HERMES SA	34,2%	30,6%	-3,6
13.	EUROPA SA	97,1%	98,7%	1,6
14.	GENERALI SA	50,7%	49,9%	-0,8
15.	GOthaER SA	77,2%	79,1% ^x	1,9
16.	INTER POLSKA SA	86,3%	87,6%	1,3
17.	INTERRISK SA	69,7%	68,5%	-1,2
18.	KUKE SA	50,0%	53,5%	3,5
19.	LINK4 SA	97,7%	97,5%	-0,2
20.	ZDROWIE SA	100,0%	100,0%	0,0
21.	MTU SA	99,1%	99,2%	0,1
22.	PARTNER SA	100,0%	81,4%	-18,6
23.	POCZTOWE T.U.W.	55,5%	72,5%	17,0
24.	PTR SA	81,7%	84,9%	3,2
25.	PZU SA	97,7%	97,5%	-0,2
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	83,4%	84,0%	0,6
27.	SKOK T.U.W.	100,0%	100,0%	0,0
28.	TUW T.U.W.	84,3%	85,2%	0,9
29.	TUZ T.U.W.	79,6%	72,0%	-7,6
30.	UNIQA SA	59,7%	59,4%	-0,3
31.	WARTA SA	90,7%	90,5%	-0,2
	Ogółem	85,9%	85,8%	-0,1

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Współczynnik zatrzymania odszkodowań

Lp.	Dział	Współczynnik zatrzymania odszkodowań		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	97,9%	97,9%	0,0
2.	Dział II	83,4%	82,1%	-1,3
	Ogółem	92,8%	92,0%	-0,8

Współczynnik zatrzymania odszkodowań w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik zatrzymania odszkodowań		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	100,0%	99,9%	-0,1
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	98,9%	97,9%	-1,0
3.	AMPLICO LIFE SA	96,7%	99,4%	2,7
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	99,8%	99,7%	-0,1
5.	AXA ŻYCIE SA	99,4%	99,8%	0,4
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	87,7%	85,4%	-2,3
7.	BZ WBK-AVIVA TUnŻ SA	100,0%	100,0%	0,0
8.	CARDIF POLSKA SA	99,8%	99,8%	0,0
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	98,7%	98,9%	0,2
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	99,2%	99,9%	0,7
11.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	98,7%	98,0%	-0,7
12.	EUROPA ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
13.	GENERALI ŻYCIE SA	97,0%	92,3%	-4,7
14.	ING SA	94,1%	95,1%	1,0
15.	INTER-ŻYCIE SA	100,0%	95,8%	-4,2
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	57,3%	49,7%	-7,6
17.	NORDEA TUnŻ SA	100,0%	99,9%	-0,1
18.	OPEN LIFE SA	100,0%	100,0%	0,0
19.	POLISA-ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
20.	PRAMERICA SA	98,2%	98,8%	0,6
21.	PZU ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
22.	REJENT LIFE T.U.W.	100,0%	100,0%	0,0
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	99,7%	99,7%	0,0
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	99,8%	99,9%	0,1
25.	SKOK ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
26.	UNIQA ŻYCIE SA	99,9%	99,5%	-0,4
27.	WARTA TUnŻ SA	98,2%	97,7%	-0,5
	Ogółem	97,9%	97,9%	0,0

Współczynnik zatrzymania odszkodowań w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik zatrzymania odszkodowań		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	75,4%	83,0%	7,6
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	79,5%	85,6%	6,1
3.	AXA SA	49,5%	52,0%	2,5
4.	BENEFIA SA	83,6%	81,1%	-2,5
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	34,1%	32,0%	-2,1
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	100,0%	100,0%	0,0
7.	COMPENSA SA	77,7%	77,1%	-0,6
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	49,5%	62,0%	12,5
9.	CUPRUM T.U.W.	100,0%	100,0%	0,0
10.	D.A.S. SA	40,0%	40,0%	0,0
11.	ERGO HESTIA SA	92,5%	90,6%	-1,9
12.	EULER HERMES SA	24,3%	25,7%	1,4
13.	EUROPA SA	68,0%	83,7%	15,7
14.	GENERALI SA	58,4%	13,8%	-44,6
15.	GOTHAER SA	74,5%	73,9%	-0,6
16.	INTER POLSKA SA	80,5%	77,9%	-2,6
17.	INTERRISK SA	66,6%	63,9%	-2,7
18.	KUKE SA	56,2%	54,7%	-1,5
19.	LINK4 SA	98,7%	97,7%	-1,0
20.	ZDROWIE SA	100,0%	100,0%	0,0
21.	MTU SA	99,8%	99,4%	-0,4
22.	PARTNER SA	87,7%	100,0%	12,3
23.	POCZTOWE T.U.W.	37,4%	48,6%	11,2
24.	PTR SA	87,4%	86,1%	-1,3
25.	PZU SA	97,3%	93,8%	-3,5
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	91,5%	93,2%	1,7
27.	SKOK T.U.W.	100,0%	100,0%	0,0
28.	TUW T.U.W.	79,0%	89,4%	10,4
29.	TUZ T.U.W.	74,1%	68,8%	-5,3
30.	UNIQA SA	61,1%	60,9%	-0,2
31.	WARTA SA	87,6%	91,1%	3,5
	Ogółem	83,4%	82,1%	-1,3

4.2.2. Współczynnik szkodowości

Współczynnik szkodowości brutto

Lp.	Dział	Współczynnik szkodowości brutto		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	71,6%	75,0%	3,4
2.	Dział II	67,0%	61,3%	-5,7
	Ogółem	69,7%	68,8%	-0,9

Współczynnik szkodowości brutto w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości brutto		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	105,4%	76,8%	-28,6
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	73,8%	168,8%	95,0
3.	AMPLICO LIFE SA	55,3%	54,5%	-0,8
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	84,8%	84,5%	-0,3
5.	AXA ŻYCIE SA	43,1%	45,2%	2,1
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	75,1%	113,3%	38,2
7.	BZ WBK-AVIVA TUnŻ SA	42,4%	116,3%	73,9
8.	CARDIF POLSKA SA	8,3%	47,5%	39,2
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	75,0%	76,6%	1,6
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	38,8%	30,7%	-8,1
11.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	45,9%	52,3%	6,4
12.	EUROPA ŻYCIE SA	101,3%	115,9%	14,6
13.	GENERALI ŻYCIE SA	61,2%	38,2%	-23,0
14.	ING SA	86,2%	79,3%	-6,9
15.	INTER-ŻYCIE SA	77,2%	75,3%	-1,9
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	23,7%	8,8%	-14,9
17.	NORDEA TUnŻ SA	99,4%	65,1%	-34,3
18.	OPEN LIFE SA	10,6%	36,6%	26,0
19.	POLISA-ŻYCIE SA	77,8%	81,7%	3,9
20.	PRAMERICA SA	28,6%	29,1%	0,5
21.	PZU ŻYCIE SA	85,2%	70,7%	-14,5
22.	REJENT LIFE T.U.W.	33,7%	46,9%	13,2
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	39,2%	31,9%	-7,3
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	65,4%	61,2%	-4,2
25.	SKOK ŻYCIE SA	34,5%	31,6%	-2,9
26.	UNIQA ŻYCIE SA	83,1%	43,6%	-39,5
27.	WARTA TUnŻ SA	70,5%	106,8%	36,3
	Ogółem	71,6%	75,0%	3,4

Współczynnik szkodowości brutto w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości brutto		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	70,3%	61,2%	-9,1
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	79,8%	67,1%	-12,7
3.	AXA SA	67,0%	54,5%	-12,5
4.	BENEFIA SA	67,3%	65,4%	-1,9
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	44,4%	44,8%	0,5
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	16,8%	14,1%	-2,7
7.	COMPENSA SA	70,4%	67,5%	-2,9
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	147,1%	54,6%	-92,5
9.	CUPRUM T.U.W.	11,7%	38,9%	27,2
10.	D.A.S. SA	29,3%	35,9%	6,6
11.	ERGO HESTIA SA	61,9%	58,6%	-3,3
12.	EULER HERMES SA	107,0%	106,2%	-0,8
13.	EUROPA SA	15,4%	12,6%	-2,8
14.	GENERALI SA	63,2%	66,1%	2,9
15.	GOTHAER SA	77,1%	66,7%	-10,4
16.	INTER POLSKA SA	53,1%	50,6%	-2,5
17.	INTERRISK SA	64,6%	63,6%	-1,0
18.	KUKE SA	126,5%	63,3%	-63,2
19.	LINK4 SA	63,2%	62,3%	-0,9
20.	ZDROWIE SA	76,7%	86,5%	9,8
21.	MTU SA	75,9%	80,8%	4,9
22.	PARTNER SA	-11,8%	54,9%	66,7
23.	POCZTOWE T.U.W.	61,4%	59,1%	-2,3
24.	PTR SA	88,4%	83,8%	-4,6
25.	PZU SA	66,4%	60,2%	-6,2
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	66,9%	65,6%	-1,3
27.	SKOK T.U.W.	12,4%	10,0%	-2,4
28.	TUW T.U.W.	71,7%	70,7%	-1,0
29.	TUZ T.U.W.	46,3%	52,2%	5,9
30.	UNIQA SA	69,1%	64,7%	-4,4
31.	WARTA SA	65,9%	62,4%	-3,5
	Ogółem	67,0%	61,3%	-5,7

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Współczynnik szkodowości netto

Lp.	Dział	Współczynnik szkodowości netto		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	71,8%	74,5%	2,7
2.	Dział II	64,3%	60,8%	-3,5
	Ogółem	68,9%	68,8%	-0,1

Współczynnik szkodowości netto w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości netto		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	105,5%	76,8%	-28,7
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	75,2%	165,1%	89,9
3.	AMPLICO LIFE SA	54,6%	55,6%	1,0
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	85,0%	84,4%	-0,6
5.	AXA ŻYCIE SA	42,9%	45,4%	2,5
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	76,5%	110,4%	33,9
7.	BZ WBK-AVIVA TUnŻ SA	42,4%	116,4%	74,0
8.	CARDIF POLSKA SA	8,4%	47,5%	39,1
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	76,4%	78,2%	1,8
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	38,9%	31,0%	-7,9
11.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	46,5%	53,1%	6,6
12.	EUROPA ŻYCIE SA	101,1%	116,0%	14,9
13.	GENERALI ŻYCIE SA	61,6%	36,2%	-25,4
14.	ING SA	86,5%	75,8%	-10,7
15.	INTER-ŻYCIE SA	79,4%	78,6%	-0,8
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	15,7%	7,0%	-8,7
17.	NORDEA TUnŻ SA	99,4%	65,2%	-34,2
18.	OPEN LIFE SA	10,6%	36,6%	26,0
19.	POLISA-ŻYCIE SA	77,8%	81,8%	4,0
20.	PRAMERICA SA	28,5%	29,5%	1,0
21.	PZU ŻYCIE SA	85,2%	70,7%	-14,5
22.	REJENT LIFE T.U.W.	33,7%	46,9%	13,2
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	39,3%	32,0%	-7,3
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	65,5%	61,2%	-4,3
25.	SKOK ŻYCIE SA	34,5%	31,6%	-2,9
26.	UNIQA ŻYCIE SA	84,0%	43,9%	-40,1
27.	WARTA TUnŻ SA	71,2%	108,2%	37,0
	Ogółem	71,8%	74,5%	2,7

Współczynnik szkodowości netto w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości netto		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	65,3%	64,2%	-1,1
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	61,4%	61,9%	0,5
3.	AXA SA	72,4%	54,6%	-17,8
4.	BENEFIA SA	68,6%	63,0%	-5,6
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	25,3%	22,8%	-2,5
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	16,8%	14,2%	-2,6
7.	COMPENSA SA	70,3%	64,2%	-6,1
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	111,9%	55,7%	-56,2
9.	CUPRUM T.U.W.	12,2%	39,7%	27,5
10.	D.A.S. SA	29,3%	35,9%	6,6
11.	ERGO HESTIA SA	60,2%	57,9%	-2,3
12.	EULER HERMES SA	111,7%	80,9%	-30,8
13.	EUROPA SA	10,5%	12,2%	1,7
14.	GENERALI SA	65,1%	66,8%	1,7
15.	GOthaER SA	70,2%	60,4%	-9,8
16.	INTER POLSKA SA	50,6%	50,8%	0,2
17.	INTERRISK SA	58,9%	59,8%	0,9
18.	KUKE SA	129,2%	65,9%	-63,3
19.	LINK4 SA	63,8%	60,1%	-3,7
20.	ZDROWIE SA	76,7%	86,5%	9,8
21.	MTU SA	74,2%	80,7%	6,5
22.	PARTNER SA	22,5%	54,6%	32,1
23.	POCZTOWE T.U.W.	57,6%	56,2%	-1,4
24.	PTR SA	95,4%	87,7%	-7,7
25.	PZU SA	66,1%	61,5%	-4,6
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	71,2%	66,5%	-4,7
27.	SKOK T.U.W.	12,4%	10,0%	-2,4
28.	TUW T.U.W.	70,7%	68,8%	-1,9
29.	TUZ T.U.W.	43,3%	46,6%	3,3
30.	UNIQA SA	66,8%	63,9%	-2,9
31.	WARTA SA	64,5%	64,1%	-0,4
	Ogółem	64,3%	60,8%	-3,5

4.2.3. Poziom rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Poziom rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto do składki przypisanej brutto

Lp.	Dział	Poziom rezerw		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	223,0%	267,8%	44,8
2.	Dział II	152,6%	161,9%	9,3
	Ogółem	193,5%	219,1%	25,6

Poziom rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto do składki przypisanej brutto w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Poziom rezerw		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	566,2%	455,6%	-110,6
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	155,2%	427,9%	272,7
3.	AMPLICO LIFE SA	400,0%	358,9%	-41,1
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	696,7%	694,7%	-2,0
5.	AXA ŻYCIE SA	295,4%	269,1%	-26,3
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	38,8%	59,7%	20,9
7.	BZ WBK-AVIVA TUnŻ SA	184,0%	165,6%	-18,4
8.	CARDIF POLSKA SA	72,8%	59,7%	-13,1
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	130,6%	154,6%	24,0
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	67,5%	64,4%	-3,1
11.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	110,6%	135,2%	24,6
12.	EUROPA ŻYCIE SA	134,8%	122,0%	-12,8
13.	GENERALI ŻYCIE SA	232,0%	290,5%	58,5
14.	ING SA	453,4%	408,5%	-44,9
15.	INTER-ŻYCIE SA	235,0%	147,0%	-88,0
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	76,8%	71,1%	-5,7
17.	NORDEA TUnŻ SA	149,2%	206,9%	57,7
18.	OPEN LIFE SA	98,7%	183,5%	84,8
19.	POLISA-ŻYCIE SA	33,4%	23,5%	-9,9
20.	PRAMERICA SA	173,3%	189,7%	16,4
21.	PZU ŻYCIE SA	238,7%	260,8%	22,1
22.	REJENT LIFE T.U.W.	1 427,9%	1 473,4%	45,5
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	29,7%	27,3%	-2,4
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	422,4%	432,6%	10,2
25.	SKOK ŻYCIE SA	107,7%	123,0%	15,3
26.	UNIQA ŻYCIE SA	95,7%	123,4%	27,7
27.	WARTA TUnŻ SA	116,9%	148,6%	31,7
	Ogółem	223,0%	267,8%	44,8

Poziom rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto do składki przypisanej brutto w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Poziom rezerw		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	126,6%	125,3%	-1,3
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	123,3%	133,8%	10,5
3.	AXA SA	117,7%	116,4%	-1,3
4.	BENEFIA SA	107,8%	126,2%	18,4
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	93,7%	95,4%	1,7
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	137,2%	152,5%	15,3
7.	COMPENSA SA	134,8%	152,7%	17,9
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	82,9%	95,6%	12,7
9.	CUPRUM T.U.W.	26,2%	39,0%	12,8
10.	D.A.S. SA	104,4%	113,7%	9,3
11.	ERGO HESTIA SA	141,5%	145,4%	3,9
12.	EULER HERMES SA	136,7%	139,1%	2,4
13.	EUROPA SA	178,6%	135,9%	-42,7
14.	GENERALI SA	132,2%	153,4%	21,2
15.	GOthaER SA	131,9%	139,2%	7,3
16.	INTER POLSKA SA	123,3%	142,3%	19,0
17.	INTERRISK SA	142,7%	150,8%	8,1
18.	KUKE SA	224,3%	182,0%	-42,3
19.	LINK4 SA	132,6%	121,3%	-11,3
20.	ZDROWIE SA	56,5%	58,5%	2,0
21.	MTU SA	118,7%	143,9%	25,2
22.	PARTNER SA	138,5%	241,6%	103,1
23.	POCZTOWE T.U.W.	141,2%	124,7%	-16,5
24.	PTR SA	142,0%	189,5%	47,5
25.	PZU SA	186,6%	198,9%	12,3
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	65,5%	77,0%	11,5
27.	SKOK T.U.W.	167,4%	170,8%	3,4
28.	TUW T.U.W.	89,3%	101,6%	12,3
29.	TUZ T.U.W.	74,2%	84,7%	10,5
30.	UNIQA SA	120,5%	136,4%	15,8
31.	WARTA SA	164,9%	178,5%	13,6
	Ogółem	152,6%	161,9%	9,3

4.2.4. Rentowność kapitałów własnych

Rentowność kapitałów własnych

Lp.	Dział	Rentowność kapitałów własnych		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	20,1%	22,0%	1,9
2.	Dział II	15,6%	29,5%	13,9
	Ogółem	17,4%	26,7%	9,3

Rentowność kapitałów własnych w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność kapitałów własnych		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	4,7%	4,9%	0,2
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	14,9%	12,5%	-2,4
3.	AMPLICO LIFE SA	10,7%	11,6%	0,9
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	40,5%	35,2%	-5,3
5.	AXA ŻYCIE SA	-6,5%	-1,4%	5,1
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	-54,2%	-49,6%	4,6
7.	BZ WBK-AVIVA TUnŻ SA	25,1%	23,8%	-1,3
8.	CARDIF POLSKA SA	28,8%	23,2%	-5,6
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	10,5%	10,5%	0,0
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	5,6%	18,6%	13,0
11.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	16,5%	11,3%	-5,2
12.	EUROPA ŻYCIE SA	9,3%	9,8%	0,5
13.	GENERALI ŻYCIE SA	4,3%	-0,7%	-5,0
14.	ING SA	20,1%	12,8%	-7,3
15.	INTER-ŻYCIE SA	2,3%	-2,6%	-4,9
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	-3,5%	0,6%	4,1
17.	NORDEA TUnŻ SA	-3,3%	4,2%	7,5
18.	OPEN LIFE SA	23,5%	19,4%	-4,1
19.	POLISA-ŻYCIE SA	1,6%	16,5%	14,9
20.	PRAMERICA SA	6,4%	1,9%	-4,5
21.	PZU ŻYCIE SA	27,5%	38,2%	10,7
22.	REJENT LIFE T.U.W.	9,4%	5,1%	-4,3
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	-10,0%	-6,5%	3,5
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	0,3%	3,8%	3,5
25.	SKOK ŻYCIE SA	18,2%	18,4%	0,2
26.	UNIQA ŻYCIE SA	4,0%	2,4%	-1,6
27.	WARTA TUnŻ SA	6,7%	6,6%	-0,1
	Ogółem	20,1%	22,0%	1,9

Rentowność kapitałów własnych w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność kapitałów własnych		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	8,5%	9,5%	1,0
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	20,0%	18,9%	-1,1
3.	AXA SA	-14,2%	-6,7%	7,5
4.	BENEFIA SA	6,7%	7,8%	1,1
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	14,1%	52,5%	38,4
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	26,4%	29,4%	3,0
7.	COMPENSA SA	14,5%	25,0%	10,5
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	-240,9%	24,8%	265,7
9.	CUPRUM T.U.W.	6,4%	6,5%	0,1
10.	D.A.S. SA	2,5%	0,1%	-2,4
11.	ERGO HESTIA SA	16,9%	11,9%	-5,0
12.	EULER HERMES SA	0,7%	-9,0%	-9,7
13.	EUROPA SA	6,3%	3,5%	-2,8
14.	GENERALI SA	8,0%	29,0%	21,0
15.	GOthaER SA	-41,7%	3,5%	45,2
16.	INTER POLSKA SA	11,1%	10,9%	-0,2
17.	INTERRISK SA	14,1%	22,1%	8,0
18.	KUKE SA	-5,8%	2,4%	8,2
19.	LINK4 SA	14,9%	21,4%	6,5
20.	ZDROWIE SA	-14,2%	-39,6%	-25,4
21.	MTU SA	18,8%	4,1%	-14,7
22.	PARTNER SA	-0,1%	1,9%	2,0
23.	POCZTOWE T.U.W.	0,6%	-6,0%	-6,6
24.	PTR SA	0,5%	-7,4%	-7,9
25.	PZU SA	19,2%	41,7%	22,5
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	-97,4%	-73,5%	23,9
27.	SKOK T.U.W.	18,2%	7,3%	-10,9
28.	TUW T.U.W.	29,6%	25,9%	-3,7
29.	TUZ T.U.W.	13,9%	4,2%	-9,7
30.	UNIQA SA	2,4%	3,8%	1,4
31.	WARTA SA	13,7%	12,5%	-1,2
	Ogółem	15,6%	29,5%	13,9

4.2.5. Rentowność aktywów

Rentowność majątku

Lp.	Dział	Rentowność majątku		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	3,0%	2,8%	-0,2
2.	Dział II	5,3%	9,3%	4,0
	Ogółem	3,9%	5,3%	1,4

Rentowność majątku w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność majątku		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	0,4%	0,4%	0,0
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	2,0%	1,9%	-0,1
3.	AMPLICO LIFE SA	2,1%	2,1%	0,0
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	3,9%	3,7%	-0,2
5.	AXA ŻYCIE SA	-1,3%	-0,2%	1,1
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	-3,3%	-2,5%	0,8
7.	BZ WBK-AVIVA TUŃŻ SA	1,3%	1,5%	0,2
8.	CARDIF POLSKA SA	6,7%	6,8%	0,1
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	2,0%	1,8%	-0,2
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	2,4%	8,5%	6,1
11.	ERGO HESTIA STUŃŻ SA	3,2%	2,1%	-1,1
12.	EUROPA ŻYCIE SA	1,4%	2,1%	0,7
13.	GENERALI ŻYCIE SA	0,3%	0,0%	-0,3
14.	ING SA	1,7%	1,1%	-0,6
15.	INTER-ŻYCIE SA	1,5%	-1,6%	-3,1
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	-2,4%	0,4%	2,8
17.	NORDEA TUŃŻ SA	-0,2%	0,2%	0,4
18.	OPEN LIFE SA	0,6%	0,4%	-0,2
19.	POLISA-ŻYCIE SA	0,6%	7,0%	6,4
20.	PRAMERICA SA	2,2%	0,6%	-1,6
21.	PZU ŻYCIE SA	6,2%	5,9%	-0,3
22.	REJENT LIFE T.U.W.	0,2%	0,1%	-0,1
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	-5,8%	-3,4%	2,4
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	0,0%	0,4%	0,4
25.	SKOK ŻYCIE SA	3,6%	3,5%	-0,1
26.	UNIQA ŻYCIE SA	0,6%	0,2%	-0,4
27.	WARTA TUŃŻ SA	0,5%	0,5%	0,0
	Ogółem	3,0%	2,8%	-0,2

Rentowność majątku w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność majątku		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	2,3%	2,7%	0,4
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	5,6%	5,4%	-0,2
3.	AXA SA	-3,6%	-1,1%	2,5
4.	BENEFIA SA	1,3%	1,6%	0,3
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	5,4%	25,8%	20,4
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	4,8%	6,3%	1,5
7.	COMPENSA SA	2,3%	4,0%	1,7
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	-23,0%	3,4%	26,4
9.	CUPRUM T.U.W.	3,3%	2,9%	-0,4
10.	D.A.S. SA	0,9%	0,0%	-0,9
11.	ERGO HESTIA SA	3,6%	2,5%	-1,1
12.	EULER HERMES SA	0,2%	-1,7%	-1,8
13.	EUROPA SA	3,4%	1,6%	-1,7
14.	GENERALI SA	1,4%	5,0%	3,6
15.	GOthaER SA	-5,0%	0,4%	5,4
16.	INTER POLSKA SA	2,6%	2,4%	-0,2
17.	INTERRISK SA	2,7%	4,5%	1,8
18.	KUKE SA	-2,1%	0,8%	2,9
19.	LINK4 SA	2,7%	3,9%	1,2
20.	ZDROWIE SA	-5,3%	-14,9%	-9,6
21.	MTU SA	3,2%	0,7%	-2,5
22.	PARTNER SA	-0,1%	1,3%	1,4
23.	POCZTOWE T.U.W.	0,1%	-1,0%	-1,1
24.	PTR SA	0,2%	-2,0%	-2,2
25.	PZU SA	8,6%	17,0%	8,4
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	-28,2%	-24,7%	3,5
27.	SKOK T.U.W.	8,4%	3,2%	-5,2
28.	TUW T.U.W.	5,3%	5,6%	0,3
29.	TUZ T.U.W.	2,4%	0,6%	-1,8
30.	UNIQA SA	0,4%	0,6%	0,2
31.	WARTA SA	3,4%	3,0%	-0,4
32.	Ogółem	5,3%	9,3%	4,0

4.2.6. Wskaźnik zespolony

Wskaźnik zespolony

Lp.	Dział	Wskaźnik zespolony		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	89,9%	95,6%	5,7
2.	Dział II	100,5%	94,6%	−5,9
	Ogółem	94,3%	95,2%	0,9

Wskaźnik zespolony w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wskaźnik zespolony		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	138,3%	106,8%	−31,5
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	95,0%	176,6%	81,6
3.	AMPLICO LIFE SA	108,6%	107,2%	−1,4
4.	AVIVA-ŻYCIE SA	104,7%	102,4%	−2,3
5.	AXA ŻYCIE SA	70,7%	77,8%	7,1
6.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	79,9%	125,7%	45,8
7.	BZ WBK-AVIVA TUnŻ SA	51,8%	132,4%	80,6
8.	CARDIF POLSKA SA	94,0%	131,8%	37,8
9.	COMPENSA ŻYCIE SA	93,1%	94,9%	1,8
10.	CONCORDIA CAPITAL SA	94,2%	81,8%	−12,4
11.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	117,5%	117,5%	0,0
12.	EUROPA ŻYCIE SA	120,7%	155,0%	34,3
13.	GENERALI ŻYCIE SA	81,6%	58,7%	−22,9
14.	ING SA	107,3%	96,7%	−10,6
15.	INTER-ŻYCIE SA	130,2%	121,8%	−8,4
16.	MACIF ŻYCIE T.U.W.	111,7%	83,1%	−28,6
17.	NORDEA TUnŻ SA	104,8%	72,4%	−32,4
18.	OPEN LIFE SA	22,0%	46,9%	24,9
19.	POLISA-ŻYCIE SA	99,1%	98,3%	−0,8
20.	PRAMERICA SA	75,4%	76,3%	0,9
21.	PZU ŻYCIE SA	97,6%	84,2%	−13,4
22.	REJENT LIFE T.U.W.	43,1%	56,1%	13,0
23.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	108,8%	103,7%	−5,1
24.	SKANDIA ŻYCIE SA	105,0%	96,8%	−8,2
25.	SKOK ŻYCIE SA	95,8%	93,5%	−2,3
26.	UNIQA ŻYCIE SA	96,2%	57,3%	−38,9
27.	WARTA TUnŻ SA	80,7%	116,6%	35,9
	Ogółem	89,9%	95,6%	5,7

Wskaźnik zespolony w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wskaźnik zespolony		
		2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	103,6%	94,7%	-8,9
2.	AVIVA-OGÓLNE SA	112,8%	97,7%	-15,1
3.	AXA SA	97,6%	91,1%	-6,5
4.	BENEFIA SA	97,5%	98,8%	1,3
5.	BRE UBEZPIECZENIA SA	93,4%	89,5%	-3,9
6.	BZ WBK-AVIVA TUO SA	90,9%	83,4%	-7,5
7.	COMPENSA SA	99,7%	95,7%	-4,0
8.	CONCORDIA POLSKA T.U.W.	178,2%	82,6%	-95,6
9.	CUPRUM T.U.W.	23,5%	46,3%	22,8
10.	D.A.S. SA	106,6%	115,9%	9,3
11.	ERGO HESTIA SA	97,0%	94,5%	-2,5
12.	EULER HERMES SA	137,0%	140,3%	3,3
13.	EUROPA SA	87,7%	88,5%	0,8
14.	GENERALI SA	93,2%	96,9%	3,7
15.	GOTHAER SA	112,8%	104,1%	-8,7
16.	INTER POLSKA SA	100,3%	98,0%	-2,3
17.	INTERRISK SA	102,9%	101,5%	-1,4
18.	KUKE SA	180,5%	106,2%	-74,3
19.	LINK4 SA	100,7%	98,8%	-1,9
20.	ZDROWIE SA	110,6%	118,8%	8,2
21.	MTU SA	102,0%	104,8%	2,8
22.	PARTNER SA	294,5%	299,7%	5,2
23.	POCZTOWE T.U.W.	100,7%	103,2%	2,5
24.	PTR SA	108,4%	109,3%	0,9
25.	PZU SA	96,4%	89,4%	-7,0
26.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	137,6%	129,6%	-8,0
27.	SKOK T.U.W.	74,5%	86,1%	11,6
28.	TUW T.U.W.	97,6%	95,8%	-1,8
29.	TUZ T.U.W.	95,1%	99,8%	4,7
30.	UNIQA SA	103,1%	99,6%	-3,5
31.	WARTA SA	101,0%	95,4%	-5,6
	Ogółem	100,5%	94,6%	-5,9

4.3. STRUKTURA RYNKU

4.3.1. Struktura rynku 2012–2013

Składka przypisana brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Rodzaj ubezpieczeń	Składka przypisana brutto		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	Ubezpieczenia na życie	19 391 327	13 139 277	67,8%
2.	Ubezpieczenia na życie związane z UFK	12 047 058	13 051 541	108,3%
3.	Ubezpieczenia wypadkowe	4 693 057	4 829 517	102,9%
4.	Inne ubezpieczenia	244 748	243 539	99,5%
	Ogółem	36 376 187	31 263 874	85,9%

Składka przypisana brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Rodzaj ubezpieczeń	Składka przypisana brutto		Dynamika 13/12
		2012	2013	
1.	Motoryzacyjne	14 558 494	13 786 430	94,7%
2.	Rzeczowe	5 149 503	5 556 605	107,9%
3.	Osobowe	1 791 216	1 914 408	106,9%
4.	Finansowe	1 600 291	1 963 704	122,7%
5.	O.C.	1 746 348	1 859 275	106,5%
6.	M.A.T.	345 837	348 544	100,8%
7.	Pozostałe	1 058 507	1 169 849	110,5%
	Ogółem	26 250 197	26 598 813	101,3%

Struktura rynku ubezpieczeń w Polsce w %

Lp.	Zakład ubezpieczeń	2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	PZU ŻYCIE SA	14,9%	15,3%	0,4
2.	PZU SA	13,5%	14,3%	0,8
3.	WARTA SA	5,6%	5,9%	0,3
4.	ERGO HESTIA SA	4,4%	5,2%	0,8
5.	OPEN LIFE SA	5,3%	4,6%	-0,7
6.	WARTA TUnŻ SA	4,9%	3,8%	-1,1
7.	ING SA	2,8%	3,5%	0,7
8.	AMPLICO LIFE SA	2,7%	3,4%	0,7
9.	AVIVA-ŻYCIE SA	2,9%	3,2%	0,3
10.	ALLIANZ POLSKA SA	2,8%	3,1%	0,3
11.	POZOSTAŁE	40,2%	37,6%	-2,6

Struktura Działu I w %

Lp.	Zakład ubezpieczeń	2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	PZU ŻYCIE SA	25,6%	28,3%	2,7
2.	OPEN LIFE SA	9,2%	8,4%	-0,8
3.	WARTA TUŃŻ SA	8,4%	7,1%	-1,3
4.	ING SA	4,9%	6,5%	1,6
5.	AMPLICO LIFE SA	4,7%	6,4%	1,7
6.	AVIVA-ŻYCIE SA	5,0%	6,0%	1,0
7.	EUROPA ŻYCIE SA	6,7%	5,7%	-1,0
8.	BENEFIA NA ŻYCIE SA	10,0%	5,4%	-4,6
9.	NORDEA TUŃŻ SA	3,9%	4,0%	0,1
10.	AXA ŻYCIE SA	2,5%	3,8%	1,3
11.	POZOSTAŁE	19,1%	18,4%	-0,7

Struktura Działu II w %

Lp.	Zakład ubezpieczeń	2012	2013	Zmiana w p.p.
1.	PZU SA	32,2%	31,1%	-1,1
2.	WARTA SA	13,3%	12,8%	-0,5
3.	ERGO HESTIA SA	10,4%	11,3%	0,9
4.	ALLIANZ POLSKA SA	6,8%	6,8%	0,0
5.	UNIQA SA	4,4%	4,2%	-0,2
6.	INTERRISK SA	4,3%	4,1%	-0,2
7.	COMPENSA SA	4,2%	3,9%	-0,3
8.	GENERALI SA	4,0%	3,7%	-0,3
9.	EUROPA SA	1,4%	2,7%	1,3
10.	MTU SA	2,9%	2,6%	-0,3
11.	POZOSTAŁE	16,1%	17,1%	1,0

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.3.2. Rynek 2003–2013

Podstawowe wskaźniki opisujące rozwój rynku ubezpieczeń w Polsce w latach 2003–2013

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
liczba zakładów ubezpieczeń											
Dział I	37	36	33	32	31	32	30	30	28	28	27
Dział II	36	41	38	37	34	35	36	35	33	31	31
Ogółem	73	77	71	69	65	67	66	65	61	59	58
kapitały podstawowe (w tys. zł*)											
Dział I	2 555 159	2 553 274	2 668 211	2 706 023	2 724 940	2 828 814	2 836 105	3 035 620	3 017 080	2 952 354	3 184 857
Dział II	2 517 363	2 519 426	3 038 463	3 067 020	3 139 015	3 080 381	3 043 559	3 226 461	3 047 664	2 618 146	2 654 713
Ogółem	5 072 523	5 072 700	5 706 675	5 773 043	5 863 956	5 909 194	5 879 664	6 262 080	6 064 744	5 570 500	5 839 570
udział kapitału zagranicznego w kapitałach podstawowych ogółem (w %)											
	71,9%	72,1%	72,7%	75,1%	77,9%	78,6%	82,2%	77,4%	77,1%	78,1%	74,7%
składka przypisana brutto (w tys. zł*)											
Dział I	12 913 626	15 249 260	18 501 325	25 453 816	30 027 440	44 035 260	33 043 334	34 277 285	33 324 255	36 704 794	31 263 874
Dział II	15 807 625	17 844 082	18 927 518	19 857 598	21 542 425	22 994 895	22 798 346	24 815 902	26 473 294	26 501 591	26 598 813
Ogółem	28 721 251	33 093 343	37 428 842	45 311 413	51 569 865	67 030 155	55 841 680	59 093 187	59 797 549	63 206 384	57 862 686
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto (w tys. zł*)											
Dział I	5 957 226	7 359 203	9 106 932	10 208 310	12 277 865	21 901 740	30 247 222	24 660 540	27 276 527	26 149 892	23 087 002
Dział II	8 856 426	9 789 422	10 042 138	10 142 554	10 873 554	11 226 836	13 494 203	15 564 570	14 376 106	14 171 301	13 711 276
Ogółem	14 813 652	17 148 625	19 149 069	20 350 863	23 151 419	33 128 576	43 741 424	40 225 110	41 652 633	40 321 193	36 798 278
składka przypisana brutto <i>per capita</i> (w zł*)											
Dział I	338	399	485	668	788	1 155	866	890	865	953	812
Dział II	414	467	496	521	565	603	597	644	687	688	691
Ogółem	752	867	981	1 188	1 353	1 758	1 463	1 534	1 552	1 640	1 503
lokaty w ujęciu bilansowym (w tys. zł*)											
Dział I, w tym:	44 615 558	52 851 790	62 362 687	78 476 984	89 971 105	91 324 826	91 457 837	97 858 658	88 722 832	95 263 879	95 276 077
lokaty (B)	31 350 451	36 684 919	39 699 655	44 528 854	47 617 244	61 566 484	55 176 834	55 370 811	49 522 036	49 752 285	44 434 471
lokaty na rachunek i ryzyko ubezpieczającego (C)	13 265 108	16 166 871	22 663 032	33 948 130	42 353 862	29 758 343	36 281 003	42 487 847	39 200 796	45 511 595	50 794 729
Dział II	28 371 977	31 876 486	36 947 612	42 308 862	47 989 428	50 395 826	46 992 134	45 307 985	47 518 357	52 516 602	53 558 003
Ogółem	72 987 535	84 728 277	99 310 298	120 785 846	137 960 534	141 720 652	138 449 972	143 166 643	136 241 189	147 780 481	148 834 080

*) wielkości w zł podawane są w wartościach realnych z 2013 r. po przeliczeniu o wskaźniki inflacji publikowane przez GUS
inflacja 2013 = 0,9%

Liczba ludności Polski w tysiącach w latach 2003–2013, dane GUS

Lata	Liczba ludności w tysiącach
2003	38 191
2004	38 174
2005	38 157
2006	38 125
2007	38 116
2008	38 136
2009	38 167
2010	38 530
2011	38 538
2012	38 533
2013	38 496

4.3.3. Struktura rynku 2003–2013

Zmiany struktury ubezpieczeń w Polsce w latach 2003–2013

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
struktura składki przypisanej brutto wg grup ryzyka w Dziale I (w %)											
grupa 1	48,0	48,3	45,0	38,4	38,6	72,8	63,5	59,7	52,8	53,3	42,0
grupa 2	1,3	1,1	1,0	0,7	0,5	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4
grupa 3	30,7	31,5	36,6	46,0	46,9	16,1	21,3	25,8	32,4	33,1	41,7
grupa 4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
grupa 5	18,3	17,9	16,4	14,4	13,6	10,5	14,4	13,6	14,0	12,9	15,4
reasekuracja czynna	1,5	1,0	0,8	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
struktura składki przypisanej brutto wg grup ryzyka w Dziale II (w %)											
pozostałe osobowe (gr.1+2)	5,7	5,5	5,7	6,0	6,0	7,5	7,1	7,1	6,6	6,8	7,2
rzeczowe (gr. 8+9)	19,3	18,4	17,8	17,7	17,7	16,3	17,8	18,3	19,1	19,6	20,9
autocasco (gr.3)	30,1	29,7	27,8	25,7	25,7	25,5	23,1	23,1	22,8	21,4	20,0
OC komunikacyjne (gr.10)	34,0	33,2	34,9	34,7	34,7	34,4	33,5	33,1	34,0	34,0	31,8
M.A.T. (gr. 4 do 7, 11, 12)	1,9	1,7	1,9	1,8	1,8	1,5	1,4	1,2	1,2	1,3	1,3
OC ogólne (gr.13)	3,8	4,2	4,5	5,0	5,0	4,8	5,3	5,5	5,7	6,7	7,0
finansowe (gr. 14 do 17)	2,5	4,4	4,5	5,5	5,5	6,6	8,1	8,1	7,1	6,1	7,4
pozostałe (gr. 18)	0,9	0,6	0,6	1,1	0,8	0,9	1,4	1,5	1,6	1,7	1,9
reasekuracja czynna	1,9	2,3	2,3	2,5	2,8	2,5	2,3	2,2	1,9	2,3	2,5

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIA FINANSOWE

4.4.1. Ubezpieczenia na życie

4.4.1.1. Bilans Aktywa

Aktywa zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie A	1.01.2013 B	31.12.2013 C
A. Wartości niematerialne i prawne	185 916	225 990
1. Wartość firmy	27 455	24 106
2. Inne wartości niematerialne i prawne i zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych	158 462	201 884
B. Lokaty	49 283 096	45 447 760
I. Nieruchomości	359 244	331 686
1. Grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu	104 437	96 570
2. Budynki, budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	248 777	226 248
3. Inwestycje budowlane i zaliczki na poczet tych inwestycji	6 030	8 867
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	1 734 665	1 751 314
1. Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	1 694 162	1 711 905
2. Pożyczki udzielone jednostkom podporządkowanym oraz dłużne papiery wartościowe emitowane przez te jednostki	40 503	39 410
3. Pozostałe lokaty	0	0
III. Inne lokaty finansowe	47 189 187	43 364 760
1. Udziały, akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	6 776 072	6 720 578
2. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	30 799 437	28 406 966
3. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	0	0
4. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	1 198	478 242
5. Pozostałe pożyczki	1 068 946	1 903 827
6. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	8 456 918	5 683 035
7. Pozostałe lokaty	86 617	172 112
IV. Należności depozytowe od cedentów	0	0
C. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	45 105 450	49 828 317
D. Należności	1 196 409	1 372 759
I. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	697 257	774 484
1. Należności od ubezpieczających	602 236	631 876
1.1. od jednostek podporządkowanych	235	702
1.2. od pozostałych jednostek	602 001	631 174
2. Należności od pośredników ubezpieczeniowych	87 662	135 659
2.1. od jednostek podporządkowanych	1 404	0
2.2. od pozostałych jednostek	86 258	135 659
3. Inne należności	7 359	6 949
3.1. od jednostek podporządkowanych	0	37
3.2. od pozostałych jednostek	7 359	6 912
II. Należności z tytułu reasekuracji	79 174	133 474
1. od jednostek podporządkowanych	141	304
2. od pozostałych jednostek	79 033	133 171
III. Inne należności	419 978	464 800
1. Należności od budżetu	53 063	62 020
2. Pozostałe należności	366 915	402 780
2.1. od jednostek podporządkowanych	2 051	545
2.2. od pozostałych jednostek	364 864	402 236
E. Inne składniki aktywów	442 590	470 957
I. Rzeczowe składniki aktywów	98 651	94 241
II. Środki pieniężne	342 881	374 331
III. Pozostałe składniki aktywów	1 057	2 385
F. Rozliczenia międzyokresowe	3 728 396	4 344 432
I. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	443 301	449 232
II. Aktywowane koszty akwizycji	3 197 864	3 470 586
III. Zarachowane odsetki i czynsze	3 665	3 722
IV. Inne rozliczenia międzyokresowe	83 566	420 893
AKTYWA RAZEM	99 941 857	101 690 216

4.4.1.2. Bilans Pasywa

Pasywa zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie A	1.01.2013 B	31.12.2013 C
A. Kapitał własny	14 764 586	12 808 738
I. Kapitał podstawowy	2 816 817	3 150 357
II. Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	8 212	8 213
III. Akcje własne (wielkość ujemna)	2	2
IV. Kapitał (fundusz) zapasowy	8 069 459	5 964 025
V. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	949 689	723 320
VI. Pozostałe kapitały rezerwowe	931 877	1 190 080
VII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	2 004 957	-1 033 883
VIII. Zysk (strata) netto	0	2 823 053
B. Zobowiązania podporządkowane	56 919	71 691
C. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	81 114 326	83 725 108
I. Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	1 120 535	1 492 885
II. Rezerwa ubezpieczeń na życie	32 773 455	30 240 001
III. Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	1 469 676	1 552 204
IV. Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	111 922	126 195
V. Rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	0	0
VI. Rezerwy na zwrot składek dla członków	0	0
VII. Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe określone w statucie	563 395	506 576
VIII. Rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	45 075 343	49 807 248
D. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (wielkość ujemna)	1 300 465	501 065
I. Udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	7 057	2 456
II. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	687 420	209 679
III. Udział reasekuratorów w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	52 306	40 086
IV. Udział reasekuratorów w rezerwie na premie i rabaty dla ubezpieczonych	1 512	1 422
V. Udział reasekuratorów w pozostałych rezerwach określonych w statucie	0	0
VI. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	552 169	247 422
E. Oszacowane regresy i odzyski (wielkość ujemna)	0	0
I. Oszacowane regresy i odzyski brutto	0	0
II. Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach i odzyskach	0	0
F. Pozostałe rezerwy	1 422 371	1 313 637
I. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	60 315	69 547
II. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 145 860	1 021 530
III. Inne rezerwy	216 196	222 560
G. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	1 193 603	433 569
H. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	2 082 685	2 945 221
I. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 242 152	1 337 632
1. Zobowiązania wobec ubezpieczających	665 800	683 051
1.1. wobec jednostek podporządkowanych	0	0
1.2. wobec pozostałych jednostek	665 800	683 051
2. Zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych	528 734	602 893
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	29 756	31 226
2.2. wobec pozostałych jednostek	498 978	571 668
3. Inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	47 618	51 688
3.1. wobec jednostek podporządkowanych	21	17
3.2. wobec pozostałych jednostek	47 597	51 671
II. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	134 681	151 768
1. wobec jednostek podporządkowanych	203	189
2. wobec pozostałych jednostek	134 478	151 579
III. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	0	0
1. zobowiązania zamienne na akcje zakładu ubezpieczeń	0	0
2. pozostałe	0	0
IV. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	136 921	355 202
V. Inne zobowiązania	468 751	940 980
1. Zobowiązania wobec budżetu	34 204	117 839
2. Pozostałe zobowiązania	434 547	823 140
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	3 602	4 771
2.2. wobec pozostałych jednostek	430 945	818 370
VI. Fundusze specjalne	100 180	159 639
I. Rozliczenia międzyokresowe	607 834	893 316
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	428 245	487 083
2. Ujemna wartość firmy	0	0
3. Przychody przyszłych okresów	179 589	406 233
PASYWA RAZEM	99 941 857	101 690 216

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.4.1.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń

Techniczny rachunek zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie A	1.01.2012– 31.12.2012 B	1.01.2013– 31.12.2013 C
I. Składki	35 346 302	30 447 665
1. Składki przypisane brutto	36 376 187	31 263 874
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	888 687	441 057
3. Zmiany stanu rezerw składek i na ryzyko niewygasłe brutto	140 460	372 335
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	-738	-2 816
II. Przychody z lokat	5 452 530	5 418 658
1. Przychody z lokat w nieruchomości	1 840	2 010
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	132 946	143 720
2.1. z udziałów lub akcji	129 563	140 114
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	3 383	3 606
2.3. z pozostałych lokat	0	0
3. Przychody z innych lokat finansowych	3 084 400	2 851 952
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	242 809	377 636
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	2 052 632	1 916 270
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	684 921	476 763
3.4. z pozostałych lokat	104 039	81 283
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	69	4 303
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	2 233 274	2 416 674
III. Niezrealizowane zyski z lokat	4 704 287	2 246 190
IV. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	316 562	620 091
V. Odszkodowania i świadczenia	25 380 764	22 689 332
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	25 374 315	22 598 626
1.1. odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	25 915 849	23 087 002
1.2. udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	541 534	488 376
2. Zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	6 450	90 706
2.1. rezerw brutto	21 185	82 522
2.2. udział reasekuratorów	14 736	-8 184
VI. Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	7 649 848	2 713 500
1. Zmiana stanu rezerwy w ubezpieczeniach na życie na udziale własnym	159 375	-2 272 158
1.1. rezerwy brutto	357 419	-2 539 307
1.2. udział reasekuratorów	198 044	-267 149
2. Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym dla ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	7 523 059	5 042 476
2.1. rezerwy brutto	7 610 099	4 737 729
2.2. udział reasekuratorów	87 040	-304 747
3. Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przewidzianych w statucie na udziale własnym	-32 586	-56 819
3.1. rezerwy brutto	-32 586	-56 819
3.2. udział reasekuratorów	0	0
VII. Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	55 539	57 534
VIII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	6 338 695	6 052 991
1. Koszty akwizycji	4 680 160	4 471 636
2. Koszty administracyjne	1 737 731	1 673 871
3. Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	79 196	92 516
IX. Koszty działalności lokacyjnej	1 058 922	1 458 159
1. Koszty utrzymania nieruchomości	4 181	4 703
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	112 538	134 175
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	63 125	63 756
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	879 078	1 255 524
X. Niezrealizowane straty na lokatach	1 393 236	2 020 847
XI. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	230 234	228 227
XII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do ogólnego rachunku zysków i strat	570 864	510 835
XIII. Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	3 141 578	3 001 180

4.4.1.4. Ogólny rachunek zysków i strat

Ogólny rachunek zysków i strat zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie A	1.01.2012– 31.12.2012 B	1.01.2013– 31.12.2013 C
I. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych lub wynik techniczny ubezpieczeń na życie	3 141 578	3 001 180
II. Przychody z lokat	0	0
1. Przychody z lokat w nieruchomości	0	0
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	0	0
2.1. z udziałów i akcji	0	0
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	0	0
2.3. z pozostałych lokat	0	0
3. Przychody z innych lokat finansowych	0	0
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	0	0
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	0	0
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	0	0
3.4. z pozostałych lokat	0	0
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	0
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	0	0
III. Niezrealizowane zyski z lokat	0	0
IV. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	570 864	510 835
V. Koszty działalności lokacyjnej	0	0
1. Koszty utrzymania nieruchomości	0	0
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	0	0
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	0	0
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	0	0
VI. Niezrealizowane straty na lokatach	0	0
VII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	0	0
VIII. Pozostałe przychody operacyjne	113 057	57 989
IX. Pozostałe koszty operacyjne	173 731	110 033
X. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	3 651 767	3 459 971
XI. Zyski nadzwyczajne	0	0
XII. Straty nadzwyczajne	0	0
XIII. Zysk (strata) brutto	3 651 767	3 459 971
XIV. Podatek dochodowy	686 858	637 269
XV. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	69	–350
XVI. Zysk (strata) netto	2 964 840	2 823 053

4.4.1.5. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie A	1.01.2012– 31.12.2012 B	1.01.2013– 31.12.2013 C
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	2 956 348	965 235
I. Wpływy	36 112 973	30 783 544
1. Wpływy z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	35 548 986	29 854 932
1.1. Wpływy z tytułu składek brutto	35 323 106	29 675 287
1.2. Wpływy z tytułu regresów, odzysków i zwrotów odszkodowań	2 647	3 440
1.3. Pozostałe wpływy z działalności bezpośredniej	223 233	176 205
2. Wpływy z reasekuracji biernej	357 335	670 458
2.1. Wpłaty reasekuratorów z tytułu udziału w odszkodowaniach	258 241	440 097
2.2. Wpływy z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów	71 418	215 577
2.3. Pozostałe wpływy z reasekuracji biernej	27 676	14 783
3. Wpływy z pozostałej działalności operacyjnej	206 652	258 154
3.1. Wpływy z tytułu czynności komisarza awaryjnego	0	0
3.2. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	1 975	1 801
3.3. Pozostałe wpływy	204 676	256 353
II. Wydatki	33 156 625	29 818 309
1. Wydatki z tytułu działalności bezpośredniej i reasekuracji czynnej	31 689 917	28 102 292
1.1. Zwroty składek brutto	458 336	376 204
1.2. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	24 507 665	21 126 360
1.3. Wydatki z tytułu akwizycji	4 824 618	4 637 516
1.4. Wydatki o charakterze administracyjnym	1 741 286	1 750 848
1.5. Wydatki z tytułu likwidacji szkód i windykacji regresów	81 193	100 990
1.6. Wypłacone prowizje i udziały w zyskach z tytułu reasekuracji czynnej	14 948	8 892
1.7. Pozostałe wydatki z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	61 872	101 481
2. Wydatki z tytułu reasekuracji biernej	500 105	853 802
2.1. Składki zapłacone z tytułu reasekuracji biernej	415 700	839 426
2.2. Pozostałe wydatki z tytułu reasekuracji biernej	84 405	14 375
3. Wydatki z pozostałej działalności operacyjnej	966 603	862 215
3.1. Wydatki z tytułu czynności komisarza awaryjnego	0	0
3.2. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	102 871	127 969
3.3. Pozostałe wydatki operacyjne	863 731	734 246

B. Przepływy z działalności lokacyjnej	-1 424 951	1 085 263
I. Wpływy	429 843 673	536 826 898
1. Zbycie nieruchomości	3 200	13 508
2. Zbycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	12 540	18
3. Zbycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	43 371 704	50 216 807
4. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz spłata pożyczek udzielonych tym jednostkom	0	971 902
5. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	27 487 861	46 248 128
6. Likwidacja lokat terminowych w instytucjach kredytowych	293 304 881	323 637 166
7. Realizacja pozostałych lokat	56 081 038	99 589 416
8. Wpływy z nieruchomości	2 066	2 279
9. Odsetki otrzymane	2 284 091	2 342 031
10. Dywidendy otrzymane	232 820	213 365
11. Pozostałe wpływy z lokat	7 063 473	13 592 277
II. Wydatki	431 268 625	535 741 635
1. Nabycie nieruchomości	0	4 864
2. Nabycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	2 000	3 218
3. Nabycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów w funduszach inwestycyjnych	58 724 306	69 523 165
4. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz udzielenie pożyczek tym jednostkom	0	40 211
5. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	29 935 984	47 733 214
6. Nabycie lokat terminowych w instytucjach kredytowych	293 656 811	320 947 906
7. Nabycie pozostałych lokat	41 919 524	84 486 306
8. Wydatki na utrzymanie nieruchomości	3 232	7 356
9. Pozostałe wydatki na lokaty	7 026 768	12 995 396
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-1 859 217	-2 086 257
I. Wpływy	20 380 099	18 621 310
1. Wpływy netto z emisji akcji oraz dopłat do kapitału	336 894	39 957
2. Kredyty, pożyczki oraz emisja dłużnych papierów wartościowych	19 873 225	18 579 882
3. Pozostałe wpływy finansowe	169 979	1 471
II. Wydatki	22 239 316	20 707 567
1. Dywidendy	1 952 876	2 245 164
2. Inne niż wypłata dywidend wydatki z tytułu podziału zysku	0	0
3. Nabycie akcji własnych	0	0
4. Spłata kredytów, pożyczek oraz wykup własnych dłużnych papierów wartościowych	20 110 505	18 453 761
5. Odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	3 929	6 187
6. Pozostałe wydatki finansowe	172 006	2 456
D. Przepływy pieniężne netto razem	-327 820	-35 759
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	-330 028	-34 634
1. w tym zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-2 208	-1 379
F. Środki pieniężne na początek okresu	893 955	562 441
G. Środki pieniężne na koniec okresu	566 135	526 682
1. w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	27 756	91 986

RAPORT POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ 2013 R.

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.4.2. Ubezpieczenia pozostałe majątkowe i osobowe

4.4.2.1. Bilans Aktywa

Aktywa zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie A	1.01.2013 B	31.12.2013 C
A. Wartości niematerialne i prawne	478 840	657 081
1. Wartość firmy	97 095	88 408
2. Inne wartości niematerialne i prawne i zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych	381 745	568 674
B. Lokaty	51 762 418	53 558 003
I. Nieruchomości	932 655	890 782
1. Grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu	107 979	104 362
2. Budynki, budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	820 074	776 552
3. Inwestycje budowlane i zaliczki na poczet tych inwestycji	4 602	9 868
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	9 354 815	7 248 555
1. Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	9 215 355	7 089 312
2. Pożyczki udzielone jednostkom podporządkowanym oraz dłużne papiery wartościowe emitowane przez te jednostki	139 460	158 243
3. Pozostałe lokaty	0	1 000
III. Inne lokaty finansowe	41 464 558	45 410 749
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	9 753 054	15 166 601
2. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	26 289 853	25 336 588
3. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	0	0
4. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	48 232	21 411
5. Pozostałe pożyczki	1 866 335	2 392 135
6. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	3 402 319	2 351 119
7. Pozostałe lokaty	104 765	142 894
IV. Należności depozytowe od cedentów	10 391	7 917
C. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	0	0
D. Należności	5 693 249	6 183 735
I. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	4 564 639	4 756 771
1. Należności od ubezpieczających	4 067 203	4 279 326
1.1. od jednostek podporządkowanych	713	28
1.2. od pozostałych jednostek	4 066 490	4 279 298
2. Należności od pośredników ubezpieczeniowych	418 286	420 419
2.1. od jednostek podporządkowanych	0	0
2.2. od pozostałych jednostek	418 286	420 419
3. Inne należności	79 151	57 027
3.1. od jednostek podporządkowanych	18	0
3.2. od pozostałych jednostek	79 134	57 027
II. Należności z tytułu reasekuracji	820 611	1 067 389
1. od jednostek podporządkowanych	3	30
2. od pozostałych jednostek	820 608	1 067 359
III. Inne należności	307 998	359 574
1. Należności od budżetu	108 930	42 155
2. Pozostałe należności	199 068	317 420
2.1. od jednostek podporządkowanych	11 072	56 828
2.2. od pozostałych jednostek	187 996	260 591
E. Inne składniki aktywów	605 939	730 000
I. Rzeczowe składniki aktywów	283 132	296 142
II. Środki pieniężne	316 343	427 559
III. Pozostałe składniki aktywów	6 464	6 299
F. Rozliczenia międzyokresowe	4 232 691	4 771 252
I. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	309 728	249 722
II. Aktywowane koszty akwizycji	3 743 694	4 252 043
III. Zarachowane odsetki i czynsze	4 313	5 011
IV. Inne rozliczenia międzyokresowe	174 956	264 475
AKTYWA RAZEM	62 773 137	65 900 071

4.4.2.2. Bilans Pasywa

Pasywa zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie A	1.01.2013 B	31.12.2013 C
A. Kapitał własny	21 398 147	20 817 071
I. Kapitał podstawowy	2 594 797	2 636 102
II. Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	853	794
III. Akcje własne (wielkość ujemna)	0	0
IV. Kapitał (fundusz) zapasowy	8 436 385	8 655 845
V. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	8 241 928	5 991 572
VI. Pozostałe kapitały rezerwowe	158 295	204 291
VII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	1 967 595	-1 082 656
VIII. Zysk (strata) netto	0	4 412 712
B. Zobowiązania podporządkowane	93 086	95 074
C. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	40 050 907	43 053 025
I. Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygaśłego	15 429 665	16 288 670
II. Rezerwa ubezpieczeń na życie	0	0
III. Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	23 519 002	25 624 804
IV. Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	86 027	86 313
V. Rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	1 016 052	1 054 496
VI. Rezerwy na zwrot składek dla członków	160	-1 259
VII. Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe określone w statucie	0	0
VIII. Rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	0	0
D. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (wielkość ujemna)	5 736 268	5 770 197
I. Udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygaśłego	1 940 817	2 104 399
II. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	0	0
III. Udział reasekuratorów w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	3 779 252	3 647 797
IV. Udział reasekuratorów w rezerwie na premie i rabaty dla ubezpieczonych	16 199	18 001
V. Udział reasekuratorów w pozostałych rezerwach określonych w statucie	0	0
VI. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	0	0
E. Oszacowane regresy i odzyski (wielkość ujemna)	339 692	370 457
I. Oszacowane regresy i odzyski brutto	449 483	488 364
II. Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach i odzyskach	109 791	117 907
F. Pozostałe rezerwy	1 005 348	875 186
I. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	174 032	179 919
II. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	594 477	533 253
III. Inne rezerwy	236 840	162 014
G. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	1 484 635	1 419 230
H. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	3 617 562	4 518 094
I. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 337 880	1 367 056
1. Zobowiązania wobec ubezpieczających	268 164	312 047
1.1. wobec jednostek podporządkowanych	16	6
1.2. wobec pozostałych jednostek	268 148	312 040
2. Zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych	785 959	828 466
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	15 515	15 588
2.2. wobec pozostałych jednostek	770 443	812 879
3. Inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	283 758	226 543
3.1. wobec jednostek podporządkowanych	1 591	1 264
3.2. wobec pozostałych jednostek	282 167	225 280
II. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	1 303 264	1 504 393
1. wobec jednostek podporządkowanych	199	36
2. wobec pozostałych jednostek	1 303 065	1 504 357
III. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	0	0
1. zobowiązania zamienne na akcje zakładu ubezpieczeń	0	0
2. pozostałe	0	0
IV. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	48	102 535
V. Inne zobowiązania	643 530	1 116 302
1. Zobowiązania wobec budżetu	92 799	143 629
2. Pozostałe zobowiązania	550 731	972 673
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	114 682	226 123
2.2. wobec pozostałych jednostek	436 049	746 550
VI. Fundusze specjalne	332 839	427 808
I. Rozliczenia międzyokresowe	1 199 411	1 263 047
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	824 660	881 939
2. Ujemna wartość firmy	0	0
3. Przychody przyszłych okresów	374 752	381 108
PASYWA RAZEM	62 773 173	65 900 071

4.4.2.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń

Techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie A	1.01.2012– 31.12.2012 B	1.01.2013– 31.12.2013 C
I. Składki	22 229 468	22 135 761
1. Składki przypisane brutto	26 250 197	26 598 813
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	3 708 512	3 767 628
3. Zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaście brutto	448 475	859 006
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	136 257	163 582
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	503 654	405 904
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	262 425	204 071
IV. Odszkodowania i świadczenia	14 287 716	13 466 967
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	11 709 465	11 260 481
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	14 045 823	13 711 276
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	2 336 358	2 450 795
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	2 578 250	2 206 487
2.1. Zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	3 228 892	2 066 917
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	650 642	–139 570
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	–1 260	–1 259
1. Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	–1 260	–1 259
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	0	0
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw na premie i rabaty	63 086	101 297
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	7 051 245	7 012 787
1. Koszty akwizycji	5 662 094	5 956 825
2. Koszty administracyjne	2 071 374	1 816 666
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	682 223	760 704
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	914 694	797 318
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	15 292	38 443
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	664 776	1 330 181

4.4.2.4. Ogólny rachunek zysków i strat

Ogólny rachunek zysków i strat zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie A	1.01.2012– 31.12.2012 B	1.01.2013– 31.12.2013 C
I. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych lub wynik techniczny ubezpieczeń na życie	664 776	1 330 181
II. Przychody z lokat	3 965 801	6 250 126
1. Przychody z lokat w nieruchomości	14 834	16 148
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	1 233 588	4 042 770
2.1. z udziałów i akcji	1 225 882	4 035 939
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	7 706	6 831
2.3. z pozostałych lokat	0	0
3. Przychody z innych lokat finansowych	1 765 219	1 379 242
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	67 250	37 611
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 402 751	1 137 643
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	155 234	93 926
3.4. z pozostałych lokat	139 984	110 062
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	9 821	45 135
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	942 338	766 832
III. Niezrealizowane zyski z lokat	344 053	212 740
IV. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	0	0
V. Koszty działalności lokacyjnej	448 195	551 693
1. Koszty utrzymania nieruchomości	13 339	18 310
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	75 310	66 261
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	13 986	74 675
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	345 559	392 446
VI. Niezrealizowane straty na lokatach	163 011	174 801
VII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	503 654	405 904
VIII. Pozostałe przychody operacyjne	370 718	210 937
IX. Pozostałe koszty operacyjne	351 872	229 742
X. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	3 878 616	6 641 844
XI. Zyski nadzwyczajne	324	124
XII. Straty nadzwyczajne	0	0
XIII. Zysk (strata) brutto	3 878 940	6 641 968
XIV. Podatek dochodowy	544 872	502 615
XV. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	1 284	–405
XVI. Zysk (strata) netto	3 332 784	6 139 758

4.4.2.5. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie A	1.01.2012– 31.12.2012 B	1.01.2013– 31.12.2013 C
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	2 711 805	2 274 492
I. Wpływy	31 543 703	31 907 129
1. Wpływy z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	26 868 477	27 177 548
1.1. Wpływy z tytułu składek brutto	26 217 582	26 570 458
1.2. Wpływy z tytułu regresów, odzysków i zwrotów odszkodowań	515 892	467 166
1.3. Pozostałe wpływy z działalności bezpośredniej	135 003	139 925
2. Wpływy z reasekuracji biernej	3 695 731	3 558 899
2.1. Wpłaty reasekuratorów z tytułu udziału w odszkodowaniach	2 158 661	2 193 995
2.2. Wpływy z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów	787 125	854 538
2.3. Pozostałe wpływy z reasekuracji biernej	749 946	510 366
3. Wpływy z pozostałej działalności operacyjnej	979 494	1 170 682
3.1. Wpływy z tytułu czynności komisarza awaryjnego	360 462	362 002
3.2. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	9 657	6 460
3.3. Pozostałe wpływy	609 376	802 221
II. Wydatki	28 831 898	29 632 637
1. Wydatki z tytułu działalności bezpośredniej i reasekuracji czynnej	22 814 993	23 265 014
1.1. Zwroty składek brutto	526 028	644 515
1.2. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	12 843 036	12 420 138
1.3. Wydatki z tytułu akwizycji	5 047 088	5 794 830
1.4. Wydatki o charakterze administracyjnym	2 912 579	2 805 654
1.5. Wydatki z tytułu likwidacji szkód i windykacji regresów	1 058 177	1 111 782
1.6. Wypłacone prowizje i udziały w zyskach z tytułu reasekuracji czynnej	73 076	89 929
1.7. Pozostałe wydatki z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	355 008	398 165
2. Wydatki z tytułu reasekuracji biernej	4 128 323	4 126 952
2.1. Składki zapłacone z tytułu reasekuracji biernej	3 351 452	3 381 545
2.2. Pozostałe wydatki z tytułu reasekuracji biernej	776 870	745 408
3. Wydatki z pozostałej działalności operacyjnej	1 888 582	2 240 671
3.1. Wydatki z tytułu czynności komisarza awaryjnego	537 561	570 776
3.2. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	303 234	400 107
3.3. Pozostałe wydatki operacyjne	1 047 787	1 269 788

B. Przepływy z działalności lokacyjnej	-762 673	2 091 685
I. Wpływy	371 433 424	387 497 967
1. Zbycie nieruchomości	10 713	35 604
2. Zbycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	201 641	265
3. Zbycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	1 753 230	896 785
4. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz spłata pożyczek udzielonych tym jednostkom	91 606	28 550
5. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	44 274 070	39 333 943
6. Likwidacja lokat terminowych w instytucjach kredytowych	203 623 702	182 368 741
7. Realizacja pozostałych lokat	108 740 123	152 305 963
8. Wpływy z nieruchomości	12 209	13 910
9. Odsetki otrzymane	916 537	1 609 733
10. Dywidendy otrzymane	1 271 223	1 686 549
11. Pozostałe wpływy z lokat	10 538 369	9 217 923
II. Wydatki	372 196 097	385 406 282
1. Nabycie nieruchomości	21 431	890
2. Nabycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	86 921	124 447
3. Nabycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów w funduszach inwestycyjnych	7 459 676	1 879 146
4. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz udzielenie pożyczek tym jednostkom	50 990	45 815
5. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	40 704 880	39 262 731
6. Nabycie lokat terminowych w instytucjach kredytowych	204 038 946	181 424 708
7. Nabycie pozostałych lokat	108 102 401	153 418 800
8. Wydatki na utrzymanie nieruchomości	13 823	19 357
9. Pozostałe wydatki na lokaty	11 717 030	9 230 387
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-1 997 679	-4 249 018
I. Wpływy	29 200 519	5 799 096
1. Wpływy netto z emisji akcji oraz dopłat do kapitału	262 859	68 247
2. Kredyty, pożyczki oraz emisja dłużnych papierów wartościowych	28 685 948	5 729 205
3. Pozostałe wpływy finansowe	251 712	1 644
II. Wydatki	31 198 198	10 048 113
1. Dywidendy	2 076 241	4 532 117
2. Inne niż wypłata dywidend wydatki z tytułu podziału zysku	17 271	6
3. Nabycie akcji własnych	819	0
4. Spłata kredytów, pożyczek oraz wykup własnych dłużnych papierów wartościowych	28 848 427	5 509 936
5. Odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	4 887	4 441
6. Pozostałe wydatki finansowe	250 553	1 614
D. Przepływy pieniężne netto razem	-48 546	117 160
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	-50 656	111 149
1. w tym zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-2 406	-5 830
F. Środki pieniężne na początek okresu	365 244	315 556
G. Środki pieniężne na koniec okresu	316 698	432 716
1. w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	228 511	343 486

5. PODZIAŁ RYZYKA WEDŁUG DZIAŁÓW, GRUP I RODZAJÓW UBEZPIECZEŃ (wg Ustawy o działalności ubezpieczeniowej z dnia 22 maja 2003 r.)

DZIAŁ I

UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

1. Ubezpieczenia na życie.
2. Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci.
3. Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.
4. Ubezpieczenia rentowe.
5. Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, jeżeli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach 1–4.

DZIAŁ II

POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA OSOBOWE ORAZ UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

1. Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej:
 - 1) świadczenia jednorazowe,
 - 2) świadczenia powtarzające się,
 - 3) połączone świadczenia, o których mowa w pkt 1 i 2,
 - 4) przewóz osób.
2. Ubezpieczenia choroby:
 - 1) świadczenia jednorazowe,
 - 2) świadczenia powtarzające się,
 - 3) świadczenia kombinowane.
3. Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych, obejmujące szkody w:
 - 1) pojazdach samochodowych,
 - 2) pojazdach lądowych bez własnego napędu.
4. Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, obejmujące szkody w pojazdach szynowych.
5. Ubezpieczenia casco statków powietrznych, obejmujące szkody w pojazdach powietrznych.
6. Ubezpieczenia żeglugi morskiej i śródlądowej casco statków żeglugi morskiej i statków żeglugi śródlądowej obejmujące szkody w:
 - 1) statkach żeglugi morskiej,
 - 2) statkach żeglugi śródlądowej.
7. Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie, obejmujące szkody na transportowanych przedmiotach, niezależnie od każdorazowo stosowanych środków transportu.
8. Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami, obejmujące szkody rzeczowe nieujęte w grupach 3–7, spowodowane przez:
 - 1) ogień,
 - 2) eksplozję,
 - 3) burzę,
 - 4) inne żywioły,
 - 5) energię jądrową,
 - 6) obsunięcia ziemi lub tąpnięcia.
9. Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych (jeżeli nie zostały ujęte w grupie 3, 4, 5, 6 lub 7), wywołanych przez grad lub mróz oraz inne przyczyny (jak np. kradzież), jeżeli przyczyny te nie są ujęte w grupie 8.
10. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika.
11. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika.
12. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową, wynikającej z posiadania i użytkowania statków żeglugi śródlądowej i statków morskich, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika.
13. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ogólnej) nieujętej w grupach 10–12.
14. Ubezpieczenia kredytu, w tym:
 - 1) ogólnej niewypłacalności,
 - 2) kredytu eksportowego, spłaty rat, kredytu hipotecznego, kredytu rolniczego.
15. Gwarancja ubezpieczeniowa:
 - 1) bezpośrednia,
 - 2) pośrednia.
16. Ubezpieczenie różnych rodzajów ryzyka finansowego, w tym:
 - 1) ryzyka utraty zatrudnienia,
 - 2) niewystarczającego dochodu,
 - 3) złych warunków atmosferycznych,
 - 4) utraty zysków,
 - 5) stałych wydatków ogólnych,
 - 6) nieprzewidzianych wydatków handlowych,
 - 7) utraty wartości rynkowej,
 - 8) utraty stałego źródła dochodu,
 - 9) pośrednich strat handlowych poza wyżej wymienionymi,
 - 10) innych strat finansowych.
17. Ubezpieczenia ochrony prawnej.
18. Ubezpieczenia świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

6. WYKAZ ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ I ODDZIAŁÓW W POLSCE ZAGRANICZNYCH UBEZPIECZYCIELI, BĘDĄCYCH CZŁONKAMI POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ (stan na 6 czerwca 2014 r.)

ZAKŁADY DZIAŁU I – UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

AEGON TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Wołoska 5
02-675 Warszawa
tel. 22 451 19 81
infolinia: 801 300 900
fax 22 451 19 99
prezes: Michał Biedzki
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 24.12.1999 r.
www.aegon.pl

AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Domaniewska 44
02-672 Warszawa
tel. 22 557 40 50
infolinia: 801 888 444
22 557 44 44 dla telefonów komórkowych
fax 22 557 40 75
prezes: Adam Uszpolewicz
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 6.09.1991 r.
www.aviva.pl
bok@aviva.pl

AXA ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
tel. 22 555 00 00
infolinia: 801 200 200
fax 22 555 05 00
prezes: Jarosław Bartkiewicz
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 23.06.1993 r.
www.axa.pl
ubezpieczenia@axa-polska.pl

BENEFIA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

Vienna Insurance Group
Al. Jerozolimskie 162a
02-342 Warszawa
tel. 22 525 11 11
infolinia: 801 106 106
fax 22 525 11 00
prezes: Wolfgang Stockmeyer
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 4.02.1994 r.
www.benefia.pl
bok.infolinia@benefia.pl

BZ WBK-AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

pl. Andersa 5
61-894 Poznań
tel. 61 659 66 03
prezes: Krzysztof Charchuła
zakres: grupy 1, 3, 5
data wydania zezwolenia: 6.06.2008 r.
www.bzwbkaviva.pl

CALI EUROPE SA

Oddział w Polsce

ul. Tęczowa 11 lok. 13
53-601 Wrocław
tel. 71 773 23 10
fax 71 773 23 01
dyrektor: Olivier Sperat-Czar
zakres: grupy 1–5 (*)
data notyfikacji: 5.10.2007 r.
www.calie.pl

(*) Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

ZAKŁADY DZIAŁU I – UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

COMPENSA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

Vienna Insurance Group

al. Jerozolimskie 162

02-342 Warszawa

tel. 22 501 61 00

infolinia: 801 120 000

fax 22 501 64 47

prezes: Artur Borowiński

zakres: grupy 1–5

data wydania zezwolenia: 30.09.1997 r.

www.compensa.pl

centrala@compensazycie.com.pl

GENERALI ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Postępu 15b

02-676 Warszawa

tel. 22 543 05 00

fax 22 543 08 99

prezes: Robert Sokołowski

zakres: grupy 1–5

data wydania zezwolenia: 5.07.1999 r.

www.generali.pl

centrumklienta@generali.pl

ING TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Topiel 12

00-342 Warszawa

tel. 22 522 00 00

infolinia: 801 20 30 40

fax 22 522 11 11

prezes: Tjeerd Bosklopper

zakres: grupy 1–5

data wydania zezwolenia: 2.08.1994 r.

www.ing.pl

info@ingcentrala.pl

MACIF ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. Bema 89

01-233 Warszawa

tel. 22 535 02 00

fax 22 535 02 01

prezes: Philippe Saffray

zakres: grupy 1–5

data wydania zezwolenia: 30.12.2003 r.

www.macif.com.pl

macif@macif.com.pl

METLIFE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I REASEKURACJI SA

ul. Przemysłowa 26

00-450 Warszawa

tel. 22 523 50 00

fax 22 523 54 44

prezes: Łukasz Kalinowski

zakres: grupy 1–5

data wydania zezwolenia: 30.10.1990 r.

www.metlife.pl

lifeinfo@metlife.pl

OPEN LIFE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ŻYCIE SA

ul. Przyokopowa 33

01-208 Warszawa

tel. 22 427 47 53

infolinia: 801 222 333

fax 22 417 10 71

prezes: Krzysztof Bukowski

zakres: grupy 1–5

data wydania zezwolenia: 27.09.2007 r.

www.link4.pl

www.openlife.pl

info@openlife.pl

PKO TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

al. Jana Pawła II 27

00-867 Warszawa

tel. 22 541 01 00, 22 541 00 00

fax 22 541 01 01, 22 541 00 01

prezes: Sławomir Łopalewski

zakres: grupy 1–5

data wydania zezwolenia: 4.03.1994 r.

www.pkoubezpieczenia.pl

kontakt@ubeezpieczenia.pl

„POLISA-ŻYCIE” TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Vienna Insurance Group

al. Jerozolimskie 162a

02-342 Warszawa

tel. 22 501 68 88

fax 22 501 68 77

prezes: Wiesław Szermach

zakres: grupy 1–5

data wydania zezwolenia: 26.06.1995 r.

www.polisa-zycie.pl

sekretariat@polisa-zycie.pl

ZAKŁADY DZIAŁU I – UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

PRAMERICA ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SA

al. Jana Pawła II 23
00-854 Warszawa
tel. 22 329 30 00
fax 22 329 30 10
prezes: Beata Andruszkiewicz
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 29.10.1998 r.
www.pramerica.pl
kontakt@pramerica.pl

PREVOIR-VIE GROUPE PREVOIR SA

Oddział w Polsce

ul. Nowoberestecka 14
02-204 Warszawa
tel. 22 572 80 00
fax 22 349 96 29
dyrektor: Colin Turner
reprezentant w Polsce: Michał Bukowski
zakres: grupy 1–5 (*)
data notyfikacji: 9.07.2004 r.
www.prevoir.pl
prevoir@prevoir.pl

PZU ŻYCIE SA

al. Jana Pawła II 24
00-133 Warszawa
tel. 22 582 34 10
infolinia: 801 102 102
fax 22 582 37 01
prezes: Dariusz Krzewina
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 20.12.1991 r.
www.pzuzycie.com.pl

RGA INTERNATIONAL REINSURANCE COMPANY LIMITED SP. Z O.O.

Oddział w Polsce

al. Jana Pawła II 19
00-854 Warszawa
tel. 22 370 12 20
fax 22 370 12 21
dyrektor: Wojciech Książkiewicz
zakres: działalność pośrednia w zakresie grup 1–5 (*)
data notyfikacji: 21.09.2009 r.
www.rgare.com

SIGNAL IDUNA ŻYCIE POLSKA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Przyokopowa 31
01-208 Warszawa
tel. 22 505 61 00
fax 22 505 61 01
prezes: Jürgen Reimann
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 3.08.2001 r.
www.signal-iduna.pl
info@signal-iduna.pl

SKANDIA ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Cybernetyki 7
02-677 Warszawa
tel. 22 332 10 31
infolinia: 801 888 000
fax 22 332 17 55
prezes: Paweł Ziemia
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 16.04.1999 r.
www.skandia.pl
skandiazycie@skandia.pl

SOGECAP SA

Oddział w Polsce

ul. Plac Solny 16
50-062 Wrocław
tel. 71 774 29 00
dyrektor: Frederic Salaun
zakres: grupy 1 i 3 (*)
data notyfikacji: 27.06.2011 r.
www.societegenerale-insurance.com

SPOCKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE ERGO HESTIA SA

ul. Hestii 1
81-731 Sopot
tel. 58 555 60 00
fax 58 555 60 01
prezes: Piotr Maria Śliwicki
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 28.01.1997 r.
www.ergohestia.pl
poczta@ergohestia.pl

THE PRUDENTIAL ASSURANCE COMPANY LIMITED SP. Z O.O.

Oddział w Polsce

ul. Puławska 182
02-670 Warszawa
tel. 519 825 365
dyrektor: Abhishek Bhatia
zakres: grupy 1, 2, 3, 4, 7 (*)
data notyfikacji: 15.06.2012 r.
www.prudential.pl
warszawa@prudential.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA

ul. Rodziny Hiszpańskich 1
02-685 Warszawa
tel. 22 567 40 00
infolinia: 801 10 20 30
fax 22 567 40 40
prezes: Witold Jaworski
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 28.02.1997 r.
www.allianz.pl

(*) Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

ZAKŁADY DZIAŁU I – UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ INTER-ŻYCIE POLSKA SA

Al. Jerozolimskie 172
02-486 Warszawa
tel. 22 333 75 80
fax 22 333 75 81
prezes: Janusz Szulik
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 29.04.1997 r.
www.interpolska.pl
interpolska@interpolska.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE CARDIF POLSKA SA

pl. Piłsudskiego 2
00-073 Warszawa
tel. 22 52 90 123
infolinia: 22 319 00 00
fax 22 529 01 11
prezes: Jan E. Rościszewski
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 22.01.1998 r.
www.cardif.pl
cardif@cardif.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE EUROPA SA

ul. Gwiaździsta 62
53-413 Wrocław
tel. 71 369 27 00
fax 71 369 27 07
prezes: Jacek Podoba
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 17.01.2002 r.
www.tueuropa.pl
sekretariat@tueuropa.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH SA

ul. Władysława IV 22
81-743 Sopot
tel. 58 550 97 28
fax 58 550 97 29
prezes: Grzegorz Buczkowski
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 24.12.1999 r.
www.skokubezpieczenia.pl
zycie@tuskokzycie.com.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH „REJENT-LIFE”

ul. Mostowa 19 C/6
61-854 Poznań
tel. 61 852 95 42 (3)
fax 61 852 95 48
prezes: Maria Kuchlewska
zakres: grupy 1, 3–5
data wydania zezwolenia: 27.04.1995 r.
www.rejentlife.com.pl
tuw@rejentlife.com.pl

UNIQA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Gdańska 132
90-520 Łódź
tel. 42 63 44 700
fax 42 63 44 983
prezes: Andrzej Jarczyk
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 12.02.1990 r.
www.uniqa.pl
zycie@uniqa.pl

„WARTA” SA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE

ul. Chmielna 85/87
00-805 Warszawa
tel. 22 534 11 11
fax 22 534 13 00
prezes: Jarosław Parkot
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 21.01.1997 r.
www.warta.pl

WIELKOPOLSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ŻYCIOWYCH I RENTOWYCH CONCORDIA CAPITAL SA

ul. Św. Michała 43
61-119 Poznań
tel. 61 858 48 00
fax 61 858 48 01
prezes: Andrzej Cyganik
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 9.08.2000 r.
www.concordiaubezpieczenia.pl
office@concordiaubezpieczenia.pl

ZAKŁADY DZIAŁU II – POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA OSOBOWE ORAZ UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

ACE EUROPEAN GROUP LIMITED SP. Z O.O.

Oddział w Polsce

ul. Królewska 16
00-103 Warszawa
tel. 22 452 39 99
fax 22 452 39 89
dyrektor: Przemysław Owczarek
zakres: grupy 1–18 [*]
data notyfikacji: 10.01.2005 r.
www.acegroup.com
poland.office@acegroup.com

AGA INTERNATIONAL SA

Oddział w Polsce

ul. Domaniewska 50 B
02-672 Warszawa
tel. 22 522 28 00
fax 22 522 28 01
dyrektor generalny: Tomasz Frączek
zakres: grupy 1, 2, 7–9, 13, 15–18 [*]
data notyfikacji: 25.02.2010 r.
www.mondial-assistance.pl
sekretariat@mondial-assistance.pl

AIG EUROPE LIMITED SP. Z O.O.

Oddział w Polsce

ul. Marszałkowska 111
00-102 Warszawa
tel. 22 528 51 00 [22]
fax 22 528 52 52 [53]
dyrektor: Agnieszka Żołędziowska-Kulig
zakres: grupy 1–18 [*]
data notyfikacji: 20.03.2012 r.
www.aig.pl
aig.poland@aig.com

ATRADIUS CREDIT INSURANCE NV SA

Oddział w Polsce

ul. Prosta 70
01-209 Warszawa
tel. 22 395 43 24
fax 22 395 43 95
dyrektor: Paweł Szczepankowski
zakres: grupa 14 [*]
data notyfikacji: 18.06.2004 r.
www.atradius.pl
bartlomiej.szczepankowski@atradius.com

AVANSSUR SA

Oddział w Polsce

ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
tel. 22 599 95 22
fax 22 599 95 95
dyrektor: Ryszard Bociong
zakres: grupy 1–3, 8–10, 17, 18 [*]
data notyfikacji: 25.05.2006 r.
www.axadirect.pl

AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ OGÓLNYCH SA

ul. Domaniewska 44
02-672 Warszawa
tel. 22 557 49 12
infolinia: 801 888 444
fax 22 557 49 22
prezes: Maciej Jankowski
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 06.09.1991 r.
www.aviva.pl
bok@aviva.pl

AXA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SA

ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
tel. 22 555 00 00
infolinia: 801 200 200
fax 22 555 05 00
prezes: Maciej Szwarc
zakres: grupy 1–4, 6–10, 12–18
data wydania zezwolenia: 2.07.1994 r.
www.axa.pl
ubezpieczenia@axa-polska.pl

BENEFIA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Vienna Insurance Group

al. Jerozolimskie 162a
02-342 Warszawa
tel. 22 544 14 70 [71]
fax 22 544 14 74
prezes: Paweł Bisek
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13–18
data wydania zezwolenia: 24.12.1999 r.
www.benefia.pl
centrala@benefia.pl

BRE UBEZPIECZENIA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SA

ul. Ks. I. Skorupki 5
00-963 Warszawa
tel. 22 444 70 01
infolinia: 801 300 800
fax 22 444 70 02
prezes: Paweł Zylm
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13–18
data wydania zezwolenia: 19.12.2006 r.
www.breubezpieczenia.pl
biuro@breubezpieczenia.pl

BTA INSURANCE COMPANY SE

Oddział w Polsce

ul. Wolska 88
01-141 Warszawa
tel. 22 270 31 00
dyrektor: Lauriss Boss
zakres: grupy 1–18 [*]
data notyfikacji: 17.04.2013 r.
www.bta.pl
info@bta.pl

[*] Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

ZAKŁADY DZIAŁU II – POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA OSOBOWE ORAZ UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

BZ WBK-AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ OGÓLNYCH SA

pl. Andersa 5
61-894 Poznań
tel. 61 659 66 03
prezes: Krzysztof Charchuła
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 13, 16, 18
data wydania zezwolenia: 6.06.2008 r.
www.bzwbkaviva.pl

CARDIF ASSURANCES RISQUES DIVERS SA

Oddział w Polsce

pl. Piłsudskiego 2
00-073 Warszawa
tel. 22 529 01 23
fax 22 529 01 11
dyrektor: Jan E. Rościszewski
zakres: grupy 1, 3, 8, 9, 13, 16, 18 (*)
data notyfikacji: 02.08.2004 r.
www.cardif.pl
cardif@cardif.pl

CESKA POJISTOVNA SA

Oddział w Polsce

Marka handlowa: Proama
ul. Żaryna 2b
02-593 Warszawa
tel. 22 432 43 20
dyrektor: Łukasz Jadachowski
zakres: grupy 1–3, 7–9, 10a, 10b, 13, 14, 16–18 (*)
data notyfikacji: 12.10.2012 r.
www.proama.pl
proama@proama.pl

COFACE SA

Oddział w Polsce

al. Jerozolimskie 136
02-305 Warszawa
tel. 22 465 00 00
fax 22 465 00 55
dyrektor generalny: Maciej Drowanowski
zakres: grupa 14 (*)
data notyfikacji: 10.07.2012 r.
www.coface.pl
office@coface.pl

COMPENSA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Vienna Insurance Group
Al. Jerozolimskie 162
02-342 Warszawa
tel. 22 501 60 00
fax 22 501 60 01
prezes: Artur Borowiński
zakres: grupy 1–4, 6–18
data wydania zezwolenia: 12.02.1990 r.
www.compensa.pl

CONCORDIA POLSKA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. Św. Michała 43
61-119 Poznań
tel. 61 858 48 00
fax 61 858 48 01
prezes: Andrzej Cyganik
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13–18
data wydania zezwolenia: 20.12.1996 r.
www.concordiaubezpieczenia.pl
office@concordiaubezpieczenia.com

D.A.S. TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ OCHRONY PRAWNEJ SA

ul. Wspólna 25
00-519 Warszawa
tel. 22 453 00 00
fax 22 453 00 09
prezes: Mariusz Olszewski
zakres: grupa 17
data wydania zezwolenia: 18.09.2000 r.
www.das.pl
das@das.pl

ERV EUROPAISCHE REISEVERSIKERUNG AG

Oddział w Polsce

ul. Chmielna 101/102
80-748 Gdańsk
tel. 58 324 88 50
fax 58 324 88 51
dyrektor: Beata Kalitowska
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 11, 13–16, 18
data notyfikacji: 20.09.2004 r.
www.erv.pl
poczta@erv.pl

(*) Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

ZAKŁADY DZIAŁU II – POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA OSOBOWE ORAZ UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

GENERALI TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Postępu 15 b
02-676 Warszawa
tel. 22 543 05 00
fax 22 543 08 99
prezes: Robert Sokołowski
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 5.07.1999 r.
www.general.pl
centrumklienta@general.pl

GOTHAER TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Wołoska 22 A
02-675 Warszawa
tel. 22 469 00 01
infolinia: 22 469 69 69
fax 22 539 31 15
prezes: Anna Włodarczyk-Moczkowska
zakres: grupy 1–3, 5–18
data wydania zezwolenia: 31.01.1990 r.
www.gothaer.pl
kontakt@gothaer.pl

INTER PARTNER ASSISTANCE POLSKA SA

Oddział w Polsce
ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
tel. 22 575 84 00
fax 22 575 84 41
prezes: Jan Cupa
zakres: grupy 1, 2, 9, 10, 13, 16–18 (*)
data notyfikacji: 30.06.2008 r.
www.ipa.com.pl
biuro@ipa.com.pl

INTERRISK TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Vienna Insurance Group
ul. Noakowskiego 22
00-668 Warszawa
tel. 22 537 68 03
fax 22 537 68 04 (05)
prezes: Piotr Narloch
zakres: grupy 1–4, 6–18
data wydania zezwolenia: 5.11.1993 r.
www.interrisk.pl
sekretariat@interrisk.pl

KORPORACJA UBEZPIECZEŃ KREDYTÓW EKSPORTOWYCH SA (KUKE SA)

ul. Sienna 39
00-121 Warszawa
tel. 22 356 83 00, 22 313 01 10
fax 22 313 01 19 (20)
prezes: Dariusz Poniewierka
zakres: grupy 14–16
data wydania zezwolenia: 5.04.1991 r.
www.kuke.com.pl
kontakt@kuke.com.pl

LIBERTY SEGUROS COMPANIA DE SEGUROS Y REASEGUROS SA

Oddział w Polsce
ul. Chocimska 17
00-791 Warszawa
tel. 22 589 90 00
fax 22 589 90 90
dyrektor: Michał Kwieciński
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13, 16, 17 (*)
data notyfikacji: 29.03.2007 r.
www.libertydirect.pl
liberty@libertydirect.pl

LINK4 TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Postępu 15
02-676 Warszawa
tel. 22 444 44 00
fax 22 444 44 01
prezes: Roger Hodgkiss
zakres: grupy 1–3, 5–18
data wydania zezwolenia: 28.11.2002 r.
www.link4.pl
biuro@link4.pl

MEDICOVER FÖRSÄKRINGS AB SA

Oddział w Polsce
al. Jerozolimskie 96
00-807 Warszawa
tel. 22 592 70 00
fax 22 592 70 99
dyrektor: Stephen Kennedy
zakres: grupy 1 i 2 (*)
data notyfikacji: 31.01.2007 r.
www.medicover.pl
ubezpieczenia@medicover.pl

MTU MOJE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Hestii 1
81-731 Sopot
tel. 58 555 63 04, 801 107 108
fax 0 58 555 63 02
prezes: Piotr Maria Śliwicki
zakres: grupy 1–4, 6–10, 12–14, 16–18
data wydania zezwolenia: 21.04.1995 r.
www.mtu.pl
mtu@mtusa.pl

POCZTOWE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. Domaniewska 50A
02-672 Warszawa
tel. 22 203 27 01
fax 22 211 04 49
prezes: Aleksandra Widziewicz
zakres: grupy 1–16, 18
data wydania zezwolenia: 23.12.2002 r.
www.tuwpocztowe.pl
poczta@tuwpocztowe.pl

(*) Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

ZAKŁADY DZIAŁU II – POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA OSOBOWE ORAZ UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

POLSKIE TOWARZYSTWO REASEKURACJI SA

ul. Bytomska 4
01-612 Warszawa
tel. 22 832 02 56
fax 22 833 02 18
prezes: Monika Woźniak-Makarska
zakres: działalność pośrednia w zakresie grup 1–18
data wydania zezwolenia: 20.06.1996 r.
www.polishre.pl
info@polishre.pl

PZU SA

al. Jana Pawła II 24
00-133 Warszawa
tel. 22 582 21 00
infolinia: 801 102 102
fax 22 582 28 81
prezes: Andrzej Kleszyk
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 3.01.1947 r.
www.pzu.pl
poczta@pzu.pl

SIGNAL IDUNA Polska

Towarzystwo Ubezpieczeń SA

ul. Przyokopowa 31
01-208 Warszawa
tel. 22 505 61 00
fax 22 505 61 01
prezes: Jürgen Reimann
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 3.08.2001 r.
www.signal-iduna.pl
info@signal-iduna.pl

SOCIETY OF LLOYD'S

Oddział w Polsce

ul. E. Plater 53
00-113 Warszawa
tel. 22 370 16 18
dyrektor generalny: Witold Janusz
zakres: grupy 1–9, 11–18 (*)
data notyfikacji: 30.05.2008 r.

SOGECAP SA

Oddział w Polsce

ul. Plac Solny 16
50-062 Wrocław
tel. 71 774 29 00
dyrektor: Frederic Salaun
zakres: grupy 1 i 2 (*)
data notyfikacji: 27.06.2011 r.
www.societegenerale-insurance.com

SOPOCKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ERGO HESTIA SA

ul. Hestii 1
81-731 Sopot
tel. 58 555 60 00
infolinia: 801 107 107
fax 58 555 60 01
prezes: Piotr Maria Śliwicki
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 29.12.1990 r.
www.ergohestia.pl
poczta@ergohestia.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ EULER HERMES SA

ul. Domaniewska 50 B
02-672 Warszawa
tel. 22 385 46 55
fax 22 385 46 62
prezes: Rafał Hiszpański
zakres: grupy 9, 13–16
data wydania zezwolenia: 10.02.2003 r.
www.eulerhermes.pl
info@eulerhermes.com

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ EUROPA SA

ul. Gwiazdzista 62
53-333 Wrocław
tel. 71 369 27 00
fax 71 369 27 07
prezes: Jacek Podoba
zakres: grupy 1–4, 7–10, 13–18
data wydania zezwolenia: 7.11.1994 r.
www.tueuropa.pl
sekretariat@tueuropa.pl

(*) Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

ZAKŁADY DZIAŁU II – POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA OSOBOWE ORAZ UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI PARTNER SA

ul. Poleczki 35
02-822 Warszawa
tel. 22 534 56 00
fax 22 534 56 15
prezes: Tomasz Majchrzak
zakres: grupy: 1–3, 7–10, 13, 15, 16
data wydania zezwolenia: 26.04.1996 r.
www.tuirpartner.pl
centrala@tuirpartner.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH

ul. Władysława IV 22
81-743 Sopot
tel. 58 550 97 30
fax 58 550 97 31
prezes: Grzegorz Buczkowski
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 13, 14, 16
data wydania zezwolenia: 27.02.1995 r.
www.skokubezpieczenia.pl
tuw@skokubezpieczenia.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI ALLIANZ POLSKA SA

ul. Rodziny Hiszpańskich 1
02-685 Warszawa
tel. 22 567 40 00
infolinia: 801 10 20 30
fax 22 567 40 40
prezes: Witold Jaworski
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 14.11.1996 r.
www.allianz.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH CUPRUM

ul. M. Curie-Skłodowskiej 82
59-301 Lubin
tel. 76 727 74 00 (01)
fax 76 727 74 10
prezes: Renata Głuszczyk
zakres: grupy 1, 2, 7–9, 13
data wydania zezwolenia: 7.05.1994 r.
www.tuw-cuprum.pl
sekretariat@tuw-cuprum.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH „TUW”

ul. Raabego 13
02-793 Warszawa
tel. 22 649 73 87
fax 22 649 73 89
prezes: Ewa Stachura-Kruszewska
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 10.10.1991 r.
www.tuw.pl
tuw@tuw.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH „TUZ”

ul. Poleczki 35
02-822 Warszawa
tel. 22 534 56 00
infolinia: 800 808 444
fax 22 534 56 15
prezes: Tomasz Majchrzak
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13–16
data wydania zezwolenia: 25.07.2003 r.
www.tuz.pl
centrala@tuz.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ZDROWIE SA

ul. Śląska 21
81-319 Gdynia
tel. 58 627 59 90
fax 58 627 59 95
prezes: Xenia Kruszewska
zakres: grupa 2
data wydania zezwolenia: 28.06.2010 r.
www.tuzdrowie.pl

TU INTER POLSKA SA

Al. Jerozolimskie 172
02-486 Warszawa
tel. 22 333 75 00
infolinia: 801 188 880
fax 22 333 75 01
prezes: Janusz Szulik
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13–18
data wydania zezwolenia: 17.12.1991 r.
www.interpolska.pl
interpolska@interpolska.pl

UNIQA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Gdańska 132
90-520 Łódź
tel. 42 634 47 00
fax 42 637 74 30
prezes: Andrzej Jarczyk
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 23.03.1994 r.
www.uniqa.pl
centrala@uniqa.pl

„WARTA” SA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI

ul. Chmielna 85/87
00-805 Warszawa
tel. 22 534 11 11
fax 22 534 13 00
prezes: Jarosław Parkot
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 1.09.1920 r.
www.warta.pl

7. WYKAZ INSTYTUCJI, ORGANIZACJI I STOWARZYSZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH

Komisja Nadzoru Finansowego

pl. Powstańców Warszawy 1
00-030 Warszawa
tel. 22 262 50 00
fax 22 262 51 11 (95)
przewodniczący: Andrzej Jakubiak
www.knf.gov.pl
knf@knf.gov.pl

Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny

ul. Płocka 9/11
01-231 Warszawa
tel. 22 539 61 00
fax 22 539 62 61
prezes: Elżbieta Wanat-Połeć
www.ufg.pl
ufg@ufg.pl

Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych

ul. Świętokrzyska 14
00-050 Warszawa
tel. 22 551 51 00 (01)
fax 22 551 51 99
prezes: Mariusz Wichtowski
ww.pbuk.pl
pbuk@pbuk.pl

Rzecznik Ubezpieczonych

al. Jerozolimskie 87
02-001 Warszawa
tel. 22 333 73 26 (27)
fax 22 333 73 29
prezes: Aleksandra Wiktorow
www.rzu.gov.pl
biuro@rzu.gov.pl

Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych

al. Jana Pawła II 34 lok. 11 (VII p.)
00-141 Warszawa
tel. 22 828 43 49, 22 620 43 34
fax 22 826 71 18
prezes: Łukasz Zoń
polbrokers@polbrokers.pl

Polska Izba Brokerów

Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych
al. Niepodległości 124/22
02-577 Warszawa
tel. 48 664 411 225
prezes: Małgorzata Kaniewska
www.pibuir.org.pl
info@pibuir.org.pl

Polska Izba Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych

ul. Smolna 40 lok. 206
00-375 Warszawa
tel. 22 826 41 13, 22 505 98 08 (33)
fax 22 505 98 73
prezes: Adam Sankowski
www.posrednicy.org.pl
posrednicy@posrednicy.org.pl

Polskie Stowarzyszenie Aktuariuszy

al. Jana Pawła II 24
00-133 Warszawa
tel. 22 582 36 64
fax 22 582 36 51
prezes: Jacek Skwierczyński
www.actuary.org.pl

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych

ul. Płocka 15 b, lok. 7
01-231 Warszawa
tel. 22 862 39 49
fax 22 753 52 72
prezes: Maciej Łazęcki
www.ospuif.pl
ospuif@ospuif.pl
Adres do korespondencji:
ul. E. Orzeszkowej 78
05-820 Piastów

ul. Wspólna 47/49, 00-684 Warszawa

tel. +48 22 42 05 105, 22 42 05 106 • fax +48 22 42 05 187

office@piu.org.pl • www.piu.org.pl

ISBN 978-83-926558-2-4

